

Coronaria Oy:n pakollinen julkinen ostotarjous kaikista

Silmäasema Oy:n liikkeeseen lasketuista ja ulkona olevista osakkeista

SILMÄASEMA

Coronaria Oy ("**Tarjousentekijä**" tai "**Coronaria**") tarjoutuu arvopaperimarkkinalain (746/2012, muutoksineen, "**AML**") 11 luvun mukaisella pakollisella ostotarjouksella ja tämän tarjousasiakirjan ("**Tarjousasiakirja**") sisältämien ehtojen mukaisesti hankkimaan kaikki Silmäasema Oy:n ("**Yhtiö**" tai "**Silmäasema**") liikkeeseen laskemat ja ulkona olevat osakkeet ("**Osakkeet**" tai kukin erikseen "**Osake**") sekä Osakkeisiin oikeuttavat arvopaperit, jotka eivät ole Tarjousentekijän, Yhtiön tai sen tytäryhtiöiden hallussa ("**Ostotarjous**").

Tarjousentekijä on Suomen lakien mukaan perustettu yksityinen osakeyhtiö, joka hankki 15.8.2019 ja 16.8.2019 tekemillään osakekaupoilla yhteensä 1 420 031 Yhtiön osaketta. Osakkeista maksettu korkein hinta on ollut 6,00 euroa osakkeelta, mikä on myös korkein Coronarian Silmäaseman osakkeista maksama hinta. Osakekauppojen myötä Coronarian omistus Silmäasemassa nousi yhteensä 4 615 443 osakkeeseen, mikä vastaa 32,4 prosenttia Yhtiön kaikista osakkeista ja niiden tuottamasta äänimäärästä. Ennen tehtyjä osakekauppoja Coronaria omisti 3 195 412 Silmäaseman osaketta eli 22,43 prosenttia Silmäaseman kaikista osakkeista. Coronaria on Silmäaseman suurin osakkeenomistaja.

Coronarian omistuksen ylittäessä 30 prosenttia Silmäaseman osakkeiden tuottamista äänistä Coronarialle on syntynyt AML:n 11 luvun 19 §:n mukainen velvollisuus tehdä pakollinen julkinen ostotarjous Silmäaseman kaikista Osakkeista ja osakkeisiin oikeuttavista arvopapereista. Ostotarjous koskee siten kaikkia niitä Silmäaseman Osakkeita, joita Coronaria ei omista. Silmäasemalla ei ole hallussa omia Osakkeitaan.

Silmäasema on Suomen lakien mukaan perustettu julkinen osakeyhtiö, jonka Osakkeet ovat julkisen kaupankäynnin kohteena Nasdaq Helsinki Oy:n ("**Nasdaq Helsinki**") pörssilistalla.

Tarjottava vastike on 6,00 euroa käteisenä jokaisesta Osakkeesta, jonka osalta Ostotarjous on pätevästi hyväksytty ("**Tarjousvastike**"). Osakkeiden Tarjousvastike vastaa korkeinta Coronarian Silmäaseman Osakkeista maksamaa hintaa tarjousvelvollisuuden syntymistä edeltävänä kuuden kuukauden ajanjaksona.

Tarjousvastike on noin 17,8 prosenttia korkeampi kuin tarjousvelvollisuuden syntymistä edeltävän kuuden (6) kuukauden ajanjakson kaupankäyntimäärillä painotettu keskimurssi, noin 9,4 prosenttia korkeampi kuin tarjousvelvollisuuden syntymistä edeltävän kolmen (3) kuukauden ajanjakson kaupankäyntimäärillä painotettu keskimurssi ja noin 7,5 prosenttia korkeampi kuin Osakkeen päätöskurssi Nasdaq Helsingissä 15.8.2019 eli viimeisenä kaupankäyntipäivänä ennen tarjousvelvollisuuden syntymistä.

Ostotarjouksen hyväksymisaika ("**Tarjousaika**") alkaa 5.9.2019 klo 9:30 (Suomen aikaa) ja päättyy 26.9.2019 klo 16:00 (Suomen aikaa), ellei Tarjousaikaa jatketa. Ks. lisätietoja kohdasta "**Ostotarjouksen ehdot**".

AML:n 11 luvun 13 §:n mukaan Yhtiön hallituksen on julkistettava lausuntonsa Ostotarjouksesta. Lausunto tulee julkistaa viimeistään viisi pankkipäivää ennen Ostotarjouksen voimaansaoloajan aikaisinta mahdollista päättymistä. Silmäaseman hallitus ei tämän Tarjousasiakirjan päivämääränä ole antanut lausuntoa Ostotarjouksesta.

Tällä etusivulla kerrotut tiedot tulee lukea yhdessä muualla tässä Tarjousasiakirjassa, erityisesti kohdassa "**Ostotarjouksen ehdot**", esitettyjen tarkempien tietojen kanssa.

OSTOTARJOUSTA EI TEHDÄ SUORAAN EIKÄ VÄLILLISESTI ALUEILLA, JOILLA SEN TEKEMINEN OLISI LAINVASTAISTA, EIKÄ TARJOUSASIAKIRJAA TAI SIIHEN LIITTYVIÄ HYVÄKSYMISLOMAKKEITA LEVITETÄ TAI VÄLITETÄ EIKÄ NIITÄ SAA LEVITTÄÄ TAI VÄLITTÄÄ MILLÄÄN TAVALLA, KUTEN POSTITSE, TELEFAKSITSE, SÄHKÖPOSTITSE TAI PUHELIMITSE TAIKKA MILLÄÄN MUULLAKAAN TAVALLA, ALUEILLE TAI ALUEILTA, JOILLA SE OLISI LAINVASTAISTA. OSTOTARJOUSTA EI ERITYISESTI TEHDÄ EIKÄ TÄTÄ TARJOUSASIAKIRJAA SAA MISSÄÄN OLOSUhteissa LEVITTÄÄ YHDYSVALLOISSA, KANADASSA, JAPANISSA, AUSTRALIASSA, ETELÄ-AFRIKASSA TAI HONG KONGISSA EIKÄ MILLÄÄN MUILLA ALUEILLA, JOILLA TÄMÄ OLISI LAINVASTAISTA.

Tarjousentekijän taloudellinen neuvonantaja ja
Ostotarjouksen järjestäjä

Carnegie Investment Bank AB, Suomen sivukonttori

Liikkeeseenlaskijan asiamies

Evli Pankki Oyj

TÄRKEITÄ TIETOJA

Tämä Tarjousasiakirja on laadittu Suomen lainsäädännön, mukaan luettuna AML:n, Valtiovarainministeriön asetuksen 1022/2012 sekä Finanssivalvonnan määräysten ja ohjeiden 9/2013 (FIVA 10/01.00/2013) mukaisesti. Tarjousasiakirjaan ja Ostotarjoukseen sovelletaan Suomen lakia ja kaikki niitä koskevat erimielisyydet ratkaistaan yksinomaan toimivaltaisessa suomalaisessa tuomioistuimessa.

Tarjouksentekijä on sitoutunut noudattamaan AML:n 11 luvun 28 §:ssä tarkoitettua Arvopaperimarkkinayhdistyksen julkaisemaa Ostotarjoukoodia (Helsinki Takeover Code).

Tämä Tarjousasiakirja on saatavilla suomen- ja englanninkielisenä. Jos Tarjousasiakirjan kieliversioiden välillä on eroavaisuuksia, suomenkielinen versio on ratkaiseva.

Finanssivalvonta on hyväksynyt tämän suomenkielisen Tarjousasiakirjan, mutta ei vastaa tässä esitettyjen tietojen oikeellisuudesta. Finanssivalvonnan hyväksymispäätöksen diaarinumero on FIVA 19/02.05.05/2019.

Tarjousasiakirja on saatavilla 5.9.2019 alkaen Coronarian pääkonttorissa, Saaristonkatu 22, 3. kerros, 90100 Oulu, Carnegie Investment Bank AB, Suomen sivukonttorissa, Eteläesplanadi 22 A, 7. kerros, 00130 Helsinki ja Nasdaq Helsingissä osoitteessa Fabianinkatu 14, 00100 Helsinki. Tarjousasiakirjan sähköinen versio on saatavilla suomenkielisenä 5.9.2019 alkaen internetissä osoitteissa www.coronaria.fi/ostotarjous ja www.carnegie.se/ostotarjous sekä englanniksi 5.9.2019 alkaen internetissä osoitteissa www.coronaria.fi/tender-offer ja www.carnegie.se/tenderoffer.

Tarjouksentekijä voi Suomen lainsäädännön ja muiden soveltuvien lakien tai säännösten sallimissa rajoissa ostaa Yhtiön Osakkeita myös Ostotarjouksen ulkopuolella Nasdaq Helsingissä tai muuten ennen Tarjousajan tai mahdollisen jatkettun Tarjousajan tai Jälkikäteisen Tarjousajan (kuten määritelty jäljempänä) päättymistä hinnalla, joka ei ylitä Tarjousvastiketta 6,00 euroa Osakkeelta.

Ostotarjousta ei tehdä suoraan eikä välillisesti alueilla, joilla sen tekeminen olisi lainvastaista, eikä Tarjousasiakirjaa tai siihen liittyviä hyväksymislomakkeita levitetä tai välitetä eikä niitä saa levittää tai välittää millään tavalla, kuten postitse, telefaksitse, sähköpostitse tai puhelimitse taikka millään muullakaan tavalla, alueille tai alueilta, joilla se olisi lainvastaista. Ostotarjousta ei erityisesti tehdä eikä tätä Tarjousasiakirjaa saa missään olosuhteissa levittää Yhdysvalloissa, Kanadassa, Japanissa, Australiassa, Etelä-Afrikassa tai Hongkongissa eikä millään muilla alueilla, joilla tämä olisi lainvastaista.

Kaikki tässä Tarjousasiakirjassa esitetyt Yhtiötä koskevat taloudelliset ja muut tiedot perustuvat yksinomaan Yhtiön 30.6.2019 päättäneeltä kuudelta kuukaudelta julkistamaan tilintarkastamattomaan puolivuositarkastukseen, Yhtiön julkistamaan hallituksen toimintakertomukseen ja tilintarkastettuun tilinpäätökseen 31.12.2018 päättäneeltä tilikaudelta, Yhtiön julkistamiin pörssitiedotteisiin, kaupparekisterimerkintöihin, Yhtiön 31.8.2019 päivättyyn osakasluetteloon ja muihin julkisesti saatavilla oleviin tietoihin. Tarjouksentekijä ei näin ollen vastaa millään tavalla tällaisista tiedoista lukuun ottamatta niiden oikeaa uudelleen esittämistä tässä Tarjousasiakirjassa.

Tarjousasiakirjaa ei täydennetä eikä päivitetä minkään Yhtiön tämän Tarjousasiakirjan päivämäärän jälkeen julkistaman taloudellisen informaation tai Yhtiön julkistamien muiden pörssitiedotteiden perusteella, eikä Tarjouksentekijä muutoinkaan tiedota osakkeenomistajille erikseen tällaisen taloudellisen informaation tai muiden pörssitiedotteiden julkistamisesta, paitsi siinä määrin kuin pakottava lainsäädäntö edellyttää.

Carnegie Investment Bank AB, Suomen sivukonttori, joka toimii Ostotarjouksen järjestäjänä, ei pidä Ostotarjouksen yhteydessä asiakkaanaan mitään muuta tahoa kuin Tarjouksentekijää, eikä ole velvollinen tarjoamaan asiakkailleen tarjottavaa suojaa millekään muulle taholle kuin Tarjouksentekijälle tai tarjoamaan neuvonantoa tällaisille muille tahoille.

Tärkeitä päivämääriä

Alla on esitetty Ostotarjoukseen liittyviä tärkeitä päivämääriä olettaen, ettei Tarjousaikaa ole jatkettu tai keskeytetty Ostotarjouksen ehtojen mukaisesti:

• 16.8.2019	Ilmoitus velvollisuudesta tehdä Ostotarjous
• 27.8.2019	Ostotarjouksen julkistaminen
• 5.9.2019	Tarjousaika alkaa
• 26.9.2019 (alustava)	Tarjousaika päättyy
• 27.9.2019 (alustava)	Ostotarjouksen alustavan tuloksen ilmoittaminen
• 1.10.2019 (alustava)	Ostotarjouksen lopullisen tuloksen ilmoittaminen
• 2.10.2019 (alustava)	Tarjousvastikkeen maksu

TARJOUSASIAKIRJASTA VASTUULLISET TAHOT

Tarjouksentekijä

Coronaria Oy
Osoite: Saaristonkatu 22, 90100 Oulu, Suomi
Kotipaikka: Oulu, Suomi

Tarjouksentekijän hallitus

Stefan Björkman (Puheenjohtaja)
Antti Kumm
Teppo Lindén
Juho Lipsanen

Tarjouksentekijän toimitusjohtaja

Teppo Lindén

Tarjouksentekijän vakuutus

Tarjouksentekijä on laatinut tämän Tarjousasiakirjan AML:n 11 luvun 11 §:n mukaisesti tässä kuvatus Ostotarjouksen tekemistä varten.

Tarjousasiakirjasta vastuulliset tahot vakuuttavat, että heidän parhaan ymmärryksensä mukaan ne tiedot, jotka annetaan tässä Tarjousasiakirjassa, vastaavat tosiseikkoja, ja että tiedoista ei ole jätetty pois mitään Ostotarjouksen edullisuuden arviointiin todennäköisesti vaikuttavaa.

Kaikki tässä Tarjousasiakirjassa esitettävät Yhtiötä koskevat tiedot perustuvat yksinomaan julkisesti saatavilla oleviin tietoihin. Tarjouksentekijä vahvistaa toistaneensa nämä tiedot asianmukaisesti ja sikäli kun Tarjouksentekijä tietää ja on pystynyt Yhtiön julkistamien tietojen perusteella varmistamaan, tiedoista ei ole jätetty pois seikkoja, jotka tekisivät toistetuista tiedoista virheellisiä tai harhaanjohtavia.

Oulussa, 4.9.2019

Coronaria Oy

TARJOUKSENTEKIJÄN NEUVONANTAJAT

Tarjouksentekijän taloudellinen neuvonantaja ja Ostotarjouksen järjestäjä

Carnegie Investment Bank AB, Suomen sivukonttori

Eteläesplanadi 22 A
00130 Helsinki
Suomi

Tarjouksentekijän oikeudellinen neuvonantaja Ostotarjouksen yhteydessä

Roschier Asianajotoimisto Oy

Kasarmikatu 21 A
00130 Helsinki
Suomi

Liikkeeseenlaskijan asiamies

Evli Pankki Oyj

Aleksanterinkatu 19 A
00100 Helsinki
Suomi

SISÄLLYSLUETTELO

1. TAUSTA JA TAVOITTEET	1
1.1 OSTOTARJOUKSEN TAUSTAA	1
1.2 OSTOTARJOUKSEN VAIKUTUKSET SILMÄASEMAN LIIKETOIMINTAAN JA OMAISUUTEEN SEKÄ JOHDON JA TYÖNTEKIJÖIDEN ASEMAAN	1
1.3 TARJOUKSENTEKIJÄN STRATEGISET SUUNNITELMAT	2
1.4 OSTOTARJOUKSEN RAHOITTAMINEN	2
1.5 TARJOUKSENTEKIJÄN SILMÄASEMAN OSAKKEITA KOSKEVAT TULEVAISUUDENSUUNNITELMAT	2
1.6 SILMÄASEMAN HALLITUKSEN LAUSUNTO	3
1.7 NEUVONANTAJIEN PALKKIOT	3
1.8 SOVELLETTAVA LAKI	3
2. TIEDOT OSTOTARJOUKSEN HINNOITTELUPERUSTEISTA	4
2.1 TARJOUSVASTIKKEEN MÄÄRITTELYPERUSTEET	4
2.2 SILMÄASEMAN OSAKKEIDEN KAUPANKÄYNTIHINNAT	4
2.3 MUUT OSTOTARJOUKSET	5
3. OSTOTARJOUKSEN EHDOT	6
3.1 OSTOTARJOUKSEN KOHDE	6
3.2 TARJOUSVASTIKE	6
3.3 TARJOUSAIKA	6
3.4 OSTOTARJOUKSEN TOTEUTTAMISEDELLYTYKSET	7
3.5 KOROTUS- JA HYVITYSVELVOLLISUUS	7
3.6 OSTOTARJOUKSEN HYVÄKSYMISMENETTELY	8
3.7 PERUUTUSOIKEUDET	9
3.8 OSTOTARJOUKSEN TULOKSEN JA HYVÄKSYNTÖJEN ILMOITTAMINEN	9
3.9 OSAKKEIDEN MAKSUEHDOT JA SELVITYS	10
3.10 OMISTUSOIKEUDEN SIIRTYMINEN	10
3.11 VARAINSIIRTOVERO JA MUUT MAKSUT	10
4. SILMÄASEMAN ESITTELY	11
4.1 YLEISTÄ	11
4.2 OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA	11
4.3 OMISTUSRAKENNE	12
4.4 OMAT OSAKKEET	12
4.5 OPTIO-OIKEUDET JA OSAKKEISIIN OIKEUTTAVAT ERITYISET OIKEUDET	12
4.6 VALTUUTUKSET	12
4.7 OSAKASSOPIMUKSET JA ERÄÄT MUUT SOPIMUKSET	13
4.8 HALLITUS, TOIMITUSJOHTAJA JA TILINTARKASTAJA	13
4.9 SILMÄASEMAN OMISTUS TARJOUKSENTEKIJÄSSÄ	13
4.10 TALOUDELLISET TIEDOT	13
4.11 SILMÄASEMAN JULKISTAMAT TULEVAISUUDENNÄKYMÄT	14
4.12 YHTIÖJÄRJESTYS	14

5.	TARJOUKSENTEKIJÄN ESITTELY	15
5.1	TARJOUKSENTEKIJÄ LYHYESTI	15
5.2	TARJOUKSENTEKIJÄÄN AML:N 11 LUVUN 5 §:N MUKAISESSA SUHTEESSA OLEVAT TAHOT	15
5.3	YHTIÖN OMISTUS TARJOUKSENTEKIJÄSSÄ	16

LIITTEET	Sivu
LIITE A: SILMÄASEMA OYJ:N TILINPÄÄTÖS	A-1
LIITE B: TILINTARKASTAMATON SILMÄASEMA OYJ:N PUOLIVUOSIKATSAUS	B-1
LIITE C: SILMÄASEMA OYJ:N YHTIÖJÄRJESTYS	C-1

1. TAUSTA JA TAVOITTEET

1.1 Ostotarjouksen taustaa

Coronaria on terveydenhuoltoalaan erikoistunut suomalainen osakeyhtiö, joka kuuluu Cor Group-konserniin. Tarjouksentekijän pääliiketoimintaa ovat erilaiset terveydenhuollon ja kuntoutuksen palvelut. Coronaria-konsernin (kuten määritelty jäljempänä) liiketoiminta jakautuu kolmeen liiketoiminta-alueeseen: Erikoissairaanhoidon, muihin terveydenhuoltoon liittyviin palveluihin ja kuntoutuspalveluihin. Erikoissairaanhoidon kokonaisuus koostuu useasta erikoisalasta, joista silmäsairaudet on liikevaihdoltaan suurin. Tarjouksentekijä toimii pääasiassa julkisen sairaanhoidon kumppanina, kuntien ja sairaanhoitopiirien kanssa. Coronaria-konsernin liikevaihto oli 31.12.2018 päättyneellä tilikaudella 158,5 miljoonaa euroa. Coronaria-konsernin palveluksessa työskentelee tarjouksentekohetkellä noin 1 600 henkilöä.

Silmäasema on julkinen osakeyhtiö, joka on perustettu Suomen lakien mukaan, ja jonka osakkeet ovat listattuna Nasdaq Helsingin päälistalla pienten yhtiöiden ryhmässä, terveydenhuollon toimialaluokassa kaupankäyntikoodilla SILMA. Silmäasema tarjoaa maanlaajuisesti kaikki näkemisen ja silmäterveyden tuotteet ja palvelut. Silmäasema on Suomen suurin yksityinen silmäleikkauksia tarjoava silmäsaarialaketju sekä toiseksi suurin optikkoketju. Kesäkuun 2019 lopussa ketjuun kuului yhteensä 158 optisen kaupan myymälää. Näistä 140 oli Silmäaseman omia myymälöitä ja 18 yrittäjien omistamia ketjumyymälöitä. Kesäkuun 2019 lopussa Silmäasema-konsernin työsuhteessa oleva henkilökunta oli yhteensä 790 henkilöä, joista Suomessa työskenteli 757 ja Virossa 33 henkilöä. Tilikaudella 2018 Silmäasema-konsernin liikevaihto oli yhteensä 122,9 miljoonaa euroa.

Tarjouksentekijä on Suomen lakien mukaan perustettu yksityinen osakeyhtiö, joka hankki 15.8.2019 ja 16.8.2019 tekemillään osakekaupoilla yhteensä 1 420 031 Yhtiön osaketta. Osakkeista maksettu korkein hinta on ollut 6,00 euroa osakkeelta, mikä on myös korkein Coronarian Silmäaseman osakkeista maksama hinta. Osakekauppojen myötä Coronarian omistus Silmäasemassa nousi yhteensä 4 615 443 osakkeeseen, mikä vastaa 32,4 prosenttia Yhtiön kaikista osakkeista ja niiden tuottamasta äänimäärästä. Ennen tehtyjä osakekauppoja Coronaria omisti 3 195 412 Silmäaseman osaketta eli 22,43 prosenttia Silmäaseman kaikista osakkeista. Coronaria on Silmäaseman suurin osakkeenomistaja.

Coronarian omistuksen ylittäessä 30 prosenttia Silmäaseman osakkeiden tuottamista äänistä Coronarialle on syntynyt AML:n 11 luvun 19 §:n mukainen velvollisuus tehdä pakollinen julkinen ostotarjous Silmäaseman kaikista Osakkeista ja osakkeisiin oikeuttavista arvopapereista. Ostotarjous koskee siten kaikkia niitä Silmäaseman Osakkeita, joita Coronaria ei omista. Silmäasemalla ei ole hallussa omia Osakkeitaan.

1.2 Ostotarjouksen vaikutukset Silmäaseman liiketoimintaan ja omaisuuteen sekä johdon ja työntekijöiden asemaan

Ostotarjouksella ei odoteta olevan merkittävää välitöntä vaikutusta Silmäaseman toimintoihin, liikepaikkoihin, työpaikkojen määrään tai varoihin. Coronaria pyrkii kuitenkin myötävaikuttamaan yhdessä muiden osakkeenomistajien kanssa mahdollisiin rakenteellisiin uudistuksiin tulevaisuudessa, mikäli se on liiketoiminnan kannalta tarpeellista. Tarjouksentekijä uskoo, että Silmäaseman suurimman omistajan sitoutumisella Yhtiöön on positiivinen vaikutus Yhtiön liiketoimintaan.

Tarjouksentekijän aikomuksena on, että Silmäasema jatkaa toimintaansa erillisenä yksikkönä toimien kuitenkin mahdollisuuksien mukaan yhdessä Coronaria-konserniin kuuluvien silmien terveydenhuollon liiketoimintojen kanssa.

Ostotarjouksella ei odoteta olevan välittömiä vaikutuksia Silmäaseman johtoon. Silmäaseman työntekijät ja ylimmän johdon jäsenet ovat tärkeässä asemassa Silmäaseman organisaatiossa myös Ostotarjouksen toteuttamisen jälkeen. Tarjouksentekijä pyrkii myötävaikuttamaan siihen, että Yhtiö tarjoaa näille tahoille sitouttamisjärjestelyitä myös Ostotarjouksen toteuttamisen jälkeen. Tarjouksentekijän aikomuksena on vaikuttaa Silmäaseman hallituksen kokoonpanoon Ostotarjouksen toteuttamisen jälkeisen omistussuhteensa mukaisesti. Tarjouksentekijä ei ole tehnyt mitään sopimuksia Silmäaseman johdolle tai hallitukselle Ostotarjouksen toteuttamisen perusteella myönnettävistä palkkioista tai muista eduista.

1.3 Tarjouksentekijän strategiset suunnitelmat

Silmäasema on merkittävä toimija kasvavalla optisella ja yksityisen silmien terveydenhuollon alalla Suomessa. Silmien terveydenhuolto on yksi Coronarian ydinliiketoiminta-alueista ja sen strategiana on tarjota sekä julkiselle sektorille, julkisen sektorin kautta ohjautuville että yksityisasiakkaille kaikki silmien terveyteen, silmäsairauksien hoitoon ja näkemiseen liittyvät ratkaisut. Coronarian johtava asema silmien terveydenhuoltoon ja näkemiseen liittyvällä markkinalla Suomessa antaa mahdollisuuden kehittää mahdollista yhteistyötä Silmäaseman toiminnan kanssa perinteisen ja digitaalisen terveydenhuollon keinoin sekä mahdollisesti laajentaa liiketoimintakonseptia kotimarkkinan ulkopuolelle pidemmällä aikavälillä. Tarjouksentekijän strategisilla suunnitelmilla ei odoteta olevan olennaisia vaikutuksia Tarjouksentekijän työllisyyteen ja toimipaikkojen sijaintiin.

1.4 Ostotarjouksen rahoittaminen

Tarjouksentekijä aikoo rahoittaa Ostotarjouksen olemassa olevien kassavarojen ja käyttämättömien myönnettyjen luottojärjestelyiden yhdistelmällä. Tarjouksentekijän velvollisuus toteuttaa Ostotarjous ei ole ehdollinen rahoituksen saatavuudelle, eikä Tarjouksentekijä tarvitse kenenkään kolmannen osapuolen suostumusta Ostotarjouksen rahoittamiseksi. Ostotarjouksen rahoitusjärjestelyillä ei ole vaikutusta Silmäaseman liiketoimintoihin tai velvoitteisiin. Rahoitusjärjestelyt perustuvat olettamalle, että Ostotarjouksen kohteena on enintään 9 482 818 Osaketta.

Lisäksi Tarjouksentekijä voi nostaa lisärahoitusta juniorlainaehdoin emoyhtiöltään, Cor Group Oy:ltä, sekä institutionaalisilta juniorlainoittajilta, mukaan lukien mahdollisesti Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma, Ostotarjouksen toteuttamisen jälkeen, mikäli Tarjouksentekijä omistaa yli 90 prosenttia Silmäaseman osakkeista ja äänistä. Tarjouksentekijä on neuvotellut tällaisesta juniorrahoituksesta lisätäkseen edelleen Tarjouksentekijän rahoituksen joustavuutta.

1.5 Tarjouksentekijän Silmäaseman Osakkeita koskevat tulevaisuudensuunnitelmat

Tarjouksentekijän tarkoituksena on hankkia omistukseensa kaikki Yhtiön Osakkeet, jotka eivät ole Tarjouksentekijän, Yhtiön tai sen tytäryhtiöiden hallussa.

Velvollisuus tehdä pakollinen ostotarjous

AML:n 11 luvun 19 §:n mukaan osakkeenomistajan, jonka omistusosuus kasvaa yli kolmenkymmenen (30) tai viidenkymmenen (50) prosentin julkisen kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla olevan yhtiön osakkeiden tuottamasta äänimäärästä, on tehtävä julkinen ostotarjous (pakollinen ostotarjous) kaikista muista yhtiön liikkeeseen laskemista osakkeista ja osakkeisiin oikeuttavista arvopapereista.

Osakeyhtiölain mukainen lunastusmenettely

Osakeyhtiölain (624/2006, muutoksineen, ”**Osakeyhtiölaki**”) 18 luvun 1 pykälän mukaan osakkeenomistajalla, joka omistaa enemmän kuin yhdeksänkymmentä (90) prosenttia osakeyhtiön kaikista osakkeista ja osakkeiden tuottamasta äänimäärästä, on oikeus ja velvollisuus lunastaa loput yhtiön liikkeeseen laskemat ja ulkona olevat osakkeet.

Jos Tarjouksentekijä saa omistukseensa enemmän kuin yhdeksänkymmentä (90) prosenttia Yhtiön Osakkeista ja Osakkeiden tuottamasta äänimäärästä, Tarjouksentekijä aikoo, käynnistää Osakeyhtiölain edellä mainittujen määräysten mukaisen vähemmistöosakkeiden lunastusmenettelyn saadakseen omistukseensa kaikki Yhtiön Osakkeet.

Nasdaq Helsingin pörssilistalta poistaminen

Mikäli Tarjouksentekijän omistus Yhtiön Osakkeista ja Osakkeiden tuottamista äänistä ei Ostotarjouksen toteuttamisen seurauksena nouse yli 90 prosentin, Ostotarjouksella ei ole välitöntä vaikutusta Osakkeiden säilymiseen julkisen kaupankäynnin kohteena Nasdaq Helsingin pörssilistalla.

Mikäli Tarjouksentekijän omistus Yhtiön Osakkeista ja Osakkeiden tuottamista äänistä Ostotarjouksen seurauksena nousee yli 90 prosentin, Tarjouksentekijä tulee huolehtimaan siitä, että Yhtiö hakee Osakkeidensa poistamista Nasdaq Helsingin pörssilistalta niin pian kuin se on sallittua ja käytännössä mahdollista Osakeyhtiölain mukaisen vähemmistöosakkeiden lunastusmenettelyn käynnistämisen jälkeen.

1.6 Silmäaseaman hallituksen lausunto

Silmäaseaman AML:n 11 luvun 13 §:n mukaisesti antama hallituksen lausunto tullaan julkistamaan sen antamisen jälkeen ja sisällyttämään tähän Tarjousasiakirjaan sen täydennyksenä. AML:n 11 luvun 13 §:n mukaan Yhtiön hallituksen on julkistettava lausuntonsa Ostotarjouksesta. Lausunto tulee julkistaa viimeistään viisi (5) pankkipäivää ennen Ostotarjouksen voimassaoloajan aikaisinta mahdollista päättymistä. Silmäaseaman hallitus ei tämän Tarjousasiakirjan päivämääränä ole antanut lausuntoa Ostotarjouksesta.

1.7 Neuvonantajien palkkiot

Carnegie Investment Bank AB, Suomen sivukonttori, toimii Tarjouksentekijän taloudellisena neuvonantajana ja Ostotarjouksen järjestäjänä ja Evli Pankki Oyj toimii liikkeeseenlaskijan asiamiehenä Ostotarjouksen yhteydessä. Roschier Asianajotoimisto Oy toimii Tarjouksentekijän oikeudellisena neuvonantajana. Tarjouksentekijä ei ole sitoutunut maksamaan neuvonantajilleen palkkioita, jotka ovat riippuvaisia Ostotarjouksen toteuttamisesta.

1.8 Sovellettava laki

Ostotarjoukseen ja tähän Tarjousasiakirjaan sovelletaan Suomen lakia ja kaikki niistä koskevat erimielisyydet ratkaistaan lopullisesti yksinomaan toimivaltaisessa suomalaisessa tuomioistuimessa.

2. TIEDOT OSTOTARJOUKSEN HINNOITTELUPERUSTEISTA

2.1 Tarjousvastikkeen määrittelyperusteet

AML:n 11 luvun 23 §:n mukaan tehtäessä pakollinen ostotarjous kaikista kohdeyhtiön liikkeeseen laskemista osakkeista ja muista osakkeisiin oikeuttavista arvopapereista, tarjousvastikkeena on maksettava käypä hinta. Käypää hintaa määritettäessä lähtökohtana on pidettävä korkeinta tarjouksentekijän tai tähän AML:n 11 luvun 5 §:ssä tarkoitetussa suhteessa olevan henkilön tarjousvelvollisuuden syntymistä edeltävien kuuden (6) kuukauden aikana tarjouksen kohteena olevista arvopapereista maksamaa hintaa.

Ostotarjouksen mukaan Tarjouksentekijä tarjoaa 6,00 euron rahavastiketta jokaisesta Osakkeesta, jonka osalta Ostotarjous on pätevästi hyväksytty.

Tarjouksentekijä hankki 15.8.2019 ja 16.8.2019, yhdessä markkinaostojen kanssa, omistukseensa yhteensä 1 470 511 Silmäaseaman osaketta, minkä seurauksena Coronarian omistus- ja ääniosuus Silmäaseamassa nousi yhteensä 4 665 923 osakkeeseen, joka vastaa noin 32,75 prosenttia Silmäaseaman kaikista osakkeista ja äänistä. Ennen mainittuja osakekauppoja Coronaria omisti 3 195 412 Silmäaseaman osaketta. 15.8.2019 ja 16.8.2019 hankkimien osakkeiden lisäksi Tarjouksentekijä ei ole tarjousvelvollisuuden syntymistä edeltävien kuuden (6) kuukauden aikana hankkinut yhtään Yhtiön Osaketta. Tarjousvelvollisuuden syntymisen jälkeen ja Ostotarjouksen julkistamiseen 27.8.2019 ("Julkistaminen") mennessä Tarjouksentekijä on ostanut yhteensä 115 673 Osaketta, jotka edustavat noin 0,81 prosenttia kaikista Osakkeista. Korkein Osakkeista maksettu hinta oli 6,00 euroa Osakkeelta ja alhaisin Osakkeista maksettu hinta oli 6,00 euroa Osakkeelta. Muut AML:n 11 luvun 5 §:ssä tarkoitetut tahot eivät omista Yhtiön Osakkeita.

2.2 Silmäaseaman Osakkeiden kaupankäyntihinnat

Alla olevassa kaaviossa on esitetty Osakkeiden kurssikehitys ja Osakkeiden kaupankäyntimäärät Nasdaq Helsingissä tarjousvelvollisuuden syntymistä edeltävältä 9.6.2017–15.8.2019 väliseltä jaksolta, eli koko siltä ajalta, kun Silmäaseaman osake on ollut kaupankäynnin kohteena tarjousvelvollisuuden syntymiseen saakka.¹ Osakkeiden ISIN-koodi on FI4000243399.

Osakkeen kaupankäyntimäärillä painotettu keskipörssi Nasdaq Helsingissä tarjousvelvollisuuden syntymistä edeltävien kuuden (6) kuukauden aikana eli 16.2.2019–15.8.2019 oli 5,09 euroa. Vastaavasti Osakkeen

¹ Lähde: Nasdaq Helsinki.

kaupankäyntimäärillä painotettu keskimurssi tarjousvelvollisuuden syntymistä edeltäneiden kolmen (3) kuukauden aikana eli 16.5.2019–15.8.2019 oli 5,48 euroa. Osakkeen päätöskurssi Nasdaq Helsingissä 15.8.2019 eli viimeisenä tarjousvelvollisuuden syntymistä edeltävänä kaupankäyntipäivänä oli 5,58 euroa.

Osakekohtainen Tarjousvastike on 6,00 euroa jokaisesta Osakkeesta, mikä vastaa noin 17,8 prosentin preemiota verrattuna Yhtiön Osakkeiden kaupankäyntimäärillä painotettuun keskimurssiin Nasdaq Helsingissä kuuden (6) kuukauden ajalta ennen tarjousvelvollisuuden syntymistä ja noin 9,4 prosentin preemiota verrattuna kaupankäyntimäärillä painotettuun keskimurssiin kolmen (3) kuukauden ajalta ennen tarjousvelvollisuuden syntymistä. Osakekohtainen Tarjousvastike vastaa noin 7,5 prosentin preemiota verrattuna Yhtiön Osakkeiden päätöskurssiin (5,58 euroa) Nasdaq Helsingissä 15.8.2019 eli viimeisenä kaupankäyntipäivänä ennen tarjousvelvollisuuden syntymistä.

Alla olevassa taulukossa on esitetty Osakkeiden kaupankäyntihinnat ja -määrät Nasdaq Helsingissä tarjousvelvollisuuden syntymistä edeltävältä 9.6.2017–15.8.2019 ajanjaksolta vuosineljänneksittäin.²

Aikaväli	Osakkeen hinta jakson aikana (€)			Osakkeen vaihto jakson aikana	
	Keskiarvo	Ylin	Alin	Osakkeita	Euroa
09.06.2017-30.06.2017	7,85	8,94	7,20	1 821 355	14 296 761
01.07.2017-30.09.2017	8,45	8,67	8,12	605 128	5 113 358
01.10.2017-31.12.2017	7,69	8,84	6,31	1 159 451	8 916 992
01.01.2018-31.03.2018	5,41	7,54	4,55	1 757 285	9 505 730
01.04.2018-30.06.2018	5,29	5,70	4,52	902 665	4 773 516
01.07.2018-30.09.2018	5,00	5,50	4,53	403 954	2 018 606
01.10.2018-31.12.2018	4,94	5,20	4,25	2 935 065	14 508 092
01.01.2019-31.03.2019	5,23	5,70	4,33	419 409	2 193 974
01.04.2019-30.06.2019	5,26	5,50	4,74	163 516	860 548
01.07.2019-15.08.2019	5,52	5,80	4,96	521 415	2 880 742

2.3 Muut ostotarjoukset

Tarjouksentekijän tietojen mukaan Silmäaseman Osakkeista tai osakkeisiin oikeuttavista arvopapereista ei ole tehty kolmannen osapuolen toimesta julkista ostotarjousta tarjousvelvollisuuden syntymistä edeltäneiden kahdentoista (12) kuukauden aikana.

² Lähde: Nasdaq Helsinki.

3. OSTOTARJOUKSEN EHDOT

3.1 Ostotarjouksen kohde

Coronaria tarjoutuu hankkimaan pakollisella julkisella käteisostotarjouksella arvopaperimarkkinalain (746/2012, muutoksineen, ”AML”) 11 luvun ja tässä esitettyjen ehtojen mukaisesti kaikki liikkeeseen lasketut ja ulkona olevat Silmäaseman Osakkeet sekä Osakkeisiin oikeuttavat arvopaperit, jotka eivät ole Tarjouksentekijän, Yhtiön tai sen tytäryhtiöiden hallussa. Tämän Tarjousasiakirjan päivämääränä Silmäasema on laskenut liikkeeseen yhteensä 14 248 805 Osaketta, joista 3.9.2019 kaupankäyntipäivän päättymistilanteen mukaan 4 765 987 Osaketta on Coronarian hallussa. Näin ollen Ostotarjous tehdään 9 482 818 Silmäaseman Osakkeesta.

3.2 Tarjousvastike

Tarjottava vastike kustakin Osakkeesta, jonka osalta Ostotarjous on pätevästi hyväksytty Ostotarjouksen ehtojen mukaisesti, on 6,00 euroa käteisenä. Tarjouksentekijä ei tule korottamaan Ostotarjouksen Tarjousvastiketta Tarjousaikana.

Mikäli Yhtiö päättää jakaa osinkoa, lisäosinkoa tai muita varoja missä tahansa muodossa, ja kyseinen varojenjakoa maksetaan Yhtiön osakkeenomistajille ennen Selvityspäivää (kuten määritelty alla) tai jos täsmäytyspäivä minkä tahansa edellä mainitun osalta tulee ennen Selvityspäivää, Tarjouksentekijä varaa oikeuden alentaa Tarjousvastiketta vastaavasti euro-eurosta periaatteella. Jos Silmäaseman ulkona olevien osakkeiden määrä tai laji muuttuu Ostotarjouksen julkistuspäivämäärän ja Selvityspäivän välissä rahastoannin, uudelleenluokittelun, osakkeiden jakamisen (osakesplit), käänteisen jakamisen (reverse split), osakkeiden yhdistämisen tai vaihdon johdosta, tai uuden osakeannin tai muun vastaavan laimentavan vaikutuksen omaavan toimenpiteen seurauksena, Tarjouksentekijä varaa oikeuden muuttaa Tarjousvastiketta vastaavasti ottamaan kyseinen toimenpide huomioon.

3.3 Tarjousaika

Ostotarjouksen tarjousaika alkaa 5.9.2019 klo 9:30 (Suomen aikaa) ja päättyy 26.9.2019 klo 16:00 (Suomen aikaa), ellei Tarjousaikaa jatketa alla esitetyn mukaisesti.

Tarjouksentekijä voi jatkaa Tarjousaikaa (i) aika ajoin kunnes kaikki Toteuttamisedellytykset (kuten määritelty jäljempänä) ovat täyttyneet ja (ii) Jälkikäteisellä Tarjousajalla (kuten määritelty jäljempänä) Ostotarjouksen lopullisen tuloksen julkistamisen yhteydessä, jolloin Tarjouksentekijä myös julistaa Ostotarjouksen ehdottomaksi, kuten esitetty jäljempänä.

Tarjouksentekijä tiedottaa mahdollisesta Tarjousajan jatkamisesta pörssitiedotteella viimeistään 26.9.2019. Tarjouksentekijä tiedottaa jo jatkettun Tarjousajan mahdollisesta jatkamisesta viimeistään jatkettun Tarjousajan päättymistä seuraavana pankkipäivänä. Tarjousajan tai jo jatkettun Tarjousajan kaikki mahdolliset jatkot kestävät vähintään kaksi (2) viikkoa päivästä, jona Tarjouksentekijä tiedotti kyseisestä jatkosta.

Jos Tarjouksentekijä jatkaa Tarjousaikaa, Tarjousaika päättyy Tarjouksentekijän asettamana uutena päättymisajankohtana, ellei jatkettua Tarjousaikaa keskeytetä alla esitetyn mukaisesti. Tarjousajan enimmäispituus (mukaan lukien mahdollinen Tarjousajan jatko) on kymmenen (10) viikkoa. Mikäli Toteuttamisedellytykset (kuten määritelty jäljempänä) eivät kuitenkaan ole täyttyneet erityisen esteen, kuten todettu Finanssivalvonnan määräyksissä ja ohjeissa 9/2013 (muutoksineen) kuten kilpailuviranomaisen tai muun sääntelyviranomaisen hyväksynnän odottamisen vuoksi, Tarjouksentekijä voi pidentää Tarjousaikaa kymmenen (10) viikon yli, kunnes este on poistunut ja Tarjouksentekijällä on ollut kohtuullinen aika reagoida tilanteeseen. Tarjousaikaa voidaan myös jatkaa, mikäli soveltuva lainsäädäntö näin vaatii (esimerkiksi Tarjousvastikkeen muutoksen yhteydessä). Jatkettun Tarjousajan päättymispäivä julkistetaan tällöin vähintään kaksi (2) viikkoa ennen kyseistä päättymispäivää. Lisäksi Jälkikäteistä Tarjousaikaa (kuten määritelty jäljempänä) voidaan pidentää yli kymmenen (10) viikon.

Tarjouksentekijä voi keskeyttää jatkettun Tarjousajan, jos kaikki Toteuttamisedellytykset (kuten määritelty jäljempänä) ovat täyttyneet ennen jatkettun Tarjousajan päättymistä, sekä toteuttaa alla olevan kohdan ”*Osakkeiden maksuehdot ja selvitys*” mukaisesti niiden Osakkeiden myynnin ja oston, joiden osalta Ostotarjous on pätevästi hyväksytty eikä tätä hyväksymistä ole pätevästi peruutettu. Jos Tarjouksentekijä keskeyttää jatkettun Tarjousajan,

Tarjouksentekijä ilmoittaa sitä koskevasta päätöksestään pörssitiedotteella mahdollisimman pian sen jälkeen, kun päätös on tehty, ja joka tapauksessa viimeistään kaksi (2) viikkoa ennen keskeytettävän jatkettua Tarjousajan päättymistä. Jos Tarjouksentekijä keskeyttää jatkettua Tarjousajan, jatkettu Tarjousaika päättyy Tarjouksentekijän ilmoittamana aikaisempana ajankohtana.

Tarjouksentekijä pidättää myös itsellään oikeuden jatkaa Tarjousaikaa samassa yhteydessä, kun Tarjouksentekijä ilmoittaa Ostotarjouksen lopullisen tuloksen kohdan ”*Ostotarjouksen tuloksen ilmoittaminen*” mukaisesti (tällaiseen jatkettuun Tarjousaikaan viitataan ”Jälkikäteisenä Tarjousaikana”). Tällaisen Jälkikäteisen Tarjousajan tilanteessa Jälkikäteinen Tarjousaika päättyy Tarjouksentekijän Ostotarjouksen lopullisen tuloksen julkistamisen yhteydessä ilmoittamana ajankohtana. Jälkikäteisen Tarjousajan päättymisestä ilmoitetaan vähintään kaksi (2) viikkoa ennen Jälkikäteisen Tarjousajan päättymistä.

3.4 Ostotarjouksen Toteuttamisedellytykset

AML 11 luvun 15 §:n mukaan pakollinen ostotarjous voi olla ehdollinen vain tarvittavien viranomaispäätösten saamiselle. Tarjouksentekijän velvollisuus hyväksyä Osakkeet, joiden osalta Ostotarjous on hyväksytty, maksettaviksi sekä toteuttaa Ostotarjous on ehdollinen kaikkien tarvittavien viranomaishyväksyntöjen, lupien ja suostumusten, mukaan lukien rajoituksetta mahdollisten kilpailuviranomaisten hyväksyntöjen saamiselle (”Toteuttamisedellytykset”) ennen Tarjouksentekijän julkistaman Ostotarjouksen lopullisen tuloksen päivämäärää tai sen päivämääränä AML 11 luvun 18 pykälän mukaisesti (lopullisen tuloksen julkistamispäivämäärä ”Tuloksen julkistamispäivämäärä”). Coronarian arvion mukaan Ostotarjouksen toteuttaminen ei edellytä kilpailuviranomaisten hyväksyntää.

3.5 Korotus- ja hyvitysvelvollisuus

Tarjouksentekijä pidättää itsellään, siinä määrin kuin se on soveltuvan lainsäädännön ja sääntelyn mukaan sallittua, oikeuden hankkia Osakkeita Tarjousaikana (mukaan lukien mahdollinen jatkettu Tarjousaika), Jälkikäteisenä Tarjousaikana ja näiden jälkeen myös julkisessa kaupankäynnissä Nasdaq Helsingissä tai muulla tavoin Ostotarjouksen ulkopuolella.

Jos Tarjouksentekijä tai muu AML 11 luvun 5 §:ssä tarkoitettu taho hankkii Ostotarjouksen julkistamisen jälkeen ja ennen Tarjousajan päättymistä Osakkeita Tarjousvastiketta korkeammalla hinnalla tai muutoin Ostotarjousta paremmin ehdoin, Tarjouksentekijän on AML 11 luvun 25 §:n mukaisesti muutettava Ostotarjoustaansa vastaamaan tätä paremmin ehdoin tapahtunutta hankintaa (*korotusvelvollisuus*). Tarjouksentekijän tulee tällöin välittömästi julkistaa korotusvelvollisuuden syntyminen ja suorittaa Ostotarjousta paremmin ehdoin tapahtuneen hankinnan ja Ostotarjouksessa tarjotun vastikkeen välinen erotus Tarjousvastikkeen maksamisen yhteydessä tai, jos Tarjousvastike on jo maksettu, viipymättä.

Jos Tarjouksentekijä tai muu AML 11 luvun 5 §:ssä tarkoitettu yksissä tuumin toimiva taho hankkii Tarjousajan päättymistä seuraavien yhdeksän (9) kuukauden kuluessa Osakkeita Tarjousvastiketta korkeammalla hinnalla tai muutoin Ostotarjousta paremmin ehdoin, Tarjouksentekijän tulee AML 11 luvun 25 §:n mukaisesti hyvittää Ostotarjouksen hyväksyneille arvopaperinhaltijoille paremmin ehdoin tapahtuneen hankinnan ja Ostotarjouksessa tarjotun vastikkeen välinen ero (*hyvitysvelvollisuus*). Tarjouksentekijän tulee tällöin välittömästi julkistaa hyvitysvelvollisuuden syntyminen ja suorittaa Ostotarjousta paremmin ehdoin tapahtuneen hankinnan ja Ostotarjouksessa tarjotun vastikkeen välinen erotus yhden (1) kuukauden kuluessa hyvitysvelvollisuuden syntymisestä niille arvopaperinhaltijoille, jotka ovat hyväksyneet Ostotarjouksen.

AML 11 luvun 25 §:n 5 momentin mukaan hyvitysvelvollisuutta ei kuitenkaan synny siinä tapauksessa, että Tarjousvastiketta korkeamman hinnan maksaminen perustuu Osakeyhtiölain mukaiseen välitystuomioon edellyttäen, että Tarjouksentekijä tai muu AML 11 luvun 5 §:ssä tarkoitettu taho ei ole ennen välimiesmenettelyä tai sen kuluessa tarjoutunut hankkimaan Osakkeita Ostotarjousta paremmin ehdoin.

3.6 Ostotarjouksen hyväksymismenettely

Ostotarjouksen hyväksyntä on annettava arvo-osuustilikohtaisesti. Hyväksynnän antavalla Yhtiön osakkeenomistajalla on oltava käteistili Suomessa tai ulkomailla toimivassa rahalaitoksessa (katso myös kohdat ”*Osakkeiden maksuehdot ja selvitys*” ja ”*Tärkeää tietoa*”). Osakkeenomistaja voi hyväksyä Ostotarjouksen ainoastaan ehdoilla ja kaikkien Osakkeiden osalta, jotka ovat hyväksymislomakkeessa mainitulla arvo-osuustilillä sinä hetkenä, jolloin Osakkeita koskeva kauppa toteutetaan. Tarjousaikana annettu hyväksyminen on voimassa myös mahdollisen jatkettun Tarjousajan loppuun asti.

Useimpien suomalaisten tilinhoitajien odotetaan lähettävän asiakkainaan oleville Euroclear Finland Oy:n (**”Euroclear”**) ylläpitämään Yhtiön osakasluetteloon merkityille osakkeenomistajille ilmoituksen Ostotarjouksesta sekä siihen liittyvät ohjeet ja hyväksymislomakkeen. Osakkeenomistajat, jotka eivät saa tällaista ilmoitusta tilinhoitajaltaan tai omaisuudenhoitajaltaan, voivat ottaa yhteyttä Evli Pankki Oyj:n (**”Evli Pankki”**) puhelimitse +358 9 4766 9573 (arkisin klo 9–16) tai sähköpostilla operations@evli.com saadakseen tarvittavat tiedot ja antaakseen hyväksyntänsä koskien Ostotarjousta.

Yhtiön osakkeenomistajien, joiden Osakkeet on hallintarekisteröity ja jotka haluavat hyväksyä Ostotarjouksen, tulee antaa hyväksyntänsä hallintarekisteröinnin hoitajan antamien ohjeiden mukaisesti. Tarjouksentekijä ei lähetä hyväksymislomaketta tai muita Ostotarjoukseen liittyviä asiakirjoja tällaisille Yhtiön osakkeenomistajille.

Yhtiön osakasluetteloon merkityn Yhtiön osakkeenomistajan, joka haluaa hyväksyä Ostotarjouksen, tulee täyttää, allekirjoittaa ja palauttaa hyväksymislomake osakkeenomistajan arvo-osuustiliä hoitavalle tilinhoitajalle sen antamien ohjeiden mukaisesti ja sen asettaman aikarajan kuluessa tai, jos kyseinen tilinhoitaja ei vastaanota hyväksymislomakkeita, tällainen osakkeenomistaja voi ottaa yhteyttä Evli Pankkiin hyväksyäkseen Ostotarjouksen omistamiensa Osakkeiden osalta. Hyväksymislomake tulee toimittaa siten, että se vastaanotetaan Tarjousajan tai, jos Tarjousaikaa on jatkettu, jatkettun Tarjousajan kuluessa huomioiden kuitenkin tilinhoitajan antamat ohjeet. Jälkikäteen Tarjousajan tilanteessa hyväksymislomake tulee toimittaa siten, että se vastaanotetaan Jälkikäteen Tarjousajan kuluessa huomioiden kuitenkin tilinhoitajan antamat ohjeet.

Pantattujen Osakkeiden osalta Ostotarjouksen hyväksyminen edellyttää pantinhaltijan suostumusta. Suostumuksen hankkiminen on Yhtiön kyseisen osakkeenomistajan vastuulla. Pantinhaltijan suostumus toimitetaan kirjallisena tilinhoitajalle.

Osakkeenomistaja toimittaa hyväksymislomakkeen haluamallaan tavalla omalla vastuullaan ja hyväksymislomake katsotaan toimitetuksi vasta silloin, kun asianomainen tilinhoitaja tai Evli Pankki on sen tosiasiallisesti vastaanottanut. Tarjouksentekijä pidättää itsellään oikeuden hylätä virheellisesti tai puutteellisesti tehtyt hyväksynnot. Tarjouksentekijällä on oikeus hylätä myös sellainen hyväksyntä, joka koskee vain osaa samalla arvo-osuustilillä olevista osakkeenomistajan omistamista Osakkeista.

Hyväksymällä Ostotarjouksen Yhtiön osakkeenomistaja valtuuttaa Evli Pankin tai Evli Pankin valtuuttaman tahon tai arvo-osuustiliään hoitavan tilinhoitajan kirjaamaan arvo-osuustililleen Osakkeiden luovutusrajoituksen tai myyntivaruksen sen jälkeen, kun osakkeenomistaja on toimittanut Ostotarjouksen hyväksymislomakkeen. Lisäksi Ostotarjouksen hyväksynyt osakkeenomistaja valtuuttaa Evli Pankin tai Evli Pankin valtuuttaman tahon tai arvo-osuustiliään hoitavan tilinhoitajan suorittamaan muut tarvittavat kirjaukset ja ryhtymään muihin Ostotarjouksen teknisen toteuttamisen kannalta tarpeellisiin toimiin sekä myymään kaikki kyseisen osakkeenomistajan Ostotarjouksen toteutuskauppojen hetkellä kyseisellä arvo-osuustilillä olevat Osakkeet Tarjouksentekijälle Ostotarjouksen ehtojen mukaisesti.

Osakkeenomistaja, joka on Ostotarjouksen ehtojen mukaan pätevästi hyväksynyt Ostotarjouksen eikä ole pätevästi peruuttanut hyväksyntänsä, ei saa myydä tai muutoin määrätä niistä Osakkeista, joiden osalta Ostotarjous on hyväksytty. Asianomaiselle arvo-osuustilille kirjataan Osakkeita koskeva luovutusrajoitus sen jälkeen, kun osakkeenomistaja on toimittanut Ostotarjouksen hyväksymislomakkeen. Jos Ostotarjousta ei toteuteta tai osakkeenomistaja peruuttaa pätevästi hyväksyntänsä Ostotarjouksen ehtojen mukaisesti, Osakkeita koskeva luovutusrajoitus poistetaan arvo-osuustililtä mahdollisimman pian ja arviolta kolmen (3) pankkipäivän kuluessa siitä, kun Ostotarjouksen ehtojen mukainen peruutusilmoitus on vastaanotettu.

Osakkeenomistajilla, jotka ovat oikeushenkilöitä, tulee olla voimassa oleva LEI-tunnus (Legal Entity Identifier), kun ne hyväksyvät Ostotarjouksen.

Henkilötietojen käsittely

Jotta taloudellinen neuvonantaja ja liikkeeseenlaskijan asiamies voisivat hallinnoida Ostotarjousta, niiden pitää kerätä ja käsitellä henkilötietoja (i) Ostotarjouksen hyväksyneistä luonnollisista henkilöistä (kuten nimi, osoite ja henkilötunnus), ja (ii) Ostotarjouksen hyväksyneiden yhteisöjen edustajista (kuten nimi, asema ja yhteystiedot). Taloudellinen neuvonantaja ja liikkeeseenlaskijan asiamies ovat kumpikin itsenäisiä rekisterinpitäjiä niiden henkilötietojen osalta, joita ne käsittelevät em. tarkoitukseen. Henkilötietoja voidaan saada joko suoraan Ostotarjouksen hyväksyvältä henkilöltä itseltään tai muista lähteistä (esimerkiksi osoitetietoja voidaan saada Euroclearin kautta). Ulkopuoliset palveluntarjoajat voivat käsitellä henkilötietoja taloudellisen neuvonantajan ja/tai liikkeeseenlaskijan asiamiehen lukuun, ja taloudellinen neuvonantaja ja/tai liikkeeseenlaskijan asiamies voivat myös tarvittaessa jakaa henkilötietoja tarvittaessa yhteistyökumppaneilleen Ostotarjouksen hallinnoimiseksi. Lisätietoja henkilötietojen käsittelystä taloudellisen neuvonantajan ja liikkeeseenlaskijan asiamiehen toimesta, mukaan lukien ohjeet rekisteröidyn oikeuksien toteuttamisesta, löytyvät täältä: www.carnegie.se/en/page-footer/group-privacy-policy/ ja www.evli.com/fi/footer/henkilötietojen-kaytto.

3.7 Peruutusoikeudet

Ostotarjouksen hyväksyminen on sitova, eikä sitä voida peruuttaa, ellei sovellettavasta laista muuta johdu.

AML 11 luvun 16 §:n mukaan ne Osakkeiden haltijat, joiden osalta Ostotarjous on pätevästi hyväksytty, voivat peruuttaa hyväksymisensä Tarjousajan kuluessa, jos Tarjousaika on kestänyt yli kymmenen (10) viikkoa ja Ostotarjousta ei ole toteutettu. Hyväksymisen peruuttaminen Ostotarjouksen voimassaoloaikana on myös mahdollista, mikäli kolmas taho julkistaa kilpailevan julkisen ostotarjouksen Osakkeista ennen Osakkeiden myynnin toteuttamista jäljempänä mainitun kohdan ”*Osakkeiden maksuehdot ja selvitys*” mukaisesti.

Sellaisessa mahdollisessa tilanteessa, jossa peruuttamisoikeus on olemassa, Ostotarjouksen hyväksymisen pätevä peruuttaminen edellyttää, että kirjallinen peruutusilmoitus toimitetaan sille tilinhoitajalle, jolle kyseisiä Osakkeita koskeva Ostotarjouksen hyväksymislomake toimitettiin. Jos Osakkeita koskeva hyväksymislomake on toimitettu Evli Pankille, myös peruutusilmoitus tulee toimittaa Evli Pankille. Jos kyse on hallintarekisteröidyistä arvopapereista, Osakkeiden haltijan tulee pyytää hallintarekisteröinnin hoitajaa toimittamaan peruutusilmoitus.

Jos Osakkeiden haltija, jonka Osakkeet on rekisteröity arvo-osuusjärjestelmään, peruuttaa Ostotarjouksen hyväksyntänsä Ostotarjouksen ehtojen mukaisesti, Osakkeita koskeva arvo-osuustilille rekisteröity luovutusrajoitus poistetaan mahdollisimman pian ja arviolta kolmen (3) pankkipäivän kuluessa siitä, kun Ostotarjouksen ehtojen mukainen peruutusilmoitus on vastaanotettu.

Niiden Osakkeiden, joiden osalta Ostotarjouksen hyväksyminen on peruutettu, osalta voidaan Ostotarjous hyväksyä uudelleen milloin tahansa ennen Tarjousajan tai, jos Tarjousaikaa on jatkettu, ennen jatkettua Tarjousajan päättymistä tai mahdollisen Jälkikäteisen Tarjousajan aikana noudattaen edellä kohdassa ”*Ostotarjouksen hyväksymismenettely*” kuvattua hyväksymismenettelyä.

Arvo-osuustiliä hoitava tilinhoitaja tai hallintarekisteröinnin hoitaja voi periä peruuttamisesta maksun oman hinnastonsa mukaisesti.

3.8 Ostotarjouksen tuloksen ja hyväksyntöjen ilmoittaminen

Tarjouksentekijä ilmoittaa Ostotarjouksen alustavan tuloksen arviolta ensimmäisenä (1.) Tarjousajan tai, mikäli Tarjousaikaa on jatkettu tai Tarjousaika on keskeytetty, jatkettua tai keskeytetyn Tarjousajan, päättymistä seuraavana pankkipäivänä. Tarjouksentekijä ilmoittaa lopullisen tuloksen arviolta kolmantena (3.) Tarjousajan tai, mikäli Tarjousaikaa on jatkettu tai Tarjousaika on keskeytetty, jatkettua tai keskeytetyn Tarjousajan, päättymistä seuraavana pankkipäivänä. Lopullista tulosta koskevassa ilmoituksessa vahvistetaan niiden Osakkeiden prosenttimäärä, joiden osalta Ostotarjous on pätevästi hyväksytty eikä hyväksyntää ole pätevästi peruutettu.

Tarjouksentekijä ilmoittaa Ostotarjouksen ehtojen mukaisesti vastaanottamiensa pätevien hyväksyntöjen määrän olennaisista muutoksista viikoittain.

3.9 Osakkeiden maksuehdot ja selvitys

Osakkeiden, joiden osalta Ostotarjous on Ostotarjouksen ehtojen mukaisesti pätevästi hyväksytty eikä hyväksyntää ole pätevästi peruutettu, kaupat toteutetaan arviolta neljäntenä (4.) Tarjousajan, tai jos Tarjousaikaa on jatkettu tai se on keskeytetty, jatkettun tai keskeytetyn Tarjousajan päättymistä seuraavana pankkipäivänä ("**Toteuttamispäivä**"). Osakkeiden kaupat toteutetaan Nasdaq Helsingissä edellyttäen, että arvopaperien kaupankäyntiin Nasdaq Helsingissä sovellettavat säännöt sen sallivat. Muutoin Osakkeiden toteutuskaupat toteutetaan Nasdaq Helsingin ulkopuolella.

Yllä mainittujen toteutuskauppojen selvityspäivä ("**Selvityspäivä**") on Toteuttamispäivä tai seuraava pankkipäivä Toteuttamispäivän jälkeen. Tarjousvastike maksetaan Selvityspäivänä osakkeenomistajan arvo-osuustilin hoitotilille tai niiden osakkeenomistajien osalta, joiden omistus on hallintarekisteröity, arvopaperisäilyttäjän tai hallintarekisteröinnin hoitajan määrittelemälle pankkitilille. Tarjousvastiketta ei tulla maksamaan pankkitilille, joka sijaitsee Yhdysvalloissa, Kanadassa, Japanissa, Australiassa, Etelä-Afrikassa tai Hongkongissa tai millään muulla lainkäyttöalueella, jossa Ostotarjousta ei tehdä (ks. kohta "**Tärkeitä tietoja**"). Kaikki arvopaperisäilyttäjien tai hallintarekisteröinnin hoitajien tällaisilla lainkäyttöalueilla sijaitseviin pankkitileihin liittyvät ohjeistukset tullaan hylkäämään. Osakkeenomistajan varsinainen maksun vastaanottoajankohta riippuu kaikissa tilanteissa rahalaitosten välisen maksuliikenteen aikatauluista ja haltijan ja tilinhoitajan, arvopaperisäilyttäjän tai hallintarekisteröinnin hoitajan välisistä sopimuksista.

Mahdollisen Jälkikäteisen Tarjousajan tilanteessa Tarjouksentekijä julkistaa sitä koskevan ilmoituksen yhteydessä maksua ja selvitystä koskevat ehdot niiden Osakkeiden osalta, joiden osalta Ostotarjous on hyväksytty tällaisen Jälkikäteisen Tarjousajan aikana. Ostotarjouksen ehtojen mukaisesti pätevästi tarjottujen Osakkeiden toteutuskaupat Jälkikäteisen Tarjousajan aikana suoritetaan kuitenkin vähintään kahden (2) viikon välein.

Tarjouksentekijä pidättää itsellään oikeuden lykätä Tarjousvastikkeen maksamista, mikäli suoritus estyy tai keskeytyy ylivoimaisen esteen "*force majeure*" vuoksi. Tarjouksentekijä suorittaa maksun kuitenkin heti, kun suorituksen estävä tai keskeyttävä ylivoimainen este on ratkaistu.

3.10 Omistusoikeuden siirtyminen

Omistusoikeus Osakkeisiin, joiden osalta Ostotarjous on pätevästi hyväksytty, siirtyy Ostotarjouksen hyväksyneeltä Yhtiön osakkeenomistajalta Tarjouksentekijälle Tarjousvastikkeen maksamista vastaan.

3.11 Varainsiirtovero ja muut maksut

Tarjouksentekijä maksaa Osakkeisiin liittyvät mahdollisesti perittävät varainsiirtoverot Ostotarjouksen toteuttamisen yhteydessä.

Kukin osakkeenomistaja vastaa tilinhoitajien, omaisuudenhoitajien, hallintarekisteröinnin hoitajien tai muiden tahojen veloittamista mahdollisten vakuuksien vapauttamiseen tai mahdollisten muiden Osakkeiden myynnin estävien rajoitusten poistamiseen liittyvistä maksuista, kuin myös maksuista, jotka liittyvät osakkeenomistajan tarjouksen peruutukseen kohdan "*Peruutusoikeudet*" mukaisesti. Tarjouksentekijä vastaa muista tavanomaisista kuluista, jotka aiheutuvat Ostotarjouksen edellyttämistä arvo-osuuskirjauksista, Ostotarjouksen perusteella ostettujen Osakkeiden myynnistä ja ostosta tai Tarjousvastikkeen maksamisesta.

4. SILMÄASEMAN ESITTELY

Tässä tarjousasiakirjassa esitetyt Silmäasemaa koskevat taloudelliset ja muut tiedot perustuvat yksinomaan Silmäaseman julkistamaan tilintarkastamattomaan puolivuositarkastukseen 30.6.2019 päättyneeltä puolivuotiskaudelta, Silmäaseman julkistamaan hallituksen toimintakertomukseen ja tilintarkastettuun tilinpäätökseen 31.12.2018 päättyneeltä tilikaudelta, Silmäaseman julkistamiin pörssitiedotteisiin, kaupparekisterimerkintöihin, Yhtiön 31.8.2019 päivättyyn osakasluetteloon ja muihin julkisesti saatavilla oleviin tietoihin. Tarjouksentekijä ei näin ollen vastaa millään tavalla tällaisista tiedoista lukuun ottamatta niiden oikeaa uudelleen esittämistä tässä Tarjousasiakirjassa.

4.1 Yleistä

Silmäasema on suomalainen yritys, joka tarjoaa maanlaajuisesti kaikki näkemisen ja silmäterveyden tuotteet ja palvelut. Silmäasema on Suomen suurin yksityinen silmäleikkauksia tarjoava silmäsaarialaketju sekä toiseksi suurin optikkoketju. Silmäasema tarjoaa asiakkailleen kaikki näkemisen ja silmäterveyden palvelut – niin optisen alan vähittäiskaupan kuin silmäsaarialapalvelut – yhtenä kokonaisuutena. Valikoima kattaa silmälasit, piilolinssit ja aurinkolasit, optikon ja silmälääkärin vastaanottopalvelun, silmätautien tutkimuksen ja hoidon sekä monipuolisen silmäkirurgian, kuten taittovirhe- ja kaihi-leikkaukset. Yhtiön liiketoiminta jakautuu Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto- sekä Silmäklinikat-segmentteihin. Kesäkuun 2019 lopussa Silmäasema konsernin työsuhteessa oleva henkilökunta oli yhteensä 790 henkilöä, joista Suomessa työskenteli 757 ja Virossa 33 henkilöä.

Tilikaudella 2018 Silmäasema-konsernin liikevaihto oli 122,9 miljoonaa euroa. Liikevaihto kasvoi 3,8 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Pääosa kasvusta tuli vuosina 2017–2018 avatuista uusista optisen kaupan myymälöistä ja yritys- tai liiketoimintakaupoilla hankituista myymälöistä sekä helmikuussa 2018 Ouluun avatusta uudesta silmäsaarialasta. Kesäkuun 2019 lopussa ketjuun kuului yhteensä 158 optisen kaupan myymälää. Näistä 140 oli Silmäaseman omia myymälöitä ja 18 yrittäjien omistamia ketjumyymälöitä.

Silmäaseman tavoitteena on olla Suomessa optisen kaupan ja silmien terveyteen liittyvän sairaalatoiminnan markkinajohtaja, mukaan lukien kaihi- ja taittovirheleikkaukset. Silmäaseman vahvuuksia ovat toiminta rakenteellisesti houkuttelevilla ja kasvavilla näkemisen ja silmäterveyden markkinoilla, vahva markkina-asema, toimiva liiketoimintamalli, joka kattaa kaikki näkemisen ja silmäterveyden palvelut, selkeä strateginen suunta sekä kokenut ja osaava johto ja ammattitaitoinen henkilöstö. Yhtiöllä on pitkän aikavälin kasvustrategia, jonka kulmakiviä ovat toimipaikkaverkoston kehittäminen, kannattavuuden parantaminen ja vertailukelpoisen liikevaihdon kasvu.

Silmäasema on Suomessa perustettu julkinen osakeyhtiö, jonka osakkeet ovat olleet julkisen kaupankäynnin kohteena Nasdaq Helsingin päälistalla pienten yhtiöiden ryhmässä, terveydenhuollon toimialaluokassa kaupankäyntikoodilla SILMA vuodesta 2017 alkaen. Silmäaseman yritys- ja yhteisötunnus on 2627773-7. Yhtiön kotipaikka on Helsinki ja sen rekisteröity osoite on Atomitie 5 A, 00370 Helsinki.

4.2 Osakkeet ja osakepääoma

Tämän Tarjousasiakirjan päivämääränä Silmäaseman osakepääoma on 80 000 euroa ja osakkeiden lukumäärä on 14 248 805 osaketta. Silmäaseman yhtiöjärjestyksessä ei ole määräyksiä osakepääoman vähimmäis- tai enimmäismäärästä.

Silmäasemalla on yksi osakesarja. Osakkeet on liitetty Suomen arvo-osuusjärjestelmään. Jokainen osake oikeuttaa yhteen ääneen Silmäaseman yhtiökokouksessa. Kaikki osakkeet tuottavat yhtäläiset oikeudet osinkoon ja muihin Silmäaseman jaettaviin varoihin. Silmäaseman yhtiöjärjestyksessä ei ole äänioikeuksia koskevia määräyksiä tai rajoituksia, jotka poikkeaisivat Osakeyhtiölaista.

4.3 Omistusrakenne

Seuraavassa taulukossa esitetään Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään osakasluetteloon 31.8.2019 merkityt Silmäaseman kymmenen suurinta osakkeenomistajaa ja heidän omistuksensa kaikista Silmäasema liikkeeseen lasketuista osakkeista ja äänistä:

	31.8.2019 Osakkeiden lukumäärä	Prosenttia osakkeista ja äänistä
Coronaria Oy	4 731 967	33,21
Intera Fund II Ky	2 375 950	16,68
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	651 000	4,57
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	650 000	4,56
Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo	629 117	4,42
Säästöpankki Pienyhtiöt -sijoitusrahasto	500 000	3,51
Sihvola Torsti Aleksi	327 000	2,30
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva	200 000	1,40
Callardo Capital Oy	185 465	1,30
Thomasset Oy	103 949	0,73
Kymmenen suurinta osakkeenomistajaa yhteensä	10 354 448	72,67
Muut osakkeenomistajat	3 894 357	27,33
Yhteensä	14 248 805	100

4.4 Omat osakkeet

Tarjouksentekijän tietojen mukaan Silmäasemalla tai sen tytäryhtiöillä ei ole hallussaan Silmäaseman osakkeita.

4.5 Optio-oikeudet ja osakkeisiin oikeuttavat erityiset oikeudet

Tarjouksentekijän tietojen mukaan Silmäasema ei ole antanut optio-oikeuksia tai osakkeisiin oikeuttavia erityisiä oikeuksia. Tällaisia oikeuksia koskevia tietoja ei ole kirjattu kaupparekisteriin.

Yhtiöllä on Silmäaseman avainhenkilöille suunnattu osakepalkkiojärjestelmä. Vuoden 2018 lopussa osakepalkkiojärjestelmään kuului kolme kolmen vuoden ansaintajaksoa: 2017–2019, 2018–2020 ja 2019–2021. Osakepalkkiojärjestelmän ansaintajakson 2017–2019 kohderyhmään kuului katsauskauden lopussa 12 henkilöä, joille maksettavien palkkioiden yhteismäärä on enintään 38 978 osaketta, joka vastaa noin 0,27 prosenttia Silmäaseman liikkeeseen laskemista osakkeista ja äänistä, ansaintajakson 2018–2020 kohderyhmään kuului katsauskauden lopussa 12 henkilöä, joille maksettavien palkkioiden yhteismäärä on enintään 55 434 osaketta, joka vastaa noin 0,39 prosenttia Silmäaseman liikkeeseen laskemista osakkeista ja äänistä, ja ansaintajakson 2019–2021 kohderyhmään kuului katsauskauden lopussa 19 henkilöä, joille maksettavien palkkioiden yhteismäärä on enintään 125 352 osaketta, joka vastaa noin 0,88 prosenttia Silmäaseman liikkeeseen laskemista osakkeista ja äänistä. Järjestelmään on ansaintajaksolle 2019–2021 varattu yhteensä 156 176 Silmäaseman osaketta, joka vastaa noin 1,10 prosenttia Silmäaseman liikkeeseen laskemista osakkeista ja äänistä.

4.6 Valtuutukset

Valtuutus koskien omien osakkeiden hankkimista

Silmäaseman 10.4.2019 pidetty varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään Yhtiön omien osakkeiden hankkimisesta yhdessä tai useammassa erässä Yhtiön omaan vapaaseen pääomaan kuuluvilla varoilla siten, että hankittava määrä on enintään 1 400 000 osaketta, mikä vastaa noin kymmentä (10) prosenttia Yhtiön kaikista osakkeista. Osakkeet voidaan hankkia Nasdaq Helsinki Oy:n järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä sen sääntöjen mukaisesti tai muulla tavalla. Hankittavista osakkeista maksettavan vastikkeen tulee perustua markkinahintaan. Valtuutus oikeuttaa hallituksen päättämään hankkimisesta myös muuten kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa (suunnattu hankkiminen). Tällöin omien osakkeiden hankintaan tulee olla Yhtiön kannalta painava taloudellinen syy. Osakkeita voidaan hankkia käytettäväksi Yhtiön liiketoimintaan liittyvien järjestelyjen toteuttamiseksi, Yhtiön osakepohjaisten kannustinjärjestelmien toteuttamiseksi tai muutoin edelleen luovutettaviksi tai mitätöitäviksi. Hankitut osakkeet voidaan myös pitää Yhtiöllä. Hallitus valtuutetaan päättämään kaikista muista omien osakkeiden hankkimiseen liittyvistä ehdoista ja

seikoista. Omien osakkeiden hankinta alentaa Yhtiön vapaata omaa pääomaa. Valtuutus on voimassa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen asti. Valtuutus korvaa Yhtiön aikaisemmat omien osakkeiden hankkimista koskevat valtuutukset. Tarjouksentekijän tietojen mukaan Yhtiön hallitus ei ole käyttänyt edellä mainittua valtuutusta Tarjousasiakirjan päivämääränä.

Valtuutus koskien osakeantia sekä optio-oikeuksien ja muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamista ja omien osakkeiden luovuttamista

Silmäaseman 10.4.2019 pidetty varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään yhteensä enintään 2 000 000 osakkeen antamisesta osakeannilla tai antamalla optio-oikeuksia tai muita osakkeisiin oikeuttavia erityisiä oikeuksia yhdessä tai useammassa erässä. Valtuutuksen nojalla annettavien 2 000 000 osakkeen enimmäismäärä vastaa noin 14 prosenttia Yhtiön kaikista osakkeista. Valtuutus sisältää oikeuden päättää antaa joko uusia osakkeita tai Yhtiön hallussa olevia omia osakkeita joko maksua vastaan tai maksutta. Uudet osakkeet voidaan antaa ja Yhtiöllä olevat omat osakkeet luovuttaa Yhtiön osakkeenomistajien etuoikeudesta poiketen suunnatusti, jos siihen on Yhtiön kannalta painava taloudellinen syy tai maksuttoman osakeannin kyseessä ollessa Yhtiön kannalta ja sen kaikkien osakkeenomistajien etu huomioon ottaen erityisen painava taloudellinen syy. Hallitus valtuutettiin päättämään kaikista muista osakeantiin sekä optio-oikeuksien ja osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamiseen ja osakkeiden luovuttamiseen liittyvistä ehdoista ja seikoista. Valtuutusta voidaan käyttää muun muassa pääomarakenteen kehittämiseksi, omistuspohjan laajentamiseksi, vastikkeen maksamiseen yrityskaupoissa, Yhtiön hankkiessa liiketoimintaansa liittyvää omaisuutta ja kannustinjärjestelmien toteuttamiseksi. Valtuutus on voimassa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen asti. Valtuutus korvaa Yhtiön aikaisemmat anti- ja optiovaltuutukset. Tarjouksentekijän tietojen mukaan Yhtiön hallitus ei ole käyttänyt edellä mainittua valtuutusta Tarjousasiakirjan päivämääränä.

4.7 Osakassopimukset ja erät muut sopimukset

Tarjouksentekijän tiedossa ei ole osakassopimuksia, Yhtiön ja sen osakkeenomistajien välisiä sopimuksia eikä muita sopimuksia tai järjestelyjä, jotka liittyisivät osakeomistuksen tai äänivallan käyttöön Silmäasemassa tai jotka olennaisesti vaikuttaisivat Ostotarjouksen edullisuuden arviointiin.

4.8 Hallitus, toimitusjohtaja ja tilintarkastaja

Osakeyhtiölain ja Silmäaseman yhtiöjärjestyksen mukaan Silmäasema hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä huolehtii hallitus, johon yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti kuuluu vähintään kolme (3) ja enintään yhdeksän (9) varsinaista jäsentä. Varajäseniä voi olla enintään kolme (3). Hallituksen jäsenten toimikausi päättyy vaalia seuraavan ensimmäisen varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Tämän Tarjousasiakirjan päivämääränä Yhtiön hallitukseen kuuluvat seuraavat varsinaiset jäsenet: Jukka Hienonen (puheenjohtaja), Martti Kiuru, Tuomas Lang, Maisa Romanainen, Torsti Sihvola ja Kaisa Vikkula.

Lisäksi Silmäaseman yhtiöjärjestyksen mukaan Yhtiöllä voi olla toimitusjohtaja, jonka nimittämisestä ja erottamisesta päättää Yhtiön hallitus. Tämän Tarjousasiakirjan päivämääränä Silmäaseman toimitusjohtaja on Jussi Salminen.

Silmäaseman tilintarkastajana toimii tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab, päävastuullisena tilintarkastajanaan KHT Virpi Halonen.

4.9 Silmäaseman omistus Tarjouksentekijässä

Tarjouksentekijän tietojen mukaan Silmäasema ei omista yhtään osaketta tai osakkeisiin oikeuttavaa arvopaperia Tarjouksentekijässä.

4.10 Taloudelliset tiedot

Yhtiön tilintarkastettu konsernitilinpäätös 31.12.2018 päättyneeltä tilikaudelta on tämän Tarjousasiakirjan liitteenä. Konsernitilinpäätös sisältää toimintakertomuksen. Katso ”Liite A: Silmäasema Oyj:n tilinpäätös”.

Yhtiön tilintarkastamaton puolivuositarkastus 30.6.2019 päättyneeltä puolivuotiskaudelta on tämän Tarjousasiakirjan liitteenä. Katso ”*Liite B: Tilintarkastamaton Silmäasema Oyj:n puolivuositarkastus*”.

4.11 Silmäaseman julkistamat tulevaisuudennäkymät

Yhtiön tulevaisuudennäkymiä on kuvattu Yhtiön tilintarkastettuun konsernitilinpäätökseen 31.12.2018 päättyneeltä tilikaudelta sisältyvässä toimintakertomuksessa sekä Yhtiön tilintarkastamattomassa puolivuositarkastuksessa 30.6.2019 päättyneeltä puolivuotiskaudelta Tarjousasiakirjan liitteissä. Katso ”*Liite A: Silmäasema Oyj:n tilinpäätös*” ja ”*Liite B: Tilintarkastamaton Silmäasema Oyj:n puolivuositarkastus*”.

4.12 Yhtiöjärjestys

Tähän tarjousasiakirjaan sisältyy Silmäaseman yhtiöjärjestys. Katso ”*Liite C: Silmäasema Oyj:n yhtiöjärjestys*”.

5. TARJOUKSENTEKIJÄN ESITTELY

5.1 Tarjouksentekijä lyhyesti

Tarjouksentekijä on yksityinen osakeyhtiö Coronaria Oy (y-tunnus 1752598-9), joka on perustettu Suomen lakien mukaisesti. Tarjouksentekijän päätoiminnot sijaitsevat Suomessa ja pääkonttori Oulussa. Tarjouksentekijän rekisteröity osoite on Saaristonkatu 22, 90100 Oulu. Tarjouksentekijän pääliiketoimintaa ovat erilaiset terveydenhuollon ja kuntoutuksen palvelut.

Coronaria-konsernin (kuten määritelty jäljempänä) liikevaihto oli 31.12.2018 päättyneellä tilikaudella 158,5 miljoonaa euroa. Coronaria-konsernin palveluksessa työskentelee tarjouksentekohetkellä noin 1 600 henkilöä. Coronaria-konsernin liiketoiminta jakautuu kolmeen liiketoiminta-alueeseen: Erikoissairaanhoidon, muihin terveydenhuoltoon liittyviin palveluihin ja kuntoutuspalveluihin.

Erikoissairaanhoidon kokonaisuus koostuu useasta erikoisalasta, joista silmäsairaudet on liikevaihdoltaan suurin. Tarjouksentekijä toimii pääasiassa julkisen sairaanhoidon kumppanina, kuntien ja sairaanhoitopiirien kanssa. Yksityiseltä sektorilta tuleva liikevaihto on noin 20 prosenttia. Coronaria-konsernin erikoissairaanhoidon palvelujen liikevaihto 31.12.2018 päättyneeltä tilikaudelta oli noin 41,7 miljoonaa euroa, josta noin 25 miljoonaa tulee silmien terveydenhuoltoon liittyvistä palveluista.

Tarjouksentekijän muihin terveydenhuollon palveluihin kuuluvat suun terveydenhuolto, sote-ulkoistuspalvelut sekä perusterveydenhuollon ja työterveyshuollon lääkäripalvelut. 31.12.2018 päättyneellä tilikaudella tämän kokonaisuuden liikevaihto oli noin 33 miljoonaa euroa.

Tarjouksentekijä on liikevaihdoltaan Suomen suurin ja palveluiltaan monipuolisin kuntoutus- ja terapiapalveluiden tuottaja. Eri terapiamuotoja tarjotaan itsemaksaville, KELA:n, kuntien, sairaanhoitopiirien ja vakuutusyhtiöiden asiakkaille. Kuntoutuspalvelujen liikevaihto 31.12.2018 päättyneellä tilikaudella oli noin 33 miljoonaa euroa.

Tarjouksentekijän suurimmat omistajat ovat oululainen perheyhtiö Cor Group Oy (63,20 %), CapMan Growth -rahasto (12,32 %), Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö (11,33 %), Suomen Teollisuussijoitus Oy (4,50 %) sekä Tarjouksentekijän henkilöstö ja johto (4,99 %).

Tarjouksentekijä on Cor Group -konserniin kuuluva yksityinen osakeyhtiö. Cor Group -konserniin kuuluu useita terveyteen ja hyvinvointiin liittyviä yhtiötä, joista Coronaria-konserni on suurin. Health City Finland on hyvinvoinnin ja asumisen operaattori, joka rakennuttaa asumisen ja palvelut yhdistäviä kokonaisuuksia. Mectalent on vaativan laitevalmistuksen ja tarkkuusmekaniikan edelläkävijä, jonka portfolioon kuuluvat myös globaalit sertifioinnit. Kuntokeskus Liikku on 22 yksikön voimakkaasti laajeneva, valtakunnallinen, itsepalveluperiaatteella toimiva kuntokeskus, jolla on jo 20 000 jäsentä. Terve Media on digitaalinen palveluntarjoaja, joka tuottaa korkeatasoista terveystietoa terveydenhuollon johdon, ammattilaisten ja kuluttajien käyttöön.

5.2 Tarjouksentekijään AML:n 11 luvun 5 §:n mukaisessa suhteessa olevat tahot

Coronaria-konserni koostuu Tarjouksentekijästä ja 35 sen suoraan tai välillisesti kontrolloimasta yhtiöstä ("**Coronaria-konserni**"). Tarjouksentekijä on Coronaria-konsernin emoyhtiö, Coronaria Oy, joka omistaa 3.9.2019 kaupankäyntipäivän päättymistilanteen mukaan 33,4 prosenttia Silmäaseman osakkeista. Coronaria-konserniin kuuluvien yhtiöiden lisäksi ei ole muita AML:n 11 luvun 5 §:n mukaisessa suhteessa Tarjouksentekijään olevia tahoja. Tarjouksentekijää lukuun ottamatta muut AML:n 11 luvun 5 §:ssä tarkoitetut tahot eivät ole Julkistamista edeltäneiden kuuden (6) kuukauden aikana hankkineet Silmäaseman Osakkeita julkisessa kaupankäynnissä tai muutoin. 15.8.2019 ja 16.8.2019 hankkimien osakkeiden lisäksi Tarjouksentekijä ei ole tarjousvelvollisuuden syntymistä edeltäneiden kuuden (6) kuukauden aikana hankkinut yhtään Yhtiön Osaketta. Tarjousvelvollisuuden syntymisen jälkeen ja 3.9.2019 mennessä Tarjouksentekijä on ostanut yhteensä 150 544 Osaketta, jotka edustavat noin 1,1 prosenttia kaikista Osakkeista. Korkein Osakkeista maksettu hinta oli 6,00 euroa osakkeelta ja alhaisin Osakkeista maksettu hinta oli 6,00 euroa Osakkeelta. Muut AML:n 11 luvun 5 §:ssä tarkoitetut tahot eivät omista Osakkeita.

5.3 Yhtiön omistus Tarjouksentekijässä

Tarjouksentekijän parhaan tiedon mukaan Yhtiö tai mikään sen konserniyhtiöistä ei tämän Tarjousasiakirjan päivämääränä omista Tarjouksentekijän tai AML:n 11 luvun 5 §:ssä tarkoitettujen tahojen osakkeita tai osakkeisiin oikeuttavia arvopapereita.

LIITTEIDEN SISÄLLYSLUETTELO

	Sivu
LIITE A: SILMÄASEMA OYJ:N TILINPÄÄTÖS	A-1
<i>Yhtiön tilinpäätös 31.12.2018 päättyneeltä tilikaudelta sisältäen toimintakertomuksen sisältyy tähän Liitteeseen A siinä muodossa kuin Yhtiö on sen julkistanut. Tarjouksentekijä ei vastaa millään tavalla mainitussa asiakirjassa esitetyistä tiedoista lukuun ottamatta niiden oikeaa uudelleen esittämistä tässä Tarjousasiakirjassa.</i>	
LIITE B: TILINTARKASTAMATON SILMÄASEMA OYJ:N PUOLIVUOSIKATSAUS	B-1
<i>Tilintarkastamaton puolivuosisikatsaus 30.6.2019 päättyneeltä kuuden kuukauden jaksolta sisältyy tähän Liitteeseen B siinä muodossa kuin Yhtiö on sen julkistanut. Tarjouksentekijä ei vastaa millään tavalla mainitussa asiakirjassa esitetyistä tiedoista lukuun ottamatta niiden oikeaa uudelleen esittämistä tässä Tarjousasiakirjassa.</i>	
LIITE C: SILMÄASEMA OYJ:N YHTIÖJÄRJESTYS	C-1
<i>Yhtiön yhtiöjärjestys sisältyy tähän Liitteeseen C siinä muodossa kuin se on rekisteröitynä kaupparekisteriin tämän Tarjousasiakirjan päivämääränä. Tarjouksentekijä ei vastaa millään tavalla mainitussa asiakirjassa esitetyistä tiedoista lukuun ottamatta niiden oikeaa uudelleen esittämistä tässä Tarjousasiakirjassa.</i>	

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS
JA TILINPÄÄTÖS 2018

SILMÄASEMA

SISÄLLYS

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS 2018	3
Strategia	3
Markkinaympäristö	3
Muutokset myymälä- ja sairaalaverkostossa	4
Taloudellinen kehitys vuonna 2018	4
Rahavirrat	5
Investoinnit	5
Konsernin tase ja rahoitusasema	5
Liiketoimintakatsaukset	5
Tutkimus ja tuotekehitys	6
Henkilöstö	6
Johtaminen ja hallinto sekä oikeudelliset asiat	6
Osakkeet ja osakkeenomistajat	7
Muun kuin taloudellisen tiedon raportointi	10
Liiketoiminnan lähiajan riskit ja epävarmuustekijät	12
Muut tapahtumat	13
Näkymäarvio vuodelle 2019	13
Hallituksen esitys voitonjaosta	14
Taloudellisia tunnuslukuja	15
Osakekohtaisia tunnuslukuja	16
Tunnuslukujen laskentaperiaatteet	16
 IFRS KONSERNITILINPÄÄTÖS 31.12.2018	19
 EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS	61
 TILINTARKASTUSKERTOMUS	74

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS 2018

Silmäasema tarjoaa asiakkailleen kaikki näkemisen ja silmäterveyden palvelut – niin optisen alan vähittäiskaupan kuin silmäsaarialpalvelut – yhtenä kokonaisuutena. Valikoima kattaa silmälasit, piilolinssit ja aurinkolasit, optikon ja silmälääkärin vastaanottopalvelun, silmätautien tutkimuksen ja hoidon sekä monipuolisen silmäkirurgian, kuten taittovirhe- ja kaihileikkaukset. Yhtiön liiketoiminta jakautuu Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto- sekä Silmäklinikat-segmentteihin. Vuoden 2018 lopussa Silmäasemalla oli Suomessa 157 Silmäasema-myymlää ja 14 silmäsaalaa sekä Virossa 10 myymälää.

Suluissa olevat luvut viittaavat vuoteen 2017.

STRATEGIA

Silmäaseman tavoitteena on olla Suomessa optisen kaupan ja silmien terveyteen liittyvän sairaalatoiminnan markkinajohtaja, mukaan lukien kaihi- ja taittovirheleikkaukset. Silmäaseman vahvuuksia ovat toiminta rakenteellisesti houkuttelevilla ja kasvavilla näkemisen ja silmäterveyden markkinoilla, vahva markkina-asema, toimiva liiketoimintamalli, joka kattaa kaikki näkemisen ja silmäterveyden palvelut, selkeä strateginen suunta sekä kokenut ja osaava johto ja ammattitaitoinen henkilöstö.

MARKKINAYMPÄRISTÖ

Tilastokeskuksen joulukuussa 2018 julkaiseman kuluttajabarometrin mukaan suomalaisten kuluttajien luottamus talouteen on edelleen laskenut hieman, mutta on yhä selvästi pitkäaikaisen keskiarvon yläpuolella.

Toimialajärjestön Näe ry:n joulukuussa julkaiseman toimialakatsauksen mukaan Suomen optisen alan vähittäiskaupan liikevaihto tammi-syyskuussa 2018 kasvoi 2,3 prosenttia 244 miljoonaan euroon. Näkemisen ja silmäterveyden kokonaismarkkina vuonna 2017 oli 542 miljoonaa euroa, josta optisen alan vähittäiskaupan osuus oli 324 miljoonaa euroa ja yksityisten silmäterveyden palveluiden osuus 218 miljoonaa euroa.

Näe ry:n puolivuositteittain julkaiseman markkinaosuustilaston mukaan tammi-kesäkuussa 2018 Silmäasema oli Suomen toiseksi suurin optisen kaupan toimija.

Silmäasema-ketjun markkinaosuus optisen alan vähittäiskaupassa laski edellisvuoden tammi-kesäkuusta 0,6 prosenttiyksikköä ja oli 27,8 prosenttia. Seuraavan kerran markkinaosuudet raportoidaan arviolta maaliskuussa 2019.

Väestön ikärakenteen muutos ja väestön keski-ikä kasvua vaikuttavat yhtiön arvion mukaan optisen kaupan ja silmäterveyden palveluiden kysyntää kasvattavasti. Väestön ikääntymisen arvioidaan näkyvän erityisesti kaihileikkauksen määrän mutta myös silmäsaurojen hoitotarpeen ja silmälasien käytön kasvuna. Tilastokeskuksen mukaan yli 65-vuotiaiden määrä ja osuus Suomen väestöstä kasvavat voimakkaasti 2000-luvulla. Marraskuussa 2018 julkaistun väestöennusteen mukaan yli 65-vuotiaiden lukumäärä kasvaa vuoteen 2025 mennessä noin 11 prosenttia ja vuoteen 2030 mennessä noin 19 prosenttia kuluvasta vuodesta.

Silmäaseman toimintaympäristö Suomessa on uusien kauppakeskushankkeiden, infrarakentamisen ja aukioloaikojen avautumisen johdosta muuttunut ja muuttuu voimakkaasti. Silmäasema on kasvustrategiansa mukaisesti ollut mukana kaikissa merkittävimmässä kauppakeskushankkeissa ja kauppakeskuksissa sijaitsevien liikkeiden osuus myymäläverkostossa on kasvanut. Osa uusista kauppakeskuksista ympäröivästä infrasta on kuitenkin vielä keskeneräistä, joten asiakasvirrat eivät ole kaikissa keskuksissa vielä normaalilla tasolla. Yhtiö kuitenkin uskoo, että kauppakeskusten asiakasvirrat saavuttavat tavoitetasonsa pidemmällä aikavälillä.

Suomen hallitus täsmensi kesäkuussa aiemmin antamaansa esitystä sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslaiksi. Täsmennykset sisältävät muun muassa pidemmän vaiheistuksen valinnanvapauden toimeenpanoon. Lain lopullinen sisältö ja toimeenpano tulevat määrittämään, miten lakiuudistus vaikuttaa valinnanvapauden toteutumiseen kaihileikkauksissa. Hallituksen lakiesitys oli vuoden 2019 alussa edelleen käsittelyssä Suomen eduskunnassa. Silmäasema on sitoutunut hallituksen sote- ja maakuntauudistuksen tavoitteisiin. Yhtiö uskoo lisääntyvän valinnanvapauden tukevan kustannustehokkaiden ja tasavertaisten silmäterveyspalveluiden kehittämistä.

MUUTOKSET MYYMÄLÄ- JA SAIRAALAVERKOSTOSSA

Vuoden 2018 aikana Silmäasema on laajentanut optisen kaupan myymäläverkostoaan Suomessa yhdellä liiketoimintakaupalla sekä perustamalla seitsemän uutta liikettä. Lisäksi Viroon on perustettu uusi myymälä. Vuoden aikana suljettiin yksi myymälä Suomessa. Vuoden 2018 lopussa ketjuun kuului yhteensä 167 (159) optisen kaupan myymälää. Näistä 149 (141) oli Silmäaseman omia myymälöitä ja 18 (18) yrittäjien omistamia ketjumyymälöitä.

Silmäsairaalaverkosto kasvoi vuoden aikana helmikuussa Ouluun avatulla silmäsairaalalla. Vuoden lopussa Silmäasemalla oli Suomessa 14 silmäsairaalaa.

TALOUDELLINEN KEHITYS VUONNA 2018

Silmäaseman liikevaihto vuonna 2018 oli 122,9 (118,3) miljoonaa euroa. Liikevaihto kasvoi 3,8 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Pääosa kasvusta tuli vuosina 2017–2018 avatuista uusista optisen kaupan myymälöistä ja yritys- tai liiketoimintakaupoilla hankituista myymälöistä sekä helmikuussa 2018 Ouluun avatusta uudesta silmäsairaalasta. Vertailukelpoinen liikevaihto laski 1,6 prosenttia.

Konsernin myyntikate kasvoi 5,1 prosenttia 69,6 (66,2) miljoonaan euroon, ja oli 56,6 (55,9) prosenttia liikevaihdosta. Vuoden alusta voimaan tulleet uudet ostohinnat ovat vaikuttaneet myönteisesti myyntikatteeseen.

Oikaistu käyttökate oli 11,8 (11,8) miljoonaa euroa eli 9,6 (9,9) prosenttia liikevaihdosta. Oikaistua käyttökate painoivat vertailukelpoisen liikevaihdon lasku sekä panostukset verkoston kasvuun eli kokonaisliikevaihtoa nopeammin kasvaneet kiinteät kulut.

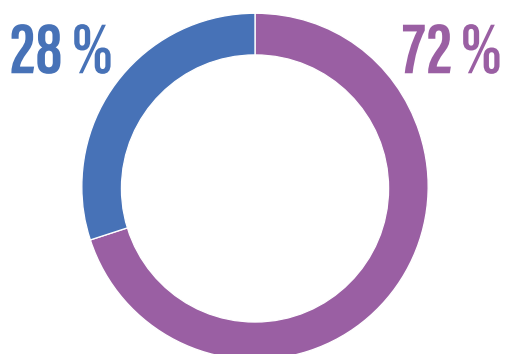
Silmäaseman käyttökate vuonna 2018 oli 11,4 (6,9) miljoonaa euroa. Vertailukaudella edellisvuonna painoivat erityisesti yritysjärjestelyihin ja listautumiseen sekä muuttuneeseen arvonlisäverokäsittelyyn liittyvät kulut. Katsauskaudella käyttökate puolestaan nostivat arvonlisäverokäsittelyyn liittyvät veronpalautukset.

Konsernin henkilöstökulut kasvoivat toiminnan laajenemisen myötä tammi-joulukuussa 32,5 (31,0) miljoonaan euroon. Samasta syystä myös vuokratulot sekä ylläpito-, IT- ja kalustokulut kasvoivat. Kokonaisuutena liiketoiminnan muut kulut laskivat ja olivat 25,6 (28,3) miljoonaa euroa. Ero selittyy sillä, että vertailukauden kokonaiskuluja kasvattivat tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavat erät kuten yritysjärjestelyihin ja listautumiseen sekä muuttuneeseen arvonlisäverokäsittelyyn liittyvät kulut.

Liikevaihto

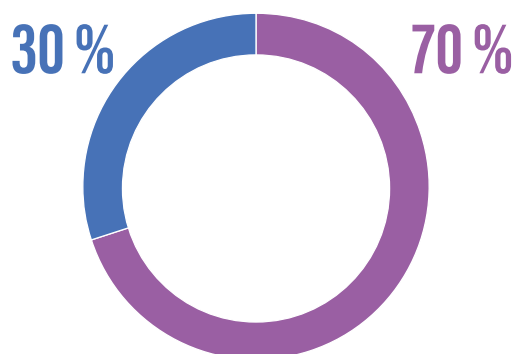
Liikevaihto (tuhatta euroa)	2018	2017	Muutos %
Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	87 970	83 025	6,0
Silmäklinikat	34 903	35 297	-1,1
Konserni	122 873	118 322	3,8

Liikevaihto 2018

■ Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto
■ Silmäklinikat

Liikevaihto 2017

■ Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto
■ Silmäklinikat

Silmäaseman liikevoitto vuonna 2018 oli 5,5 (1,6) miljoonaa euroa. Oikaistu liikevoitto laski 9,7 prosenttia ja oli 5,8 (6,5) miljoonaa euroa.

RAHAVIRRAT

Silmäaseman liiketoiminnan rahavirta kasvoi vuonna 2018 13,1 (5,0) miljoonaa euroon. Ero perustuu kasvaneeseen tilikauden tulokseen, pienentyneisiin rahoituskuluihin, käyttöpääoman vapautumiseen sekä maksettujen tuloverojen muutokseen.

Investointien rahavirta vuonna 2018 oli -8,5 (-12,8) miljoonaa euroa.

Rahoituksen rahavirta vuonna 2018 oli 1,6 (6,4) miljoonaa euroa. Ero selittyy vertailukaudella nostetulla 4,8 miljoonan euron investointirahoituksella sekä osakkeiden liikkeeseenlaskulla, josta kertyneistä varoista valtaosa käytettiin vanhojen lainojen sekä osakslainojen takaisinmaksuun. Tilikaudella Silmäasema nosti 2,0 miljoonan euron pankkilainan olemassa olevasta rahoitussopimuksesta.

INVESTOINNIT

Silmäaseman investoinnit vuonna 2018 olivat 8,5 (12,8) miljoonaa euroa. Operatiivisten investointien osuus oli 6,7 (6,1) miljoonaa euroa ja yrityskauppojen osuus 1,8 (6,7) miljoonaa euroa. Valtaosa yrityskauppainvestointien summasta liittyy aiempina vuosina tehtyjen yrityskauppojen lisäkauppahintojen maksuun. Operatiivisiin investointeihin sisältyy remonttien ja korvausinvestointien lisäksi myös uusien myymälöiden ja Oulun sairaalan perustamiseen liittyviä kustannuksia.

KONSERNIN TASE JA RAHOITUSASEMA

Silmäasema-konsernin taseen loppusumma oli vuoden 2018 lopussa 101,4 (97,4) miljoonaa euroa, josta omaa pääomaa oli 42,0 (38,8) miljoonaa euroa. Nettovelka oli 28,0 (33,8) miljoonaa euroa.

Silmäaseman nettokäyttöpääoma oli vuoden lopussa -7,5 (-5,7) miljoonaa euroa. Liiketoiminnan luonteesta johtuen käyttöpääoman käyttö on tehokasta. Oma-varaisuusaste oli katsauskauden lopussa 42,8 (40,8) prosenttia.

LIIKETOIMINTAKATSAUKSET

Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto

Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto -segmentin liikevaihto kasvoi 6,0 prosenttia 88,0 (83,0) miljoonaa euroon. Pääosa kasvusta tuli vuosina 2017-2018 yritys- tai liiketoimintakaupoilla hankituista myymälöistä sekä avatuista uusista myymälöistä. Vertailukelpoinen liikevaihto kasvoi 0,1 prosenttia.

Segmentin käyttökate oli 7,7 (3,8) miljoonaa euroa ja oikaistu käyttökate 7,7 (7,2) miljoonaa euroa eli 8,7 (8,6) prosenttia liikevaihdesta. Vertailukauden matalampaa käyttökateä selittävät sille kohdistuneet merkittävät arvonnisäveroerät.

Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto -segmentin liikevoitto oli 4,2 (0,8) miljoonaa euroa ja oikaistu liikevoitto 4,1 (4,1) miljoonaa euroa.

Silmäklinit

Silmäasemalla on Suomessa maanlaajuinen silmä-sairaalaverkosto, johon kuuluu yhteensä 14 silmä-sairaalaa. Uusin sairaala avattiin Ouluun helmikuussa 2018.

Silmäklinit-segmentin liikevaihto laski 1,1 prosenttia 34,9 (35,3) miljoonaa euroon. Vertailukelpoinen liikevaihto eli liikevaihto ilman Ouluun avattua uutta silmä-sairaalaa laski 5,4 prosenttia.

Silmäaseman silmä-sairaaloissa tehtiin yhteensä 8 678 (8 680) taittovirheleikkausta. Kaihileikkausten kokonaisvolyyymi oli 7 611 (7 230), joista palveluseteli-leikkausten osuus oli 24 (27) prosenttia.

Segmentin käyttökate oli 3,9 (4,8) miljoonaa euroa ja oikaistu käyttökate 4,1 (4,6) miljoonaa euroa eli 11,8 (13,0) prosenttia liikevaihdesta. Kannattavuuden heikentyminen johtuu Oulun uuden silmä-sairaalan käynnistämisen aiheuttamista kustannuksista sekä muun sairaalaverkoston liikevaihdon laskusta.

Silmäklinit-segmentin liikevoitto oli 1,5 (2,6) miljoonaa euroa ja oikaistu liikevoitto 1,7 (2,4) miljoonaa euroa eli 4,9 (6,7) prosenttia liikevaihdesta.

TUTKIMUS JA TUOTEKEHITYS

Silmäaseman tutkimus- ja kehitystoiminta keskittyy pääosin liiketoiminnan kehitykseen ja siihen menevät kulut lasketaan tältä osin liiketoimintakuluihin. Vuonna 2018 silmäsairaaloimintaan liittyviä kehitysmenoja aktivoitiin taseeseen 0,3 milj. euroa.

HENKILÖSTÖ

Silmäaseman keskimääräinen henkilömäärä tammi-joulukuussa 2018 kokoaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna oli 618 (575). Vuoden 2018 lopussa konsernin palveluksessa oli yhteensä 723 (706) henkilöä, joista Suomessa työskenteli 688 (672) henkilöä ja Virossa 35 (34) henkilöä. Raportoitavan muutoksen vuoksi henkilöstömäärät eroavat aiemmin raportoiduista luvuista. Palkat ja muut henkilöstökulut vuonna 2018 olivat yhteensä 32,5 (31,0) miljoonaa euroa.

Henkilöstöasioita on kuvattu tarkemmin konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 3.

JOHTAMINEN JA HALLINTO SEKÄ OIKEUDELLISET ASIAT

Johtaminen ja hallinto

Silmäasema noudattaa toiminnassaan soveltuvia lakeja ja säännöksiä, yhtiön yhtiöjärjestyä sekä Nasdaq Helsinki Oy:n antamia listattuja yhtiöitä koskevia sääntöjä ja määräyksiä. Silmäasema noudattaa myös Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n vuonna 2015 antamaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia.

Silmäaseman johtoryhmään kuuluivat katsauskauden lopussa talousjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen Anu Kankkunen, henkilöstöjohtaja ja liiketoimintajohtajan sijainen Sirkkaliisa Kulmala ja kaupallinen johtaja Anna Seppälä.

Muutokset johtoryhmässä

Toimitusjohtaja Pasi Kohmo ilmoitti 23.8.2018 eroavansa tehtävästään siirtyäkseen toisen yhtiön palvelukseen. Kohmon viimeinen työpäivä yhtiössä oli 7.9.2018. Yhtiön hallitus nimitti DI Jussi Salmisen yhtiön toimitusjohtajaksi 27.11.2018. Salminen aloitti tehtävässään katsauskauden päättymisen jälkeen 21.1.2019. Talousjohtaja Anu Kankkunen toimi yhtiön väliaikaisena toimitusjohtajana 7.9.2018–21.1.2019 välisen ajan.

MMM Sirkkaliisa Kulmala nimitettiin 1.11.2018 alkaen Silmäaseman henkilöstöjohtajaksi ja johtoryhmän jäseneksi.

Liiketoimintajohtaja Sami Määttä ilmoitti 29.11.2018 jättävänsä yhtiön. Määttän viimeinen työpäivä yhtiössä oli 21.12.2018. Henkilöstöjohtaja Sirkkaliisa Kulmala toimii väliaikaisena liiketoimintajohtajana 22.12.2018 alkaen. Kaupallinen johtaja Anna Seppälä ilmoitti 19.12.2018 jättävänsä yhtiön. Hän jatkaa nykyisessä tehtävässään ja johtoryhmän jäsenenä 31.3.2019 asti. Hallintopäällikkö Rauno Tenhunen jäi pois johtoryhmätyöskentelystä 21.12.2018 ja jatkaa yhtiön palveluksessa.

Varsinaisen yhtiökokouksen päätöksiä 2018

Silmäasema Oyj:n 11.4.2018 pidetty varsinainen yhtiökokous vahvisti yhtiön tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen tilikaudelta 2017, myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle sekä päätti, että tilikaudelta 2017 ei makseta osinkoa.

Yhtiökokous vahvisti hallituksen jäsenten lukumääräksi kuusi (6). Hallituksen jäseniksi valittiin uudelleen Tuomas Lang, Maisa Romanainen, Juha Saarinen, Torsti Sihvola ja Kaisa Vikkula sekä uudeksi jäseneksi Jukka Hienonen. Lisäksi yhtiökokous valitsi hallituksen puheenjohtajaksi Jukka Hienosen ja varapuheenjohtajaksi Juha Saarisen.

Yhtiökokous valitsi yhtiön tilintarkastajaksi tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab:n päävastuullisena tilintarkastajanaan KHT-tilintarkastaja Virpi Halonen.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään yhtiön omien osakkeiden hankkimisesta yhdessä tai useammassa erässä yhtiön omaan vapaaseen pääomaan kuuluvilla varoilla siten, että hankittava määrä on enintään 1 400 000 osaketta, mikä vastaa noin kymmentä (10) prosenttia yhtiön kaikista osakkeista.

Lisäksi yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään yhteensä enintään 2 000 000 osakkeen antamisesta osakeannilla tai antamalla optio-oikeuksia tai muita osakkeisiin oikeuttavia erityisiä oikeuksia yhdessä tai useammassa erässä. Valtuutuksen nojalla annettavien osakkeiden enimmäismäärä 2 000 000 vastaa noin neljäätoista (14) prosenttia yhtiön kaikista osakkeista.

Yhtiökokouksen jälkeen pitämässään kokouksessa Silmäaseman hallitus valitsi keskuudestaan tarkastusvaliokunnan puheenjohtajaksi Kaisa Vikkulan ja jäseniksi Jukka Hienosen sekä Juha Saarisen.

Varsinaisen yhtiökokouksen päätöksistä tiedotettiin tarkemmin pörssitiedotteella 11.4.2018.

Muutokset konsernirakenteessa

Katsauskaudella Silmäasema toteutti seuraavat tytäryhtiöfuusiot: Haminan Silmäasema Oy ja Jämsän Silmäasema Oy fuusioitiin 1.1.2018 Silmäasema Optiikka Oy:öön.

Oikeudelliset asiat

Silmäasema Optiikka Oy oli vuonna 2018 osallisena välimiesmenettelyssä, jossa Silmäasema Optiikka Oy:n entinen yhteistyöyritys esitti väitteen, jonka mukaan Silmäasema Optiikka Oy on rikkonut yhteistyösopimusta ja vaati sopimusrikkomuksesta vahingonkorvausta. Välimiehen joulukuussa 2018 antaman välitystuomion mukaan sopimusrikkomusta ei ole tapahtunut ja entinen yhteistyöyritys määrättiin korvaamaan Silmäasema Optiikka Oy:n oikeudenkäyntikulut kokonaisuudessaan. Koska tämä entinen yhteistyöyritys on tämän jälkeen hakeutunut konkurssiin, on korvausten saaminen epävarmaa ja tästä syystä Silmäasema on kirjannut oikeudenkäyntikulut liiketuksen ja käyttökatteen oikaisueriin.

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

Silmäasema antaa selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä (Corporate Governance Statement) hallituksen toimintakertomuksesta erillisenä yhtiön internet-sivuilla <https://company.silmaasema.fi/fi/hallinto-ja-johtaminen>.

Osakkeen korkein noteeraus tammi-joulukuussa 2018 oli 7,54 euroa ja alin 4,25 euroa. Kaupankäyntivolyymilla painotettu keskihinta oli 5,14 euroa osakkeelta. Päätöskurssi 31.12.2018 oli 4,35 euroa, jolloin Silmäaseman osakekannan markkina-arvo oli 62,0 miljoonaa euroa. Osakkeen kokonaisvaihto oli tammi-joulukuussa 30,8 miljoonaa euroa, ja kaupankäynnin volyyymi oli 6,0 miljoonaa osaketta.

Omistajat ja liputusilmoitukset

Silmäasemalla oli vuoden 2018 lopussa yhteensä 5 389 rekisteröitynyttä osakkeenomistajaa. Hallintarekisteröityjen ja suorien ulkomaisten osakkeenomistajien omistusosuus osakekannasta katsauskauden lopussa oli 8,54 prosenttia.

Silmäasema Oyj on vastaanottanut vuoden aikana seuraavat Coronaria Oy:n tekemät liputusilmoitukset

- Liputusilmoitus 4.10.2018 – Coronaria Oy:n omistus Silmäasemassa oli 3.10.2018 noussut 12,28 prosenttiin.
- Liputusilmoitus 15.10.2018 – Coronaria Oy:n omistus Silmäasemassa oli 12.10.2018 noussut 19,72 prosenttiin.
- Liputusilmoitus 1.11.2018 – Coronaria Oy:n omistus Silmäasemassa oli 31.10.2018 saavuttanut 20,00 prosenttia.
- Liputusilmoitus 31.12.2018 – Coronaria Oy:n omistus Silmäasemassa oli 28.12.2018 noussut 22,09 prosenttiin.

Silmäasema vastaanotti 15.10.2018 Janus Henderson Group plc:n ilmoituksen omistusosuuden laskusta alle viiteen prosenttiin 12.10.2018.

OSAKKEET JA OSAKKEENOMISTAJAT

Osakkeet

Silmäaseman rekisteröityjen osakkeiden kokonaismäärä 31.12.2018 oli 14 248 805 kappaletta ja yhtiön kaupparekisteriin merkitty osakepääoma 80 000 euroa. Yhtiön hallussa ei ollut omia osakkeita 31.12.2018.

Silmäaseman osake noteerataan Nasdaq Helsingin päälistalla pienten yhtiöiden ryhmässä, terveydenhuollon toimialaluokassa kaupankäyntitunnuksella SILMA. Kaupankäynti päälistalla alkoi 13.6.2017.

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2018

Sija	Osakkeenomistajat	Osakemäärä	% osakkeista
1	Coronaria Oy	2 849 762	20,00 ¹
2	Intera Fund II Ky	2 375 950	16,67
3	Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö	1 017 644	7,14
4	Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	651 000	4,57
5	Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	650 000	4,56
6	Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo	629 117	4,42
7	Sijoitusrahasto Säästöpankki Pienyhtiöt	500 000	3,51
8	Sihvola Torsti Aleksi	327 000	2,29
9	Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva	200 000	1,40
10	Callardo Capital Oy	185 465	1,30
Yhteensä		9 385 938	65,87
100 suurinta yhteensä		11 214 798	78,71
Hallintarekisteröidyt yhteensä		1 217 417	8,54
Kaikki osakkeet yhteensä		14 248 805	100,00

¹ Coronaria Oy:n 28.2.2018 tapahtunut omistusosuuden nousu 22,09 prosenttiin on kirjautunut Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään omistajarekisteriin 31.12.2018 jälkeen.

Omistusjakauma sektoreittain 31.12.2018

Osakkeenomistajat sektorin mukaan	Osakemäärä	% osakkeista
Julkisyhteisöt yhteensä	1 930 117	14,81
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset yhteensä	3 777 027	28,98
Kotitaloudet	2 866 927	22,00
Yritykset yhteensä	4 403 482	33,79
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt yhteensä	28 289	0,22
Ulkomaat yhteensä	25 546	0,20
Yhteensä	13 031 388	100,00
Hallintarekisteröidyt yhteensä	1 217 417	8,54

Omistusjakauma osakekannan mukaan 31.12.2018

Osakemäärä	Osakemäärä	% osakkeista
1-100	1 216	22,56
101-500	3 251	60,33
501-1 000	491	9,11
1 001-5 000	339	6,29
5 001-10 000	33	0,61
10 001-50 000	38	0,71
50 001-100 000	7	0,13
100 001-500 000	8	0,15
500 001-	6	0,11
Yhteensä	5 389	100,00

Hallituksen valtuutukset

Silmäaseman 11.4.2018 pidetty varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään yhtiön omien osakkeiden hankkimisesta yhdessä tai useammassa erässä yhtiön omaan vapaaseen pääomaan kuuluvilla varoilla siten, että hankittava määrä on enintään 1 400 000 osaketta, mikä vastaa noin kymmentä (10) prosenttia yhtiön kaikista osakkeista. Valtuutus on voimassa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen asti.

Lisäksi yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään yhteensä enintään 2 000 000 osakkeen antamisesta osakeannilla tai antamalla optio-oikeuksia tai muita osakkeisiin oikeuttavia erityisiä oikeuksia yhdessä tai useammassa erässä. Valtuutuksen nojalla annettavien osakkeiden enimmäismäärä 2 000 000 vastaa noin neljäätoista (14) prosenttia yhtiön kaikista osakkeista. Valtuutus on voimassa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen asti.

Valtuutuksista on tiedotettu tarkemmin pörssitiedotteella 11.4.2018.

Osakepohjaiset kannustinjärjestelmät

Silmäaseman osakepalkkiojärjestelmän tavoitteena on mm. ohjata Silmäaseman avainhenkilöitä toteuttamaan yhtiön pitkän aikavälin strategisia tavoitteita, korostaa avainhenkilöille omistaja-arvon kehittämisen merkitystä ja sitouttaa heitä yhtiöön. Kohderyhmään kuuluvat toimitusjohtaja, Silmäaseman johtoryhmän jäsenet sekä muita yhtiön henkilöstöön kuuluvia avainhenkilöitä.

Vuoden 2018 lopussa osakepalkkiojärjestelmässä on kolme kolmen vuoden ansaintajaksoa: 2017–2019, 2018–2020 ja 2019–2021. Silmäaseman hallitus päättää järjestelmän ansaintakriteerit kunkin ansaintajakson alussa. Palkkion saaminen edellyttää työsuhteen jatkumista, poikkeuksena tästä säännöstä on eläkkeelle jäänti, työkyvyttömyys, kuolema tai yritysjärjestely. Avainhenkilön on omistettava 50 prosenttia koko osakepalkkiojärjestelmän perusteella saaduista osakkeista, kunnes hänen osakeomistuksensa yhtiössä vastaa hänen bruttovuosipalkkansa arvoa. Tämä osakemäärä on omistettava niin kauan kuin avainhenkilön työsuhte konsernissa jatkuu. Mahdollinen palkkio maksetaan ansaintajakson päättymistä seuraavana kalenterivuonna osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Rahaosuudella pyritään kattamaan palkkiosta avainhenkilölle aiheutuvia veroja ja veronluonteisia maksuja.

Osakepalkkiojärjestelmän ansaintajakson 2017–2019 kohderyhmään kuului katsauskauden lopussa 12 henkilöä, joille maksettavien palkkioiden yhteismäärä on enintään 38 978 osaketta, ansaintajakson 2018–2020 kohderyhmään kuului katsauskauden lopussa 12 henkilöä, joille maksettavien palkkioiden yhteismäärä on enintään 55 434 osaketta ja ansaintajakson 2019–2021 kohderyhmään kuului katsauskauden lopussa 19 henkilöä, joille maksettavien palkkioiden yhteismäärä on enintään 125 352 osaketta. Järjestelmään on ansaintajaksolle 2019–2021 varattu yhteensä 156 176 Silmäaseman osaketta.

Johdon osakeomistukset

Silmäaseman hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja muut johtoryhmän jäsenet sekä heidän lähipiirinsä omistivat 31.12.2018 yhteensä 588 781 yhtiön osaketta. Näiden osakkeiden osuus kaikista osakkeista ja yhteenlasketusta äänimäärästä oli 4,1 prosenttia.

Hallituksen jäsenten osakeomistukset 31.12.2018

Nimi	Osakkeita, kpl
Jukka Hienonen	20 000
Maisa Romanainen	1 461
Tuomas Lang	0
Juha Saarinen	126 000
Torsti Sihvola ¹	403 000
Kaisa Vikkula	4 000

¹ Torsti Sihvolan omistukset sisältävät myös Torsti Sihvolan kokonaan omistaman ETS-Holding Oy:n kautta omistetut Yhtiön osakkeet sekä hänen lähipiirinsä omistukset.

Johdon osakeomistukset 31.12.2018

Nimi	Tehtävä	Osakkeita, kpl
Anu Kankkunen	väliaikainen toimitusjohtaja, talousjohtaja	12 400
Sirkkaliisa Kulmala	henkilöstöjohtaja, väliaikainen liiketoimintajohtaja	20
Anna Seppälä	kaupallinen johtaja	21 900

MUUN KUIN TALOUDELLISEN TIEDON RAPORTOINTI

Silmäasema antaa kirjanpitolain (KPL 3a) edellyttämän muun kuin taloudellisen tiedon raportin tässä osana vuoden 2018 tilinpäätöksen toimintakertomusta.

Silmäaseman liiketoimintamalli

Silmäasema tarjoaa asiakkailleen kaikki näkemiseen, silmien terveyteen ja silmäsairauksien hoitoon liittyvät tuotteet ja palvelut yhtenä kokonaisuutena ja yhtenäisellä toimintamallilla maanlaajuisen myymälä- ja silmäsairaalaverkostonsa kautta. Laaja tuote- ja palveluvalikoima kattaa silmälasit, piilolinssit ja aurinkolasit, optikon ja silmälääkärin vastaanottopalvelun, silmätautien tutkimuksen ja hoidon sekä monipuolisen silmäkirurgian, kuten taittovirhe- ja kaihileikkaukset. Silmäasema toimii kasvavalla markkinalla, sillä näkemisen ja silmäterveyden tuotteiden ja palvelujen odotetaan kasvavan väestön ikääntymisen myötä.

Silmäaseman liiketoiminta raportoidaan seuraavan kahden liiketoimintasegmentin alla:

Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto -segmentti

vastaa Silmäaseman optisen vähittäiskaupan liiketoiminnasta. Segmenttiin kuuluvat myös silmälääkärin ja optikkojen näöntutkimukset, työnäköpalvelut sekä silmälääkärin, optikkojen ja optometristien näöntarkastukset.

Silmäklinitkat-segmentti vastaa Silmäaseman silmäsairaaloihin tarjottavista optometrisista ja optisista palveluista, silmätautien erikoislääkäri- ja silmäkirurgian palveluista sekä silmälaboratoriopalveluista. Silmäsairaalapalvelut koostuvat silmälääkärin vastaanottokäynneistä, silmätutkimuksista, silmien alueen pientoimenpiteistä, silmäkirurgisista leikkauksista ja silmäluomileikkauksista.

Optiset myymälät toimivat kahdella liiketoimintaperiaatteella. Valtaosa myymälöistä on Silmäaseman suoraan omistamia, ja niistä Silmäasema on suoraan liiketoimintavastuussa. Loput myymälöistä on Silmäasema-ketjuun kuuluvien itsenäisten yrittäjien omistamia myymälöitä.

Silmäasemalla oli 31.12.2018 yhteensä 14 (13) silmäsairaalaa sekä 167 (159) myymälää, joista 157 (150) oli Suomessa ja 10 (9) Virossa. Myymälöistä 149 (141) oli omia ja 18 (18) yrittäjävetoisia. Vuoden 2018 aikana Silmäasema on laajentanut myymäläverkostoaan Suomessa yhdellä liiketoimintakaupalla sekä perustamalla seitsemän uutta liikettä. Lisäksi Viroon on perustettu uusi myymälä. Vuoden aikana suljettiin yksi

myymälä Suomessa. Silmäsairaalaverkosto kasvoi yhdellä toimipisteellä Ouluun helmikuussa avatun silmäsairaalan myötä. Yhtiön liikevaihto vuonna 2018 oli 122,9 (118,3) miljoonaa euroa ja oikaistu käyttökate 11,8 (11,8) miljoonaa euroa.

Ympäristö

Silmäasema toimii ympäristön pilaantumista ehkäisevästi lainsäädännön ja viranomaismääräysten mukaisesti. Yhtiö on pyrkinyt tunnistamaan oman toimintansa ympäristövaikutukset ja pyrkii minimoimaan omasta toiminnastaan aiheutuvan ympäristökuormituksen. Silmäaseman toiminnan ympäristövaikutukset perustuvat lähinnä toimipaikkojen energiankulutukseen sekä toimipaikoissa syntyvän jätteen määrään.

Silmäaseman toimipaikoissa syntyvä jäte lajitellaan ja kierrätetään tai hävitetään säädösten mukaisesti. Silmäaseman toimipisteet sijaitsevat pääosin vuokratiloissa ja mahdollisuudet jätteen lajitteluun ja kierrätykseen riippuvat siitä, miten vuokranantaja on järjestänyt jätehuollon kiinteistössä. Toimipaikkojen rakentamisessa yhtiö huomioi sovellettavat säädökset sekä määräykset ja kiinnittää lisäksi toimipisteiden suunnittelussa ja rakentamisessa huomiota mahdollisiin laskea energiankulutusta.

Sosiaaliset asiat ja henkilöstöasiat

Silmäasema haluaa olla yritys, jonka kaikilla työntekijöillä on työhön liittyvät tavoitteet ja yhtäläiset mahdollisuudet onnistua ja kehittyä työssään. Tavoitteena on luoda työyhteisö, jossa työntekijät kohtelevat toisiaan arvostaen, tasavertaisesti ja tasapuolisesti. Yhtiön pyrkimyksenä on lisätä työturvallisuutta ja huolehtia terveellisestä työympäristöstä. Silmäasema toimii henkilöstökäytännöissään voimassa olevien lakien ja työehtosopimusten määräysten mukaisesti.

Konsernissa tehdään säännöllisesti tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma, jonka tavoitteena on edistää tasa-arvoa sekä ehkäistä syrjintää työpaikalla. Silmäaseman johto käsittelee tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman säännöllisesti sekä sitoutuu omalta osaltaan sen toteuttamiseen. Lisäksi tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa tarkastellaan säännöllisesti työsuojelutoimikunnassa, jolloin sitä myös tarpeen mukaan päivitetään. Vuonna 2018 yhtiön tietoon ei tullut yhtään syrjintäepäilyä tai muuta epäilyä tasa-arvorikkomuksista.

Henkilöstön ja työnantajan edustajista koostuva neuvottelukunta kokoontuu säännöllisesti käsittelemään ajankohtaisia asioita. Tämän

lisäksi työsuojelutoimikunnassa käsitellään yhteisesti erityisesti henkilöstön fyysiseen ja henkiseen turvallisuuteen ja hyvinvointiin liittyviä asioita. Neuvottelukunta kokoontui 2 kertaa ja työsuojelutoimikunta 4 kertaa vuonna 2018.

Mainituilla toimintatavoilla pyritään ehkäisemään riskejä henkilöstön epäasianmukaisesta kohtelusta. Yhtiö huolehtii siitä, että koko henkilökunta ja erityisesti esimiehet tuntevat tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulman keskeiset asiat muun muassa kertomalla asioista koulutuksissa kuten esimiesten valmennuksissa sekä tiedottamalla tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmasta yrityksen sisällä.

Terveellinen työympäristö kaikille Silmäaseman työntekijöille pyritään varmistamaan toimipisteissä säännöllisesti tehtävillä työpaikkaselvityksillä. Näitä selvityksiä tehtiin 23 kappaletta vuonna 2018. Yhtiössä on pyritty tunnistamaan työntekijöiden päivittäiseen työntekoon liittyviä tilanteita tai paikkoja, jotka mahdollisesti voivat aiheuttaa vaaratilanteita. Tavoitteena on, että vaaranpaikat tunnistamalla työtapaturmia pystytään vähentämään. Työtapaturmien määrä vuonna 2018 oli 18, kun niitä vuonna 2017 oli 20.

Silmäasema tukee työntekijöiden mahdollisuuksia oman ammatillisen osaamisensa ylläpitämiseen. Osaamisen kehittäminen on tärkeää jokaisessa tehtävässä. Vuoden 2018 aikana henkilöstöä on koulutettu sekä sisäisissä että ulkoisissa tapahtumissa.

Ihmisoikeuksien kunnioittaminen

Silmäasema noudattaa kaikessa toiminnassaan voimassaolevia lakeja ja asetuksia. Lisäksi toimintaa ohjaa Silmäaseman hallituksen vuonna 2017 hyväksymät yhtiössä noudatettavat eettiset toimintaohjeet. Ohjeissa muun muassa todetaan yhtiön olevan sitoutunut tarjoamaan työntekijöilleen tasa-arvoisen, yhdenvertaisen ja turvallisen työympäristön. Silmäasema ei salli syrjintää mm. ihonvärin, kansallisuuden, rodun, iän, sukupuolen, seksuaalisen suuntautuneisuuden, uskonnon, poliittisen katsantokannan tai muun tekijän perusteella.

Silmäasema noudattaa vastaavaa syrjimättömyyssitoumusta myös suhteessa asiakkaisiinsa ja muihin sidosryhmiinsä. Yhtiö velvoittaa sopimuksin kaikkia tavarantoimittajakumppaneitaan noudattamaan Silmäasemalle keskeisiä vastuullisen hankinnan periaatteita, jotka pitävät sisällään ihmisoikeuksien kunnioittamisen. Lisäksi yhtiö suorittaa säännöllisesti toimittajiensa vastuullisuusarviointeja.

Asiakas- ja potilastietojen käsittelyssä Silmäasema noudattaa kaikkia lakeja ja asetuksia. Potilaille annettava laadukas hoito sekä potilasturvallisuus ovat yhtiölle tärkeitä. Silmäaseman laadusta vastaava henkilö kahden potilasasiamiehen avustuksella seuraa heille tulevia palautteita, ilmoituksia ja reklamaatioita. Kertyvät palautteet tulevat joko suoraan asiakkailta verkkosivujen tai suorien yhteydenottojen kautta tai Silmäaseman henkilökunnalta ja esimiehiltä. Silmäasema seuraa haittatapahtumia myös henkilökuntansa ilmoitusten kautta. Tarvittaessa laatu- ja potilasturvallisuusasioissa ja reklamaatioissa tehdään yhteistyötä viranomaisten kanssa. Laatu- ja potilasturvallisuustilanne raportoidaan säännöllisesti Silmäaseman johtoryhmälle.

Vuonna 2018 ihmisoikeuksien kunnioittamiseen liittyviä yritystason epäkohtia ei ole tunnistettu. Ihmisoikeuksien kunnioittamiseen liittyviä rikkeitä tai epäkohtia ei vuoden aikana raportoitu myöskään Silmäaseman yhteistyökumppanien toiminnassa.

Ihmisoikeuksien kunnioittamiseen liittyvien epäkohtien riskiä pyritään minimoimaan mm. varmistamalla, että henkilöstö tuntee yhtiön eettiset toimintaohjeet sekä huolehtimalla sopimuksissa, että yhteistyökumppanit sitoutuvat toiminnassaan ihmisoikeuksien kunnioittamiseen.

Korruption ja lahjonnan torjunta

Silmäasema noudattaa kaikessa toiminnassaan voimassaolevia lakeja ja asetuksia. Lisäksi toimintaa ohjaa Silmäaseman hallituksen vuonna 2017 hyväksymät yhtiössä noudatettavat eettiset toimintaohjeet. Nämä pitävät sisällään mm. periaatteen siitä, että henkilöstö antaa ja vastaanottaa vain kohtuullisia lahjoja, joiden ei voi olettaa vaikuttavan yksittäiseen liiketoimeen.

Mikäli Silmäaseman tavarantoimittajilla tai muilla liikekumppaneilla ei ole käytössä omaa eettistä säännöstöä, yhtiö velvoittaa heidät sopimuksin noudattamaan Silmäasemalle keskeisiä vastuullisen hankinnan periaatteita. Nämä pitävät sisällään mm. lain- ja säädöstenmukaisuuden sekä oikeudenmukaisuuden ja läpinäkyvyyden.

Vuonna 2018 Silmäaseman tietoon ei tullut yhtään korruption tai lahjontaan liittyvää epäilyä. Eettiset toimintaohjeet otettiin käyttöön ja informoitiin henkilöstölle vuoden 2017 aikana.

Korruptio- tai lahjontatapausten riskiä pyritään minimoimaan mm. varmistamalla koulutuksella sekä tehokkaalla viestinnällä, että henkilöstö tuntee yhtiön eettiset toimintaohjeet sekä huolehtimalla sopimuksissa, että yhteistyökumppanit sitoutuvat omiin tai Silmäaseman eettisiin säännöksiin.

Strategia

Silmäaseman tavoitteena on olla markkinajohtaja Suomessa optisessa kaupassa ja silmien terveyteen liittyvässä sairaalatoiminnassa, mukaan lukien kaihi- ja taittovirheleikkaukset.

Silmäaseman liiketoimintamalli mahdollistaa sen, että asiakas löytää konsernin sisältä kaikki tarvitsemansa palvelut, ja Silmäaseman asiantuntijat myös aktiivisesti ohjaavat asiakasta tarpeen mukaan toisiin palveluihin konsernin sisällä.

Silmäaseman tavoitteena on kehittää toimintaansa niin, että asiakasvirta myymälöiden ja silmäsaaraloiden välillä olisi mahdollisimman suurta ja tehokasta asiakkaan tarpeiden hyvän, laadukkaan ja oikea-aikaisen hoitamisen näkökulmasta.

Silmäaseman tavoitteena on tarjota Suomessa valtakunnallisesti paras kysyntävetoinen kokonaistarjonta sekä optisen alan vähittäiskaupan että silmäsaaralotoiminnan tuotteissa ja palveluissa.

Silmäasema pyrkii jatkuvasti uudistamaan toimipaikka- ja asiakaspalvelukonseptiaan varmistaa markkina-asemansa johtavana toimijana näkemisen ja silmäterveyden markkinoilla.

LIIKETOIMINNAN LÄHIAJAN RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Silmäaseman toteuttamaan kasvustrategiaan liittyvien riskien arvioidaan pienentyvän, kun yhtiö on siirtänyt painopistettään nykyisen toimipisteverkoston ja liiketoiminnan kehittämiseen. Tästä huolimatta uusien toimipisteiden perustaminen, oikeiden liikepaikkojen löytäminen ja mahdolliset yritysostot sisältävät riskejä, joita hallitaan hyvällä etukäteisvalmistelulla ja vahvalla integrointiosaamisella. Uuden oppiminen ja tuloksellisen kasvun hallinta vaativat erityistä huomioita motivoivaan ja tavoitteelliseen ihmisten johtamiseen sekä uusien toimintamallien kehittämiseen ja hallittuun toteuttamiseen. Vuoden 2018 aikana on alkanut yhtiön kannalta merkittävä kehitysohjelma, joka pitää sisällään toimintamallien muutoksia sekä tietojärjestelmien uudistuksia. Kehitysohjelmaan liittyy kuluja sekä investointeja, joiden suuruuteen ja ajoitukseen

liittyy epävarmuutta. Hanke tulee sitomaan yhtiön resursseja, millä voi olla väliaikaisia vaikutuksia liike-toimintaan.

Silmäasema on viime vuosina laajentanut voimakkaasti myymäläverkostoaan. Uusien perustettujen ja ostettujen myymälöiden toiminnan alkuvaiheeseen liittyy normaaleja käynnistysvaiheen riskejä, minkä lisäksi niiden kannattavuutta painavat panostukset toiminnan käynnistämiseen ja vahvan markkina-aseman saavuttamiseen. Aiemmin uudet liikkeet ovat saavuttaneet normaalin kannattavuustasonsa 1–2 vuoden kuluessa avauksesta, mutta tähän liittyy epävarmuutta. Esimerkiksi osalla vuonna 2016 avatuista liikkeistä normaalin kannattavuustason saavuttaminen kestää yli 2 vuotta.

Optisen kaupan kannattavuustaso saattaa vaihdella vuosineljännesten kesken sekä vuoden sisällä että suhteessa vertailukauteen johtuen myynnin rakenteen vaihteluista. Myynnin rakenteeseen vaikuttavat asiat, kuten kilpailijoiden ja Silmäaseman omien myynninedistämistoimien tehokkuus, saattavat olla hankalia ennustaa.

Terveydenhuollon kilpailukenttä on muuttunut lähemmäksi tavanomaisia kuluttajamarkkinoita. Silmäaseman on kyettävä muuttamaan omia liiketoimintamallejaan entistä enemmän kysyntä- ja kuluttajalähtöisiksi. Silmäasema seuraa muutoksia markkinoilla ja tekee mm. jatkuvaa kilpailijaseurantaa. Osaavat terveydenhuollon ammattilaiset luovat perustan Silmäaseman Silmäklinikat-segmentin toiminnalle. Segmentin kasvu ja menestyminen riippuu yhtiön kyvystä rekrytoida alan parhaita osaajia sekä pitää heidät yhtiön palveluksessa.

Silmäasema osallistuu julkisten sairaanhoitopiirien kilpailutuksiin, joissa valitaan yksityisiä palveluntuottajia kumppaneiksi silmäsaarauksien hoidossa. Kilpailutuksiin ja niiden lopputuloksiin liittyy aina epävarmuutta. Yksittäisten kilpailutusten lopputuloksilla ei kuitenkaan arvioida olevan olennaista merkitystä koko konsernin kannalta.

Silmäasema käyttää liiketoiminnassaan useita erilaisia tietojärjestelmiä. Järjestelmien kriittisyyttä analysoidaan ja riskejä minimoidaan osana riskienhallintaa. Silmäasemalla on lisäksi meneillään ja suunnitteilla useita merkittäviä tietojärjestelmä-hankkeita. Tietojärjestelmä-hankkeiden riskejä pyritään pienentämään mm. tarkalla projektiohjauksella. Vuonna 2018 alkaneen kehitysohjelman aikana yhtiön tietojärjestelmät pääosin uudistetaan seuraavan kahden vuoden aikana. Uudistukset koskevat todennäköisesti ainakin kassa- ja raportointijärjestelmiä, valikoimaohjausta sekä asiakkaan digitaalisia palveluja.

Terveysthuoltoon liittyvät potilasvastuut, joista suurin vastuu on kuitenkin lääkäreillä. Näitä riskejä vastaan yhtiö on suojautunut asianmukaisin vastuuvakuutuksin. Muita vahinkoriskejä vastaan yhtiö on suojautunut lakisääteisten vakuutusten lisäksi mm. vapaaehtoisten omaisuuteen, liiketoiminnan keskeytymiseen sekä eräisiin vastuisiin kohdistuvien vakuutusten avulla.

Julkisen sektorin rakennemuutoksilla ja terveydenhuollon sääntelyn muutoksilla saattaa olla vaikutusta Silmäaseman liiketoimintaan. Suunnitteilla olevan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennemuutuksen (sote-uudistus) tulevat kokonaisvaikutukset sekä muut muutokset sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisessä ovat vaikeasti ennustettavissa. Linjaukset saattavat vaikuttaa Silmäaseman kannattavuuteen ja kasvumahdollisuuksiin. Silmäaseman liikevaihdosta yli 90 prosenttia tulee kuitenkin toiminnasta, kuten silmälasien, piilolasien ja taittovirheleikkausten myynnistä, joka on jo tällä hetkellä vapaan kilpailun piirissä. Tämä toiminta ei siten ole suoraan riippuvainen nyt suunnitteilla olevasta sote-ratkaisusta. Tähän liikevaihdon osaan sote-ratkaisulla arvioidaan olevan vain vähäisiä vaikutuksia.

Rahoitusriskit on kuvattu tilinpäätöksen liitetiedossa 5.3.

MUUT TAPAHTUMAT

Verotarkastus

Verotuksen oikaisulautakunta kumosi syyskuussa 2018 osittain verohallinnon 20.6.2017 antaman päätöksen koskien Silmäasema Oy:n kokonaan omistaman tytäryhtiön Silmäasema Optiikka Oy:n arvonlisäverotusta. Päätöksen mukaan Silmäasemalle on palautettu arvonlisäveroa ja veronkorotuksia yhteensä 0,9 miljoonaa euroa tilikausilta 2014–2016.

Silmäasemalla ja verohallinnolla on ollut näkemysero liittyen liiketoiminnan jakautumiseen verollisen vähittäiskaupan ja verosta vapautetun terveyden- ja sairaanhoidon välillä. Merkittävimmät näkemyserot ovat liittyneet sekä optikkojen tekemään näöntarkastukseen silmälasimyyntin yhteydessä, että Silmäasemalla toimivien yksityisten ammatinharjoittajalääkäreiden tekemään työhön.

Verotuksen oikaisulautakunta hyväksyi Silmäaseman oikaisuvaatimuksen ammatinharjoittajalääkäreiden tekemän työn verotukseen liittyen, mutta hylkäsi vaatimukset muilta osin. Silmäasema on hylättyjen vaatimusten osalta valittanut päätöksestä hallinto-oikeuteen.

Vuonna 2017 tehdyn verotarkastukseen seurauksena verohallinto määräsi Silmäasema Optiikka Oy:n maksettavaksi nettovaikutuksestaan noin 1,4 miljoonaa euroa arvonlisäveroja vuosilta 2014–2016 sekä noin 0,3 miljoonaa veronkorotuksia ja viivästyskorkoja. Verohallinnon määräämät maksut suoritettiin heinäkuussa 2017 ja kirjattiin Silmäaseman tuloslaskelmaan.

Silmäasema on kirjannut Verotuksen oikaisulautakunnan päätöksen mukaisen palautuksen 0,9 miljoonaa euroa vuoden 2018 kolmannen vuosineljänneksen tuloslaskelmaansa. Lisäksi Silmäasema on hakenut päätöksen perusteella palautettavaksi noin 0,6 miljoonaa euroa perusteettomasti maksettua arvonlisäveroa tilikausilta 2017 ja 2018. Myös tämä summa on kirjattu vuoden 2018 kolmannen vuosineljänneksen tuloslaskelmaan.

NÄKYMÄARVIO VUODELLE 2019

Silmäasema arvioi koko vuoden vertailukelpoisen liikevaihdon olevan edellisvuoden tasolla sekä oikaistun käyttökateprosentin olevan edellisvuoden tasolla tai paranevan hieman (2018: 9,6%) ilman vuoden 2019 alusta käyttöön otetun IFRS 16 -standardin vaikutusta.

Näkymien perustelut

Pitkällä aikavälillä väestön ikääntyminen sekä suomalaisten lisääntynyt panostus terveyteen ja hyvinvointiin ovat tekijöitä, joiden arvioidaan lisäävän näkemisen ja silmäterveyden palvelujen kysyntää. Hyvän yleisen taloustilanteen ja yksityisen kulutuksen kehityksen arvioidaan tukevan kysyntää myös optisessa kaupassa. Näiden tekijöiden arvioidaan osaltaan tukevan Silmäaseman liikevaihdon kehitystä vuonna 2019.

Oikaistun käyttökateen taso on korkean myyntikatteen vuoksi vahvasti riippuvainen liikevaihdon kehityksestä. Vakiintuneen toimipaikkaverkoston liikevaihdon vaihtelu on lyhyellä aikavälillä ainoa merkittävä käyttökateen tasoon vaikuttava tekijä. Pidemmällä aikavälillä toimintamallien muutoksista seuraava tuottavuuden nousu tulee muuttamaan tätä tasoa, mutta ei poista vaihtelua.

Silmäaseman strategian toteutus painottuu vuonna 2019 toimipaikkaverkoston ja liiketoiminnan kehittämiseen sekä kannattavuuden parantamiseen, toimipaikkaverkoston optimointi mukaan lukien. Kilpailutilanne jatkuu optisessa kaupassa kireänä ja Silmäasema pyrkii vahvistamaan markkina-asemaansa liiketoiminnan kannattavuus varmistuen ja hyvään näkemiseen liittyvien palveluiden markkinaa uudistaen.

Liiketoiminnan kulujen ei arvioida kasvavan. Merkittävimmät kulut liittyvät palkkoihin, toimipisteiden vuokriin sekä markkinointiin. Nämä kulut ovat melko hyvin ennakoitavissa koko vuoden osalta. Yhtiön vuonna 2018 käynnistyneestä kehitysohjelmasta syntyy kuluja sen voimassaolon aikana, mutta kulujen ajoitusta on vielä vaikea arvioida. Ohjelmaan liittyvät hankinnat kirjataan todennäköisesti investoinneiksi.

Silmäasema ottaa käyttöön IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin 1.1.2019 alkavan tilikauden alusta lukien. Silmäasema arvioi, että käyttöönoton vaikutus käyttökatteeseen vuonna 2019 on n. 7 miljoonaa euroa, ja taseeseen kirjattavan käyttöoikeusomaisuuden ja vuokrasopimusvelan määrä on n. 29 miljoonaa euroa. Summat täsmentyvät vielä vuoden 2019 ensimmäisen kvartaalin aikana. Vuoden 2019 näkymät on esitetty ilman IFRS 16 -standardin vaikutusta.

HALLITUKSEN ESITYS VOITONJAOSTA

Emoyhtiön jakokelpoiset varat 31.12.2018 olivat 42 580 664,52 euroa, johon sisältyy tilikauden tulos 1 483 443,92 euroa.

Hallitus ehdottaa 10.4.2019 kokoontuvalle varsinaiselle yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 1.1.–31.12.2018 vahvistettavan taseen perusteella jaetaan osinkoa 0,10 euroa osakkeelta. Hallitus ehdottaa, että jakokelpoisista varoista osinkoina jaetaan yhteensä 1 424 880,50 euroa ja omaan pääomaan jätetään loput 41 155 784,02 euroa.

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu osingonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

TALOUDELLISIA TUNNUSLUKUJA

tuhatta euroa ellei toisin ilmoitettu	1-12/2018	1-12/2017	1-12/2016	1-12/2015
Liikevaihdon kasvu				
Liikevaihto	122 873	118 322	101 345	93 314
Vertailukelpoisen liikevaihdon kasvu, %	-1,6 %	3,5 %	-1,1 %	
Ketjun liikevaihto	134 147	131 521	120 575	114 230
Tuloslaskelma				
Myyntikate	69 554	66 172	56 637	51 511
Myyntikate %	56,6 %	55,9 %	55,9 %	55,2 %
Käyttökate	11 443	6 894	10 295	10 454
Käyttökate %	9,3 %	5,8 %	10,2 %	11,2 %
Oikaistu käyttökate	11 765	11 760	11 951	10 753
Oikaistu käyttökate %	9,6 %	9,9 %	11,8 %	11,5 %
Liiketulos	5 492	1 589	5 508	6 632
Liiketulos %	4,5 %	1,3 %	5,4 %	7,1 %
Oikaistu liiketulos	5 844	6 472	7 164	6 930
Oikaistu liiketulos %	4,8 %	5,5 %	7,1 %	7,4 %
Tulos ennen veroja	4 123	-1 218	867	2 543
Tulos ennen veroja %	3,4 %	-1,0 %	0,9 %	2,7 %
Tilikauden tulos	3 254	-573	470	1 669
Tilikauden tulos %	2,6 %	-0,5 %	0,5 %	1,8 %
Osakekohtainen tulos (EPS) laimentamaton, eur	0,23	-0,05	0,05	0,18
Rahoituksen tunnusluvut				
Nettovelat	27 957	33 773	58 432	48 554
Nettovelat / Oikaistu käyttökate (leverage)	2,4	2,9	4,9	4,5
Nettovelkaantumisaste (gearing)	66,6 %	87,1 %	992,8 %	930,8 %
Omavaraisuusaste	42,8 %	40,8 %	6,8 %	7,3 %
Sijoitetun pääoman tuotto-% (ROCE)	6,9 %	2,1 %	8,6 %	11,3 %
Oman pääoman tuotto-% (ROE)	8,1 %	-2,6 %	8,5 %	38,0 %
Investoinnit				
Operatiivinen	6 716	6 058	4 468	5 531
Yrityskaupat	1 775	6 699	6 664	202
Yhteensä	8 491	12 757	11 132	5 733
Liiketoiminnan rahavirta	13 092	4 954	4 286	7 226
Henkilöstö kauden lopussa				
FTE - työsuhteessa oleva henkilökunta	615	607	533	475
Henkilöstö - koko ketju	1 067	979	958	953
Toimipaikat (kpl)				
Myymälät - omat	149	141	107	89
Myymälät - ketju	18	18	33	39
Silmäklinikat	14	13	13	12
Koko ketju	181	172	153	140
Myyntien volyymi (kpl) - omat toimipaikat				
Näöntarkastukset ja tutkimukset	404 034	384 423	334 565	282 099
Taivutavirheleikkaukset	8 678	8 680	9 079	7 964
Kaihileikkaukset	7 611	7 230	6 577	6 506
Muut leikkaukset	3 088	3 033	2 938	2 164
Myydyt silmälasit	181 792	173 480	136 699	123 445
Myydyt aurinkolasit	81 601	70 121	55 181	51 684
Myyntien volyymi (1 000 kpl) - ketju				
Myydyt silmälasit (ketju)	206	202	177	168
Myydyt aurinkolasit (ketju)	88	78	66	64

OSAKEKOHTAISIA TUNNUSLUKUJA

	2018	2017	2016	2015
Osakekohtainen tulos (EPS) laimentamaton, eur	0,23	-0,05	0,05	0,18
Osakekohtainen tulos (EPS) laimennettu, eur	0,23	-0,05	0,05	0,18
Osakekohtainen oma pääoma, eur	2,95	3,22	0,65	0,57
Osakekohtainen osinko, eur*	0,10			
Osinko tuloksesta, %*	43,8			
Efektiivinen osinkotuotto, %*	2,3			
Hinta/voittosuhde (P/E) 31.12.	19,0	-139,3		
Osakkeen kurssikehitys				
Kurssi 31.12., eur	4,35	6,63		
Tilikauden alin kurssi, eur	4,25	6,31		
Tilikauden ylin kurssi, eur	7,54	8,94		
Tilikauden keskimurssi, eur	5,14	7,91		
Osakekannan markkina-arvo, milj. eur	62,0	94,5		
Osakkeiden vaihtomäärä, kpl	5 998 969	7 915 792		
Osakkeiden vaihdon kehitys, %	42,1 %	65,7 %		
Osakkeiden antioikaistun lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana	14 248 805	12 041 542	9 104 505	9 072 560
Osakkeiden antioikaistu lukumäärä tilikauden lopussa	14 248 805	14 248 805	9 149 748	9 072 560

* Yhtiön hallituksen yhtiökokoukselle esittämän osingon 0,10 euroa osakkeelta mukaan laskettuna

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAPERIAATTEET

Vaihtoehtoiset tunnusluvut

Silmäasema esittää vaihtoehtoisia tunnuslukuja lisätietona IFRS-standardien mukaisesti laadituissa konsernin tuloslaskelmissa, konsernin taseissa ja konsernin rahavirtalaskelmissa esitetyille tunnusluville. Silmäaseman näkemyksen mukaan vaihtoehtoiset tunnusluvut antavat merkittävää lisätietoa Silmäaseman toiminnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta ja rahavirroista ja ovat usein analyytikkojen, sijoittajien ja muiden tahojen käyttämiä.

Silmäasema esittää oikaistun käyttökatteen sekä oikaistun liikutuloksen, joista se on oikaissut olennaiset tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavat erityiserät eri kausien välistä vertailukelpoisuutta parantaakseen. Myyntikate, oikaistu käyttökate ja oikaistu liikutulos esitetään IFRS:n mukaisesti laaditussa konsernin tuloslaskelmassa esitetyjä tunnuslukuja täydentävinä tunnuslukuina, sillä ne lisäävät Silmäaseman näkemyksen mukaan ymmärrystä Silmäaseman

liiketoiminnan tuloksesta. Myös nettovelka, nettovelka/oikaistu käyttökate, nettovelkaantumisaste, omavaraisuusaste, sijoitetun pääoman tuotto ja oman pääoman tuotto esitetään täydentävinä tunnuslukuina, sillä ne ovat Silmäaseman näkemyksen mukaan hyödyllisiä mittareita Silmäaseman kyvystä saada rahoitusta ja maksaa velkojaan. Lisäksi operatiiviset investoinnit, yrityskaupainvestoinnit ja investoinnit yhteensä antavat lisätietoja Silmäaseman liiketoiminnan rahavirtaan liittyvistä tarpeista.

Vaihtoehtoisia tunnuslukuja ei tulisi tarkastella erillisenä IFRS:n mukaisista tunnusluvuista tai IFRS:n mukaisesti määriteltäviä tunnuslukuja korvaavina tunnuslukuina. Kaikki yhtiöt eivät laske vaihtoehtoisia tunnuslukuja yhdenmukaisella tavalla, ja siksi Silmäaseman vaihtoehtoiset tunnusluvut eivät välttämättä ole vertailukelpoisia muiden yhtiöiden esittämien samannimisten tunnuslukujen kanssa.

LIKEVAIHTO

Vertailukelpoisen liikevaihdon kasvu, prosenttia = 12 kk auki olleiden toimipaikkojen vertailukelpoisen myynnin kasvu. Toimipaikka lasketaan vertailukelpoiseksi virallisesta avaamiskuukaudesta lähtien (esim. maaliskuussa 2017 avattu myymälä lasketaan vuoden 2018 LFL-kasvuun maaliskuu-joulukuun ajalta). Suljetut yksiköt ja lopettaneiden ketjuyritysten ketjumaksut katsotaan vertailukelpoiseksi edellisvuoden osalta ketjusta poistumisen ajankohtaan asti.

TULOSLASKELMA

Myyntikate =
$$\frac{(\text{Liikevaihto} + \text{Liiketoiminnan muut tuotot} - \text{Materiaalit ja palvelut})}{\text{Liikevaihto}}$$

Käyttökate = Liiketulos + Poistot

Oikaistu käyttökate = Käyttökate – Oikaisut

Oikaistu liiketulos = Liiketulos – Oikaisut

Osakekohtainen tulos =
$$\frac{\text{Tilikauden voitto omistajille}}{\text{Keskimääräinen ulkona olevien osakkeiden painotettu laimentamaton osakeantikorjattu lukumäärä tilikauden aikana}}$$

RAHOITUKSEN TUNNUSLUVUT

Nettovelat = Pitkäaikaiset rahoitusvelat + Lyhytaikaiset rahoitusvelat – Rahavarat

Nettovelat / Oikaistu käyttökate =
$$\frac{\text{Nettovelat}}{\text{Oikaistu käyttökate}}$$

Nettovelkaantumisaste =
$$\frac{\text{Nettovelat}}{\text{Oma pääoma}}$$

Omavaraisuusaste =
$$\frac{\text{Oma pääoma}}{(\text{Taseen loppusumma} - \text{Saadut ennakot})}$$

Sijoitetun pääoman tuotto-% =
$$\frac{(\text{Tilikauden tulos} + \text{Rahoituskulut} + \text{Verot})}{(\text{Oma pääoma}^1 + \text{Pitkä- ja lyhytaikaiset rahoitusvelat}^1)}$$

Oman pääoman tuotto-% =
$$\frac{\text{Tilikauden tulos}}{\text{Oma pääoma}^1}$$

¹Kauden alkamispäivän ja päättymispäivän keskiarvo

INVESTOINNIT

Operatiivinen

Rahavirtalaskelman aineellisten käyttöomaisuus-hyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden hankinta

Yrityskaupat

Rahavirtalaskelman liiketoiminnan hankinnat vähennettynä hankituilla rahavaroilla

TOIMIPAIKAT (KPL)

Myymälät – omat

Silmäaseman omien myymälöiden lukumäärä kauden lopussa

Myymälät – ketju

Silmäaseman ketjuyrittäjien myymälöiden lukumäärä kauden lopussa

Silmäklinikat

Silmäaseman omien silmäklinikoiden lukumäärä kauden lopussa

HENKILÖSTÖ KAUDEN LOPUSSA

FTE – työsuhteessa oleva henkilökunta

Yhtiön työsuhteessa olevien työntekijöiden lukumäärä kauden lopussa kokoaikaisiksi muutettuna

MYYNIN VOLYYMI KPL – OMAT TOIMIPAIKAT

Mydyt silmälasit

Omissa myymälöissä myydyt silmälasit

Mydyt aurinkolasit

Omissa myymälöissä myydyt aurinkolasit

OSAKE

Osinko / osake, €	=	Yhtiökokouksen vahvistama osinko osaketta kohden. Viimeisen vuoden osalta hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle osingon määrästä.
Osinko tuloksesta, %	=	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$
Efektiiivinen osinkotuotto, %	=	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Osakkeen päätöskurssi 31.12.}}$
Osakekohtainen oma pääoma	=	$\frac{\text{Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden laimentamaton lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$
Hinta/voittosuhde (P/E)	=	$\frac{\text{Tilikauden päätöskurssi}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$

IFRS KONSERNITILINPÄÄTÖS 31.12.2018

SISÄLLYSLUETTELO

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN PÄÄLASKELMAT	21
Konsernin tuloslaskelma ja laaja tuloslaskelma	21
Konsernin tase	22
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	23
Konsernin rahavirtalaskelma	24
1 YLEISET TIEDOT	25
1.1 Laatumisperusta	25
1.2 Lyhyt yhtiöesittely	26
2 TOIMINNAN TULOS	27
2.1 Raportoittavat segmentit	27
2.2 Liikevaihto ja liiketoiminnan muut tuotot	30
2.3 Liiketoiminnan kulut	32
2.4 Tuloverot	34
2.5 Osakekohtainen tulos	35
3 HENKILÖSTÖ	36
4 KÄYTTÖPÄÄOMA	38
4.1 Vaihto-omaisuus	38
4.2 Myyntisaamiset ja muut saamiset	38
4.3 Ostovelat ja muut velat	40
5 PÄÄOMARAKENNE	41
5.1 Pääoman hallinta ja nettovelat	41
5.2 Rahoitusvelat	42
5.3 Rahoitusriskit	44
5.4 Rahoitusleasingvelat	46
5.5 Oma pääoma	47
5.6 Rahoitustuotot ja -kulut	47
5.7 Vuokravelvoitteet ja muut sitoumukset	48
6 MUUT ERÄT	49
6.1 Aineelliset hyödykkeet	49
6.2 Aineettomat hyödykkeet	51
6.2.1 Liikearvo ja arvonalentumistestaus	51
6.2.2 Muut aineettomat hyödykkeet	54
6.3 Lähipiiritiedot	55
6.4 Konserniyhtiöt	57
6.5 Laskennalliset verot	58
6.6 Uudet ja tulevat standardit	59
6.7 Tilikauden jälkeiset tapahtumat	60

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN PÄÄLASKELMAT

KONSERNIN TULOSLASKELMA JA LAAJA TULOSLASKELMA

tuhatta euroa	Liitetieto	1-12/2018	1-12/2017
Liikevaihto	2.2	122 873	118 322
Liiketoiminnan muut tuotot	2.2	38	270
Materiaalit ja palvelut	2.3	-53 357	-52 420
Henkilöstökulut	3.0	-32 474	-30 956
Liiketoiminnan muut kulut	2.3	-25 638	-28 323
Käyttökate	2.1	11 443	6 894
Poistot	2.3	-5 951	-5 305
Liiketulos		5 492	1 589
Rahoitustuotot- ja kulut	5.6	-1 368	-2 807
Voitto ennen veroja		4 123	-1 218
Tuloverot	2.4	-869	645
Tilikauden tulos		3 254	-573
Tilikauden laaja tulos		3 254	-573
Tilikauden voiton jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		3 254	-573
Tilikauden tulos		3 254	-573
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		3 254	-573
Tilikauden laaja tulos		3 254	-573
Yhtiön omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos:			
Osakekohtainen tulos, laimentamaton (euroa)	2.5	0,23	-0,05
Osakekohtainen tulos, laimennettu (euroa)	2.5	0,23	-0,05

KONSERNIN TASE

tuhatta euroa	Liitetieto	31.12.2018	31.12.2017
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset hyödykkeet	6.1	12 460	12 022
Aineettomat hyödykkeet	6.2	3 705	3 725
Liikearvo	6.2	61 169	61 107
Laskennalliset verosaamiset	6.5	1 346	1 631
Pitkäaikaiset varat yhteensä		78 679	78 485
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	4.1	7 419	7 326
Myyntisaamiset ja muut saamiset	4.2	3 319	5 206
Kauden tuloverosaamiset		0	676
Rahavarat		11 937	5 706
Lyhytaikaiset varat yhteensä		22 675	18 914
VARAT YHTEENSÄ		101 354	97 399
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Yhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma	5.5	80	80
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	5.5	39 025	39 025
Kertyneet voittovarot		-374	227
Tilikauden tulos		3 254	-573
Yhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä		41 986	38 759
VELAT			
Pitkäaikaiset velat			
Pitkäaikaiset rahoitusvelat	5.1	37 982	37 284
Koronvaihtosopimukset	5.1	79	144
Laskennalliset verovelat	6.5	717	574
Pitkäaikaiset velat yhteensä		38 778	38 002
Lyhytaikaiset velat			
Lyhytaikaiset rahoitusvelat	5.1	1 913	2 195
Koronvaihtosopimukset	5.1	119	118
Ostovelat ja muut velat	4.3	18 230	18 215
Kauden tuloverovelat		329	110
Lyhytaikaiset velat yhteensä		20 590	20 638
VELAT YHTEENSÄ		59 368	58 640
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		101 354	97 399

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

tuhatta euroa	Liitetieto	Osake- pääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2017		3	5 868	16	5 886
Tilikauden tulos				-573	-573
Tilikauden laaja tulos		0	0	-573	-573
Liiketoimet omistajien kanssa:					
Osakepääoman korotus	5.5	78	-78		0
Osakeanti	5.5		33 235	183	33 419
Osakepalkkiojärjestelmä	3.0			27	27
Oma pääoma 31.12.2017		80	39 025	-346	38 759
Oma pääoma 1.1.2018		80	39 025	-346	38 759
IFRS 2 standardimuutos	3.0			24	24
Oma pääoma 1.1.2018		80	39 025	-323	38 783
Tilikauden tulos				3 254	3 254
Tilikauden laaja tulos		0	0	3 254	3 254
Liiketoimet omistajien kanssa:					
Osakepalkkiojärjestelmä	3.0			-51	-51
Oma pääoma 31.12.2018		80	39 025	2 880	41 986

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

tuhatta euroa	Liitetieto	1-12/2018	1-12/2017
Liiketoiminnan rahavirrat			
Tilikauden tulos		3 254	-573
Oikaisut:			
Poistot ja arvonalentumiset	2.3	5 951	5 305
Muut liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa		-49	-68
Rahoituskulut, netto	5.6	1 368	2 807
Tuloverot	2.4	869	-645
Käyttöpääoman muutokset			
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos	4.2	1 879	-526
Vaihto-omaisuuden muutos	4.1	-66	-453
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos	4.3	585	2 706
Maksetut korot		-822	-1 865
Muut rahoituserät, netto		-331	-354
Maksetut tuloverot		454	-1 381
Liiketoiminnasta kertynyt nettorahavirta		13 092	4 954
Investointien rahavirrat			
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankinta	6.1	-5 484	-4 420
Aineettomien hyödykkeiden hankinta	6.2	-1 232	-1 637
Liiketoiminnan hankinnat vähennettynä hankituilla rahavaroilla		-1 775	-6 699
Lainasaamisten takaisinmaksut		30	6
Investointeihin käytetty nettorahavirta		-8 461	-12 751
Rahoituksen rahavirrat			
Osakkeiden liikkeeseenlasku	5.5	0	33 235
Pitkäaikaisten lainojen nostot	5.1	1 950	4 775
Lainojen takaisinmaksut	5.1	0	-24 000
Osakslainojen takaisinmaksut	5.1	0	-7 080
Rahoitusleasingsopimuksiin perustuvat maksut	5.4	-350	-545
Rahoitukseen käytetty nettorahavirta		1 600	6 386
Rahavarojen nettovähennys (-)/-lisäys			
Rahavarat tilikauden alussa		5 706	7 118
Rahavarat tilikauden lopussa		11 937	5 706

1 YLEISET TIEDOT

1.1 LAATIMISPERUSTA

Tämä on Silmäasema Oyj:n (yhtiö) ja sen tytäryritykset (yhdessä "Silmäasema", "konserni") sisältävä konsernitilinpäätös. Yhtiön tytäryhtiöt on kerrottu liitetiedossa 6.4.

Yhtiön Y-tunnus on 2627773-7, kotipaikka on Helsinki ja pääkonttorin rekisteröity osoite on Atomitie 5 A, 00370 Helsinki.

Yhtiön hallitus on hyväksynyt tämän konsernitilinpäätöksen kokouksessaan 6.3.2019. Tilinpäätös on saatavilla yhtiön verkkosivuilta osoitteesta www.silmaasema.fi.

Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

Tilinpäätöksen laatimisperusta

Silmäaseman konsernitilinpäätös on laadittu Euroopan Unionissa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2018 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardia sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja ("IFRS standardit"). Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisen, IFRS-säännöksiä täydentävän, kirjanpito- ja yhteisölaainsäädännön vaatimusten mukaiset.

Tilikauden aikana on otettu käyttöön uudistetut IFRS 9- ja IFRS 15 -standardit sekä IFRS 2 -standardin muutos. Lisätietoja näihin muutoksiin liittyen on esitetty liitetiedoissa 2.2 (IFRS 15), 3.0 (IFRS 2) ja 4.2 (IFRS 9).

Konsernitilinpäätös esitetään tuhansina euroina ja luvut on pyöristetty lähimpään tuhanteen euroon, joten yksittäisten esitettyjen lukujen yhteenlaskettu summa voi poiketa esitettyistä summaluvuista. Varat ja velat arvostetaan hankintameno lukuun ottamatta koronvaihtosopimuksia, jotka arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Yhtiön toimintavaluutta on euro, joka on myös yhtiön ja konsernin tilinpäätöksen esittämismuoto.

Silmäaseman konsernitilinpäätös koostuu kuudesta osa-alueesta: Laatimisperusta ja Silmäaseman esittely, konsernitilinpäätöksen päälaskelmien lisäksi Toiminnan tulos, Henkilöstö, Käyttöpääoma, Pääomarakenne ja Muut erät. Kaikki osa-alueet sisältävät niihin liittyvät laskelmat, merkittävät tilinpäätöksen laadintaperiaatteet sekä tiedot mahdollisista osa-alueeseen sisältyvistä merkittävistä arvioista ja johdon käyttämästä harkinnasta.

Tilinpäätöstä laadittaessa tehdyt kirjanpidolliset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut

IFRS-standardien mukaisen tilinpäätöksen laatiminen edellyttää, että johto tekee kirjanpidollisia arvioita ja harkintaan perustuvia ratkaisuja sekä oletuksia, jotka vaikuttavat laadintaperiaatteiden soveltamiseen ja varojen, velkojen, tuottojen ja kulujen kirjanpitoarvioihin. Toteumat voivat poiketa tehdyistä arvioista ja ratkaisuista.

Arvioita ja ratkaisuja käydään läpi säännöllisesti. Arvioiden muutokset esitetään sillä kaudella, jona muutos tapahtuu, jos muutos vaikuttaa vain yhteen kauteen. Jos se vaikuttaa sekä tarkasteltavana olevaan kauteen että tuleviin kausiin, muutokset esitetään tarkasteltavana olevalla kaudella ja tulevilla kausilla.

Johdon tekemien arvioiden pohjana olevat oletukset löytyvät seuraavista liitetiedoista:

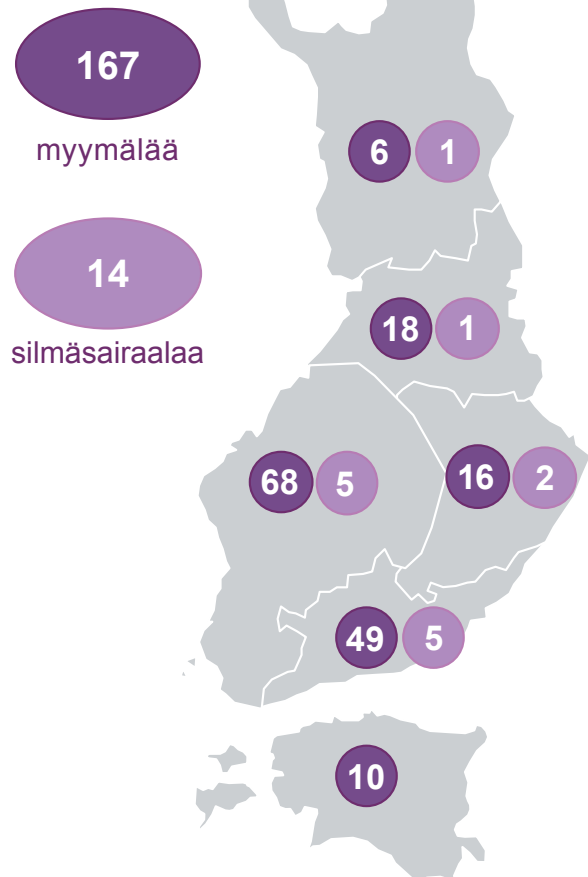
Merkittävä arvio ja johdon harkinta	Liitetieto
Tuloutus, päämies vai agentti – brutto- tai nettomääräinen esittäminen	2.2
Aineellisten hyödykkeiden taloudelliset pitoajat	6.1
Yrityskauppojen ehdollisen vastikkeen ja hankittujen nettovarojen käyvät arvot	6.2.1
Liikearvon arvonalentumistestauksessa käytetyt keskeiset oletukset	6.2.1
Erikseen hankittujen aineettomien hyödykkeiden käypä arvo	6.2.2
Muiden aineettomien hyödykkeiden taloudellinen vaikutusaika	6.2.2

1.2 LYHYT YHTIÖESITTELY

Silmäasema on Suomen suurin näkemisen ja silmäterveyden ketju, joka tarjoaa kaikki näkemisen ja silmäterveyden tuotteet ja palvelut maanlaajuisen myymälä- ja silmäsaarialaverkostonsa sekä verkkokaupan kautta.

Silmäasema-ketjussa oli 31.12.2018 Suomessa 157 myymälää ja 14 silmäsaalaa. Silmäasema-ketjussa toimii noin tuhat ammattilaista, jotka tarjoavat optiset tuotteet, optikkopalvelut, silmälääkäripalvelut, silmäkirurgiset palvelut ja silmälaboratoriopalvelut yksityisasiakkaille, yrityksille ja julkiselle sektorille. Lisäksi Silmäasema-konserniin kuului kymmenen optisen kaupan myymälää Virossa.

Silmälääkäri- ja optikkopalvelut löytyvät kaikista ketjun liikkeistä. Jokaisessa liikkeessä on saatavilla myös työnäkemisen erikoiskoulutuksen saaneen optikon palvelut. Jokainen Silmäaseman toimipiste toimii tarvittaessa kanavana Silmäaseman erikoislääkäreiden ja muiden silmäterveyden ammattilaisten vastaanotoille tai toimenpiteisiin ketjun silmäsaaloihin.

2 TOIMINNAN TULOS

2.1 RAPORTOITAVAT SEGMENTIT

Silmäasema raportoi liiketoimintansa kahden liiketoimintasegmentin alla yhdenmukaisesti johdon raportoinnin kanssa ja raportoi segmenttien tunnuslukuina liikevaihtoa, oikaistua käyttökate, käyttökate, oikaistua liike-tulosta ja liike-tulosta:

Silmäklinikat-segmentti vastaa Silmäaseman silmä-sairaalapalveluista. Palvelut koostuvat silmäkirurgisista leikkauksista, silmälääkäreiden ja optikkojen vastaanotto-käynneistä, silmätutkimuksista, silmäluomileikkauksista ja silmien alueen pientoimenpiteistä.

Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto -segmentti vastaa Silmäaseman optisen vähittäiskaupan liiketoiminnasta. Segmenttiin kuuluvat myös silmälääkäri- ja optikkopalvelut sekä työnäkemisen palvelut.

1-12/2018 tuhatta euroa	Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	Silmäklinikat	Kohdistamattomat	Konserni
Liikevaihto	87 970	34 903		122 873
Oikaistu käyttökate	7 657	4 107		11 765
Oikaisut	45	-179	-188	-322
Käyttökate	7 702	3 928	-188	11 443
Poistot	-3 541	-2 410		-5 951
Oikaistu liike-tulos	4 147	1 697		5 844
Oikaisut	15	-179	-188	-352
Liike-tulos	4 162	1 518	-188	5 492

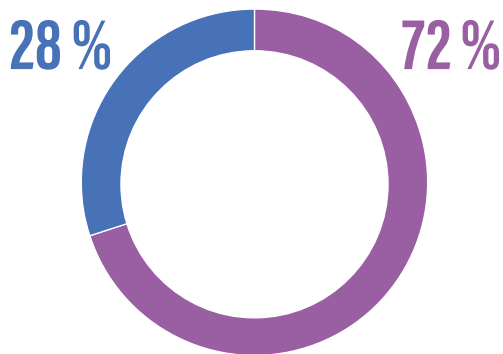
1-12/2017 tuhatta euroa	Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	Silmäklinikat	Kohdistamattomat	Konserni
Liikevaihto	83 025	35 297		118 322
Oikaistu käyttökate	7 159	4 601		11 760
Oikaisut	-3 333	229	-1 762	-4 866
Käyttökate	3 826	4 830	-1 762	6 894
Poistot	-3 071	-2 234		-5 305
Oikaistu liike-tulos	4 105	2 367		6 472
Oikaisut	-3 350	229	-1 762	-4 883
Liike-tulos	756	2 595	-1 762	1 589

Käyttökateen ja liikutuloksen oikaisu on esitetty alla olevissa taulukoissa.

1-12/2018 tuhatta euroa	Optinen kauppa ja silmätervey- denhuolto	Silmä- klinikat	Kohdistamattomat	Konserni
Oikaistu käyttökate	7 657	4 107	0	11 765
Päätyneitä työsuhteita koskevat poikkeukselliset maksut	-518	-177		-694
Kansainvälistymiskonseptin rakentamiskulut	-64			-64
Konsernin yritysjärjestelyjen asiantuntijakulut	-2	-3	-174	-179
ALV-käsittelyn muutoksiin liittyvät erät	846		-14	832
Liiketoiminnan yrityskauppoihin liittyvät erät	-63			-63
Poikkeukselliset asiantuntijakulut	-154			-154
Oikaisu	45	-179	-188	-322
Käyttökate	7 702	3 928	-188	11 443
Oikaistu liikutulos	4 147	1 697	0	5 844
Päätyneitä työsuhteita koskevat poikkeukselliset maksut	-518	-177		-694
Kansainvälistymiskonseptin rakentamiskulut	-64			-64
Konsernin yritysjärjestelyjen asiantuntijakulut	-2	-3	-174	-179
ALV-käsittelyn muutoksiin liittyvät erät	816		-14	803
Liiketoiminnan yrityskauppoihin liittyvät erät	-63			-63
Poikkeukselliset asiantuntijakulut	-154			-154
Oikaisu	15	-179	-188	-354
Liikutulos	4 162	1 518	-188	5 492

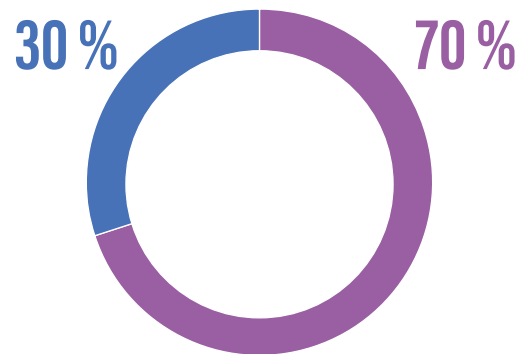
1-12/2017 tuhatta euroa	Optinen kauppa ja silmätervey- denhuolto	Silmä- klinikat	Kohdistamattomat	Konserni
Oikaistu käyttökate	7 159	4 601	0	11 760
Päätyneitä työsuhteita koskevat poikkeukselliset maksut	-283		-5	-287
Kansainvälistymiskonseptin rakentamiskulut	-251			-251
Konsernin yritysjärjestelyjen asiantuntijakulut	-17	-1	-1 571	-1 590
Aikaisempia jaksoja koskevat alv-seuraamusmaksut	-2 242		-3	-2 245
Liiketoiminnan yrityskauppoihin liittyvät erät	-540			-540
Henkilöstöannissa saatu merkintäetu			-183	-183
Muutokset ehdollisissa lisäkauppahinnoissa		230		230
Oikaisu	-3 333	229	-1 762	-4 866
Käyttökate	3 826	4 830	-1 762	6 894
Oikaistu liikutulos	4 105	2 367	0	6 472
Päätyneitä työsuhteita koskevat poikkeukselliset maksut	-283		-5	-287
Kansainvälistymiskonseptin rakentamiskulut	-251			-251
Konsernin yritysjärjestelyjen asiantuntijakulut	-17	-1	-1 571	-1 590
Aikaisempia jaksoja koskevat alv-seuraamusmaksut	-2 259		-3	-2 262
Liiketoiminnan yrityskauppoihin liittyvät erät	-540			-540
Henkilöstöannissa saatu merkintäetu			-183	-183
Muutokset ehdollisissa lisäkauppahinnoissa		230		230
Oikaisu	-3 350	229	-1 762	-4 883
Liikutulos	756	2 595	-1 762	1 589

Liikevaihdon jakauma 1-12/2018

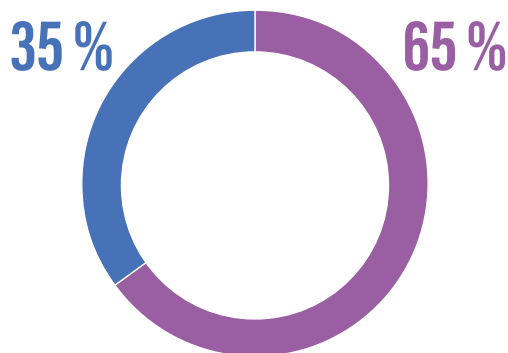
■ Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto
■ Silmäklinikat

Liikevaihdon jakauma 1-12/2017

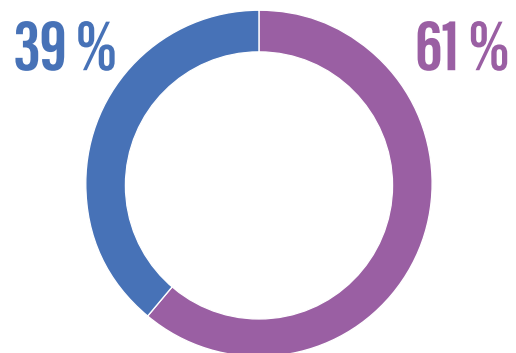
■ Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto
■ Silmäklinikat

Oikaistu käyttökate jakauma 1-12/2018

■ Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto
■ Silmäklinikat

Oikaistu käyttökate jakauma 1-12/2017

■ Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto
■ Silmäklinikat

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATE - RAPORTOITAVAT SEGMENTIT

Segmentin tuotot ja kulut ovat suoraan segmentille kohdistuvia eriä. Keskitetyn liiketoiminnan kulut kohdistetaan johdon raportoinnissa segmenteille luotettavalla perusteella. Silmäaseman toimitusjohtaja on ylin operatiivinen päätöksentekijä, joka viime kädessä vastaa resurssien kohdistamisesta toimintasegmenteille ja niiden tuloksen arvioinnista. Johdon sisäisessä raportoinnissa sovelletaan samoja laadintaperiaatteita kuin konsernitilinpäätöksessä.

Laskentakaavat:

Käyttökate = Liikevoitto + Poistot

Oikaistu käyttökate = Käyttökate - Oikaisut

Oikaistu liikevoitto = Liikevoitto - Oikaisut

Käyttökatteen oikaisut ovat tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavia olennaisia eriä ja liittyvät päätynteitä työsuhteita koskeviin poikkeuksellisiin maksuihin, kansainvälistymiskonseptin rakentamisen kuluihin, konsernin yritysjärjestelyjen asiantuntijakuluihin, aikaisempia jaksoja koskeviin alv-seuraamusmaksuihin, liiketoiminnan yrityskauppojen asiantuntijakuluihin, yrityskauppojen yhteydessä tehtäviin varaston käyvän arvon oikaisuihin, poikkeuksellisiin asiantuntijakuluihin sekä vertailuvuonna henkilöstöannissa saatuun merkintäetuun ja muutoksiin ehdollisissa lisäkauppahinnoissa. Segmenteille kohdistamattomat oikaisut liittyvät pääasiassa konsernin yritysjärjestelyjen asiantuntijakuluihin. Liikevoiton oikaisut liittyvät aikaisempia jaksoja koskeviin alv-seuraamusmaksuihin.

2.2 LIIKEVAIHTO JA LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

Silmäasema tarjoaa asiakkailleen kaikki näkemisen tuotteet ja palvelut: optiset tuotteet, optikkopalvelut, silmätautien erikoislääkäripalvelut, silmäkirurgiset palvelut ja silmälaboratoriopalvelut. Palvelut ovat asiakkaan tavoitettavissa laajan myymälä- ja sairaala-verkoston kautta. Silmäasema-ketjussa oli 31.12.2018 yhteensä 181 toimipaikkaa (31.12.2017: 172), joista omia myymälöitä oli 149 (31.12.2017: 141) ja silmäsaaraloita

14 (31.12.2017: 13). Ketjuyrityksien myymälöitä oli 18 (31.12.2017: 18). Virossa oli 31.12.2018 kymmenen optista myymälää (31.12.2017: yhdeksän).

Liiketoiminnan muut tuotot koostuvat pääosin toimipaikkoihin liittyvistä muista vuokratuotoista ja vertailuvuonna lisäksi muutoksesta ehdollisiin kauppahintavelkoihin.

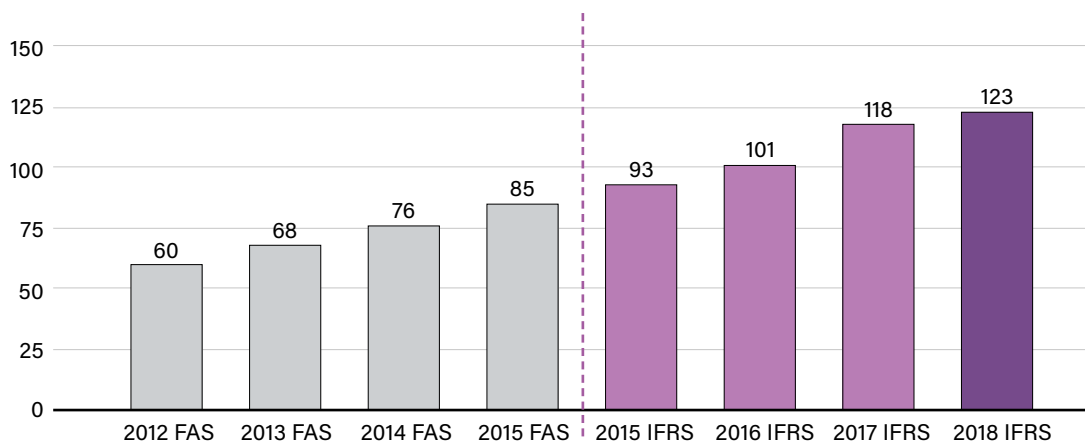
Konsernin liikevaihto jakautuu seuraavasti

tuhatta euroa	1-12/2018			1-12/2017		
	Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	Silmä-klinikat	Konserni	Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	Silmä-klinikat	Konserni
Tuotemyynti	74 218		74 218	70 307		70 307
Palvelumyynti	12 892	34 903	47 794	11 783	35 297	47 080
Rojaltit	861		861	936		936
Yhteensä	87 970	34 903	122 873	83 025	35 297	118 322

Liiketoiminnan muut tuotot

tuhatta euroa	1-12/2018	1-12/2017
Muutokset ehdollisessa lisäkauppahinnassa	0	230
Muut vuokratuotot	38	40
Yhteensä	38	270

Liikevaihdon kehitys*

* 2012-2015 ovat FAS-tilinpäätöksen lukuja. Silmäasema Oyj (SFG Holding) -konserni on muodostunut elokuussa 2014, joten vuosien 2012-2014 liikevaihdot ovat Silmäasema Optikka (Silmäasema Fennica) -konsernin liikevaihtoja. Vuodet 2015 ja 2016 ovat Silmäasema Oyj (SFG Holding) -konsernin liikevaihtoja. Vuosien 2012-2014 liikevaihtolukuja on oikaistu takautuvasti lääkäripalkkioiden raportoinnissa olleen virheen johdosta. Vuonna 2015 Yhtiö on korjannut ennakkoon maksettujen tuotteiden tulouttamisperiaatetta. Koska oikaistuilla ei katsota olevan olennaista vaikutusta aikaisemmillemme vuosille, vuosien 2012-2014 liikevaihtolukuja ei ole oikaistu vastaavasti.

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATE - MYYNIN TULOUTUS

IFRS 15 on otettu Silmäasemassa käyttöön takautuvasti. Käyttöönotto ei ole aiheuttanut muutoksia Silmäaseman myyntituottojen kirjausperiaatteisiin. Myyntituottojen jaotteluun (tuotemyynti, palvelumyynti ja rojalit) ei myöskään ole tehty muutoksia. Uutena tietona on esitetty suhde segmenttijaon ja myyntituottojen jaottelun välillä taulukkomuodossa. Optisen vähittäiskaupan, näkemiseen ja silmien terveyteen liittyvien palveluiden myynti sekä sairaalatoiminnan myynti tapahtuvat pääasiassa käteiskauppana tai luottokorttimaksuina.

Silmälasit (kehykset ja linssit) tilataan pääosin suoraan toimittajan varastosta, minkä jälkeen asiakas noutaa silmälasit myymälästä. Myymälätuotteiden ja tilaustuotteiden myynti tuloutetaan, kun tavaroihin liittyvä määräysvalta on siirtynyt asiakkaalle, mikä tapahtuu toimitushetkellä. Ennakkoon maksettujen, tilinpäätöshetkellä toimittamattomien tuotteiden myyntituotto kirjataan taseen erään lyhytaikaiset velat (saadut ennakkomaksut), josta saadut ennakot tuloutetaan liikevaihtoon, kun tavara on toimitettu asiakkaalle. Ennakkoon maksettuihin tuotteisiin liittyvät välittömät kulut jaksotetaan taseen erään siirtosaamiset (ostoihin liittyvät jaksotukset) käyttäen perusteena myymäläkohtaista toteutuneen tilausmyynnin katetta ja toteutunutta keskimääräistä valmistusaikaa.

Silmien terveyteen liittyvät palvelut, niin yksityisten kuin yritysasiakkaiden palvelut, tuloutetaan, kun palvelu on suoritettu. Lääkäripalveluiden myynti esitetään bruttomääräisenä sisältäen lääkäripalkkion osuuden, koska Silmäasema toimii asiakkaan suuntaan päämiehenä.

Liikevaihto kirjataan vastikemäärään, johon Silmäasema odottaa olevansa oikeutettu sitä vastaan, että luvut tavarat luovutetaan asiakkaalle, lukuun ottamatta kolmansien osapuolten puolesta kerättäviä määriä, kuten välilliset verot.

Silmäasema tarjoaa asiakkailleen useita erilaisia kampanjaetuja ja etuseteleitä. Silmäasema on S-ryhmän bonuspartneri, jolloin S-etukorttia käyttävät asiakkaat saavat ostoistaan bonushyvitystä osuuskunnan kanta-asiakasjärjestelmän mukaisesti. Silmäasema maksaa bonuksen oikeuttaman myynnin perusteella S-ryhmälle kuukausittaista maksua eikä Silmäasemalla ole muita velvoitteita S-Etukortin haltijalle. Silmäaseman tarjoamat asiakasedut ovat luonteeltaan alennuksia, jotka, samoin kuin arvioidut palautukset otetaan huomioon vastikemäärän määrittämisessä myynnin kirjaamisen yhteydessä.

Silmäasema tarjoaa asiakkailleen vapaaehtoisen Silmälasiturvan, joka korvaa silmälasille tai aurinkolasille sattuneet vahingot ja rikkoutumiset kahden vuoden ajan omavastuusuutta vastaan. Asiakas maksaa turvasta kulloinkin voimassa olevan hinnaston

mukaisen hinnan ja silmälasiturvan ennakkoon maksettu määrä kirjataan taseen tulouttamattomaan myyntiin, josta se jaksotetaan tuotoksi tuoteturvan ajalle.

Liikevaihdosta vähennetään välilliset verot, myönnettyt alennukset ja arvioidut palautukset sekä S-ryhmälle maksetut myyntiin perustuvat S-Etukorttimaksut.

Silmäaseman asiakkaat voivat valita maksutavaksi Silmäaseman ulkopuolisen kumppanin tarjoaman rahoituksen, Silmäasema-tilin, jolla asiakas saa ostokselleen pidemmän maksuajan. Silmäasema myy asiakassaamisen kaupantekohetkellä rahoitusyhtiölle, jolloin saamiseen liittyvä rahoitusriski siirtyy rahoitusyhtiölle ja Silmäasema tulouttaa tuotteen tai palvelun toimitushetkellä tai kun palvelu on suoritettu. Ulkopuolisen kumppanin perimät provisiot kirjataan rahoituskuluihin.

MERKITTÄVÄ HARKINTA

Tuloutus: päämies vai agentti - brutto- vai nettomääräinen esittäminen

Kun Silmäasema toimii päämiehenä, saadut tulot sekä tavaroiden ja palvelujen toimittajille suoritettavat maksut esitetään bruttomääräisesti myyntituottoina ja liike-toiminnan kuluina. Se, katsotaanko yhtiön toimivan päämiehenä vai agenttina, perustuu johdon tekemään analyysiin, joka koskee yhtiön ja sen liikekumppaneiden välisten sopimusten oikeudellista muotoa ja tosiasiallista sisältöä; tällaisilla harkintaan perustuvilla ratkaisuilla on vaikutusta tilinpäätöksessä esitettävään liikevaihtoon ja liiketoiminnan kuluihin, mutta ne eivät vaikuta tulokseen tai rahavirtoihin.

Piirteitä, jotka viittaavat siihen, että Silmäasema toimii päämiehenä kun sillä on päävastuu sopimuksen mukaisen suorituksen tuottamisesta asiakkaalle ovat seuraavat tekijät: yhtiöllä on määräysvalta ja vastuu lääkäripalvelujen tuottamisesta yhtiön laatustandardien mukaisesti, se tekee liiketoimintaan liittyvät investoinnit, vastaa yhteisen ajanvaraus- ja potilastietojärjestelmän ylläpidosta sekä sopimussuhteesta asiakkaan kanssa ja täten altistuu liiketoimintarisikille palvelun tuottamisen osalta.

Silmäasema toimii agenttina kun yhtiön vastuu rajoittuu siihen että muu toimittaja tuottaa suorituksen asiakkaalle. Tähän viittaavia piirteitä, ovat esimerkiksi seuraavat: yhtiö ei altistuisi palvelujen myyntiin liittyville merkittäville riskeille ja eduille tai sen saama rahamäärä olisi ennalta määrätty joko kiinteänä liiketoimikohtaisena palkkiona tai ilmoitettuna prosentiosuutena asiakkaalta laskutetusta määrästä. Silmäasemalla ei ole liiketoimintaa, jossa se toimisi agenttina.

2.3 LIIKETOIMINNAN KULUT

tuhatta euroa	1-12/2018	Osuus liikevaihdosta	1-12/2017	Osuus liikevaihdosta
Materiaalit ja palvelut				
Ostot tilikauden aikana	29 089	23,7 %	29 371	24,8 %
Varastojen muutos	-36	0,0 %	-687	-0,6 %
Ulkopuoliset palvelut	24 303	19,8 %	23 737	20,1 %
Yhteensä	53 357	43,4 %	52 420	44,3 %
Henkilöstökulut	32 474	26,4 %	30 956	26,2 %
Liiketoiminnan muut kulut				
Vuokratulot	7 657	6,2 %	7 002	5,9 %
Markkinointikulut	6 289	5,1 %	6 592	5,6 %
Ylläpito-, IT-, laite- ja kalustokulut	6 749	5,5 %	5 953	5,0 %
Muut liikekulut	4 943	4,0 %	8 775	7,4 %
Yhteensä	25 638	20,9 %	28 323	23,9 %
Poistot hyödykeryhmittäin				
Aineelliset hyödykkeet	4 765	3,9 %	4 227	3,6 %
Aineettomat hyödykkeet	1 185	1,0 %	1 079	0,9 %
Yhteensä	5 951	4,8 %	5 305	4,5 %

Silmäaseman henkilöstökulut ovat vuonna 2018 pääosin kasvaneet toiminnan laajenemisen ja liikevaihdon kasvun seurauksena; liikevaihto oli 3,8 % suurempi kuin edellisvuonna.

Ylläpito-, IT-, laite- ja kalustokulut kasvoivat suunnitellusti mm. käynnistyneen järjestelmäprojektin myötä. Liiketoiminnan kulut sisältävät 1,8 miljoonaa euroa tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavia kuluja sekä 1,5 miljoonaa euroa tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavia tuottoja. Vertailuvuonna tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavia kuluja oli 4,9 miljoonaa euroa. Oikaisuerät on eritelty tarkemmin kohdassa 2.1.

Materiaalit ja palvelut

Silmäaseman ostot tilikauden aikana muodostuvat optisen kaupan tuotteiden ostoista ja silmäkirurgisiin operaatioihin liittyvistä tarvikkeista. Ulkopuolisiin palveluihin kirjataan pääasiassa Silmäasemalla toimivien silmälääkärien lääkäripalkkioita.

Henkilöstökulut on esitetty liitetiedossa 3.

Vuokrat

Vuokratulot sisältävät Silmäaseman toimipisteiden ja toimistotilojen vuokrat. Sopimukset tehdään joko toistaiseksi voimassaolevina tai määräaikaikaisina. Määräaikaisuuden kestot myymälöiden osalta ovat n. 3–5 vuotta ja sairaalaysiköiden osalta 5–20 vuoden välillä.

Muut liikekulut

Muut liikekulut sisältävät liiketoiminnan yleisiä kustannuksia (mm. tilintarkastuskuluja, asiantuntijakuluja, taloushallintopalveluita ja postikuluja). Muihin liikekuluihin sisältyy tilintarkastusyhteisöille KPMG Oy Ab (2018) sekä PricewaterhouseCoopers Oy (2017) maksettua palkkioita seuraavasti:

tuhatta euroa	1-12/2018	1-12/2017
Tilintarkastajien palkkiot		
Lakisääteinen tilintarkastus	52	153
Veroneuvonta	0	102
Muut palvelut	1	834
Yhteensä	54	1 088

Arvonlisäverokäsittelyn muutos

Verotuksen oikaisulautakunta kumosi osittain verohallinnon 20.6.2017 antaman päätöksen koskien Silmäasema Oyj:n kokonaan omistaman tytäryhtiön Silmäasema Optikka Oy:n arvonlisäverotusta ja määräsi Silmäasemalle palautettavaksi arvonlisäveroa yhteensä 0,7 miljoonaa euroa tilikausilta 2014–2016.

Silmäasemalla ja verohallinnolla on ollut näkemysero liittyen liiketoiminnan jakautumiseen verollisen vähittäiskaupan ja verosta vapautetun terveyden- ja sairaanhoidon välillä. Merkittävimmät näkemyserot ovat liittyneet sekä optikkojen tekemään näöntarkastukseen silmälasimyynnin yhteydessä, että Silmäasemalla toimivien yksityisten ammatinharjoittajalääkäreiden tekemään työhön.

Verotuksen oikaisulautakunta hyväksyi osittain Silmäaseman oikaisuvaatimuksen ammatinharjoittajalääkäreiden tekemän työn verotukseen liittyen, mutta hylkäsi vaatimukset muilta osin. Silmäasema aikoo hylättyjen vaatimusten osalta valittaa päätöksestä hallinto-oikeuteen.

Oikaisulautakunnan päätöksen mukaisesti Silmäasema on kirjannut 0,7 miljoonaa euroa vuoden 2018 tuloslaskelmaansa. Lisäksi Silmäasema on hakenut päätöksen perusteella palautettavaksi noin 0,6 miljoonaa euroa perusteettomasti maksettuja arvonlisäveroja tilikausilta 2017 ja 2018. Myös tämä summa on kirjattu vuoden 2018 tuloslaskelmaan.

Silmäasema on eliminoinut arvonlisäveron vähennyskäytännön muutoksen sekä palautettavien arvonlisäveroerien vaikutuksen raportoidessaan oikaistua käyttökatetta ja oikaistua liikutulosta.

Lisäksi Silmäasema Oyj on saanut verohallinnosta myönteisen päätöksen liittyen yhtiön toimittamaan selvitykseen listautumiskulujen arvonlisäverojen vähennysoikeuksista. Veronsaajien oikeudenvallontayksikkö on kuitenkin tehnyt verohallinnon päätöksestä oikaisuvaatimuksen, joka tullaan käsittelemään verotuksen oikaisulautakunnassa. Silmäasema Oyj on vähentänyt listautumiseen liittyvät arvonlisäverot täysimääräisesti. Vaikutus käyttökatteeseen voisi olla arviolta enintään 0,2 miljoonaa euroa. Mikäli listautumiskulujen arvonlisäverojen vähennysoikeuksia rajoitettaisiin, sillä olisi vaikutusta myös yhtiön tuloverotukseen.

2.4 TULOVEROT

tuhatta euroa	1.1.–31.12.2018	1.1.–31.12.2017
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	190	574
Aiempia tilikausia koskevat oikaisut	251	-146
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verot yhteensä	441	428
Laskennalliset verot:		
Laskennallisten verosaamisten muutos	286	-1 049
Laskennallisten verovelkojen muutos	143	-24
Laskennalliset verot yhteensä	428	-1 074
Verot tuloslaskelmassa	869	-645

Verokulun ja kotimaan verokannalla laskettujen verojen välinen täsmäytyslaskelma:

tuhatta euroa	1.1.–31.12.2018	1.1.–31.12.2017
Tulos ennen veroja	4 123	-1 218
Verot laskettuna kotimaan verokannalla 20 %	825	-244
Verovapaat tuotot	-49	-118
Vähennyskeltottomat kulut	13	455
Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset verotuksellisista tappioista	27	16
Verot aikaisemmilta tilikausilta	45	-209
Aikaisempiin vuosiin kohdistuva oikaisu	0	-545
Muut erät	9	0
Verot tuloslaskelmassa	869	-645

Laskennalliset verot, kts. myös liiketieto 6.5

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATE - TULOVEROT

Kauden verokuluna esitetään tilikauden verotettavasta tulosta Suomen tuloverokannan perusteella maksettava vero oikaistuna väliaikaisista eroista johtuvien laskennallisten verosaamisten ja -velkojen muutoksilla.

Kauden verotettavaan tuloon perustuvien verojen laskenta pohjautuu voimassa oleviin verosäännöksiin.

Kauden verotettavaan tuloon perustuvat tuloverot sisältävät myös aikaisempia kausia koskevat oikaisut.

Laskennallisia veroja kirjataan varojen ja velkojen verotuksellisten arvojen ja kirjanpitoarvojen välisistä väliaikaisista eroista.

2.5 OSAKEKOHTAINEN TULOS

	1-12/2018	1-12/2017
Laimentamaton osakekohtainen tulos		
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto (tappio) (tuhatta euroa)	3 254	-573
Ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana, laimentamaton*	14 248 805	12 041 542
Laimentamaton osakekohtainen tulos (euroa)	0,23	-0,05
Laimennettu osakekohtainen tulos		
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto (tappio) (tuhatta euroa)	3 254	-573
Ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana, laimennettu*	14 248 805	12 041 542
Laimennettu osakekohtainen tulos (euroa)	0,23	-0,05

* Ylimääräinen yhtiökokous päätti 22.5.2017 osakkeiden jakamisesta maksuttomassa merkintätuoikeusannissa (split) siten, että jakamisessa osakkeenomistajat saivat kolme uutta osaketta kutakin omistamaansa osaketta kohden. Osakemäärät kausilta ennen osakkeiden jakamista on oikaistu vertailukelpoisiksi splitin suhteessa (kerrottu neljällä).

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATE - OSAKEKOHTAINEN TULOS

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla Silmäaseman omistajille kuuluva konsernin tulos vuoden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla omia osakkeita lukuun ottamatta.

Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos lasketaan samalla perusteella kuin laimentamaton, paitsi että siinä otetaan huomioon vaikutukset,

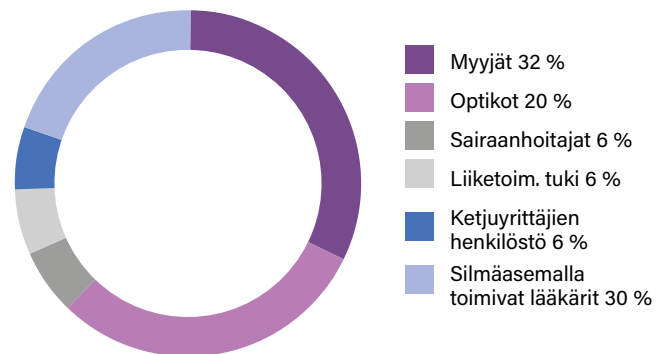
joita aiheutuisi konsernin mahdollisista tulevaisuudessa tapahtuvaa osakkeiden liikkeeseenlaskua koskevista velvoitteista.

Silmäasema ei ole laskenut liikkeelle laimentavia instrumentteja esitettävien kausien aikana.

Silmäasemalla ei ole omia osakkeita tilinpäätöshetkellä.

3 HENKILÖSTÖ

Silmäaseman omista myymälöissä, silmäsairaaloissa ja liiketoiminnan tuessa työskenteli joulukuun lopussa yhteensä 682 henkilöä, joista kaksi optikkoa oli ammatinharjoittajia. Yhteensä Silmäasema-ketjussa ja Silmäasema-konsernissa työskenteli lisäksi 321 lääkärinä. Silmäasemalla toimivat lääkärit tuottavat lääkäripalveluita Silmäasemalle työsuhteessa, alihankintana tai toimivat itsenäisenä ammatinharjoittajana Silmäaseman toimintajärjestelmän alaisina. Ammatinharjoittajina toimiville lääkäreille maksetut palkkiot ja toimitiloista perityt vuokrat esitetään tuloslaskelman Materiaalit ja palvelut -ryhmässä.

Henkilöstö

Silmäasema-ketjun ja -konsernin henkilöstö**	31.12.2018	31.12.2017
Myyjät	341	305
Optikot	216	226
Sairaanhoitajat	62	63
Liiketoiminnan tuki	63	68
Ketjuyrittäjien henkilöstö	64	64
Silmäasemalla toimivat lääkärit	321	320
Yhteensä	1 067	1 046
Työsuhteessa oleva henkilökunta*	723	706

* Ei sisällä pitkillä poissaoloilla olevia työntekijöitä.

** Raportointitavan muutoksen vuoksi henkilöstömäärät eroavat aiemmin raportoiduista luvuista.

Henkilöstökulut

tuhatta euroa	1-12/2018	1-12/2017
Palkat ja palkkiot	26 063	24 580
Eläkekulut	4 685	4 479
Osakepalkkiojärjestelmä	-51	51
Muut henkilöstökulut	1 776	1 846
Yhteensä	32 474	30 956

Henkilöstön palkitseminen

Henkilöstön palkkaus perustuu kiinteään kuukausi- tai tuntipalkkaan sekä tavoite- ja tulospalkkioihin. Tavoite- ja tulospalkkiojärjestelmissä keskeiset mittarit ovat myynnin kasvu, tuottavuus sekä konsernin käyttökate. Henkilökunnalla on käytössä laajat työterveyshuollon palvelut. Lisäksi koko henkilökunnalla on käytössä vakuutusyhtiön myöntämä työkykyvakuutus. Osalla henkilöstöä on oikeus auto- ja puhelinetuun.

Tulospalkkioita ja muita etuja sekä niiden sisältöä arvioidaan vuosittain ja niihin tehdään tarvittavia muutoksia, niitä voidaan lopettaa ja uusia perustaa. Arvioinnissa huomioidaan etujen vaikuttavuus suhteessa kyseisen edun tai palkkion tavoitteeseen ja yrityksen kokonaistavoitteisiin.

Muut henkilöstökulut -ryhmässä on esitetty lakisääteisten henkilösivukulujen lisäksi henkilökunnan työterveyshuoltoon, tyky-, virkistys-, koulutus- ja harrastustoimintaan liittyvät kulut.

Osakepalkkiojärjestelmä

Silmäaseman osakepalkkiojärjestelmän tavoitteena on mm. ohjata Silmäaseman avainhenkilöitä toteuttamaan yhtiön pitkän aikavälin strategisia tavoitteita, korostaa avainhenkilöille omistaja-arvon kehittämisen merkitystä ja sitouttaa heitä yhtiöön.

Osakepalkkiojärjestelmässä on kolme kolmen vuoden ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2017–2019, 2018–2020 ja 2019–2021. Silmäaseman hallitus päättää järjestelmän ansaintakriteerit ja kullekin kriteerille asetettavat tavoitteet kunkin ansaintajakson alussa. Mahdollinen palkkio kultakin ansaintajaksolta maksetaan ansaintajakson päättymistä seuraavana vuonna osittain Silmäaseman osakkeina ja osittain rahana. Rahaosuudella pyritään kattamaan palkkiosta avainhenkilölle aiheutuvia veroja ja veronluonteisia maksuja.

Vuoden 2018 lopussa osakepalkkiojärjestelmän ansaintajakson 2017–2019 kohderyhmään kuului katsauskauden lopussa 12 henkilöä, joille maksettavien palkkioiden yhteismäärä on 38 978 osaketta ja ansaintajakson 2018–2020 kohderyhmään kuului katsauskauden lopussa 12 henkilöä, joille maksettavien palkkioiden yhteismäärä on 55 434 osaketta.

IFRS 2 Osakeperusteiset maksut -standardin muutoksen myötä osakepalkkiojärjestelmiä, joissa osakeperusteinen liiketoimi maksetaan nettona verojen jälkeen ja joissa työnantajalla on velvollisuus toimittaa saadun edun arvosta ennakonpidätys, käsitellään kokonaisuudessaan omana pääomana maksettavina järjestelyinä ja työsuhtekulu kirjataan perustuen myönnettyjen brutto-osakkeiden määrään huolimatta siitä, että työntekijä saa lopulta vain netto-osakkeet ja konserni suorittaa ennakonpidätysvelvoitteiden kattamiseen tarvittavan osuuden rahana verottajalle. Konsernin verottajalle maksama ennakonpidätys kirjataan suoraan omaan pääomaan. Aikaisemman standardin mukaan kokonaispalkkio jaettiin voittovaroihin kirjattavaan osakeosuuteen ja siirtovelkana esitettyyn rahaosuuteen. Konsernin tilinpäätökseen 2017 sisältyi 24 tuhatta euroa lyhytaikaista velkaa liittyen käteisenä maksettavaan osuuteen. Standardimuutoksesta johtuen tämä osuus on oikaistu avaavassa taseessa veloista oman pääoman kertyneisiin voittovaroihin. Vuoden 2018 lopussa

kaikki osakepalkkiojärjestelmästä kumulatiivisesti aiheutuneet kustannukset ja velka (liittyen ansaintajaksoihin 2017–2019 ja 2018–2020) on kumottu kirjanpidossa, koska palkkioiden maksun toteutuminen määritellyillä kriteereillä näyttää erittäin epätodennäköiseltä. Tilannetta seurataan ja tarpeen vaatiessa velkaa ja kustannuksia tullaan kirjaamaan uudelleen, mikäli kriteerien täyttyminen alkaisi näyttää todennäköiseltä.

Eläkejärjestelyt

Silmäaseman eläkejärjestelyt luokitellaan maksupohjaisiksi. Henkilöstön eläketurva on työeläkelainsäädännön (TyEL) mukainen. Eläke-etuuden määrä perustuu työsuhteen kestoon ja ansiotasoon. TyELin mukainen eläkeikä on 63–68 vuotta. Osalla henkilökunnasta on maksuperusteinen lisäeläkevakuutus vakuutusyhtiössä.

Maksupohjaisessa järjestelyssä vakuutusmaksut maksetaan vakuutusyhtiölle ja kirjataan kuluksi sille tilikaudelle, jota veloitus koskee. Maksupohjaisessa järjestelyssä ei ole muita maksuvelvoitteita.

Johdon palkat ja palkkiot on esitetty liitetiedossa 6.3 Lähipiiritiedot

4 KÄYTTÖPÄÄOMA

Silmäasema varmistaa optimaalisen käyttöpääoman myyntisaamisten ja ostovelkojen kierrolla ja vaihto-omaisuuden määrällä. Liiketoiminnan luonteesta johtuen käyttöpääoman käyttö on tehokasta.

tuhatta euroa	31.12.2018	31.12.2017
Vaihto-omaisuus	7 419	7 326
Myyntisaamiset ja muut saamiset	3 319	5 206
Ostovelat ja muut velat*	18 216	18 199
Yhteensä	-7 478	-5 666

* Ostovelat ja muut velat, korkojaksotukset eliminoitu. Eliminoitut korkokulut olivat 14 tuhatta euroa 31.12.2018 (17 tuhatta euroa 31.12.2017).

4.1 VAIHTO-OMAISUUS

Silmäaseman optisessa kaupassa on käytössä tehokas tuotteiden tilaus- ja toimitusprosessi, jonka avulla yhtiö on tehostanut toimintaansa ja parantanut kannattavuuttaan. Optisen kaupan vaihto-omaisuus koostuu pääasiassa myymälöissä olevista silmälasikehysmalleista. Silmälasit tilataan pääosin aina asiakkaan tilauksen perusteella suoraan toimittajalta, jolloin asiakkaalle tarjotaan juuri hänen tarpeensa mukaiset silmälasit.

Silmäsairaaloiden vaihto-omaisuus muodostuu hoito-, tutkimus- ja leikkaustoiminnassa käytettävistä hoito- tarvikkeista ja tuotteista. Silmälasirakentajien varastoja täydennetään kulutuksen perusteella, minkä johdosta vaihto-omaisuuden kierto on tehokasta.

tuhatta euroa	31.12.2018	31.12.2017
Aineet ja tarvikkeet	655	528
Valmiit tuotteet	6 764	6 798
Yhteensä	7 419	7 326

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATE - VAIHTO-OMAISUUS

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai sitä alempaan myyntihintaan. Vaihto-omaisuuteen sisältyvien tuotteiden hankintameno sisältää kaikki ostomenot. Paljous- ja muut alennukset huomioidaan ostomenojen **määrittäessä. Mikäli tuotteiden arvioitu myyntihinta on alempi kuin** hankintameno, tuotteiden arvoa vaihto-omaisuudessa alennetaan. Yhtiö seuraa vaihto-omaisuuden arvoa jatkuvasti.

4.2 MYYNTISAAMISET JA MUUT SAAMISET

tuhatta euroa	31.12.2018	31.12.2017
Myyntisaamiset ja muut saamiset		
Myyntisaamiset	1 459	2 713
Siirtosaamiset	964	984
Lainasaamiset	14	45
Muut lyhytaikaiset saamiset	881	1 464
Yhteensä	3 319	5 206

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Ostoihin liittyvät jaksotukset	627	660
Kelakorvaukset	157	155
Ennakoon maksetut vuokrat	20	15
Muut siirtosaamiset	160	154
Yhteensä	964	984

Muihin lyhytaikaisiin saamisiin sisältyvät olennaiset erät

Saamiset tavarantoimittajilta	453	655
Vuokravakuustalletukset	425	334
Muut lyhytaikaiset saamiset	3	476
Yhteensä	881	1 464

Myyntisaamiset ja luottoriski

Silmäaseman asiakkaat ovat pääosin yksityishenkilöitä, jotka maksavat ostamansa tuotteet ja palvelut käteisellä, pankki- ja maksukorteilla tai ulkopuolisen kumppanin myöntämällä rahoituksella. Tämän johdosta myyntisaamisten määrä on pieni suhteessa yhtiön liikevaihtoon.

Yhtiö käyttää IFRS 9:n sallimaa yksinkertaistettua luottotappiomallia myyntisaamisten arvonalentumisriskin arvioimiseen. Tällöin arvioidaan myyntisaamisten koko elinkaaren aikana odotettavissa olevien luottotappioiden määrä. Tätä tarkoitusta varten yhtiö on ryhmitellyt myyntisaamiset erääntymisajan perusteella seuraavasti:

Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2018

tuhatta euroa	Alle 90 päivää erääntyneet	Vähintään 90 päivää erääntyneet	Muut*	Yhteensä
Odotettu luottotappioiden määrä, %	0 %	50 %	100 %	
Myyntisaamisten bruttomäärä	1 453	13	72	1 537
Luottotappiovaraus	0	7	72	78

* Muut luottotappiovaraukset sisältävät saamiset konkurssiin menneeltä yhteistyökumppanilta. Tilinpäätöstä laadittaessa Silmäasema ei ollut vielä saanut tietoa mahdollisesta jako-osuudesta, joten kyseiseltä yritykseltä tilinpäätöshetkellä taseessa olleita saamia vastaan on kirjattu luottotappiovaraus 100% arvosta.

Myyntisaamisten luottoriskille alttiina oleva enimmäismäärä on 1 537 tuhatta euroa.

Yhtiön harjoittama liiketoiminta on luonteeltaan lähtökohtaisesti käteiskauppaa ja saamisista suurin osa koostuu pankki- ja luottokorttisaamisista sekä saamisista rahoitusvaihtoehtoja tarjoavalta yhteistyökumppanilta. Tämän vuoksi toteutuneiden luottotappioiden määrä on ollut historiallisesti pieni, eikä tähän ole näköpiirissä muutosta myöskään lähitulevaisuudessa. Yhtiö katsoo, että luottoriski ei ole kohonnut merkittävästi vielä myyntisaamisiin liittyvän viivästyksen ylitettyä 30 päivää, sillä usein tällaiset viivästyksiset liittyvät esimerkiksi vakuutuskorvauksiin tarvittaviin selvityksiin. Viivästyksen ylitettyä 90 päivää saamisen katsotaan olevan arvoltaan alentunut.

Yksittäistapauksissa (esim. konkurssitilanteet) tästä voidaan poiketa siten, että luottotappiovaraus kirjataan aikaisemmassa vaiheessa tai suurempana kuin edellä mainitut periaatteet edellyttävät. Lopulliseksi luottotappioksi saaminen kirjataan yhtiön perintätoimenpiteisiin käyttämän yhteistyökumppanin suosituksesta tai esimerkiksi tiedoksi saadun velkajärjestelyn mukaisesti.

Myyntisaamiset syntyvät pääosin laskutuksesta yrityksille ja muille organisaatioille. Mikäli asiakas maksaa ostoksensa ulkopuolisen kumppanin tarjoamalla rahoituksella, myy Silmäasema asiakassääntöjen kaupantekohetkellä rahoitusyhtiölle, jolle siirtyy myös saamiseen liittyvä luottotappioriski. Ulkopuolisen kumppanin perimät provisiot esitetään rahoituskuluina.

Myyntisaamisten arvonalentumiset ovat pysyneet vähäisinä. Tuloslaskelmaan merkityt arvonalentumistappiot olivat tilikauden 2018 osalta 85 tuhatta euroa, joka sisältää edellä esitetyn taulukon mukaisen 72 tuhannen euron suuruisen konkurssisaamisen.

Lainasaamiset

Lainasaamiset muodostuvat Silmäasema-ketjussa toimivalle ei-konserniyhtiölle myönnetystä korollisesta lainasta.

Myyntisaamisten ja muiden saamisten käyvät arvot

Lyhytaikaisten saamisten luonteesta johtuen niiden kirjanpitoarvo vastaa käypää arvoa.

4.3 OSTOVELAT JA MUUT VELAT

tuhatta euroa	31.12.2018	31.12.2017
Ostovelat ja muut velat		
Ostovelat	6 905	8 761
Siirtovelat	5 225	4 711
Muut lyhytaikaiset velat	2 788	2 421
Saadut ennakot (tulouttamaton myynti)	3 311	2 323
Yhteensä	18 230	18 215
Korkojaksotusten eliminointi	-14	-17
Ostovelat ja muut velat käyttöpääomassa	18 216	18 199
Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät		
Henkilöstökulujen jaksotukset	5 121	4 442
Korkojaksotukset	14	17
Muut siirtovelat	90	253
Yhteensä	5 225	4 711
Yhteensä ilman korkojaksotuksia	5 212	4 694
Muihin lyhytaikaisiin velkoihin sisältyvät olennaiset erät		
Arvonlisäverovelat	1 543	1 259
Ennakonpidätysvelat	515	504
Lääkäripalkkiovelat	548	551
Muut lyhytaikaiset velat	183	107
Yhteensä	2 788	2 421

Ostovelat ovat korottomia ja ne maksetaan pääosin 14–90 pv:n kuluessa.

Saadut ennakot sisältävät optisiin tuotteisiin ja silmälasiturvaan liittyvää tulouttamatonta myyntiä.

Ostovelkojen ja muiden velkojen kirjanpitoarvojen katsotaan vastaavan niiden käypiä arvoja erien lyhytaikaisesta luonteesta johtuen.

5 PÄÄOMARAKENNE

5.1 PÄÄOMAN HALLINTA JA NETTOVELAT

Konsernin pääoman, joka sisältää nettovelan ja oman pääoman, hallinnan tavoitteena on turvata toiminnan jatkuvuus ja ylläpitää optimaalista tuottoa osakkeenomistajille. Johto pyrkii säilyttämään optimaalisen pääoma- ja rahoitusrakenteen pääomakustannusten alentamiseksi.

Pääomarakenteen säilyttämiseksi tai muuttamiseksi konserni voi muuttaa osakkeenomistajille maksettavien osinkojen määrää tai laskea liikkeeseen uusia osakkeita.

Pääoman seurannassa Silmäasema käyttää tunnuslukuina nettovelan määrää, korollisen nettovelan ja oikaistun käyttökateen suhdetta sekä nettovelkaantumisasastetta (gearingia).

- Nettovelat = lyhyt- ja pitkäaikaiset rahoitusvelat – rahavarat
- Nettovelan ja oikaistun käyttökateen suhde = Nettovelat / oikaistu käyttökate
- Oikaistu käyttökate = Käyttökate – Oikaisut
- Nettovelkaantumisaste (Gearing) = Nettovelka / Oma pääoma yhteensä

Konsernin nettovelka-asema

tuhatta euroa	31.12.2018	31.12.2017
Pitkäaikaiset rahoitusvelat		
Pankkilainat	37 283	35 187
Rahoitusleasingvelat	150	202
Ehdolliset kauppahintavelat	549	1 852
Muut velat	0	43
Pitkäaikaiset rahoitusvelat yhteensä	37 982	37 284
Lyhytaikaiset rahoitusvelat		
Pankkilainat		
Rahoitusleasingvelat	224	250
Ehdolliset kauppahintavelat	1 684	1 926
Muut velat	4	20
Lyhytaikaiset rahoitusvelat yhteensä	1 913	2 195
Rahoitusvelat yhteensä	39 895	39 479
Vähennetään rahavarat	-11 937	-5 706
Nettovelat	27 957	33 773
Koronvaihtosopimukset		
Pitkäaikaiset	79	144
Lyhytaikaiset	119	118
Koronvaihtosopimukset yhteensä	198	262
Tunnusluvut		
Nettovelat / Oikaistu käyttökate*	2,4	2,9
Nettovelkaantumisaste	66,6 %	87,1 %

Liitetiedossa 5.5 on lisätietoja omasta pääomasta.

5.2 RAHOITUSVELAT

Konsernin lainat sisältävät rahoituslaitoksilta lainattuja pankkilainoja ja luottolisia tilejä. Pankkilainat ovat vaihtuvakorkoisia, ja konserni käyttää koronvaihtosopimuksia rajoittaakseen vaihtuvakorkoisista lainoista muodostuvaa korkoriskiä. Lisäksi konsernin rahoitusvelkoihin sisältyy rahoitusleasingvelkoja sekä ehdollista kauppahintavelkaa.

Pankkilainat

Konsernin pankkilainat 31.12.2018 olivat 37,3 miljoonaa euroa. Konsernilla oli myös käytettävissä 5,0 miljoonan euron verran tililimiittiä. Tililimiitti jakautuu 3,5 miljoonan euron luottolimiittiin ja 1,5 miljoonan euron vuokratuulimiittiin, josta oli käytössä 1,5 miljoonaa euroa. Lisäksi konsernilla on nostamatonta investointirahoitusta 3,2 miljoonaa euroa. Transaktiomenot kirjataan tuloslaskelmaan rahoitusvelan voimassaoloajalle jaksotettuna efektiivisen koron menetelmällä.

Pankkilainojen keskiporkko oli 31.12.2018 tilanteessa 1,75 % (31.12.2017: 1,50 %). Pankkilainojen korko määräytyy rahoituskovenantin "Konsernin korolliset velat suhteessa oikaistuun käyttökatteeseen" tunnusluvun mukaisesti välillä 1,0–2,5 %. Muita rahoituskovenantteja ei ole käytössä. Pankkilainat ovat kertalyhenteisiä ja erääntyvät 30.9.2021. Pankkilainoilla ei ole vakuutta.

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATE - LAINAT

Pankkilainat kirjataan alun perin käypään arvoon transaktiomenoilla vähennettynä ja arvostetaan myöhemmin jaksotettuun hankintamenoon. Lainoihin liittyvät korot ja transaktiokustannukset jaksotetaan tuloslaskelmaan korkokulukuksi lainan juoksuajalle käyttäen efektiivisen koron menetelmää. Lainat kirjataan pois taseesta, kun laina on maksettu takaisin tai velka on kuoletettu esim. uudelleenrahoitustilanteessa. Uudelleenrahoitustilanteissa jaksottamattomat transaktiokustannukset kirjataan konsernin tulokseen kuluksi ja esitetään rahoituserissä.

Luottolimiitti

Yhtiöllä on käytössään vaihtuvakorkoinen luottolimiitti. Konsernin käyttämättömistä ja käytetyistä limiiteistä on kerrottu tarkemmin maksuvalmiusriskiä käsittelevässä kappaleessa 5.3.

Ehdolliset kauppahintavelat

Ehdollisten kauppahintavelkojen määrä 31.12.2018 oli 2,2 miljoonaa euroa, joka on arvostettu konsernin taseessa käypään arvoon. Vuoden 2018 yrityskaupoista ei tullut lisää ehdollista kauppahintavelkaa. Vuonna 2016 ja 2017 tehtyihin yrityshankintoihin liittyvistä ehdollisista kauppahintaosuuksista on vuoden 2018 aikana maksettu 1,7 miljoonaa euroa.

Muut velat

Muut velat sisälsivät 31.12.2017 yhden toimipaikan rakentamiseen liittyvän velan vuokranantajalta. Velka maksettiin pois tilikauden 2018 aikana.

Käypien arvojen määrittäminen

Silmäaseman lainojen käyvät arvot määritetään diskonttaamalla arvioidut maksettavat rahavirrat käyttäen riskipreemiolla lisättyä tilinpäätöspäivän markkinakorkoa. Lainoihin liittyvät erilaiset olosuhteet ja niiden ehdot (erääntymisaika, huonompi etuoikeusasema, vakuudet) otetaan arvostuksessa huomioon. Pankkilainat on luokiteltu tasolle 2 käyvän arvon hierarkiassa, koska käyvän arvon määrittämisessä käytetään pääasiassa markkinoilta saatavissa olevaa korkokäyrää.

Konsernin rahoitusvelat (pankkilaina, ehdolliset kauppahintavelat ja muut velat) ovat erilaisia ehdoiltaan, mikä vaikuttaa niiden käyvän arvon määrittämiseen. Pankkilainoilla on paras etuoikeusasema ja 31.12.2018 tilanteessa yhtiön arvio on, että niiden käyvät arvot ja kirjanpitoarvot eivät merkittävästi eroa toisistaan. Muiden velkojen osalta on arvioitu, että käypä arvo ja kirjanpito arvo eivät eroa toisistaan 31.12.2018 tilanteessa.

Ehdolliset kauppahintavelat on luokiteltu tasolle 3, koska niiden syöttötiedot perustuvat Silmäaseman ja myyjäosapuolten välisiin sopimuksiin, eivätkä siten ole havainnoitavissa olevia markkinatietoja. Ehdollisten kauppahintavelkojen arvossa ei ole tapahtunut vuonna 2018 muita muutoksia kuin sopimusten mukaiset maksut myyjäosapuolille.

Konsernin johdannaiset ovat koronvaihtosopimuksia, jotka on luokiteltu tasolle 2, koska niiden käypä arvo lasketaan arvioitujen vastaisten rahavirtojen nykyarvona havainnoitavissa olevien tuottokäyrien perusteella.

tuhatta euroa	31.12.2018	31.12.2017
Vuokranmaksun vakuudet		
Pankkitalletukset vuokranmaksun vakuutena *	408	334
Pankkitakaukset vuokranmaksun vakuutena	1 458	1 383
Pankkitakauslimiitti kaupallisiin takauksiin	1 500	1 500
– josta käytössä	1 458	1 383

* Sisältyy muihin lyhytaikaisiin saamisiin. Talletus vapautuu Silmääseman käyttöön kun vuokrasopimus päättyy

Velkojen täsmäytys rahoituksen rahavirtaan

tuhatta euroa	Pitkäaikaiset rahoitusvelat	Lyhytaikaiset rahoitusvelat	Yhteensä
Velat 31.12.2017	35 432	270	35 701
Pankkilainojen nosto	1 950	0	1 950
Muut velat	-43	-15	-58
Muutokset, joihin ei liity kassavirtaa			
Efektiivinen korko	146	0	146
Rahoitusleasingmuutos	-52	-26	-78
Velat 31.12.2018	37 433	228	37 661

5.3 RAHOITUSRISKIT

Maksuvalmiusriski

Maksuvalmiusriskin hallinnan tavoitteena on varmistaa, että rahoitusvarat riittävät kaikkina aikoina liiketoiminnan ja rahoituksen tarpeisiin. Silmäaseman rahoitustarpeita katetaan käyttöpääoman optimoinnilla sekä ulkopuolisilla rahoitusjärjestelyillä sen varmistamiseksi, että Silmäasemalla on jatkuvasti riittävästi likviditeettiä tai nostamattomia sitovia luottojärjestelyjä käytössään. Maksuvalmiusriskin operatiivinen seuranta ja hallinnointi tapahtuvat keskitetysti konsernin talousosastolla, missä rahoituksen riittävyyttä hallinnoidaan rullaavan ennusteen perusteella.

Rahoitusvelkojen erääntymisaikoja seurataan säännöllisesti. Silmäasemalla oli 31.12.2018 rahavaroja yhteensä 11,9 miljoonaa euroa. Silmäasemalla oli lisäksi 31.12.2018 käytettävissään toistaiseksi voimassa oleva luottotili-limiitti, jonka käyttämätön luotto oli 3,5 miljoonaa euroa. Tämän lisäksi käytössä on 1,5 miljoonan euron vuokravakuuslimiitti.

tuhatta euroa	Alle 1 vuotta	1-2 vuotta	2-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Sopimuksiin perustuvat diskonttaamattomat rahavirrat	Kirjanpito- arvo
31.12.2018						
Muut kuin johdannaiset						
Pankkilainat – lyhennykset	0	0	37 725		37 725	0
Pankkilainat – korot	669	671	501		1 841	0
Pankkilainat	669	671	38 226		39 566	37 283
Ehdolliset kauppahintavelat	1 798	1 248	900		3 945	2 233
Ostovelat	6 905				6 905	6 905
Muut velat	4				4	4
Yhteensä	9 376	1 919	39 126	0	50 421	46 425

Johdannaiset						
Koronvaihtosopimukset	81	250	0		331	198

tuhatta euroa	Alle 1 vuotta	1-2 vuotta	2-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Sopimuksiin perustuvat diskonttaamattomat rahavirrat	Kirjanpito- arvo
31.12.2017						
Muut kuin johdannaiset						
Pankkilainat – lyhennykset	0	0	35 775		35 775	0
Pankkilainat – korot	635	635	1 111		2 381	0
Pankkilainat	635	635	36 886		38 156	35 187
Ehdolliset kauppahintavelat	1 798	1 248	900		3 945	3 778
Ostovelat	8 761				8 761	8 761
Muut velat	37	29			66	62
Yhteensä	11 230	1 912	37 786	0	50 928	47 788

Johdannaiset						
Koronvaihtosopimukset	92	92	322		506	262

Rahoitusleasingvelat esitetty kohdassa 5.4

Lainakovenantit

Rahalaitoslainoihin sisältyy konsernin korollisen nettovelan ja oikaistun pro forma -käyttökäteen suhteeseen perustuva kovenantti. Kovenantti raportoidaan rahoittajapankille vuosineljänneksittäin. Johto tarkkailee ja raportoi hallitukselle lainakovenantin tason säännöllisesti.

Kovenanttiehdon maksimiarvo on 3,5. Lainan korkomarginaali nousee, kun kovenantin arvo lähestyy maksimiarvoa. Kovenanttirajat eivät ole rikkoutuneet tilikauden aikana ja tilinpäätöshetkellä kovenantin arvo on 2,2.

Rahalaitoslainoilla ei ole vakuuksia.

Rahalaitoslainasopimusten erityisehtojen mukaan merkittävimmät transaktiot edellyttävät rahalaitoksen etukäteen antamaa kirjallista hyväksyntää sisältäen tavanomaisia velkojia suojaavia ehtoja.

Korkoriski

Konsernin pankkilainat koostuvat pitkäaikaisista vaihtuvakorkoisista lainoista, sekä luotollisista tililimiteistä. Johtuen lainojen EURIBOR-sidonnaisuudesta, Silmäasema altistuu vaihtuvakorkoisista lainoista syntyvälle rahavirtariskille.

Korkoriskin hallinnoimiseksi Silmäasema käyttää koronvaihtosopimuksia pienentääkseen vaihtuvakorkoisista pankkilainoista syntyvää rahavirtariskiä. Konsernilla on tilinpäätöshetkellä 31.12.2018 yksi koronvaihtosopimus, jonka perusteella EUR 12 miljoonan osuus lainapääomasta on suojattu rahavirtariskin osalta. Koronvaihtosopimuksessa yhtiö saa vaihtuvaa EURIBOR 3 kk korkoa ja maksaa kiinteää 0,662% kuponkikorkoa. Koronvaihtosopimus erääntyy vuonna 2020. Vaihtuvakorkoisesta korkopositioista oli suojattu vuoden 2018 lopussa 32,2 %, mikä huomioiden Silmäaseman kokonaisvelkapositiosta oli kiinteäkorkoista 32,2 % ja 67,8 % oli vaihtuvakorkoista. Koronvaihtosopimuksilla Silmäasema pyrkii rajoittamaan korkotason muutoksista aiheutuvaa vaikutusta konsernin rahoituskuluihin hyväksyttävälle tasolle.

Luottoriski ja vastapuoliriski

Luottoriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, ettei vastapuoli pysty täyttämään sopimukseen perustuvia velvoitteitaan ja näin aiheuttaa Yhtiölle taloudellista tappiota. Silmäasema katsoo kaikkien tärkeimpien rahoitusvastapuoltensa olevan luotettavia, koska ne edustavat merkittäviä ja vakiintuneita rahalaitoksia. Silmäaseman altistumista luottoriskille seurataan jatkuvasti, erityisesti jos sovituisia maksuissa tapahtuu viivästymisiä.

Liitetiedossa 4.2 on lisätietoja myyntisaamisiin ja muihin saamisiin liittyvästä luottoriskistä.

Rahavaroihin liittyvä luottoriski on vähäinen, koska vastapuolet ovat kansainvälisiltä luottoluokittajilta korkean luokituksen saaneita pankkeja.

Valuuttariski

Silmäasema toimii euroalueella ja muut kuin euromääräiset hankinnat ovat vähäisiä, joten Silmäasema ei altistu merkittäville valuuttariskeille.

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATE - JOHDANNAISET

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat muodostuvat johdannaisista. Johdannaiset kirjataan kaupankäyntipäivänä käyvällä arvolla taseeseen ja käyvän arvon muutokset kirjataan suoraan konsernin tulokseen rahoitustuottoihin ja -kuluihin. Konsernin johdannaiset muodostuvat korkoriskinsuojauksissa käytettävistä koronvaihtosopimuksista, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa.

5.4 RAHOITUSLEASINGVELAT

Silmäasema on vuokrannut ei-peruutettavissa olevilla vuokrasopimuksilla koneita, tutkimus- ja leikkauslaitteita, myymälä- ja sairaalakalustoa sekä henkilöautoja. Osassa Silmäaseman koneisiin ja laitteisiin, kalustoon

ja henkilöautoihin liittyvistä vuokrasopimuksista olennainen osa omistamiseen liittyvistä riskeistä ja eduista on siirtynyt Silmäasemalle ja ne täyttävät rahoitusleasingsopimuksille asetetut kriteerit.

tuhatta euroa	31.12.2018	31.12.2017
Rahoitusleasingvelkojen bruttomäärä - vähimmäisvuokrat erääntymisajoin		
Yhden vuoden kuluessa	231	258
Vuotta pitemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	152	217
Yli viiden vuoden kuluttua	0	0
	383	475
Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut leasingsopimuksista	-9	-11
Vähimmäisleasingmaksut	374	464
Rahoitusleasingvelkojen nykyarvo - erääntymisajoin		
Yhden vuoden kuluessa	224	250
Vuotta pitemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	150	214
Yli viiden vuoden kuluttua	0	0
Velkana esitettävä määrä	374	464

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATE - RAHOITUSLEASING

Vuokrattu omaisuuserä kirjataan taseeseen varoiksi vuokra-ajan alkuhetkellä määritettyyn käypään arvoon tai sitä alempaan tulevien vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Vastaava vuokravelvoitteiden määrä kirjataan taseeseen rahoitusvelaksi.

Näistä rahoitusleasingsopimuksilla hankituista omaisuuseristä tehdään poistot taloudellisen vaikutusajan tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan kuluessa. Maksettavat leasingvuokrat kirjataan rahoituskuluksi ja velan vähennykseksi. Korkokulu merkitään tuloslaskelmaan vuokra-ajan kuluessa siten, että jäljellä olevalle velalle tulee kullakin kaudella yhtä suuri korkoprosentti.

Operatiivisten leasingvelkojen käsittelyyn IFRS 16 -standardin myötä tehtävistä muutoksista kerrotaan tarkemmin liitetiedossa 6.6.

5.5 OMA PÄÄOMA

Osakkeiden lukumäärän muutokset tilikaudella:

Osakemäärä	Ulkona olevat osakkeet (kpl)
Osakemäärä 1.1.2017	2 287 437
Maksuton osakeanti (split)	6 862 311
Maksullinen listausanti	4 833 122
Henkilöstöanti	265 935
Osakemäärä 31.12.2017	14 248 805
Osakemäärä 31.12.2018	14 248 805

Silmäasemalla on yksi osakelaji ja jokaisella osakkeella on sama oikeus osinkoon. Kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa. Kaikki liikkeelle lasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti ja niillä ei ole nimellisarvoa. Konsernin hallussa ei ole yhtiön omia osakkeita. 31.12.2018 osakepääoma on 80 000 euroa.

Osingot

Tilikaudella 2018 ei ole maksettu osinkoja.

Laskelma emoyhtiö Silmäasema Oyj:n jakokelpoisista varoista

euroa	2018	2017
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	40 790 019	40 790 019
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	307 201	1 481 402
Tilikauden voitto (tappio)	1 483 444	-1 174 200
Jakokelpoiset varat 31.12.	42 580 665	41 097 221

5.6 RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

tuhatta euroa	31.12.2018	31.12.2017
Korkokulut rahoitusveloista	-897	-2 181
Myyntisaamisten myyntikomissio rahoitusyhtiölle	-358	-354
Korkokulut rahoitusleasingveloista	-11	-14
Johdannaisten käyvän arvon muutos	-121	-120
Muut korko ja rahoituskulut	-8	-147
Rahoituskulut yhteensä	-1 395	-2 817
Rahoitustuotot	27	10
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-1 368	-2 807

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATE - RAHOITUSKULUT

Rahoituskulut koostuvat pankkilainojen, luottolimiittien ja osakaslainojen koroista sekä koronvaihtosopimusten realisoituneista ja realisoitumattomista muutoksista. Lisäksi rahoituskuluihin kirjataan Silmäasema-tilin myyntisaamisten kolmannelle osapuolelle myyntiin liittyvä komissio.

Lainoihin liittyvät transaktiomenot kirjataan tulosvaikutteisesti efektiivisen koron menetelmää käyttäen.

Efektiivinen korko on korkokanta, jota käyttäen lainan odotettavissa olevana voimassaoloaikana syntyvät arvioidut vastaiset rahavirrat tulevat diskontatuiksi rahoitusvelan nettomääräisen kirjanpitoarvon suuruiseksi. Laskelma sisältää kaikki sopimusosapuolten maksamat palkkiot ja transaktiomenot.

5.7 VUOKRAVELVOITTEET JA MUUT SITOUMUKSET

tuhatta euroa	31.12.2018	31.12.2017
Toimitilojen vuokrasopimuksista johtuvat vastuut		
Yhden vuoden kuluessa	6 699	6 720
Vuotta pitemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	10 961	14 645
Yli viiden vuoden kuluttua	1 235	1 858
Yhteensä	18 895	23 223

Silmäasema toimii vuokratiloissa ja vuokraelvoitteet koostuvat pääasiassa Silmäaseman toimipisteiden ja toimitilojen tulevista vuokrista. Vuokrasopimukset tehdään joko toistaiseksi voimassaolevina tai määräaikaisina. Myymälöiden osalta määräaikaisten vuokrasopimusten kestot ovat tyypillisesti 3–5 vuotta ja sairaalayksiköiden osalta 5–20 vuotta.

Koska sopimukseen ei liity omistuksen siirtymistä eikä edullisia osto-optioita, kaikki toimipisteiden vuokrasopimukset luokitellaan muiksi vuokrasopimuksiksi.

Sopimukseen sisältyy yleensä mahdollisuus jatkaa vuokra-aikaa sen alkuperäisen päättymispäivän jälkeen. Koska sopimusten katsotaan olevan muita vuokrasopimuksia, vuokrat merkitään tuloslaskelmaan vuokrasopimuksen mukaisena vuokra-aikana.

Lisätietoja vuokrakuluista on esitetty liitetiedossa 2.4.

Vuokrakulujen käsittelyyn IFRS 16 -standardin myötä tehtävistä muutoksista kerrotaan tarkemmin liitetiedossa 6.6.

6 MUUT ERÄT

6.1 AINEELLISET HYÖDYKKEET

tuhatta euroa	Toimitilat	Koneet ja kalusto	Yhteensä
1.1.-31.12.2018			
Hankintameno 1.1.	7 738	23 492	31 230
Liiketoimintojen hankinnat	0	6	6
Lisäykset	1 414	3 783	5 197
Vähennykset	0	0	0
Hankintameno 31.12.	9 152	27 281	36 433
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-4 836	-14 372	-19 208
Poistot	-1 777	-2 988	-4 765
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-6 614	-17 360	-23 973
Kirjanpitoarvo 1.1.	2 902	9 120	12 022
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 538	9 922	12 460

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasingisopimuksilla hankittua omaisuutta:

tuhatta euroa	Toimitilat	Koneet ja kalusto	Yhteensä
1.1.-31.12.2018			
Hankintameno 1.1.		7 002	7 002
Lisäykset		214	214
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset		-6 826	-6 826
Kirjanpitoarvo 31.12.		389	389

tuhatta euroa	Toimitilat	Koneet ja kalusto	Yhteensä
1.1.-31.12.2017			
Hankintameno 1.1.	6 500	19 742	26 241
Liiketoimintojen hankinnat		267	267
Lisäykset	1 238	3 592	4 831
Vähennykset		-109	-109
Hankintameno 31.12.	7 738	23 492	31 230
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-3 714	-11 268	-14 982
Poistot	-1 123	-3 104	-4 227
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-4 836	-14 372	-19 208
Kirjanpitoarvo 1.1.	2 786	8 474	11 260
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 902	9 120	12 022

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasingisopimuksilla hankittua omaisuutta:

tuhatta euroa	Toimitilat	Koneet ja kalusto	Yhteensä
1.1.-31.12.2017			
Hankintameno 1.1.		6 604	6 604
Lisäykset		397	397
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset		-6 554	-6 554
Kirjanpitoarvo 31.12.		448	448

Silmäasema on aktivoinut taseen aineellisiin hyödykkeisiin uusien toimipaikkojen vuokrahuoneistoihin liittyvän rakentamisen sekä kalusto-, kone- ja laitehankinnat. Lisäksi taseeseen aktivoidaan leikkaus- ja tutkimustoimintaan liittyvät hankinnat.

Silmäaseman merkittävimmät investoinnit tarkastelukaudella liittyivät uuden silmäsaaran ja seitsemän myymälän avaamiseen sekä myymälöissä tehtyihin remontteihin. Vertailukauden investoinnit liittyivät yhdeksän uuden myymälän avaamiseen ja myymälöissä tehtyihin remontteihin.

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATE - AINEELLISET HYÖDYKKEET

Silmäaseman aineelliset hyödykkeet koostuvat pääosin myymälöiden, leikkaus- ja tutkimustoimintaan liittyvistä koneista, laitteista ja kalustosta (koneet ja kalusto) sekä aktivoiduista vuokrattujen toimitilojen uudistamiseen ja remontointiin liittyvistä menoista (toimitilat). Aineelliset hyödykkeet arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoa poistoilla vähennettynä.

Poistot lasketaan jaksottamalla hankintameno jäänösarvolla vähennettynä hyödykkeiden arvioidulle taloudelliselle vaikutusajalle tai joidenkin vuorakoh- teiden parannustöiden ja vuokrattujen laitteistojen osalta, tätä lyhemmälle sopimuksen kestoajalle seuraavasti:

- Myymäläkalusto 5 v
- Leikkauslaitteet 10 v
- Tutkimustoiminnan koneet, laitteet ja kalusto 5 v
- Muut koneet ja kalusto 5–10 v
- Toimitilojen peruseräparannukset 3–10 v

Hankintamenoa luetaan hyödykkeiden hankinnasta välittömästi aiheutuvat menot.

Omaisuserien jäänösarvot ja taloudelliset vaikutusajat tarkistetaan jokaisena raportointikauden päättämispäivänä, ja niitä muutetaan tarvittaessa. Jos omaisuserien kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva arvioitu rahamäärä, kirjanpi- toarvo alennetaan kerrytettävissä olevaa rahamäärää vastaavaksi välittömästi.

Myyntivoitot ja -tappiot määritetään vertaamalla myyntituloa kirjanpitoarvoon, ja ne merkitään tuloslas- kelman erään liiketoiminnan muut tuotot tai muut kulut.

MERKITTÄVÄ ARVIO - AINEELLISTEN HYÖDYKKEIDEN TALOUDELLISET PITOAJAT

Poistot perustuvat johdon arvioihin omaisuserien jäänösarvosta, poistomenetelmästä sekä aineellisten hyödykkeiden taloudellisesta vaikutusajasta. Arviot saattavat muuttua teknologian kehityksestä, kilpai- lutilanteesta, markkinaolosuhteiden muutoksista ja muista tekijöistä johtuen, mistä voi aiheutua muutoksia arvioituun taloudelliseen vaikutusaikaan ja tuloslas- kelmaan merkittäviin poistoihin.

Aineellisten hyödykkeiden taloudellisia vaikutus- aikoja tarkastellaan vähintään vuosittain ottamalla huomioon edellä mainitut tekijät ja kaikki muut tärkeät merkitykselliset tekijät. Arvioidun taloudellisen vaiku- tusajan muuttuessa kyseessä on kirjanpidollisen arvion muutos, ja poistosuunnitelmaa oikaistaan ei-takautu- vasti.

6.2 AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

tuhatta euroa	Liikearvo	Kehittämismenot	IT-ohjelmistot	Tavaramerkit	Kilpailukiellot	Muut aineettomat hyödykkeet
1.1.-31.12.2018						
Hankintameno 1.1.	61 107	0	6 751	142	1 145	8 037
Liiketoimintojen hankinnat	62		0			0
Lisäykset		249	1 130			1 379
Vähennykset			-214			-214
Hankintameno 31.12.	61 169	249	7 667	142	1 145	9 202
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.			-3 841	-50	-421	-4 312
Poistot			-928	-28	-229	-1 185
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	0	0	-4 769	-78	-650	-5 498
Kirjanpitoarvo 1.1.	61 107	0	2 910	92	723	3 725
Kirjanpitoarvo 31.12.	61 169	249	2 898	64	494	3 705

tuhatta euroa	Liikearvo	Kehittämismenot	IT-ohjelmistot	Tavaramerkit	Kilpailukiellot	Muut aineettomat hyödykkeet
1.1.-31.12.2017						
Hankintameno 1.1.	55 290		5 128	142	1 145	6 415
Liiketoimintojen hankinnat	5 816		1			1
Lisäykset			1 622			1 622
Hankintameno 31.12.	61 107	0	6 751	142	1 145	8 037
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.			-3 020	-21	-192	-3 234
Poistot			-821	-28	-229	-1 079
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	0	0	-3 841	-50	-421	-4 312
Kirjanpitoarvo 1.1.	55 290	0	2 108	121	952	3 181
Kirjanpitoarvo 31.12.	61 107	0	2 910	92	723	3 725

Silmäaseman merkittävimmät investoinnit tarkastelu- ja vertailukaudella liittyivät digitaalisen asioinnin kehittämiseen. Aktivoidut kehittämismenot liittyvät sairaalatoiminnan prosessien uudenlaisen toimintamallin kehittämiseen.

6.2.1 LIIKEARVO JA ARVONALENTUMISTESTAUS

Silmäaseman liikearvo on merkittävimmiltä osiltaan syntynyt vuonna 2014, kun yhtiö hankki Silmäasema Fennica -konsernin sekä vuoden 2014 hankinnan jälkeen usean eri pienemmän yrityshankinnan myötä. Liikearvon määrä 31.12.2018 oli 61,2 miljoonaa euroa ja 61,1 miljoonaa euroa 31.12.2017.

Liikearvo kohdistettiin siirtymähetkellä 1.1.2015 yhtiön raportoiduille segmenteille, jotka ovat Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto ja Silmäklinikat, niiden vuodelle 2015 ennustetun käyttökatteen suhteessa. Vuosien 2016–2018 yrityshankinnoista syntynyt liikearvon lisäys on kohdistettu segmenteille toteutuneiden hankintojen mukaisesti.

tuhatta euroa	31.12.2018	31.12.2017
Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	39 135	39 073
Silmäklinikat	22 034	22 034
Yhteensä	61 169	61 107

Vuonna 2018 optista vähittäiskauppaa laajennettiin ostamalla Optikkopalvelu Heikki Rantasuomela Ky:n liiketoiminta. Hankintahetkellä suoritettu kauppahinta maksettiin käteisellä. Hankinta ei ollut olennaisen suuruinen konsernin kannalta. Liikearvo kasvoi kaupan johdosta 0,1 miljoonalla eurolla. Liikearvo koostuu hankitun markkinaosuuden, liiketoimintaosaamisen sekä odotettujen synergioiden arvosta. Liiketoiminta-hankintoihin liittyvä liikearvo on verotuksessa vähennyskelpoista.

Liikearvon arvonalentumistestauksen keskeiset oletukset

Konserni tekee liikearvon arvonalentumistestauksen vuosittain. Raportoitaville segmenteille kohdistuvan liikearvon kerrytettävissä olevat rahamäärät perustuvat kerrytettävissä olevaan rahamäärään, joka määritetään diskontattuihin rahavirtoihin pohjautuvaa mallia käyttäen. Kerrytettävissä olevaa rahamäärää määritettäessä käytettäviä keskeisiä arvioita ovat lyhyen ja pitkän aikavälin myynnin kasvuvauhti, vuosittaiset korvausinvestoinnit, kustannusten kehitys, netto-käyttöpääoma ja sen muutos sekä verojen jälkeen määritetty diskonttauskorko. Lisäksi johto tarkastelee yleistä markkinatietoa optisen kaupan ja silmäsaairauksien demografisen kehittymisen osalta. Laskelmat perustuvat johdon hyväksymiin seuraavan vuoden budjettiin ja sen jälkeisiin ennusteisiin yhteensä viiden vuoden aikajaksolle.

Laskennassa käytetty diskonttokorko perustuu pääoman keskimääräiseen kustannukseen, joka heijastaa sekä samoilla markkinoilla toimivien verrokkiyritysten markkinadataa että Silmäaseman yrityskoh-taista riskiä.

Molempien segmenttien pitkän aikavälin kasvu-vauhdiksi on ennakoitu 2 %. Ennen veroja lasketuksi diskonttokoroksi on määritelty 31.12.2018 tilanteessa 11,3 % ja 31.12.2017 tilanteessa 10,8 %. Myynnin kasvut perustuvat molempien segmenttien osalta kulutta-jakysynnän kasvuun sekä kuluttajakäyttäytymisen kehittymiseen. Silmäaseman markkinaosuuden kasvun odotetaan jatkuvan. Kustannusten osalta kasvun odotetaan olevan maltillisempaa ja täten suhteellista kannattavuutta parantavaa. Yhteenveto muuttujista on esitetty oheisessa taulukossa.

Osana tuloksellisuuden tarkastelua johto on tehnyt tärkeimpiin parametreihin kohdistuvia herkkyyssana-lyyseja. Tilikausien 2018 ja 2017 arvonalentumistestauk-sissa käytetyt parametrit, joille testauslaskelmat olivat herkkimmät, olivat seuraavat:

- vähennys käyttökateprosentissa
- kasvu veroja ennen määritetyssä diskonttaus-korossa (WACC)

Herkkyyssanalyysien perusteella on todettavissa, että kohtuulliset muutokset laskelmissa käytetyissä parametreissa eivät johda tilanteeseen, jossa omaisuuserien kirjanpitoarvo ylittäisi niistä kerrytettä-vissä olevan rahamäärän.

Oheisessa taulukossa on esitetty keskeisten ennuste-parametrien prosenttiyksikkömuutos, joilla käypä arvo on yhtä suuri kuin kirjanpitoarvo (muiden parametrien pysyessä muuttumattomina). Testattavien omaisuu-serien arvo ylittyy vuonna 2018 kerrytettävissä olevan rahamäärän optisen kaupan ja silmäterveydenhuollon osalta 39,1 miljoonalla eurolla ja 15,0 miljoonalla eurolla silmäklinikoiden osalta.

31.12.2018	Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	Silmäklinikat
Käytetyt muuttajat:		
Liikevaihdon kasvu ennustekaudella ka. %	2,4	2,5
Ennusteperiodin jälkeinen kasvu %	2,0	2,0
Käyttökate ennustekaudella ka. % liikevaihdosta	10,3	14,9
WACC ennen veroja %	11,3	11,3
Herkkyysanalyysi		
Käyttökate ka. % liikevaihdosta	-4,0	-3,9
WACC ennen veroja %	7,9	4,5

31.12.2017	Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	Silmäklinikat
Käytetyt muuttajat:		
Liikevaihdon kasvu ennustekaudella ka. %	2,0	2,1
Ennusteperiodin jälkeinen kasvu %	2,0	2,0
Käyttökate ennustekaudella ka. % liikevaihdosta	11,8	16,9
WACC ennen veroja %	10,8	10,8
Herkkyysanalyysi		
Käyttökate ka. % liikevaihdosta	-2,0	-2,3
WACC ennen veroja %	2,2	2,4

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATE - LIIKEARVO

Liikearvo on taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamaton aineeton hyödyke ja siitä ei tehdä poistoja, vaan se testataan arvonalentumisen varalta vähintään vuosittain tai aina kun on viitteitä siitä, ettei sen kirjanpitoarvoa vastaava rahamäärä ole kerrytettävissä. Silmäaseman johto seuraa sekä sisäisiä että ulkoisia viitteitä joita ovat mm. markkinoiden negatiivinen kehitys suhteessa ennusteisiin, käyttökateen kehitys ja sääntely-ympäristön haitallinen muutos. Silmäaseman liikearvon arvon alentumista testataan konsernin raportitujen segmenttien tasolla.

MERKITTÄVÄ ARVIO - LIIKEARVON ARVONALENTUMISTESTAUKSESSA KÄYTETYT KESKEISET OLETUKSET

Johto tekee merkittäviä arvioita ja harkintaan perustuvia ratkaisuja määrittäessään tasoa, jolla liikearvo testataan, ja sitä, onko viitteitä sen arvon alentumisesta. Rahavirtaennusteet perustuvat konsernin toteutuneeseen tulokseen ja johdon parhaisiin arvioihin tulevasta myynnistä, kustannuskehityksestä, yleisistä markkinaolosuhteista ja sovellettavista veroasteista. Rahavirtaennusteisiin sisällytetään budjettien ja rullaavien ennusteiden mukaiset määrät viiden vuoden jaksolle ja myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua toteutuvat rahavirrat ekstrapoloidaan käyttämällä tässä liitetiedossa mainittuja arvioituja kasvuvauhteja. Kasvuvauhdit perustuvat johdon tekemään arvioon segmenttien tulevien vuosien kasvusta.

Johto testaa ennusteissa käytettyjen merkittävien arvioiden muutosten vaikutuksia herkkyyssanalyysillä tässä liitetiedossa kuvatulla tavalla.

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATE - YRITYSKAUPAT

Kaikki yrityskaupat käsitellään hankintamenomenetelmällä. Kauppahinta muodostuu luovutettujen käteisvarojen ja ehdollisen kauppahinnan käyvistä arvoista. Silmäaseaman ehdolliset kauppahinnat suoritetaan käteisvaroilla.

Yrityskaupoissa hankittavat yksilöitävissä olevat varat sekä vastattavaksi otettavat velat arvostetaan alun perin hankinta-ajankohdan käypiin arvoihin. Mahdollinen määräysvallattomien omistajien osuus hankitussa yhtiössä kirjataan hankintakohtaisesti joko käypään arvoon tai määrään, joka vastaa määräysvallattomien omistajien osuutta hankitun yhtiön nettovarallisuudesta.

Kauppahinnan määrä, joka ylittää hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon, kirjataan liikearvoksi. Käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti. Hankintaan liittyvät menot kuten asiantuntijakulut ja varainsiirtoverot kirjataan kuluksi syntyessään ja esitetään konsernin laajassa tuloslaskelmassa liiketoiminnan muissa kuluissa.

MERKITTÄVÄ ARVIO - YRITYSKAUPPOJEN HANKITTUJEN NETTOVAROJEN KÄYVÄT ARVOT

Yrityskaupoissa suoritettava kauppahinta ja hankittu nettovarallisuus arvostetaan käypään arvoon.

Hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon määrittäminen perustuu vastaavanlaisten omaisuuserien käypään arvoon (aineelliset omaisuuserät), arvioituihin odotettavissa oleviin rahavirtoihin (aineettomat hyödykkeet kuten tavaramerkit) tai veloitteen täyttämiseksi tarvittavia maksuja koskevan arvioon.

Hankitulle nettovarallisuudelle on vain harvoin olemassa toimivia markkinoita, joilla varojen ja velkojen käypiä arvoja on saatavilla. Tämän vuoksi arvon määrittäminen, joka perustuu jälleenhankinta-arvoon, odotettavissa oleviin rahavirtoihin tai arvioituihin maksuihin, edellyttää johdolta harkintaa ja oletuksia. Käytetyt arviot ja oletukset ovat johdon käsityksen mukaan riittävän luotettavia käyvän arvon määrittämistä ajatellen.

6.2.2 MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Taseen muihin aineettomiin hyödykkeisiin on aktivoitu erikseen hankittuja kilpailukieltosopimuksia, yrityskaupassa hankittu FemtoLasik -tavaramerkki, toiminnanohjaus- ja potilastietojärjestelmään sekä digitaaliseen asiointiin kehittämiseen liittyviä menoja sekä silmäasirakentamiseen liittyviä kehittämismenoja. Vuoden 2018 lopussa näiden arvo taseessa oli yhteensä 3,7 miljoonaa euroa ja 2017 lopussa 3,7 miljoonaa euroa.

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATE - MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Erikseen ulkopuolisilta osapuolilta hankitut aineelliset hyödykkeet, kuten kilpailukieltosopimukset, aktivoidaan taseeseen hankintahetken käypään arvoon. Kilpailukieltosopimuksista tehdään tasapoistot sopimusten kestoajana, joka on keskimäärin viisi vuotta.

Yrityskauppojen yhteydessä hankitut aineettomat hyödykkeet, kuten tavaramerkit, arvostetaan hankintahetken käypään arvoon ja poistetaan tasapoistoin taloudellisena vaikutusajanaan, viidessä vuodessa. Muut aineettomat hyödykkeet, jotka ovat erikseen yksilöitävissä ja myytävissä, koostuvat eri IT-järjestelmiin, kuten toiminnanohjaus- ja potilastietojärjestelmään ja digitaalisen asiointiin kehittämiseen, liittyvistä kehittämismenoista ja aineettomista oikeuksista. Aktivoidut menot koostuvat ulkoisten palveluntuottajien laskuista ja lisenssimaksuista.

Silmäasemalla on vuoden 2018 aikana ollut aktivoitukriteerit täyttäviä, silmäasirakentamiseen liittyviä kehittämismenoja, jotka on aktivoitu taseeseen.

Muista aineettomista hyödykkeistä tehdään tasapoistot niiden arvioituna taloudellisena vaikutusajanaan, joka on viisi vuotta.

Tietojärjestelmien ja ohjelmistojen ylläpitoon liittyvät menot kirjataan kuluksi toteutuessaan.

MERKITTÄVÄ ARVIO - ERIKSEEN HANKITTUJEN AINEETTOMIEN HYÖDYKKEIDEN KÄYPÄ ARVO

Erikseen hankitut kilpailukieltosopimukset kirjataan taseeseen aineettomaksi hyödykkeeksi hankintahetken käypiin arvoihin. Käyvän arvon määrittäminen perustuu odotettavissa oleviin rahavirtoihin tai arvioituihin maksuihin ja edellyttää johdolta harkintaa ja oletuksia. Käytetyt arviot ja oletukset ovat johdon käsityksen mukaan riittävän luotettavia käyvän arvon määrittämistä ajatellen.

MERKITTÄVÄ ARVIO - MUIDEN AINEETTOMIEN HYÖDYKKEIDEN TALOUDELLINEN VAIKUTUSAIKA

Konsernissa arvioidaan tietojärjestelmien ja ohjelmistojen taloudelliseksi vaikutusajaksi viisi vuotta odotettavissa olevan teknisen vanhenemisen perusteella. Tosiasiallinen taloudellinen vaikutusaika saattaa kuitenkin teknisistä innovaatioista johtuen olla lyhempi tai pidempi kuin viisi vuotta.

6.3 LÄHIPIIRITIEDOT

Listautumiseen saakka konsernissa käytti määräysvaltaa Interan hallinnoima rahasto, Intera Fund II Ky (rekisteröity Suomessa). Listautumisessa Intera Fund II Ky luopui määräysvallastaan säilyttäen kuitenkin huomattavan vaikutusvallan yhtiöön yhtiökokoukseen 11.4.2018 asti. Intera Fund II Ky:n omistus 31.12.2018 oli 16,7 % yhtiön ulkona olevista osakkeista (31.12.2017

16,7 %). Vuonna 2018 ei ole ollut lähipiiritapahtumia huomattavaa vaikutusvaltaa käyttävän Intera Fund II Ky:n ja muun lähipiirin kanssa.

Listautumisen yhteydessä maksettiin pois kaikki osakslainat ja kertyneet korot, yhteensä 7,5 miljoonaa euroa.

Lähipiiritapahtumat, tuhatta euroa	Rahoituskulut 1-12/2018	Saamiset 31.12.2018	Velat 31.12.2018
Intera Fund II Ky ja sen omistamaan yritysryhmään kuuluvat yritykset			
Yhtiön hallitus ja johto *			
Yhteensä	0	0	0

Lähipiiritapahtumat, tuhatta euroa	Rahoituskulut 1-12/2017	Saamiset 31.12.2017	Velat 31.12.2017
Intera Fund II Ky ja sen omistamaan yritysryhmään kuuluvat yritykset	175		
Yhtiön hallitus ja johto *	24		
Yhteensä	199	0	0

* Sisältäen perheenjäsenet ja Silmäaseman hallituksen ja johdon tai heidän perheenjäsentensä määräysvallassa olevat yhtiöt.

Johdon ja hallituksen osakeomistukset

Omistajaryhmä	Omistusosuus 31.12.2018	Omistusosuus 31.12.2017
Hallituksen jäsenet *	3,89 %	3,43 %
Toimitusjohtaja	0,09 %	2,70 %
Yhtiön johtoon kuuluvat avainhenkilöt *	0,15 %	1,20 %
Yhteensä	4,13 %	7,33 %

* Sisältäen perheenjäsenet sekä Silmäaseman hallituksen ja johdon tai heidän perheenjäsentensä määräysvallassa olevat yhtiöt. Hallituksen ja johdon omistuksella ei ole vapaakirjautumisaikaa.

Johdon ja hallituksen palkat ja palkkiot

tuhatta euroa	1-12/2018	1-12/2017
Toimitusjohtajien palkat ja palkkiot		
Palkat, palkkiot ja etuudet	252	300
Eläkekulut – maksupohjaiset järjestelyt	20	18
Yhteensä	272	318
Johtoryhmän palkat ja palkkiot (ilman toimitusjohtajia)		
Palkat, palkkiot ja etuudet	600	780
Eläkekulut – maksupohjaiset järjestelyt	50	45
Yhteensä	649	825
Hallituksen palkat ja palkkiot		
Jukka Hienonen, puheenjohtaja (alk. 11.4.2018)	31	
Juha Kalliokoski (28.2.2017 asti)		2
Tuomas Lang	24	15
Stiina Piirainen (28.2.2017 asti)		2
Maisa Romanainen (alk. 1.4.2017)	24	17
Juha Saarinen	33	42
Tuomas Sarkola (1.3.2017–10.4.2018)	8	15
Torsti Sihvola	24	23
Kaisa Vikkula (alk. 1.3.2017)	26	20
Yhteensä	171	136
Johto ja hallitus yhteensä	1 093	1 279

Yhdelle hallituksen jäsenelle on lisäksi maksettu lääkäripalkkioita tavanomaisin ehdoin.

Hallitus päättää toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten palkitsemisesta ja sen perusteista. Toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten palkka muodostuu kuukausipalkasta ja tulospalkkiosta. Tulospalkkion ehdot päättää yhtiön hallitus vuosittain.

Toimitusjohtajan ja johtoryhmän tulospalkkiot maksetaan tilikaudelle asetettujen kannattavuustavoitteiden saavuttamisen perusteella. Vuonna 2018 tulospalkan osuus kiinteästä palkasta oli enintään 40 % henkilön vuosiansion määrästä.

Toimitusjohtajan eläkeikä määräytyy kulloinkin voimassaolevan työeläkelain mukaisesti. Yhtiö on ottanut lisäksi toimitusjohtajalle maksuperusteisen eläkevakuutuksen. Mahdollinen eläkevakuutusmaksu maksetaan seuraavan vuoden alussa perustuen edellisen vuoden työskentelyyn yrityksessä.

Toimitusjohtajan sopimus voidaan irtisanoa toimitusjohtajan toimesta noudattaen kuuden kuukauden irtisanomisaikaa. Tällöin Silmäasema maksaa toimitusjohtajalle irtisanomisajan palkan lisäksi korvausta kilpailukiellon voimassa olon ajalta. Kilpailukiello on voimassa kuusi kuukautta työsuhteen päättymisen jälkeen. Maksettavan korvauksen määrä vastaa toimitusjohtajan kokonaispalkan määrää vastaavana ajanjaksona.

Toimitusjohtajan sopimus voidaan irtisanoa yhtiön toimesta noudattaen kahdentoista kuukauden irtisanomisaikaa. Tällöin toimitusjohtajan kilpailukiello on voimassa toimitusjohtajasopimuksen voimassaolon päättymiseen asti riippumatta siitä, onko toimitusjohtajalla työntekovelvoitetta irtisanomisajalla vai ei. Toimitusjohtaja on oikeutettu sopimuksen mukaiseen palkkaan kuuden kuukauden irtisanomisajalta. Toimitusjohtajasopimuksen ensimmäisenä vuonna toimitusjohtaja on oikeutettu sopimuksen mukaiseen palkkaan 12 kuukauden ajalta.

6.4 KONSERNIYHTIÖT

Emoyritys	Emoyrityksen ja konsernin omistusosuus (%)		Pääasiallinen toiminta
Silmäasema Oyj			Holding-yhtiö
Tytäryhtiöt	31.12.2018	31.12.2017	
Silmäasema Optiikka Oy	100 %	100 %	Optinen vähittäiskauppa
Silmäasema Sairaala Oy	100 %	100 %	Silmäsairaalatoiminta
Via Healthcare Group Oy	100 %	100 %	Erikoissairaanhoidon lääkäripalvelut, talous- ja hallintopalveluiden tuottaminen lääkäreille
Tallinna Optika Oü	100 %	100 %	Optinen vähittäiskauppa
Haminan Silmäasema Oy	fuusioitu	100 %	Optinen vähittäiskauppa (fuusioitu 1.1.2018 Silmäasema Optiikka Oy:öön)
Jämsän Silmäasema Oy	fuusioitu	100 %	Optinen vähittäiskauppa (fuusioitu 1.1.2018 Silmäasema Optiikka Oy:öön)

ASILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATE - TYTÄRYHTIÖT

Tytäryrityksellä tarkoitetaan yrityksiä, joissa Silmäasema-konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni olemalla osallisena yrityksessä altistuu yrityksen muuttuville tuotoille tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon käyttämällä yritystä koskevaa valtaansa. Tytäryritysten yhdistely alkaa hankinta-ajan kohdasta, jolla tarkoitetaan päivää, jona konserni saa määräysvallan tai jos tytäryritykset ovat alun perin Silmäaseman perustamia, päivää, jona tytäryritys on perustettu. Tytäryrityksen yhdistely päättyy päivänä, jona määräysvalta lakkaa.

Tilikauden voiton jakautuminen emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään tuloslaskelman yhteydessä ja laajan tuloksen

jakautuminen emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään laajan tuloslaskelman yhteydessä. Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus omista pääomista esitetään omana eränään taseessa oman pääoman osana. Liiketoimet määräysvallattomien omistajien kanssa esitetään oman pääoman transaktioina.

Konsernin sisäiset tuotot ja kulut, saamiset ja velat sekä konserniyritysten välisistä konsernin sisäisistä liiketoimista johtuvat voitot ja tappiot sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa kokonaisuudessaan. Silmäaseman tytäryhtiöt noudattavat konsernin laadintaperiaatteita konserni-raportoinnissa.

6.5 LASKENNALLISET VEROT

tuhatta euroa	1.1.2018	Kirjattu tulos- vaikutteisesti	Luokittelu- muutokset	Hankitut liiketoiminnot	31.12.2018
Laskennalliset verosaamiset					
Vahvistetut tappiot	702	-356			346
Vähennyskelvottomat korot	571	0			571
Aineelliset hyödykkeet	127	75			202
Vaihto-omaisuus	68	0			68
Koronvaihtosopimus	52	0			52
Myyntin tuloutus	107	0			107
Osakepalkkiojärjestelmä	5	-5			0
Yhteensä	1 631	-286	0	0	1 346
Laskennalliset verovelat					
Aineettomat hyödykkeet	370	182			552
Aineelliset hyödykkeet	146	27			173
Vaihto-omaisuus	-34	-11			-45
Rahoitusvelat	92	-55			37
Yhteensä	574	143	0	0	717

tuhatta euroa	1.1.2017	Kirjattu tulos- vaikutteisesti	Luokittelu- muutokset	Hankitut liiketoiminnot	31.12.2017
Laskennalliset verosaamiset					
Vahvistetut tappiot	304	398			702
Vähennyskelvottomat korot	0	571			571
Aineelliset hyödykkeet	7	120			127
Vaihto-omaisuus	87	-19			68
Koronvaihtosopimus	77	-25			52
Myyntin tuloutus			107		107
Osakepalkkiojärjestelmä		5			5
Yhteensä	475	1 050	107	0	1 631
Laskennalliset verovelat					
Aineettomat hyödykkeet	219	151		0	370
Aineelliset hyödykkeet	109	37		0	146
Vaihto-omaisuus	3	-43		6	-34
Rahoitusvelat	259	-169		2	92
Yhteensä	590	-24	0	8	574

Konsernilla oli 31.12.2017 tilanteessa 0,7 miljoonaa euroa vahvistettuihin tappioihin liittyviä laskennallisia verosaamisia, joista tullaan käyttämään vuoden 2018 verotuksessa 0,4 miljoonaa euroa. Tilanteessa 31.12.2018 aikaisempien tilikausien tappioihin liittyviä laskennallisia verosaamisia oli jäljellä 0,3 miljoonaa euroa. Laskennallisten verosaamisten kirjaaminen taseeseen on perusteltua, sillä konsernille kertyy todennäköisesti ennen kyseisten tappioiden vanhene- mista verotettavaa tuloa, jota vastaan tappiot pystytään hyödyntämään. Kyseiset tappiot vanhenevat vuosina 2026–2027.

Konsernilla on 0,6 (0,6) miljoonaa euroa laskennal- lista verosaamista vähennyskelvottomista korko- kuluista vuodelta 2017. Laskennallisten verosaamisten kirjaaminen taseeseen on perusteltua, sillä konsernille kertyy todennäköisesti tulevina vuosina elinkeino- toiminnan tulosta, joka sallii aiemmin vähentämättä jääneiden nettokorkomenojen hyödyntämisen korko- vähennysrajoitusten sallimissa rajoissa. Kyseiset korkokulut eivät vanhene.

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATE - LASKENNALLISET VEROT

Laskennalliset verot kirjataan omaisuuserien ja velkojen verotuksellisten arvojen ja niiden konsernitilinpäätöksen mukaisten kirjanpitoarvojen välisestä väliaikaisista eroista velkamenetelmää käyttäen. Laskennalliset verot määritetään niiden verokantojen (ja -lakien) perusteella, jotka on säädetty tai käytännössä hyväksytty tilinpäätöspäivään mennessä ja joita odotetaan sovellettavan, kun kyseinen laskennallinen verosaaminen realisoituu tai laskennallinen verovelka suoritetaan.

Kaikista veronalaisista väliaikaisista eroista kirjataan täysimääräisesti laskennallinen verovelka, paitsi, jos konserni pystyy määrittämään väliaikaisen eron purkautumisajankohdan, eikä väliaikainen ero todennäköisesti purkaudu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa.

Verotuksessa vähennyskelpoisista väliaikaisista eroista kirjataan laskennallisia verosaamisia vain siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että väliaikainen ero purkautuu tulevaisuudessa ja että käytettävissä on verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero pystytään hyödyntämään.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat vähennetään toisistaan silloin, kun konsernilla on laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset ja -velat keskenään ja kun laskennalliset verosaamiset ja -velat liittyvät saman veronsaajan perimiin tuloveroihin joko samalta verovelvolliselta tai eri verovelvollisilta, silloin kun saaminen ja velka on tarkoitus realisoida nettomääräisesti.

6.6 UUDET JA TULEVAT STANDARDIT

IFRS 16 Vuokrasopimukset

Standardi tulee voimaan 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, ja Silmäasema ottaa sen käyttöön 1.1.2019 alkaen. Standardi vaikuttaa ensisijaisesti vuokralle ottajien kirjanpitoon ja Silmäasema tulee kirjaamaan lähes kaikki vuokrasopimukset jatkossa taseeseen. Standardi ei enää erottele operatiivisia vuokrasopimuksia ja rahoitusleasingsopimuksia toisistaan ja edellyttää, että lähes kaikista vuokrasopimuksista kirjataan taseeseen omaisuuserä (oikeus käyttää vuokrattua hyödykettä) ja rahoitusvelka tulevista vuokraveloitteista. Standardi mahdollistaa lyhytaikaisten ja vähäarvoisten vuokrasopimusten jättämisen tämän käsittelyn ulkopuolelle.

Muutos vaikuttaa Silmäaseman tuloslaskelmaan, koska uudella menetelmällä vuokrasopimuksesta aiheutuva kokonaiskulu on tyypillisesti korkeampi vuokrasopimuksen alkuvuosina ja matalampi myöhempinä vuosina. Lisäksi liiketoiminnan muihin kuluihin kirjattava vuokrakulu korvautuu korkokululla ja poistoilla, joten keskeiset tunnusluvut, kuten käyttökate tulevat muuttumaan.

Liiketoiminnan rahavirta tulee kasvamaan nykyisestä, sillä vuokranmaksujen rahoitusvelkaan kohdistuva osuus luokitellaan rahoituksen rahavirtaan. Vain koron osuus vuokranmaksusta sisältyy edelleen liiketoiminnan rahavirtaan.

Ottaen huomioon, että Silmäasema on vuokrannut käyttöönsä lukuisia toimipisteitä ja toimistotiloja kolmansilta osapuolilta sekä vuotta pidemmäksi ajaksi, että irtisanottavissa olevilla sopimuksilla, standardilla tulee olemaan merkittävä vaikutus Silmäaseman konsernitilinpäätökseen. Silmäasema arvioi, että 1.1.2019 taseeseen kirjattavan käyttöoikeusomaisuuden ja vuokrasopimusvelan määrä on n. 29 miljoonaa euroa. Lisäksi näihin liittyvät vuokrakulut luokitellaan poistoihin ja rahoituskuluihin, millä tulee olemaan arviolta 7 miljoonan euron positiivinen vaikutus käyttökatteeseen ja oikaistuun käyttökatteeseen. Summat täsmentyvät vielä vuoden 2019 ensimmäisen kvartaalin aikana.

Näiden arvioiden esittäminen on edellyttänyt johdolta harkintaa toistaiseksi vuokrasopimusten odotetusta kestosta sekä joidenkin sopimusten mahdollistamien jatko-optioiden käytöstä. Näitä arvioita tarkastellaan säännöllisin väliajoin ja tarvittaessa oletuksia muutetaan.

IFRIC 23 Tuloverokäsittelyjä koskeva epävarmuus (sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Tulkinta käsittelee verotettavan tulon (verotuksellisen tappion), verotuksellisten arvojen, käyttämättömien verotuksellisten tappioiden, käyttämättömien verotukseen liittyvien hyvitysten ja verokantojen

määrittelyä silloin, kun IAS 12:n mukaisesta tuloverokäsittelystä on epävarmuutta. Tulkinta selventää kirjanpitokäsittelyä tilanteessa, jossa yhteisön verotuksellinen ratkaisu odottaa vielä veroviranomaisen hyväksymistä. Olennainen kysymys on arvioida, tuleeko veroviranomainen hyväksymään yhteisön tekemän valitseman ratkaisun. Tätä harkittaessa

oletetaan, että veroviranomaisella on pääsy kaikkeen asiaan kuuluvaan tietoon arvioidessaan ratkaisua. Silmäaseman arvion mukaan standardilla ei tule olemaan vaikutusta konsernitiilinpäättökseen, sillä veroviranomaisen hyväksymistä odottavat ratkaisut ja niiden todennäköisyys on jo nykyisellään kattavasti arvioitu ja huomioitu.

6.7 TILIKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Ei tapahtumia tilikauden päättymisen jälkeen.

SILMÄASEMA OYJ TILINPÄÄTÖS

1.1.2018–31.12.2018

SISÄLLYS

Tuloslaskelma	62
Tase	63
Rahoituslaskelma	65
Liitetiedot	66
Tilinpäätöksen allekirjoitukset	73

TULOSLASKELMA

Luvut tuhansina euroina, ellei muuta mainita	1.1.-31.12.2018	1.1.-31.12.2017
LIKEVAIHTO	355	354
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-752	-708
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-144	-117
Muut henkilösivukulut	-14	-19
Henkilöstökulut yhteensä	-910	-844
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-21	-13
Liiketoiminnan muut kulut	-819	-4 056
LIKEVOITTO (TAPPIO)	-1 396	-4 559
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot ja muut rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	0	80
Muilta	4	0
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	0	-53
Muille	-556	-1 186
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-551	-1 158
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	-1 947	-5 718
Tilinpäätössiirrot		
Konserniavustus	3 800	3 600
Tuloverot		
Tilikauden verot	-14	0
Laskennalliset verot	-356	943
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	1 483	-1 174

TASE

Luvut tuhansina euroina, ellei muuta mainita	31.12.2018	31.12.2017
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	66	88
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	66	88
Sijoitukset		
Osuudet saman konsernin yrityksissä	60 923	60 923
Sijoitukset yhteensä	60 923	60 923
Pysyvät vastaavat yhteensä	60 989	61 010
Vaihtuvat vastaavat		
Pitkäaikaiset saamiset		
Laskennalliset verosaamiset	969	1 325
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	969	1 325
Lyhytaikaiset saamiset		
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	10 468	7 688
Muut saamiset	3	463
Siirtosaamiset	105	741
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	10 576	8 892
Rahat ja pankkisaamiset	0	1
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	11 545	10 218
VASTAAVAA YHTEENSÄ	72 535	71 228

TASE

Luvut tuhansina euroina, ellei muuta mainita	31.12.2018	31.12.2017
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Osakepääoma	80	80
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	40 790	40 790
Edellisten tilikausien voitto (-tappio)	307	1 481
Tilikauden voitto (-tappio)	1 483	-1 174
Oma pääoma yhteensä	42 661	41 177
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	29 236	29 301
Muut pitkäaikaiset velat	0	124
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	29 236	29 425
Lyhytaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	119	118
Ostovelat	190	319
Velat saman konsernin yrityksille	48	32
Muut velat	147	26
Siirtovelat	134	130
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	638	626
Vieras pääoma yhteensä	29 874	30 051
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	72 535	71 228

RAHOITUSLASKELMA

Luvut tuhansina euroina, ellei muuta mainita	1.1.-31.12.2018	1.1.-31.12.2017
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Liikevoitto (-tappio)	-1 396	-4 559
Suunnitelman mukaiset poistot	21	13
Nettokäyttöpääoman muutos	285	-556
Rahoitustuotot ja -kulut	-554	-1 295
Verojen nettorahavirta	666	-1 058
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA	-978	-7 455
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	0	-94
Pitkäaikaisten lainasaamisten nostot	0	0
Lainasaamisten takaisinmaksut	0	0
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	0	-94
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Maksullinen oman pääoman lisäys	0	35 000
Pitkäaikaisten lainojen nostot	0	0
Lyhytaikaisten lainojen nostot	16	0
Lyhytaikaisten lainojen maksut	-2 638	-9 626
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	0	-25 312
Saadut konserniavustukset	3 600	6 550
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	977	6 612
RAHAVAROJEN MUUTOS	-1	-938
Rahavarat tilikauden alussa	1	0
Fuusiossa siirtyneet rahavarat	0	939
Rahavarojen muutos	-1	-938
Rahavarat tilikauden lopussa	0	1

TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET JA LIITETIEDOT

Tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolainsäädännön mukaan. Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperusteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Pysyvien vastaavien arvostaminen

Jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Yhtiön omistamien aineettomien oikeuksien ja aineellisten hyödykkeiden hankintameno poistetaan ennalta laaditun suunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelma on määritelty kokemukseräisesti.

Poistoajat ja poistoprosentit:

Aineettomat oikeudet: 5 vuotta tasapoisto

Sijoitukset

Sijoitukset on arvostettu alkuperäiseen hankintamenuon tai sitä alhaisempaan arvoon mikäli arvo on pysyvästi tai olennaisesti alhaisempi.

Valuuttamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu euroiksi tilinpäätöspäivän Euroopan keskuspankin noteeraamaan keskimurssiin.

Lainasaamisten arvostus

Lainasaamiset on arvostettu nimellisarvoonsa tai sitä alhaisempaan arvoon mikäli arvo on alentunut.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Rahoitusvälineet kirjataan käypään arvoon kirjanpitolain 5. luvun 2a §:n mukaisesti.

Eläkkeet

Henkilökunnan eläketurva on hoidettu ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä.

Laskennalliset verot

Laskennalliset verosaamiset on laskettu verotuksen ja tilinpäätöksen välisille eroille käyttäen tilinpäätöshetkellä vahvistettua seuraavan vuoden verokantaa.

Tiedot olennaisista tapahtumista tilikauden päättymisen jälkeen

Tilikauden päättymisen jälkeen ei ole ilmennyt olennaisia tapahtumia.

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

Luvut tuhansina euroina, ellei muuta mainita	2018	2017
Henkilöstö		
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä	4	3
Johdon palkat ja palkkiot		
Hallitus ja toimitusjohtaja	589	316
Liiketoiminnan muut kulut		
Vapaaehtoiset henkilöstökulut	155	39
Toimitilakulut	11	9
Irtaimistokulut	4	32
Ajoneuvokulut	48	32
Matka- ja kuljetuskulut	16	10
Mainos- ja markkinointikulut	43	457
Muut liiketoiminnan kulut	542	3 477
Yhteensä	819	4 056
Suunnitelman mukaiset poistot		
Aineettomat oikeudet	21	13
Yhteensä	21	13
Tilintarkastajan palkkiot		
Tilintarkastus	76	38
Veroneuvonta	6	22
Muut palvelut	0	757
Yhteensä	81	817
KPMG on veloittanut vuonna 2018 tilintarkastuksesta 20 tuhatta euroa. Tilintarkastuspalkkiot sisältyvät liiketoiminnan muihin kuluihin.		
Rahoitustuotot ja -kulut		
Rahoitustuotot		
Muut korkotuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	0	80
Muilta	4	0
Rahoitustuotot yhteensä	4	81
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	0	53
Muille	556	1 186
Korkokulut ja muut rahoituskulut yhteensä	556	1 239
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	551	1 158
Tilinpäätössiirrot		
Konserniavustus saamiset	3 800	3 600
Yhteensä	3 800	3 600
Tuloverot		
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-14	0
Laskennallinen vero	-356	943
Yhteensä	-370	943

Lähipiiriä koskevat liitetiedot löytyvät konsernitilinpäätöksestä.

TASEEN LIITETIEDOT

Luvut tuhansina euroina, ellei muuta mainita	2018	2017
Pysyvien vastaavien muutokset		
Aineettomat oikeudet		
Hankintameno tilikauden alussa	101	0
Lisäykset	0	101
Hankintameno tilikauden lopussa	101	101
Kertyneet suunnitelmapoistot tilikauden alussa	13	0
Tilikauden suunnitelmapoistot	21	13
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	66	88
Saamisten erittely		
Laskennalliset verosaamiset		
Koronvaihtosopimuksen arvonmuutoksesta	52	52
Vahvistetuista tappioista	346	702
Vähennyskelvottomista koroista	571	571
Yhteensä	969	1 325
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Myyntisaamiset	35	59
Lainasaamiset	6 632	4 029
Muut saamiset	3 800	3 600
Yhteensä	10 468	7 688
Muut saamiset		
Arvonlisäverosaamiset	3	463
Siirtosaamisten olennaiset erät		
Verosaamiset	0	666
Henkilöstökuluihin liittyvät jaksotukset	72	69
Menoennakot	28	3
Muut siirtosaamiset	6	4
Yhteensä	105	741

TASEEN LIITETIEDOT

Omistukset muissa yrityksissä

Konserniyritykset	Silmäasema Oyj:n omistusosuus	Silmäasema Optiikka Oy:n omistusosuus
Silmäasema Oyj, konsernin emoyhtiö		
Silmäasema Optiikka Oy	100 %	100 %
Silmäasema Sairaala Oy		100 %
Via Healthcare Group Oy		100 %
Tallinna Optika Oü		100 %
Haminan Silmäasema Oy (fuusioitu Silmäasema Optiikka Oy:öön 1.1.2018)		fuusioitu
Jämsän Silmäasema Oy (fuusioitu Silmäasema Optiikka Oy:öön 1.1.2018)		fuusioitu

Via Healthcare Group Oy:n fuusioprosessi Silmäasema Sairaala Oy:öön on vireillä.

Tiedot emoyhtiöstä ja konsernitilinpäätöksestä

Silmäasema Oyj on Silmäasema-konsernin emoyhtiö.

Konsernitilinpäätös on saatavilla yhtiön toimitiloista,
Atomitie 5 A, 00370 Helsinki.

TASEEN LIITETIEDOT

Luvut tuhansina euroina, ellei muuta mainita	2018	2017
Oma pääoma		
Osakepääoma		
Tilikauden alussa	80	3
Osakepääoman korotus	0	78
Tilikauden lopussa	80	80
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		
Tilikauden alussa	40 790	5 868
Osakepääoman korotus	0	-78
Osakeanti	0	35 000
Tilikauden lopussa	40 790	40 790
Edellisten tilikausien voitto (-tappio)		
Tilikauden alussa	307	1 481
Tilikauden voitto (-tappio)	1 483	-1 174
Tilikauden lopussa	1 791	307
Oma pääoma yhteensä	42 661	41 177
Jakokelpoiset varat	42 581	41 097

TASEEN LIITETIEDOT

Luvut tuhansina euroina, ellei muuta mainita	2018	2017
Vieras pääoma		
Pitkäaikaiset velat		
Lainat rahoituslaitoksilta	29 236	29 301
Muut pitkäaikaiset velat	0	124
Yhteensä	29 236	29 425
Yhtiöllä ei ole velkoja, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua.		
Lyhytaikaiset velat		
Lainat rahoituslaitoksilta	119	118
Ostovelat	190	319
Velat saman konsernin yrityksille	48	32
Muut velat	147	26
Siirtovelat	134	130
Yhteensä	638	626
Velat saman konsernin yrityksille		
Ostovelat	48	14
Muut velat	0	18
Yhteensä	48	32
Siirtovelkojen olennaiset erät		
Henkilöstökulujaksotukset	108	115
Korot	12	15
Verot	14	0
Muut siirtovelat	0	1
Yhteensä	134	130

VAKUUKSET JA VASTUUSITOUMUKSET

Luvut tuhansina euroina, ellei muuta mainita	2018	2017
Velat, joiden vakuutena on yrityskiinnityksiä		
Rahalaitoslainojen vakuudet poistuivat yhtiön listautumisen yhteydessä kesäkuussa 2017.		
Leasingvastuut ja laitevuokrasopimuksista johtuvat vastuut		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	11	18
Myöhemmin maksettavat	2	13
Yhteensä	13	31

Muut taloudelliset vastuut, joita ei ole merkitty taseeseen

Rahalaitoslainoihin sisältyy nettovelan ja oikaistun pro forma käyttökatteen suhteeseen perustuva kovenantti. Kovenantti raportoidaan rahoittajapankille vuosineljänneksittäin. Johto tarkkailee ja raportoi hallitukselle lainakovenantin tason säännöllisesti.

Kovenanttiehdon maksimiarvo on 3,5. Lainan korkomarginaali nousee, kun kovenantin arvo lähestyy maksimiarvoa.

Kovenanttirajat eivät ole rikkoutuneet tilikauden aikana ja tilinpäätöshetkellä kovenantin arvo on 2,2.

TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Helsingissä 6 päivänä maaliskuuta 2019

Jukka Hienonen
hallituksen puheenjohtaja

Tuomas Lang

Maisa Romanainen

Juha Saarinen

Torsti Sihvola

Kaisa Vikkula

Jussi Salminen
Toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 6 päivänä maaliskuuta 2019

KPMG Oy Ab

Virpi Halonen, KHT

Tilintarkastuskertomus

Silmäasema Oyj:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Silmäasema Oyj:n (y-tunnus 2627773-7) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2018. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenvedo merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista, sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti,
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton tarkastusvaliokunnalle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 2.3.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Olennaisuus

Tarkastuksemme laajuuteen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Olennaisuus on määritetty perustuen ammatilliseen harkintaamme ja se ohjaa tarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden määrittämisessä, sekä todettujen virheellisyyksien vaikutusten arvioimisessa suhteessa tilinpäätökseen kokonaisuutena. Olennaisuuden taso perustuu arvioomme sellaisten virheellisyyksien suuruudesta, joilla yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa olevan vaikutusta tilinpäätöksen käyttäjien tekemiin taloudellisiin päätöksiin. Olemme ottaneet huomioon myös sellaiset virheellisyydet, jotka laadullisten seikkojen vuoksi ovat mielestämme olennaisia tilinpäätöksen käyttäjille.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessamme sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa. EU-asetuksen 537/2014 10 artiklan 2 c -kohdan mukaiset merkittävät olennaisen virheellisuuden riskit sisältyvät alla kuvattuihin tilintarkastuksen kannalta keskeisiin seikkoihin.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisällytetty arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riski.

TILINTARKASTUKSEN KANNALTA KESKEISET SEIKAT

KUINKA KYSEISIÄ SEIKKOJA KÄSITELTIIN TILINTARKASTUKSESSA

Myyntituottojen kirjaaminen – konsernitilinpäätöksen liitetieto 2.2

Konsernin liikevaihto, yhteensä 122,9 miljoonaa euroa, koostuu laajan myymälä- ja sairaalaverkoston sekä verkkokaupan kautta suoritetuista lukuisista palveluista ja tuotteiden myynnistä.

Myymälä- ja tilaustuotteiden osalta myynti tuloutetaan kun tavaroihin liittyvä määräysvalta on siirtynyt asiakkaalle, mikä tapahtuu toimitushetkellä. Ennakoon maksettujen toimittamattomien tuotteiden myyntituotto jaksotetaan lyhytaikaisten velkojen saatuihin ennakkomaksuihin, josta saatu ennakko tuloutetaan liikevaihtoon, kun tavara on toimitettu asiakkaalle. Silmälääkäripalvelut tuloutetaan, kun palvelu on suoritettu.

Laajan myymälä- ja sairaalaverkoston takia yksittäisten myyntitapahtumien lukumäärä on suuri, jonka johdosta myyntituottojen kirjaaminen on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.

Tarkastustoimenpiteisiimme on sisällytetty myyntiprosessiin liittyvien sisäisen valvontaympäristön arviointia sekä keskeisempien kontrollien testausta. Olemme lisäksi suorittaneet myyntiin liittyen aineistotarkastustoimenpiteitä.

- Olemme testanneet myyntitapahtumien rekisteröintiä, kirjaus- sekä laskutus- ja hinnoitteluprosessien toimivuutta. Olemme lisäksi arvioineet myyntituottojen oikeellisuutta testaamalla myynnin jaksottumista tilikausien välillä.
- Olemme testanneet kontrolleja ja täsmäytysrutiineja liittyen käteissuorituksiin.
- Olemme tehneet tarkastuskäyntejä valittuihin myymälöihin arvioidaksemme ja testataksemme myyntiin liittyviä kontrolleja.
- Lisäksi olemme arvioineet myyntituottoja koskevien konsernin tilinpäätöstietojen asianmukaisuutta.

Liikearvon arvostus – konsernitilinpäätöksen liitetieto 6.2.1

Liikearvon määrä 31.12.2018 on yhteensä 61,2 miljoonaa euroa, mikä vastaa 60,4 prosenttia konsernin taseen loppusummasta ja 145,7 prosenttia konsernin omasta pääomasta. Liikearvo on merkittävin yksittäinen tase-erä konsernin taseesta.

Liikearvo on testattava vuosittain, tai useammin, jos on mitään viitteitä omaisuuserän arvonalentumisesta.

Testauslaskelmien laatiminen edellyttää merkittävässä määrin johdon harkintaa ja oletusten tekemistä tulevaisuudesta liittyen erityisesti liikevaihdon kasvuun, kannattavuuteen ja diskonttauskorkoon.

- Olemme käyneet läpi kriittisesti ne johdon perusteet ja oletukset, joiden mukaan tulevien vuosien kassavirtaennusteet on laadittu ja näihin liittyvät merkittävimmät oletukset, kuten kannattavuus, diskonttauskorko sekä pitkän aikavälin ennusteet. Lisäksi laskelmissa käytettyjä ennusteita on verrattu hallituksen hyväksymiin ennusteisiin.
- KPMG:n arvonnäilytyksen asiantuntijat ovat olleet mukana testauslaskelmien tarkastuksessa. Tarkastuksessa on arvioitu diskonttokoron asianmukaisuutta, laskelmien teknistä oikeellisuutta sekä käytettyjä oletuksia suhteessa markkina- ja toimialakohtaisiin tietoihin.
- Ennustetarkkuuden analysoimiseksi olemme verranneet edellisen vuoden testauslaskelmissa käytettyjä, erityisesti liikevaihtoa ja kannattavuutta koskevia oletuksia, tilikauden 2018 toteumatietoihin.
- Tilinpäätöstarkastuksen yhteydessä olemme arvioineet herkkyyssanalyyysin riittävyttä sekä liikearvosta ja testauslaskelmista annettujen konsernitilinpäätöksen liitetietojen oikeellisuutta ja asianmukaisuutta.

Emoyhtiön taseeseen sisältyvät osuudet saman konsernin yrityksistä – emoyhtiön laadintaperiaatteet ja liitetieto omistukset muissa yrityksissä

Tytäryhtiöosakkeet muodostavat merkittävän osan emoyhtiön erillistilinpäätöksen varoista. Tytäryhtiöosakkeiden tase-arvo 31.12.2018 on yhteensä 60,9 miljoonaa euroa, mikä vastaa 84,0 prosenttia taseen loppusummasta.

Sijoitusten arvostaminen riippuu tytäryhtiöiden taloudellisesta suorituskyvystä. Tytäryhtiöosakkeiden arvostus vaikuttaa mahdollisesti myös emoyhtiön voitonjakokelpoisuuteen varoihin.

Tytäryhtiöosakkeiden arvonalentumista testataan liikearvon testaamista vastaavalla

- Olemme käyneet läpi kriittisesti ne johdon perusteet ja oletukset, joiden mukaan tulevien vuosien kassavirtaennusteet on laadittu ja näihin liittyvät merkittävimmät oletukset, kuten kannattavuus, diskonttauskorko sekä pitkän aikavälin ennusteet. Lisäksi laskelmissa käytettyjä ennusteita on verrattu hallituksen hyväksymiin ennusteisiin.
- KPMG:n arvonnäilytyksen asiantuntijat ovat olleet mukana testauslaskelmien tarkastuksessa. Tarkastuksessa on arvioitu diskonttokoron asianmukaisuutta,

menetelmällä. Mahdolliset viitteet konsernin liikearvon tai muiden omaisuuserien arvonalentumisessa saattavat vaikuttaa myös emoyhtiön tytäryhtiöosakkeiden arvoon.

laskelmien teknistä oikeellisuutta sekä käytettyjä oletuksia suhteessa markkina- ja toimialakohtaisiin tietoihin.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisuyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisuyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa

toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomukssamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.

- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaan tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuvissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koitua yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana 11.4.2018 alkaen yhtäjaksoisesti.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja vuosikertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttööme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää ja odotamme saavamme vuosikertomuksen käyttööme kyseisen päivän jälkeen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme ennen tilintarkastuskertomuksen antamispäivää käyttööme saamaamme muuhun informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Muut lausunnot

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys voittovarojen käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä 6. maaliskuuta 2019

KPMG OY AB

Virpi Halonen
KHT

Silmäasema Oyj

Y-tunnus 2627773-7

Atomitie 5 A, 3. krs

00370 Helsinki

puh. 010 301 6000

SILMÄASEMA

SILMÄASEMA

Silmäasema Oyj
Puolivuosikatsaus
1.1.2019 – 30.6.2019

Silmäasema Oyj:n puolivuositiedot 1.1.–30.6.2019

Silmäaseman liikevaihdon ja kannattavuuden vahva kehitys jatkui

Huhti-kesäkuu 2019 lyhyesti

- Liikevaihto kasvoi 5,4 prosenttia vuoden 2018 huhti–kesäkuusta ja oli 34,5 (32,8) miljoonaa euroa. Vertailukelpoinen liikevaihto kasvoi 5,3 prosenttia.
- Oikaistu käyttökate* kasvoi 74,6 prosenttia 5,7 (3,3) miljoonaan euroon ja oli 16,6 (10,0) prosenttia liikevaihdosta. Oikaistu käyttökateprosentti ilman IFRS 16 -vaikutusta olisi ollut 11,2 (10,0) prosenttia liikevaihdosta.
- Oikaistu liiketulos* kasvoi 32,6 prosenttia ja oli 2,4 (1,8) miljoonaa euroa.

Tammi-kesäkuu 2019 lyhyesti

- Liikevaihto kasvoi 4,9 prosenttia vuoden 2018 tammi–kesäkuusta ja oli 66,7 (63,6) miljoonaa euroa. Vertailukelpoinen liikevaihto kasvoi 3,6 prosenttia.
- Oikaistu käyttökate* kasvoi 80,6 prosenttia 11,0 (6,1) miljoonaan euroon ja oli 16,5 (9,6) prosenttia liikevaihdosta. Oikaistu käyttökateprosentti ilman IFRS 16 -vaikutusta olisi ollut 10,9 (9,6) prosenttia liikevaihdosta.
- Oikaistu liiketulos* kasvoi 34,9 prosenttia ja oli 4,3 (3,2) miljoonaa euroa.
- Liiketoiminnan rahavirta* kehittyi vahvasti ja oli 9,5 (4,0) miljoonaa euroa.
- Nettovelka* kauden lopussa oli 51,5 (35,0) miljoonaa euroa.
- Nettovelan suhde oikaistuun käyttökatteeseen* 30.6.2019 oli 3,1 (3,2).
- EPS (laimentamaton) parani 0,15 (0,08) euroon.

Vuoden 2018 luvut perustuvat tilintarkastettuun tilinpäätökseen. Vuosineljännesten lukuja ei ole tilintarkastettu. Suluissa olevat luvut viittaavat vuoden 2018 vastaavaan ajanjaksoon ja vertailukaudella tarkoitetaan edellisen vuoden vastaavaa ajanjaksoa, ellei toisin ole mainittu.

Vuoden 2019 näkymät (ennallaan)

Silmäasema arvioi koko vuoden vertailukelpoisen liikevaihdon olevan edellisvuoden tasolla sekä oikaistun käyttökateprosentin olevan edellisvuoden tasolla tai paranevan hieman (2018: 9,6%) ilman vuoden 2019 alusta käyttöön otetun IFRS 16 -standardin vaikutusta.

* IFRS 16 vaikuttaa raportoitujen lukujen vertailukelpoisuuteen

Silmäasema otti 1.1.2019 voimaantulleeseen IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin käyttöön vuoden alusta lukien. Huhti-kesäkuun ja tammi-kesäkuun 2019 raportoidut luvut eivät ole vertailukelpoisia edellisvuoden lukujen kanssa, koska niihin sisältyy IFRS 16 -standardin käyttöönottoon perustuvia eriä. IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutus tunnuslukuihin on esitetty keskeisten tunnuslukujen yhteydessä taulukossa "IFRS 16:n vaikutus tunnuslukuihin". Suluissa oleviin vertailukauden tietoihin ei ole tehty IFRS 16 -standardin mukaista oikaisua. Katso lisätiedot standardin käyttöönotosta puolivuositiedotuksen liitetiedosta 5.3 sivuilla 33-34.

Keskeiset tunnusluvut

Tuhatta euroa, ellei toisin ilmoitettu	4–6/2019	4–6/2018	Muutos %	1–6/2019	1–6/2018	Muutos %	1–12/2018
Liikevaihto	34 542	32 757	5,4 %	66 732	63 627	4,9 %	122 873
Vertailukelpoisen liikevaihdon kasvu, %	5,3 %	-0,9 %		3,6 %	-1,6 %		-1,6 %
Käyttökate*	5 583	2 752	102,8 %	10 770	5 273	104,3 %	11 443
Oikaistu käyttökate*,**	5 737	3 286	74,6 %	10 985	6 082	80,6 %	11 765
- oikaistu käyttökate-%*	16,6 %	10,0 %		16,5 %	9,6 %		9,6 %
Liiketulos	2 170	1 277	69,9 %	4 044	2 395	68,9 %	5 492
Oikaistu liiketulos*,**	2 410	1 818	32,6 %	4 349	3 224	34,9 %	5 844
- oikaistu liiketulos-%*	7,0 %	5,5 %		6,5 %	5,1 %		4,8 %
Osakekohtainen tulos (EPS) laimentamaton, eur*	0,08	0,05		0,15	0,08		0,23
Nettovelat / oikaistu käyttökate*				3,1	3,2		2,4
Investoinnit – operatiiviset				611	4 947	-87,7 %	6 716
Investoinnit – yrityskaupat				1 024	1 053	-2,7 %	1 775
Investoinnit – yhteensä				1 635	6 000	-72,7 %	8 491
Toimipaikat, koko Silmäasema-ketju (kpl)				172	180	-4,4 %	181

*) Tunnusluku ei ole vertailukelpoinen vuoden 2019 alusta käyttöön otetun IFRS 16 -standardin johdosta.

**) Silmäasema esittää oikaistun käyttökateen sekä oikaistun liiketuloksen, joista on oikaistu olennaiset tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavat erityiserät. Yhtiön näkemyksen mukaan oikaistu käyttökate kuvaa parhaiten liiketoiminnan kannattavuuden kehitystä.

IFRS 16:n vaikutus tunnuslukuihin

Tuhatta euroa, ellei toisin ilmoitettu	Raportoitu 4-6/2019	Ilman IFRS 16 4-6/2019	IFRS 16 muutos	Raportoitu 4-6/2018	Raportoitu 1-6/2019	Ilman IFRS 16 1-6/2019	IFRS 16 muutos	Raportoitu 1-6/2018
Käyttökate	5 583	3 659	1 924	2 752	10 770	6 985	3 786	5 273
Oikaistu käyttökate	5 737	3 870	1 867	3 286	10 985	7 256	3 729	6 082
Oikaistu käyttökate-%	16,6 %	11,2 %	5,4%-yks	10,0 %	16,5 %	10,9 %	5,6%-yks	9,6 %
Liiketulos	2 170	2 097	73	1 277	4 044	3 899	146	2 395
Oikaistu liiketulos	2 410	2 337	73	1 818	4 349	4 203	146	3 224
Tulos ennen veroja	1 632	1 730	-98	909	3 013	3 213	-200	1 684
Tilikauden tulos	1 185	1 263	-78	646	2 194	2 354	-160	1 163
Osakekohtainen tulos (EPS) laimentamaton,	0,08	0,09	-0,01	0,05	0,15	0,17	-0,01	0,08
Liiketoiminnan rahavirta					9 466	6 082	3 384	4 005
Nettovelat					51 463	24 149	27 314	35 047
Nettovelat / Oikaistu käyttökate (leverage)					3,1	1,9	1,2	3,2
Nettovelkaantumis-aste-% (gearing)					120,2 %	56,1 %	64,1 %-yks	87,5 %
Omavaraisuusaste-%					34,4 %	44,2 %	-9,8 %-yks	42,0 %
Sijoitetun pääoman tuotto-% (ROCE)					3,7 %	5,6 %	-1,9 %-yks	3,1 %
Oman pääoman tuotto-% (ROE)					5,2 %	5,5 %	-0,4 %-yks	3,0 %

Toimitusjohtaja Jussi Salminen:

"Jatkoimme alkuvuoden aikana viime vuoden puolella käynnistettyä keskittymistä ketjumaisesti toimivan liiketoiminnan kulmakiviin: toimintaedellytysten kuntoonlaittoon, toimipaikkaverkoston kehittämiseen sekä kannattavaan kasvuun. Ensimmäisen vuosipuoliskon onnistumista tarkastellessa onkin ilo nähdä, että kannattavuutemme on jatkanut kehittymistään oikeaan suuntaan. Silmäaseman oikaistu käyttökate on parantunut vertailukaudesta nyt kolmen peräkkäisen vuosineljänneksen ajan.

Silmäaseman liikevaihto ja oikaistu käyttökate kasvoivat vahvasti tammi-kesäkuussa sekä ensimmäisellä että toisella vuosineljänneksellä. Lisäksi liiketoiminnan rahavirta kehittyi vahvasti. Hyvä kehitys perustuu siihen, että konsernin liikevaihdon kannalta määräävän optisen kaupan suorituskyky on kokonaisvaltaisesti parantunut vertailukaudesta. Silmäklirikoiden osalta työtä on vielä tehtävänä.

Aiemmin kertomamme mukaisesti olemme alkuvuonna tunnistaneeet henkilöstökulujen ulkopuolisia mahdollisuuksia virtaviivaistaa toimintaamme ja optimoida kulurakennettamme yhteensä noin kahden miljoonan euron edestä asteittain vuoden 2020 loppuun mennessä. Näiden toimenpiteiden toteutus on käynnistynyt suunniteltua nopeammin alkuvuoden aikana.

Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto -liiketoiminta paransi liikevaihtoaan ja tulostaan selkeästi. Liikkeidemme asiakasmäärät kasvoivat ja onnistuimme palvelemaan heitä laadukkaasti ja tuloksekkaasti. Jatkamme verkostomme kehittämistä aktiivisesti ja teemme suunnitelmallisesti muutoksia myymälöiden sijoittumiseen, aukioloaikoihin ja niissä tarjottuihin palveluihin. Asiantuntija- ja asiakaspalveluhenkilöstömme osaamisen jatkuva parantaminen on kehittämisen keskiössä.

Silmäklirikat-liiketoiminnan suoriutumiseen en ole tyytyväinen. Liikevaihtoa ja käyttökatetta painoivat erityisesti muiden palveluiden kuin taittovirhe- ja kaihileikkaustuotteiden myynnin pienentyminen. Lisäksi käyttökatetta rasittivat volyymien kasvattamiseksi käynnistetyt toimenpiteet. Niillä on välitön vaikutus kuluihin, mutta tyypillisesti vaikutus tulokseen näkyy toimenpiteiden onnistuessa pidemmällä aikavälillä.

Julkaisimme tänään Silmäaseman päivitetyn strategian ja taloudelliset tavoitteet vuosille 2020-2022. Silmäaseman tavoitteena on uudistaa näkemisen markkinaa kannattavasti kasvaen. Haluamme olla asiakkaan halutuin hyvän näkemisen kumppani, joka kokonaisvaltaisesti huolehtii hänen muuttuvista tarpeistaan sekä tarjoaa sopivimpia ratkaisuja hyvään näkemiseen eri ikäkausina, eri ympäristöissä ja tilanteissa sekä kaikissa silmäterveyden ongelmissa.

Yhtiön strategisia kasvun ja kannattavuuden kulmakiviä ovat: asiakkaan ykkösvalinnaksi ja silmäterveyden johtavaksi asiantuntijaksi kehittyminen, näkemisen markkinan uudistaminen ja kasvattaminen sekä suorituskyvyn ja tuottavuuden parantaminen.

Tulemme esittelemään strategiaa ja sen toteuttamista loppuvuoden aikana sekä pääomamarkkinapäivässämme 18.9.2019 että muissa sijoittajatapaamisissa ja yksityissijoittajatilaisuuksissa.

Aloitin toimitusjohtajana kuluvan vuoden alussa. Näin ensimmäisen vuosipuoliskon jälkeen haluan kiittää henkilöstöämme yhdessä tähän mennessä saavutetuista tuloksista sekä asiakkaitamme luottamuksesta. Silmäasema valittiin Suomen luotetuimmaksi optikkoliikkeeksi nyt jo toista kertaa peräkkäin. Kokonaisuutena olemme tyytyväisiä sekä alkuvuoden tulokseen että tämän vuoden painopisteiden etenemiseen."

Markkinaympäristö

Näe ry:n tuoreen toimialakatsauksen mukaan optisen alan vähittäiskaupan arvo kasvoi tammi-maaliskuussa 4,8 prosenttia 87,7 (83,7) miljoonaan euroon. Näkemisen ja silmäterveyden kokonaismarkkina vuonna 2018 oli 555 (542) miljoonaa euroa, josta optisen alan vähittäiskaupan osuus oli 330 (324) miljoonaa euroa ja silmäterveyspalveluiden osuus 225 (218) miljoonaa euroa. Vuoden 2018 luvuilla tarkasteltuna Silmäasema on 27,6 prosentin markkinaosuudella tarkasteltuna Suomen toiseksi suurin optisen kaupan ketju. Näe ry julkaisee tammi-kesäkuun toimialakatsauksen arviolta kuluvan vuoden elo-syyskuussa.

Näe ry:n mukaan vuonna 2018 tehtiin taittovirheleikkauksia 18 000 kappaletta ja kaihileikkauksia yksityisellä sektorilla yhteensä 18 500, joista palvelusetelillä maksettuja oli 7 000 kappaletta. Silmäaseman markkinaosuus taittovirheleikkauksissa oli noin 48 prosenttia ja yksityisesti rahoitetuissa kaihileikkauksissa noin 50 prosenttia.

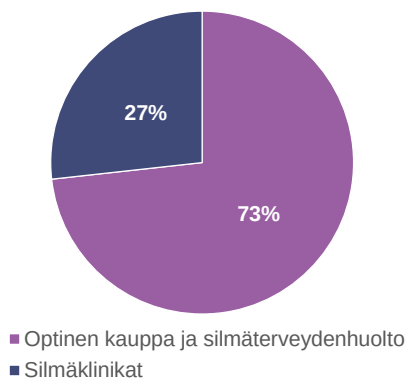
Väestön ikärakenteen muutos ja väestön keski-ikä kasvavat vaikuttavat yhtiön arvion mukaan optisen kaupan ja silmäterveyden palveluiden kysyntää kasvattavasti. Väestön ikääntymisen arvioidaan näkyvän erityisesti kaihileikkausten määrän, mutta myös silmäsairauksien hoitotarpeen ja silmälasien käytön kasvuna. Tilastokeskuksen mukaan yli 65-vuotiaiden määrä ja osuus Suomen väestöstä kasvavat voimakkaasti 2000-luvulla. Tilastokeskuksen marraskuussa 2018 julkaistun väestöennusteen mukaan yli 65-vuotiaiden lukumäärä kasvaa vuoteen 2025 mennessä noin 11 prosenttia ja vuoteen 2030 mennessä noin 19 prosenttia kuluvasta vuodesta.

Maakunta- ja sote-uudistuksen toimeenpanon valmistelu lopetettiin maaliskuussa Suomen hallituksen päätöksellä. Samalla myös asiakkaan valinnanvapauden lisäämiseen tähtäävä valinnanvapauslain uudistushanke keskeytettiin. Rinteen hallitus jatkaa sosiaali- ja terveydenhuoltouudistuksen parlamentaarista valmistelua kesäkuun alussa julkaistun hallitusohjelman mukaisesti. Edellisen hallituksen sote-hankkeiden pysähtymisellä ei ole vaikutusta voimassaolevaan palvelusetelilakiin, ja kunnat voivat edelleen hyödyntää palvelusetelitä palvelujensa järjestelyssä. Vuonna 2018 Silmäaseman kaihileikkauksista yhteensä 24 prosenttia maksettiin palvelusetelillä.

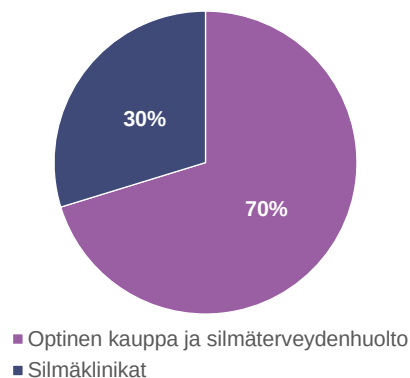
Konsernin liikevaihto ja tulos

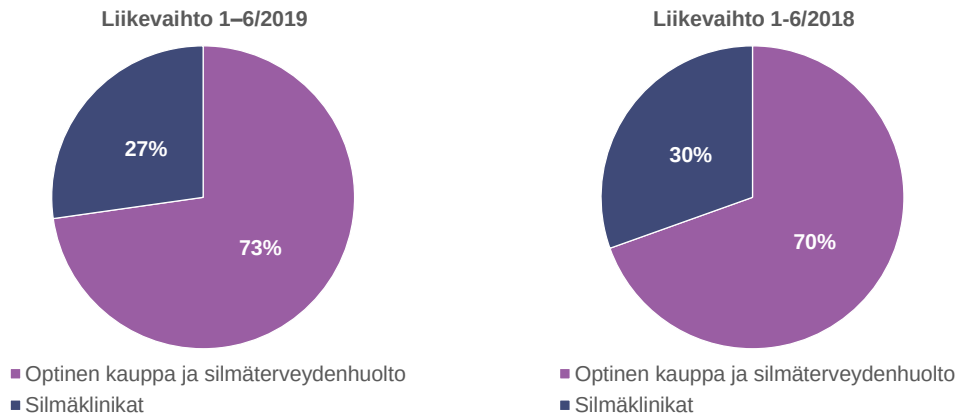
Liikevaihto (tuhatta euroa)	4-6/2019	4-6/2018	Muutos	1-6/2019	1-6/2018	Muutos	1-12/2018
Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	25 302	23 013	+9,9%	48 550	44 244	+9,7%	87 970
Silmäklinit	9 240	9 744	-5,2%	18 183	19 383	-6,2%	34 903
Konserni	34 542	32 757	+5,4%	66 732	63 627	+4,9%	122 873

Liikevaihto 4-6/2019

Liikevaihto 4-6/2018

Oikaistu käyttökate* (tuhatta euroa)	4–6/2019	4–6/2018	Muutos %	1–6/2019	1–6/2018	Muutos %	1–12/2018
Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	4 603	1 872	+145,9%	8 503	3 340	+154,6%	7 657
- osuus segmentin liikevaihdosta, %	18,2%	8,1%		17,5%	7,5%		8,7%
Silmäklinikat	1 134	1 413	-19,8%	2 482	2 743	-9,5%	4 107
- osuus segmentin liikevaihdosta, %	12,3%	14,5%		13,6%	14,2%		11,8%
Konserni	5 737	3 286	+74,6%	10 985	6 082	+80,6%	11 765
- osuus liikevaihdosta, %	16,6%	10,0%		16,5%	9,6%		9,6%

* Taulukon tunnusluvut eivät ole vertailukelpoisia vuoden 2019 alusta käyttöön otetun IFRS 16 -standardin johdosta. IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutus oikaistuun käyttökatteeseen huhti-kesäkuussa on konsernitasolla 1 867 tuhatta euroa, Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto -segmentissä 1 584 tuhatta euroa ja Silmäklinikat-segmentissä 283 tuhatta euroa. Tammi-kesäkuussa vastaavasti vaikutus oli konsernitasolla 3 729 tuhatta euroa, Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto -segmentissä 3 163 tuhatta euroa ja Silmäklinikat-segmentissä 566 tuhatta euroa.

Taloudellinen kehitys huhti-kesäkuussa 2019

Silmäaseman liikevaihto kasvoi toisen vuosineljänneksen aikana 5,4 prosenttia ja oli 34,5 (32,8) miljoonaa euroa. Vertailukelpoinen liikevaihto kasvoi vertailukaudesta 5,3 prosenttia.

Konsernin myyntikate kasvoi 5,3 prosenttia 19,3 (18,3) miljoonaan euroon. Suhteellinen myyntikate oli vertailukauden tasolla 55,8 (55,8) prosenttia liikevaihdosta.

Liikevaihdon kasvu paransi käyttökattetta vertailukaudesta. Oikaistu käyttökate oli 5,7 (3,3) miljoonaa euroa eli 16,6 (10,0) prosenttia liikevaihdosta. Käyttökate huhti-kesäkuussa oli 5,6 (2,8) miljoonaa euroa. Raportointikauden käyttökatteeseen sisältyvät kiinteät kulut eivät sisällä IFRS 16 -standardin mukaisesti luokiteltuja vuokratuloja. Tällä oli vuoden toisella neljänneksellä 1,9 miljoonan euron positiivinen vaikutus konsernin käyttökatteeseen ja oikaistuun käyttökatteeseen suhteessa vertailukauteen.

Konsernin henkilöstökulut olivat huhti-kesäkuussa 8,7 (8,8) miljoonaa euroa. Niiden osuus liikevaihdosta laski 25,3 (26,8) prosenttiin. Ylläpito-, IT- ja kalustokulut olivat vertailukauden tasolla 1,7 (1,7) miljoonaa euroa ja niiden osuus liikevaihdosta laski 4,9 (5,0) prosenttiin. Kokonaisuutena liiketoiminnan kulut olivat 4,9 (6,8) miljoonaa euroa. IFRS 16 -standardin käyttöönoton seurauksena vuokratuloja kirjattiin 1,9 miljoonaa euroa vertailukautta vähemmän.

Silmäaseman liiketulos oli 2,2 (1,3) miljoonaa euroa. Oikaistu liiketulos oli 2,4 (1,8) miljoonaa euroa. IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutus raportointikauden liiketulokseen ja oikaistuun liiketulokseen oli 0,1 miljoonaa euroa.

Taloudellinen kehitys tammi-kesäkuussa 2019

Silmäaseman liikevaihto tammi-kesäkuussa 2019 oli 66,7 (63,6) miljoonaa euroa, jossa oli kasvua 4,9 prosenttia edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Vertailukelpoinen liikevaihto parani 3,6 prosenttia.

Konsernin myyntikate kasvoi 4,2 prosenttia 37,5 (36,0) miljoonaan euroon, ja oli 56,2 (56,6) prosenttia liikevaihdosta.

Liikevaihdon kasvu paransi käyttökatetta vertailukaudesta. Oikaistu käyttökate oli 11,0 (6,1) miljoonaa euroa eli 16,5 (9,6) prosenttia liikevaihdosta. Silmäaseman käyttökate tammi-kesäkuussa 2019 oli 10,8 (5,3) miljoonaa euroa. Raportointikauden käyttökatteeseen sisältyvät kiinteät kulut eivät sisällä IFRS 16 -standardin mukaisesti luokiteltuja vuokratulujä. Tällä oli konsernin käyttökatteeseen tammi-kesäkuussa 3,8 miljoonan euron positiivinen vaikutus ja oikaistuun käyttökatteeseen 3,7 miljoonan euron positiivinen vaikutus suhteessa vertailukauteen.

Konsernin henkilöstökulut olivat tammi-kesäkuussa 17,0 (17,2) miljoonaa euroa, ja niiden osuus liikevaihdosta laski 25,5 (27,1) prosenttiin. Ylläpito-, IT- ja kalustokulut kasvoivat hieman vertailukaudesta 3,4 (3,2) miljoonaan euro ja niiden suhteellinen osuus liikevaihdosta oli 5,1 (5,0) prosenttia. Kokonaisuutena liiketoiminnan muut kulut laskivat kuitenkin selvästi ja olivat 9,7 (13,5) miljoonaa euroa. IFRS 16 -standardin käyttöönoton seurauksena vuokratulujä kirjattiin 3,8 miljoonaa euroa vertailukautta vähemmän.

Silmäaseman liike-tulos oli 4,0 (2,4) miljoonaa euroa. Oikaistu liike-tulos nousi 34,9 prosenttia ja oli 4,3 (3,2) miljoonaa euroa. IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutus raportointikauden liike-tulokseen ja oikaistuun liike-tulokseen oli 0,1 miljoonaa euroa.

Rahavirrat

Silmäaseman liiketoiminnan rahavirta oli vahva ja kasvoi 2019 tammi-kesäkuussa 9,5 (4,0) miljoonaan euroon. Erittäin vahva kasvu perustuu kauden parempaan tulokseen sekä IFRS 16 -standardin käyttöönottoon liittyvään esittämistavan muutokseen. Tammi-kesäkuun 2019 liiketoiminnan rahavirrasta on IFRS 16 -standardin käyttöönoton myötä oikaistu 3,6 (-) miljoonaa euroa käyttöoikeusomaisuuserien poistoja, ja siihen sisältyy 0,3 (-) miljoonaa euroa korkokulujä näihin eriin liittyvästä vuokrasopimusvelasta.

Investointien rahavirta tammi-kesäkuussa oli -1,6 (-6,0) miljoonaa euroa. Rahoituksen rahavirta tammi-kesäkuussa 2019 oli -7,9 (-0,2) miljoonaa euroa. Raportointikauden rahavirta sisältää osingonmaksun -1,4 miljoonaa euroa, pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksuja -10,0 miljoonaa euroa, vuokrasopimusvelkojen lyhennyksiä -3,4 miljoonaa euroa sekä yritystodistusohjelman puitteissa liikkeeseen laskettuja yritystodistuksia 7,0 miljoonan euron arvosta.

Investoinnit

Silmäaseman investoinnit tammi-kesäkuussa olivat 1,6 (6,0) miljoonaa euroa. Operatiivisten investointien osuus oli 0,6 (4,9) miljoonaa euroa ja yrityskauppojen osuus 1,0 (1,1) miljoonaa euroa. Raportointikauden yrityskaupainvestoinnit liittyvät aiempina vuosina tehtyjen yrityskauppojen lisäkauppahintojen maksuun. Vertailukauden operatiiviset investoinnit sisältävät Oulun silmäsa-raalan perustamiseen liittyvät investoinnit.

Konsernin tase ja rahoitusasema

Silmäasema-konsernin taseen loppusumma oli kesäkuun 2019 lopussa 127,7 (98,0) miljoonaa euroa, josta omaa pääomaa oli 42,8 (40,0) miljoonaa euroa. Nettovelka kauden päättyessä oli 51,5 (35,0) miljoonaa euroa sisältäen IFRS 16 -standardin käyttöönotosta johtuvat 27,3 (-) miljoonan euron vuokrasopimusvelat.

Silmäaseman nettokäyttöpääoma oli katsauskauden lopussa -7,3 (-4,9) miljoonaa euroa. Liiketoiminnan luonteesta johtuen pääoman käyttö on tehokasta. Omavaraisuusaste oli katsauskauden lopussa 34,4 (42,0) prosenttia. Omavaraisuusastetta laskee IFRS 16 -standardin käyttöönotosta johtuva vuokrasopimusvelkojen kirjaaminen.

Silmäasema teki 17.4.2019 sopimuksen kotimaisen 100 miljoonan euron yritystodistusohjelman perustamisesta OP Yrityspankki Oyj:n kanssa. Kaudella laskettiin ohjelman puitteissa liikkeelle yritystodistuksia yhteensä 7 miljoonan euron arvosta.

Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto

Liikevaihto ja tulos huhti-kesäkuussa 2019

Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto -segmentin liikevaihto kasvoi 9,9 prosenttia 25,3 (23,0) miljoonaan euroon. Liikevaihto kasvoi koko myymäläverkostossa. Liikevaihdon kasvua vertailukaudesta tukivat kohonneet asiakaskäynti- ja myyntimäärät sekä kampanjoiden hyvä onnistuminen. Vertailukelpoinen liikevaihto kasvoi 9,2 prosenttia.

Liikevaihdon vahvan kasvun seurauksena käyttökate parani vertailukaudesta. Segmentin käyttökate oli 4,4 (1,4) miljoonaa euroa ja oikaistu käyttökate 4,6 (1,9) miljoonaa euroa eli 18,2 (8,1) prosenttia liikevaihdesta. Raportointikauden käyttökatteeseen sisältyvät kiinteät kulut eivät sisällä IFRS 16 -standardin mukaisesti luokiteltuja vuokratuloja. Tällä oli vuoden toisella neljänneksellä 1,6 miljoonan euron positiivinen vaikutus käyttökatteeseen ja oikaistuun käyttökatteeseen suhteessa vertailukauteen. Ilman IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutusta oikaistu käyttökate olisi ollut 3,0 miljoonaa euroa ja käyttökate 2,9 miljoonaa euroa.

Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto -segmentin liiketulos oli 1,9 (0,6) miljoonaa euroa ja oikaistu liiketulos 2,2 (1,0) miljoonaa euroa. IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutus segmentin raportointikauden liiketulokseen ja oikaistuun liiketulokseen oli 0,1 miljoonaa euroa.

Liikevaihto ja tulos tammi-kesäkuussa 2019

Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto -segmentin liikevaihto kasvoi 9,7 prosenttia 48,6 (44,2) miljoonaan euroon. Liikevaihto kasvoi koko myymäläverkostossa. Vertailukelpoinen liikevaihto kasvoi 7,7 prosenttia.

Liikevaihdon vahvan kasvun seurauksena käyttökate parani vertailukaudesta. Segmentin käyttökate oli 8,3 (2,6) miljoonaa euroa ja oikaistu käyttökate 8,5 (3,3) miljoonaa euroa eli 17,5 (7,5) prosenttia liikevaihdesta. IFRS 16 -standardin käyttöönotolla oli 3,2 miljoonan euron positiivinen vaikutus käyttökatteeseen ja oikaistuun käyttökatteeseen. Ilman IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutusta oikaistu käyttökate olisi ollut 5,3 miljoonaa euroa ja käyttökate 5,1 miljoonaa euroa.

Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto -segmentin liiketulos oli 3,4 (0,9) miljoonaa euroa ja oikaistu liiketulos 3,7 (1,7) miljoonaa euroa. IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutus liiketulokseen ja oikaistuun liiketulokseen oli 0,1 miljoonaa euroa.

Myyntipäivät

	Q1/2019	Q1/2018	Q2/2019	Q2/2018	Q3/2019	Q3/2018	Q4/2019	Q4/2018
Arkipäivät	63	63	60	62	67	65	63	63
Lauantait	13	12	12	12	13	13	12	12
Sunnuntait	12	12	12	11	13	14	13	12
Juhlapyhäpäivät	2	3	7	6	-	-	5	4

Myymäläverkosto

Kesäkuun 2019 lopussa ketjuun kuului yhteensä 158 (166) optisen kaupan myymälää. Näistä 140 (148) oli Silmäaseman omia myymälöitä ja 18 (18) yrittäjien omistamia ketjumyymälöitä.

	Ennen 2016 avatut ¹	2016–2017 avatut/suljetut ¹	2018 avatut/suljetut ¹	2019 avatut/suljetut	Yhteensä 30.6.2019
Omat myymälät Suomessa	87	45/0	8/1	1/9	131
Omat myymälät Virossa	-	9/0	1/0	0/1	9
Ketjumyymälät Suomessa	-	-	-	-	18

¹ uusperustanta sekä liiketoiminta- ja yrityskaupat

Silmäklinitkat

Silmäasemalla on Suomessa maanlaajuinen silmäsairaalaverkosto, johon kuuluu yhteensä 14 silmäsairaala. Taittovirhe- ja kaihileikkaukset muodostavat noin kaksi kolmasosaa Silmäklinitkat-segmentin liikevaihdosta. Muu liikevaihto muodostuu muun muassa silmä lääkärien ja optikkojen vastaanottokäynneistä, silmätutkimuksista, silmäluomileikkauksista ja silmien alueen pientoimenpiteistä.

Liikevaihto ja tulos huhti–kesäkuussa 2019

Silmäklinitkat-segmentin liikevaihto laski huhti–kesäkuussa 5,2 prosenttia ja oli 9,2 (9,7) miljoonaa euroa. Vertailukelpoinen liikevaihto laski 4,0 prosenttia. Kaihi- ja taittovirheleikkausten myynnin arvo kasvoi vertailukaudesta, mutta muiden palveluiden, kuten esimerkiksi lääkäri vastaanottokäyntien ja silmätutkimusten myynti laski. Lisäksi Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin silmätautien ostopalvelujen myynti oli vertailukautta matalammalla tasolla.

Taittovirheleikkausten kysyntä huhti–kesäkuussa laski vertailukaudesta ja Silmäaseman silmäsairaaloissa tehtiin yhteensä 2 197 (2 406) taittovirheleikkausta. Kaihileikkausten kokonaisvolyymi oli vertailukauden tasolla. Kaihileikkauksia tehtiin yhteensä 2 289 (2 204), joista palvelusetelileikkausten osuus oli 26% (25%).

Segmentin volyymin, erityisesti muiden palveluiden kuin taittovirhe- ja kaihileikkausten myynnin lasku painoi kannattavuutta. Lisäksi kaudelle osuu liiketoiminnan volyymin kasvattamiseksi tehtyjä panostuksia, joiden vaikutukset onnistuessaan näkyvät pidemmällä aikavälillä. Segmentin käyttökate oli 1,1 (1,3) miljoonaa euroa ja oikaistu käyttökate 1,1 (1,4) miljoonaa euroa eli 12,3 (14,5) prosenttia liikevaihdosta. Raportointikauden käyttökatteeseen sisältyvät kiinteät kulut eivät sisällä IFRS 16 -standardin mukaisesti luokiteltuja vuokratulujä. Tällä oli vuoden toisella neljänneksellä 0,3 miljoonan euron positiivinen vaikutus käyttökatteeseen ja oikaistuun käyttökatteeseen suhteessa vertailukauteen. Ilman IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutusta käyttökate ja oikaistu käyttökate olisi ollut 0,9 miljoonaa euroa.

Silmäklinitkat-segmentin liike tulos oli 0,2 (0,7) miljoonaa euroa ja oikaistu liike tulos 0,2 (0,8) miljoonaa euroa eli 2,5 (8,2) prosenttia liikevaihdosta. IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutus segmentin raportointikauden liike tulokseen ja oikaistuun liike tulokseen oli 0,0 miljoonaa euroa.

Liikevaihto ja tulos tammi–kesäkuussa 2019

Silmäklinitkat-segmentin liikevaihto laski tammi–kesäkuussa 6,2 prosenttia ja oli 18,2 (19,4) miljoonaa euroa. Vertailukelpoinen liikevaihto laski 5,8 prosenttia. Liikevaihdon laskua selittävät pääosin taittovirheleikkausten määrän lasku sekä lääkäri vastaanottokäyntien ja muiden palvelujen kokonaisvolyymien lasku. Lisäksi Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin silmätautien ostopalvelujen myynti oli vertailukautta matalammalla tasolla.

Taittovirheleikkausten kysyntä tammi–kesäkuussa laski vertailukaudesta ja Silmäaseman silmäsairaaloissa tehtiin yhteensä 4 447 (4 692) taittovirheleikkausta. Kaihileikkausten kokonaisvolyymi oli vertailukauden tasolla. Kaihileikkauksia tehtiin yhteensä 4 481 (4 444), joista palvelusetelileikkausten osuus oli 28% (24%).

Segmentin käyttökate oli 2,5 (2,6) miljoonaa euroa ja oikaistu käyttökate 2,5 (2,7) miljoonaa euroa eli 13,6 (14,2) prosenttia liikevaihdosta. IFRS 16 -standardin käyttöönotolla oli 0,6 miljoonan euron positiivinen vaikutus käyttökatteeseen ja oikaistuun käyttökatteeseen. Ilman IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutusta käyttökate ja oikaistu käyttökate olisi ollut 1,9 miljoonaa euroa.

Silmäklinitkat-segmentin liike tulos oli 0,7 (1,5) miljoonaa euroa ja oikaistu liike tulos 0,7 (1,6) miljoonaa euroa eli 3,8 (8,1) prosenttia liikevaihdosta. IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutus segmentin raportointikauden liike tulokseen ja oikaistuun liike tulokseen oli 0,0 miljoonaa euroa.

Henkilöstö

Silmäaseman keskimääräinen henkilömäärä tammi–kesäkuussa 2019 kokoaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna oli 727 (720). Kesäkuun 2019 lopussa konsernin työsuhteessa oleva henkilökunta oli yhteensä 790 (770) henkilöä, joista Suomessa työskenteli 757 (737) henkilöä ja Virossa 33 (33) henkilöä. Raportointitavan muutoksen vuoksi henkilöstömäärät eroavat aiemmin raportoiduista luvuista.

Palkat ja muut henkilöstökulut tammi–kesäkuussa 2019 olivat yhteensä 17,0 (17,2) miljoonaa euroa.

Kehitysohjelma 2018–2020

Silmäasema käynnisti vuonna 2018 kehitysohjelman, joka pitää sisällään toimintamallien muutoksia ja tietojärjestelmien uudistuksia. Tavoitteena on pystyä vastaamaan tulevaisuudessa parhaalla mahdollisella tavalla asiakkaiden palvelutarpeisiin sekä toiminnan tuottavuusvaatimuksiin. Ohjelman painopiste on olemassa olevien toimintamallien parantamisessa ja tuottavuuden nostamisessa uusilla toimintatavoilla sekä niitä tukevilla tietojärjestelmäratkaisulla. Kehitysohjelmasta syntyy kuluja sen voimassaolon aikana, mutta tietojärjestelmiin liittyvät hankinnat tullaan kirjaamaan pääosin investoinneiksi järjestelmävalinnasta eteenpäin lukien.

Tammi-kesäkuun aikana tietojärjestelmä uudistusten valmistelu eteni suunnitelmien mukaisesti ja hankkeessa siirryttiin alkuvuoden 2019 aikana ensimmäiseen toimittajavalintavaiheeseen. Optimaalinen toteutus pyritään varmistamaan vaiheistuksella ja piloteilla.

Muutokset johtoryhmässä

KTM Sari Nordblad aloitti talousjohtajana 18.5.2019 hänen edeltäjänsä Anu Kankkusen siirryttyä aiemmin ilmoitetun mukaisesti pois Silmäasemalta. Sari Nordbladin nimityksestä tiedotettiin 26.3.2019. Hän aloitti perehtymisen yhtiön toimimalla väliaikaisena kaupallisena johtajana.

KTM Tapani Kyrki aloitti 3.6.2019 Silmäaseman liiketoimintajohtajana ja johtoryhmän jäsenenä. Silmäasema tiedotti Kyrkin nimityksestä 18.4.2019.

KM Jyrki Alamäki aloitti 10.6.2019 Silmäaseman myyntijohtajana ja johtoryhmän jäsenenä. Silmäasema tiedotti Alamäen nimityksestä 20.3.2019.

Silmäaseman johtoryhmään kuuluivat kesäkuun 2019 lopussa toimitusjohtaja Jussi Salminen, talousjohtaja Sari Nordblad, henkilöstöjohtaja Sirkkaliisa Kulmala, liiketoimintajohtaja Tapani Kyrki ja myyntijohtaja Jyrki Alamäki. Johtoryhmän työskentelyyn osallistuu myös lääketieteellinen johtaja, silmätautien erikoislääkäri, LT, Roope Sihvola.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Silmäaseman rekisteröityjen osakkeiden kokonaismäärä 30.6.2019 oli 14 248 805 kappaletta ja yhtiön kaupparekisteriin merkitty osakepääoma 80 000 euroa. Yhtiön hallussa ei ollut omia osakkeita 30.6.2019.

Silmäaseman osake noteerataan Nasdaq Helsingin päälistalla pienten yhtiöiden ryhmässä, terveydenhuollon toimialaluokassa kaupankäyntitunnuksella SILMA. Kaupankäynti päälistalla alkoi 13.6.2017.

Osakkeen korkein noteeraus tammi–kesäkuussa 2019 oli 5,70 (7,54) euroa ja alin 4,33 (4,52) euroa. Kaupankäyntivolyymilla painotettu keskihinta oli 5,24 (5,37) euroa osakkeelta. Päätoskurssi 30.6.2019 oli 5,30 (5,45) euroa, jolloin Silmäaseman osakekannan markkina-arvo oli 75,5 (77,7) miljoonaa euroa. Osakkeen kokonaisvaihto oli tammi–kesäkuussa 3,1 (14,3) miljoonaa euroa, ja kaupankäynnin volyymi oli 0,6 (2,7) miljoonaa osaketta.

Silmäasemalla oli kesäkuun 2019 lopussa yhteensä 5 253 (5 859) rekisteröitynyttä osakkeenomistajaa. Hallintarekisteröityjen ja suorien ulkomaisten osakkeenomistajien omistusosuus osakekannasta katsauskauden lopussa oli 6,88 (17,76) prosenttia.

Varsinaisen yhtiökokouksen 2019 päätöksiä

Silmäasema Oyj:n 10.4.2019 pidetty varsinainen yhtiökokous vahvisti yhtiön tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen tilikaudelta 2018, myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajille sekä hyväksyi kaikki hallituksen ja osakkeenomistajien nimitystoimikunnan yhtiökokoukselle tekemät ehdotukset.

Yhtiökokous päätti, että tilikaudelta 1.1.-31.12.2018 jaetaan osinkoa 0,10 euroa osakkeelta. Osinko maksettiin 23.4.2019 osakkeenomistajille, jotka olivat osingonmaksun täsmäytyspäivänä 12.4.2019 merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon.

Yhtiökokous päätti pitää hallituksen vuosipalkkiot ennallaan. Hallituksen puheenjohtajalle maksetaan vuosipalkkiona 40 000 euroa ja varapuheenjohtajalle sekä jäsenille 22 000 euroa. Lisäksi vahvistettiin 400 euron kokouspalkkio tarkastusvaliokunnan kokouksista.

Yhtiökokous vahvisti hallituksen jäsenten lukumääräksi kuusi (6) varsinainen yhtiökokouksen 2020 päättymiseen asti jatkuvalle toimikaudelle. Hallituksen jäseniksi valittiin uudelleen Jukka Hienonen, Tuomas Lang, Maisa Romanainen, Torsti Sihvola ja Kaisa Vikkula sekä uudeksi jäseneksi Martti Kiuru. Lisäksi yhtiökokous valitsi hallituksen puheenjohtajaksi Jukka Hienosen ja varapuheenjohtajaksi Kaisa Vikkulan.

Yhtiökokous valitsi yhtiön tilintarkastajaksi tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab:n päävastuullisena tilintarkastajanaan KHT-tilintarkastaja Virpi Halonen.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään yhtiön omien osakkeiden hankkimisesta yhdessä tai useammassa erässä yhtiön omaan vapaaseen pääomaan kuuluvilla varoilla siten, että hankittava määrä on enintään 1 400 000 osaketta, mikä vastaa noin kymmentä (10) prosenttia yhtiön kaikista osakkeista.

Lisäksi yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään yhteensä enintään 2 000 000 osakkeen antamisesta osakeannilla tai antamalla optio-oikeuksia tai muita osakkeisiin oikeuttavia erityisiä oikeuksia yhdessä tai useammassa erässä. Valtuutuksen nojalla annettavien osakkeiden enimmäismäärä 2 000 000 vastaa noin neljäätoista (14) prosenttia yhtiön kaikista osakkeista.

Yhtiökokouksen jälkeen pitämässään kokouksessa Silmäaseman hallitus valitsi keskuudestaan tarkastusvaliokunnan puheenjohtajaksi Kaisa Vikkulan ja jäseniksi Jukka Hienosen sekä Martti Kiurun. Lisäksi hallitus päätti samassa kokouksessa perustaa palkitsemisvaliokunnan ja valitsi keskuudestaan sen puheenjohtajaksi Jukka Hienosen ja jäseniksi Maisa Romanaisen ja Tuomas Langin.

Varsinaisen yhtiökokouksen päätöksistä tiedotettiin tarkemmin pörssitiedotteella 10.4.2019.

Liiketoiminnan lähiajan riskit ja epävarmuustekijät

Silmäaseman toteuttamaan kasvustrategiaan liittyvien riskien arvioidaan pienentyvän, kun yhtiö on siirtänyt painopistettään nykyisen toimipisteverkoston ja liiketoiminnan kehittämiseen. Tästä huolimatta uusien toimipisteiden perustaminen, oikeiden liikepaikkojen löytäminen ja mahdolliset yritysostot sisältävät riskejä, joita hallitaan hyvällä etukäteisvalmistelulla ja vahvalla integrointiosaamisella. Uuden oppiminen ja tulokellisen kasvun hallinta vaativat erityistä huomiota motivoivaan ja tavoitteelliseen ihmisten johtamiseen sekä uusien toimintamallien kehittämiseen ja hallittuun toteuttamiseen. Vuoden 2018 aikana on alkanut yhtiön kannalta merkittävä kehitysohjelma, joka pitää sisällään toimintamallien muutoksia sekä tietojärjestelmien uudistuksia. Kehitysohjelmaan liittyy kuluja sekä investointeja, joiden suuruuteen ja ajoitukseen liittyy epävarmuutta. Hanke tulee sitomaan yhtiön resursseja, millä voi olla väliaikaisia vaikutuksia liiketoimintaan.

Silmäasema on viime vuosina laajentanut voimakkaasti myymäläverkostoaan. Uusien perustettujen ja ostettujen myymälöiden toiminnan alkuvaiheeseen liittyy normaaleja käynnistysvaiheen riskejä, minkä lisäksi niiden kannattavuutta painavat panostukset toiminnan käynnistämiseen ja vahvan markkina-aseman saavuttamiseen. Uudet liikkeet saavuttavat tyypillisesti normaalin kannattavuustason 1-3 vuoden kuluessa avauksesta, mutta tähän liittyy epävarmuutta.

Optisen kaupan kannattavuustaso saattaa vaihdella vuosineljännesten kesken sekä vuoden sisällä että suhteessa vertailukauteen johtuen myynnin rakenteen vaihteluista. Myynnin rakenteeseen vaikuttavat asiat, kuten kilpailijoiden ja Silmäaseman omien myyntityöntekijöiden tehokkuus, saattavat olla hankalia ennustaa.

Terveydenhuollon kilpailukenttä on muuttunut lähemmäksi tavanomaisia kuluttajamarkkinoita. Silmäaseman on kyettävä muuttamaan omia liiketoimintamallejaan entistä enemmän kysyntä- ja kuluttajalähtöisiksi. Silmäasema seuraa muutoksia markkinoilla ja tekee mm. jatkuvaa kilpailijaseurantaa. Osaavat terveydenhuollon ammattilaiset luovat perustan Silmäaseman

Silmäkliniikat-segmentin toiminnalle. Segmentin kasvu ja menestyminen riippuu yhtiön kyvystä rekrytoida alan parhaita osaajia sekä pitää heidät yhtiön palveluksessa.

Silmäasema osallistuu julkisten sairaanhoitopiirien kilpailutuksiin, joissa valitaan yksityisiä palveluntuottajia kumppaneiksi silmäsaurojen hoidossa. Kilpailutuksiin ja niiden lopputuloksiin liittyy aina epävarmuutta. Yksittäisten kilpailutusten lopputuloksilla ei kuitenkaan arvioida olevan olennaista merkitystä koko konsernin kannalta.

Silmäasema käyttää liiketoiminnassaan useita erilaisia tietojärjestelmiä. Järjestelmien kriittisyyttä analysoidaan ja riskejä minimoidaan osana riskienhallintaa. Silmäasemalla on lisäksi meneillään ja suunnitteilla useita merkittäviä tietojärjestelmähankkeita. Tietojärjestelmähankkeiden riskejä pyritään pienentämään mm. tarkalla projektiohjauksella. Vuonna 2018 alkaneen kehitysohjelman aikana yhtiön tietojärjestelmät pääosin uudistetaan seuraavan kahden vuoden aikana. Uudistukset koskevat todennäköisesti ainakin kassa- ja raportointijärjestelmiä, valikoimaohjausta sekä asiakkaan digitaalisia palveluja.

Terveystenhuoltoon liittyvät potilasvastuut, joista suurin vastuu on kuitenkin lääkäreillä. Näitä riskejä vastaan yhtiö on suojautunut asianmukaisin vastuuvakuutuksin. Muita vahinkoriskejä vastaan yhtiö on suojautunut lakisääteisten vakuutusten lisäksi mm. vapaaehtoisten omaisuuteen, liiketoiminnan keskeytymiseen sekä eräisiin vastuisiin kohdistuvien vakuutusten avulla.

Maakunta- ja sote-uudistuksen toimeenpanon valmistelun pysähtymisellä ja nk. valinnanvapauslain uudistushankkeen keskeyttämisellä ei ole vaikutusta Silmäaseman liiketoimintaan tai näkymiin. Hankkeiden valmistelun pysähtyminen ei vaikuta voimassaolevaan palvelusetelilakiin, ja kunnat voivat edelleen hyödyntää palvelusetelitä palvelujensa järjestelyssä. Vuonna 2018 Silmäaseman kaihileikkauksista yhteensä 24 prosenttia maksettiin palvelusetelillä. Silmäaseman liikevaihdosta yli 90 prosenttia tulee toiminnasta, kuten silmälasien, piilolasien ja taittovirheleikkausten myynnistä, joka on jo tällä hetkellä vapaan kilpailun piirissä.

Hallituksen valtuutukset

Silmäaseman 10.4.2019 pidetty varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään yhtiön omien osakkeiden hankkimisesta yhdessä tai useammassa erässä yhtiön omaan vapaaseen pääomaan kuuluvilla varoilla siten, että hankittava määrä on enintään 1 400 000 osaketta, mikä vastaa noin kymmentä (10) prosenttia yhtiön kaikista osakkeista. Valtuutus on voimassa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen asti.

Lisäksi yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään yhteensä enintään 2 000 000 osakkeen antamisesta osakeannilla tai antamalla optio-oikeuksia tai muita osakkeisiin oikeuttavia erityisiä oikeuksia yhdessä tai useammassa erässä. Valtuutuksen nojalla annettavien osakkeiden enimmäismäärä 2 000 000 vastaa noin neljäätoista (14) prosenttia yhtiön kaikista osakkeista. Valtuutus on voimassa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen asti.

Valtuutuksista on tiedotettu tarkemmin pörsstitiedotteella 10.4.2019.

Näkymäarvio vuodelle 2019 (ennallaan)

Silmäasema arvioi koko vuoden vertailukelpoisen liikevaihdon olevan edellisvuoden tasolla sekä oikaistun käyttökateprosentin olevan edellisvuoden tasolla tai paranevan hieman (2018: 9,6%) ilman vuoden 2019 alusta käyttöön otetun IFRS 16 -standardin vaikutusta.

Näkymien perustelut

Pitkällä aikavälillä väestön ikääntyminen sekä suomalaisten lisääntynyt panostus terveyteen ja hyvinvointiin ovat tekijöitä, joiden arvioidaan lisäävän näkemisen ja silmäterveyden palvelujen kysyntää. Hyvän yleisen taloustilanteen ja yksityisen kulutuksen kehityksen arvioidaan tukevan kysyntää myös optisessa kaupassa. Näiden tekijöiden arvioidaan osaltaan tukevan Silmäaseman liikevaihdon kehitystä vuonna 2019.

Silmäaseman strategian toteutus painottuu vuonna 2019 toimipaikkaverkoston ja liiketoiminnan kehittämiseen sekä kannattavuuden parantamiseen, toimipaikkaverkoston optimointi mukaan lukien. Kilpailutilanne jatkuu optisessa kaupassa kireänä ja Silmäasema pyrkii vahvistamaan markkina-asemaansa liiketoiminnan kannattavuus varmistuen ja hyvään näkemiseen liittyvien palveluiden markkinaa uudistaen.

Oikaistun käyttökatteen taso on korkean myyntikatteen vuoksi vahvasti riippuvainen liikevaihdon kehityksestä. Vakiintuneen toimipaikkaverkoston liikevaihdon vaihtelu on lyhyellä aikavälillä ainoa merkittävä käyttökatteen tasoon vaikuttava tekijä. Pidemmällä aikavälillä toimintamallien muutoksista seuraava tuottavuuden nousu tulee muuttamaan tätä tasoa, mutta ei poista vaihtelua.

Liiketoiminnan kulujen ei arvioida kasvavan. Merkittävimmät kulut liittyvät palkkoihin, toimipisteiden vuokriin sekä markkinointiin. Nämä kulut ovat melko hyvin ennakoitavissa koko vuoden osalta. Yhtiön vuonna 2018 käynnistyneestä kehitysohjelmasta syntyy kuluja sen voimassaolon aikana, mutta kulujen ajoitusta on vielä vaikea arvioida. Ohjelmaan liittyvät hankinnat kirjataan todennäköisesti investoinneiksi.

Silmäasema on ottanut käyttöön IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin 1.1.2019 alkavan tilikauden alusta lukien. Käyttöönoton vaikutus käyttökatteeseen vuonna 2019 on noin 7 miljoonaa euroa, ja avaavaan taseeseen kirjatun käyttöoikeusomaisuuden ja vuokrasopimusvelan määrä on noin 29 miljoonaa euroa. Vuoden 2019 näkymät on esitetty ilman IFRS 16 -standardin vaikutusta.

SILMÄASEMA OYJ

Hallitus

Lisätietoja antavat:

Toimitusjohtaja **Jussi Salminen**, puhelin 040 834 5818, jussi.m.salminen(a)silmaasema.fi

Talousjohtaja **Sari Nordblad**, puhelin 050 552 7247, sari.nordblad(a)silmaasema.fi

Viestintä- ja sijoittajasuhdepäällikkö **Mikko Merisaari**, 050 521 4055, mikko.merisaari(a)silmaasema.fi

KONSERNIN KESKEISET TUNNUSLUVUT

tuhatta euroa ellei toisin ilmoitettu	4-6/2019	4-6/2018	Muutos %	1-6/2019	1-6/2018	Muutos %	1-12/2018
Liikevaihdon kasvu							
Liikevaihto	34 542	32 757	5,4 %	66 732	63 627	4,9 %	122 873
Vertailukelpoisen liikevaihdon kasvu, %	5,3 %	-0,9 %		3,6 %	-1,6 %		-1,6 %
Tuloslaskelma							
Myyntikate	19 261	18 295	5,3 %	37 491	35 984	4,2 %	69 554
Myyntikate %	55,8 %	55,8 %		56,2 %	56,6 %		56,6 %
Käyttökate	5 583	2 752	102,8 %	10 770	5 273	104,3 %	11 443
Käyttökate %	16,2 %	8,4 %		16,1 %	8,3 %		9,3 %
Oikaistu käyttökate	5 737	3 286	74,6 %	10 985	6 082	80,6 %	11 765
Oikaistu käyttökate %	16,6 %	10,0 %		16,5 %	9,6 %		9,6 %
Liiketulos	2 170	1 277	69,9 %	4 044	2 395	68,9 %	5 492
Liiketulos %	6,3 %	3,9 %		6,1 %	3,8 %		4,5 %
Oikaistu liiketulos	2 410	1 818	32,6 %	4 349	3 224	34,9 %	5 844
Oikaistu liiketulos %	7,0 %	5,5 %		6,5 %	5,1 %		4,8 %
Tulos ennen veroja	1 632	909	79,6 %	3 013	1 684	79,0 %	4 123
Tulos ennen veroja %	4,7 %	2,8 %		4,5 %	2,6 %		3,4 %
Tilikauden tulos	1 185	646	83,3 %	2 194	1 163	88,7 %	3 254
Tilikauden tulos %	3,4 %	2,0 %		3,3 %	1,8 %		2,6 %
Osakekohtainen tulos (EPS) laimentamaton, eur	0,08	0,05		0,15	0,08		0,23
Rahoituksen tunnusluvut *							
Nettovelat				51 463	35 047		27 957
Nettovelat / Oikaistu käyttökate (leverage)				3,1	3,2		2,4
Nettovelkaantumisasaste (gearing)				120,2 %	87,5 %		66,6 %
Omavaraisuusaste				34,4 %	42,0 %		42,8 %
Sijoitetun pääoman tuotto-% (ROCE)				3,7 %	3,1 %		6,9 %
Oman pääoman tuotto-% (ROE)				5,2 %	3,0 %		8,1 %
Investoinnit							
Operatiivinen				611	4 947	-87,7 %	6 716
Yrityskaupat				1 024	1 053	-2,7 %	1 775
Yhteensä				1 635	6 000	-72,7 %	8 491
Liiketoiminnan rahavirta							
				9 466	4 005		13 092
Henkilöstö kauden lopussa**							
FTE - työsuhteessa oleva henkilökunta				727	720	1,0 %	666
Toimipaikat (kpl)							
Myymälät – omat				140	148	-5,4 %	149
Myymälät – ketju				18	18	0,0 %	18
Silmäklinikat				14	14	0,0 %	14
Koko ketju				172	180	-4,4 %	181
Myyntin volyyymi (kpl) – omat toimipaikat							
Myydyt silmälasit	43 385	38 987	11,3 %	94 464	85 648	10,3 %	181 792
Myydyt aurinkolasit	37 606	31 277	20,2 %	59 755	52 292	14,3 %	81 601

* IFRS 16 -standardin käyttöönotolla oli tammi-kesäkuussa 2019 käyttökatteeseen 3 786 tuhannen euron ja oikaistuun käyttökatteeseen 3 729 tuhannen euron vaikutus, liikelukseen 146 tuhannen euron ja oikaistuun liikelukseen 146 tuhannen euron vaikutus, tulokseen ennen veroja - 200 tuhannen euron vaikutus ja tilikauden tulokseen -160 tuhannen euron vaikutus. Lisäksi vaikutus osakekohtaiseen tulokseen oli -0,01 euroa, nettovelkoihin 27 314 tuhatta euroa ja liiketoiminnan rahavirtaan 3 384 tuhatta euroa.

** Raportointitavan muutoksen vuoksi henkilöstömäärät eroavat aiemmin raportoiduista luvuista.

SEGMENTTIEN KESKEISET TUNNUSLUVUT

		4-6/2019			1-6/2019			
tuhatta euroa ellei toisin ilmoitettu	Optinen kauppa ja silmä- terveydenhuolto	Silmäklinikat	Kohdistamattomat	Konserni	Optinen kauppa ja silmä- terveydenhuolto	Silmäklinikat	Kohdistamattomat	Konserni
Liikevaihdon kasvu								
Liikevaihto	25 302	9 240		34 542	48 550	18 183		66 732
Kasvu yhteensä, %	9,9 %	-5,2 %		5,4 %	9,7 %	-6,2 %		4,9 %
Vertailukelpoisen								
liikevaihdon kasvu, %	9,2 %	-4,0 %		5,3 %	7,7 %	-5,8 %		3,6 %
Tuloslaskelma								
Käyttökate	4 449	1 134		5 583	8 288	2 482		10 770
Käyttökate %	17,6 %	12,3 %		16,2 %	17,1 %	13,6 %		16,1 %
Oikaistu käyttökate	4 603	1 134		5 737	8 503	2 482		10 985
Oikaistu käyttökate %	18,2 %	12,3 %		16,6 %	17,5 %	13,6 %		16,5 %
Liiketulos	1 935	235		2 170	3 351	693		4 044
Liiketulos %	7,6 %	2,5 %		6,3 %	6,9 %	3,8 %		6,1 %
Oikaistu liiketulos	2 175	235		2 410	3 656	693		4 349
Oikaistu liiketulos %	8,6 %	2,5 %		7,0 %	7,5 %	3,8 %		6,5 %
Investoinnit								
Operatiivinen					533	77		611
Yrityskaupat					400	624		1 024
Yhteensä					933	702		1 635

		4-6/2018			1-6/2018			
tuhatta euroa ellei toisin ilmoitettu	Optinen kauppa ja silmä- terveydenhuolto	Silmäklinikat	Kohdistamattomat	Konserni	Optinen kauppa ja silmä- terveydenhuolto	Silmäklinikat	Kohdistamattomat	Konserni
Liikevaihdon kasvu								
Liikevaihto	23 013	9 744		32 757	44 244	19 383		63 627
Kasvu yhteensä, %	6,6 %	-1,1 %		4,2 %	6,0 %	0,2 %		4,2 %
Vertailukelpoisen								
liikevaihdon kasvu, %	1,5 %	-6,2 %		-0,9 %	-0,9 %	-3,1 %		-1,6 %
Tuloslaskelma								
Käyttökate	1 438	1 315		2 752	2 645	2 635	-8	5 273
Käyttökate %	6,2 %	13,5 %		8,4 %	6,0 %	13,6 %		8,3 %
Oikaistu käyttökate	1 872	1 413		3 286	3 340	2 743		6 082
Oikaistu käyttökate %	8,1 %	14,5 %		10,0 %	7,5 %	14,2 %		9,6 %
Liiketulos	573	704		1 277	936	1 467	-8	2 395
Liiketulos %	2,5 %	7,2 %		3,9 %	2,1 %	7,6 %		3,8 %
Oikaistu liiketulos	1 015	803		1 818	1 650	1 574		3 224
Oikaistu liiketulos %	4,4 %	8,2 %		5,5 %	3,7 %	8,1 %		5,1 %
Investoinnit								
Operatiivinen					2 320	2 627		4 947
Yrityskaupat					95	958		1 053
Yhteensä					2 415	3 585		6 000

1-12/2018				
tuhatta euroa ellei toisin ilmoitettu	Optinen kauppa ja silmä- terveydenhuolto	Silmäklinikat	Kohdistamattomat	Konserni
Liikevaihdon kasvu				
Liikevaihto	87 970	34 903		122 873
Kasvu yhteensä, %	6,0 %	-1,1 %		3,8 %
Vertailukelpoisen liikevaihdon kasvu, %	0,1 %	-5,4 %		-1,6 %
Tuloslaskelma				
Käyttökate	7 702	3 928	-188	11 443
Käyttökate %	8,8 %	11,3 %		9,3 %
Oikaistu käyttökate	7 657	4 107		11 765
Oikaistu käyttökate %	8,7 %	11,8 %		9,6 %
Liiketulos	4 162	1 518	-188	5 492
Liiketulos %	4,7 %	4,3 %		4,5 %
Oikaistu liiketulos	4 147	1 697		5 844
Oikaistu liiketulos %	4,7 %	4,9 %		4,8 %
Investoinnit				
Operatiivinen	3 802	2 914		6 716
Yrityskaupat	395	1 380		1 775
Yhteensä	4 197	4 294		8 491

* IFRS 16 -standardin käyttöönotolla oli tammi-kesäkuussa 2019 optisen kaupan ja silmäterveyshuollon käyttökatteeseen 3 219 tuhannen euron ja oikaistuun käyttökatteeseen 3 163 tuhannen euron vaikutus sekä liiketulokseen 113 tuhannen euron ja oikaistuun liiketulokseen 113 tuhannen euron vaikutus. Vaikutus silmäklinikoiden käyttökatteeseen ja oikaistuun käyttökatteeseen oli 566 tuhatta euroa sekä liiketulokseen ja oikaistuun liiketulokseen 33 tuhatta euroa.

KONSERNIN TULOSLASKELMA JA LAAJA TULOSLASKELMA

tuhatta euroa	Liitetieto	4-6/2019	4-6/2018	1-6/2019	1-6/2018	1-12/2018
Liikevaihto	2.2	34 542	32 757	66 732	63 627	122 873
Liiketoiminnan muut tuotot	2.2	6	28	12	29	38
Materiaalit ja palvelut	2.3	-15 286	-14 490	-29 254	-27 672	-53 357
Henkilöstökulut	3.0	-8 737	-8 790	-16 996	-17 216	-32 474
Liiketoiminnan muut kulut	2.3	-4 941	-6 752	-9 724	-13 496	-25 638
Käyttökate		5 583	2 752	10 770	5 273	11 443
Poistot	2.3	-3 413	-1 475	-6 726	-2 878	-5 951
Liiketulos		2 170	1 277	4 044	2 395	5 492
Rahoitustuotot- ja kulut		-538	-369	-1 031	-711	-1 368
Voitto ennen veroja		1 632	909	3 013	1 684	4 123
Tuloverot		-447	-263	-819	-521	-869
Tilikauden tulos		1 185	646	2 194	1 163	3 254
Tilikauden laaja tulos		1 185	646	2 194	1 163	3 254
Tilikauden voiton jakautuminen: Emoyhtiön omistajille		1 185	646	2 194	1 163	3 254
Tilikauden tulos		1 185	646	2 194	1 163	3 254
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen: Emoyhtiön omistajille		1 185	646	2 194	1 163	3 254
Tilikauden laaja tulos		1 185	646	2 194	1 163	3 254
Yhtiön omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos:						
Osakekohtainen tulos, laimentamaton (euroa)	2.4	0,08	0,05	0,15	0,08	0,23
Osakekohtainen tulos, laimennettu (euroa)	2.4	0,08	0,05	0,15	0,08	0,23

* IFRS 16 -standardin käyttöönotolla oli tammi-kesäkuussa 2019 liiketoiminnan muihin kuluihin 3 786 tuhannen euron vaikutus, poistoihin -3 639 tuhannen euron vaikutus, rahoituskuluihin -346 tuhannen euron vaikutus ja tuloveroihin 40 tuhannen euron vaikutus. Lisäksi vaikutus osakekohtaiseen tulokseen oli -0,01 euroa.

KONSERNIN TASE

tuhatta euroa	Liitetieto	30.6.2019	30.6.2018	31.12.2018
VARAT				
Pitkäaikaiset varat				
Aineelliset hyödykkeet	6.1	37 656	13 599	12 460
Aineettomat hyödykkeet	6.1	3 238	4 091	3 705
Liikearvo		61 169	61 169	61 169
Laskennalliset verosaamiset		1 465	1 694	1 346
Pitkäaikaiset varat yhteensä		103 528	80 553	78 679
Lyhytaikaiset varat				
Vaihto-omaisuus		7 636	8 228	7 419
Myyntisaamiset ja muut saamiset		4 677	4 789	3 319
Kauden tuloverosaamiset		0	864	0
Rahavarat		11 899	3 555	11 937
Lyhytaikaiset varat yhteensä		24 212	17 435	22 675
VARAT YHTEENSÄ		127 740	97 989	101 354
OMA PÄÄOMA JA VELAT				
Yhtiön omistajille kuuluva oma pääoma				
Osakepääoma	5.2	80	80	80
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	5.2	39 025	39 025	39 025
Kertyneet voittovarot		1 516	-231	-374
Tilikauden tulos		2 194	1 163	3 254
Yhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä		42 815	40 037	41 986
Velat				
Pitkäaikaiset velat				
Pitkäaikaiset rahoitusvelat	5.1	48 685	36 415	37 982
Koronvaihtosopimukset	5.1	46	120	79
Laskennalliset verovelat		756	598	717
Pitkäaikaiset velat yhteensä		49 487	37 133	38 778
Lyhytaikaiset velat				
Lyhytaikaiset rahoitusvelat	5.1	14 678	2 188	1 913
Koronvaihtosopimukset	5.1	122	121	119
Ostovelat ja muut velat		19 604	17 886	18 230
Kauden tuloverovelat		1 034	624	329
Lyhytaikaiset velat yhteensä		35 438	20 818	20 590
Velat yhteensä		84 925	57 951	59 368
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		127 740	97 989	101 354

* IFRS 16 -standardin käyttöönotto lisäsi 30.6.2019 tilanteessa aineellisia hyödykkeitä 27 057 tuhannella eurolla, laskennallisia verosaamisia 51 tuhannella eurolla, pitkäaikaisia rahoitusvelkoja 20 739 tuhannella eurolla ja lyhytaikaisia rahoitusvelkoja 6 575 tuhannella eurolla. Lisäksi vaikutus tilikauden tulokseen oli -160 tuhatta euroa.

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

tuhatta euroa	Liitetieto	Osakepääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2018		80	39 025	-346	38 759
IFRS 2 standardimuutos				24	24
Oma pääoma 1.1.2018		80	39 025	-323	38 783
Tilikauden tulos				1 163	1 163
Tilikauden laaja tulos				1 163	1 163
Liiketoimet omistajien kanssa:					
Osakepalkkiojärjestelmä	3.0			92	92
Oma pääoma 30.6.2018		80	39 025	932	40 037
Oma pääoma 1.1.2018		80	39 025	-346	38 759
IFRS 2 standardimuutos				24	24
Oma pääoma 1.1.2018		80	39 025	-323	38 783
Tilikauden tulos				3 254	3 254
Tilikauden laaja tulos				3 254	3 254
Liiketoimet omistajien kanssa:					
Osakepalkkiojärjestelmä	3.0			-51	-51
Oma pääoma 31.12.2018		80	39 025	2 880	41 986
Oma pääoma 1.1.2019		80	39 025	2 880	41 986
Tilikauden tulos				2 194	2 194
Tilikauden laaja tulos				2 194	2 194
Liiketoimet omistajien kanssa:					
Osakepalkkiojärjestelmä	3.0			60	60
Maksetut osingot	5.2			-1 425	-1 425
Oma pääoma 30.6.2019		80	39 025	3 709	42 815

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

tuhatta euroa	Liitetieto	1–6/2019	1–6/2018	1–12/2018
Liiketoiminnan rahavirrat				
Tilikauden tulos		2 194	1 163	3 254
Oikaisut:				
Poistot ja arvonalentumiset	2.3	6 726	2 878	5 951
Muut liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa		58	115	-49
Rahoituskulut, netto		1 031	711	1 368
Tuloverot		819	521	869
Käyttöpääoman muutokset				
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos	4.0	-1 359	393	1 879
Vaihto-omaisuuden muutos	4.0	-217	-875	-66
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos	4.0	1 278	-98	585
Maksetut korot		-727	-407	-822
Muut rahoituserät, netto		-144	-163	-331
Maksetut tuloverot		-193	-234	454
Liiketoiminnasta kertynyt nettorahavirta		9 466	4 005	13 092
Investointien rahavirrat				
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankinta	6.1	-416	-3 977	-5 484
Aineettomien hyödykkeiden hankinta	6.1	-195	-970	-1 232
Liiketoiminnan hankinnat vähennettynä hankituilla rahavaroilla		-1 024	-1 053	-1 775
Lainasaamisten takaisinmaksut		3	25	30
Investointeihin käytetty nettorahavirta		-1 632	-5 975	-8 461
Rahoituksen rahavirrat				
Pitkäaikaisten lainojen nostot	5.1	0	0	1 950
Lyhytaikaisten lainojen nostot	5.1	7 000	0	0
Lainojen takaisinmaksut	5.1	-10 000	0	0
Vuokrasopimusvelkojen lyhennykset		-3 448	-181	-350
Maksetut osingot		-1 425	0	0
Rahoitukseen käytetty nettorahavirta		-7 873	-181	1 600
Rahavarojen nettovähennys (-)/-lisäys				
Rahavarat tilikauden alussa		-38	-2 151	6 231
Rahavarat tilikauden lopussa		11 899	3 555	11 937

* IFRS 16 -standardin käyttöönotolla oli tammi-kesäkuussa 2019 liiketoiminnan rahavirtaan 3 384 tuhannen euron vaikutus, investointien rahavirtaan -56 tuhannen euron vaikutus ja rahoituksen rahavirtaan -3 327 tuhannen euron vaikutus.

1 Yleiset tiedot

1.1 Laatimisperusta

Laatimisperusta

Silmäaseman puolivuositiedot on laadittu (IAS) 34 Osavuositarkastukset -standardin ja Silmäaseman vuoden 2018 tilinpäätöksessä esitettyjen laatimisperiaatteiden mukaan huomioiden tilikauden 2019 alusta voimaan tulleet standardimuutokset. Uuden IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin vaikutus on kuvattu liitetiedossa 5.3. Muilta osin Silmäaseman laatimisperiaatteissa ei ole tapahtunut muutoksia katsauskauden aikana.

Osavuositiedot eivät sisällä kaikkia vuoden 2018 konsernitilinpäätöksessä esitettyjä liitetietoja ja täten niitä tulee lukea yhdessä vuoden 2018 konsernitilinpäätöksen kanssa.

Silmäaseman hallitus on hyväksynyt nämä osavuositiedot kokouksessaan 15.8.2019. Näitä osavuositietoja ei ole tilintarkastettu.

Osavuositietoja laadittaessa tehdyt kirjanpidolliset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut

Osavuositietojen laatiminen edellyttää, että johto tekee kirjanpidollisia arvioita ja harkintaan perustuvia ratkaisuja sekä oletuksia, jotka vaikuttavat laadintaperiaatteiden soveltamiseen ja varojen, velkojen, tuottojen ja kulujen kirjanpitoarvioihin. Toteumat voivat poiketa tehdyistä arvioista ja ratkaisuista.

Arvioita ja ratkaisuja käydään läpi säännöllisesti. Arvioiden muutokset esitetään sillä kaudella, jona muutos tapahtuu, jos muutos vaikuttaa vain yhteen kauteen. Jos se vaikuttaa sekä tarkasteltavana olevaan kauteen että tuleviin kausiin, muutokset esitetään tarkasteltavana olevalla kaudella ja tulevilla kausilla.

Näiden osavuositietojen laatimisen yhteydessä johdon tekemät merkittävät konsernin laadintaperiaatteisiin ja keskeisimpiin epävarmuustekijöihin liittyneet arviot ovat samoja, joita sovellettiin konsernitilinpäätöksessä 2018. Lisäksi uuden IFRS 16 -standardin soveltaminen on edellyttänyt johdolta merkittävää harkintaa vuokrasopimuksista kirjattavien omaisuus- ja velkaerien suuruuteen vaikuttavia tekijöitä määriteltäessä. Tätä harkintaa kuvataan tarkemmin liitetiedossa 5.3.

2 Toiminnan tulos

2.1 Raportoittavat segmentit

Silmäasema raportoi liiketoimintansa kahden liiketoimintasegmentin alla yhdenmukaisesti johdon raportoinnin kanssa ja raportoi segmenttien tunnusluvuina liikevaihtoa, oikaistua käyttökate, käyttökate, oikaistua liikevaihtoa ja liikevaihtoa.

Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto -segmentti vastaa Silmäaseman optisen vähittäiskaupan liiketoiminnasta. Segmenttiin kuuluvat myös silmälääkäri- ja optikkopalvelut sekä työnäkemisen palvelut.

Silmäklinikat-segmentti vastaa Silmäaseman silmäsaaraal palveluista. Palvelut koostuvat silmäkirurgisista leikkauksista, silmälääkärien ja optikkojen vastaanottokäynneistä, silmätutkimuksista, silmäluomileikkauksista ja silmien alueen pientoimenpiteistä.

	4–6/2019				1–6/2019			
tuhatta euroa	Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	Silmäklinikat	Kohdistamattomat	Konserni	Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	Silmäklinikat	Kohdistamattomat	Konserni
Liikevaihto	25 302	9 240		34 542	48 550	18 183		66 732
Oikaistu käyttökate	4 603	1 134		5 737	8 503	2 482		10 985
Oikaisut	-154	0	0	-154	-215	0	0	-215
Käyttökate	4 449	1 134	0	5 583	8 288	2 482	0	10 770
Poistot	-2 514	-899		-3 413	-4 937	-1 789		-6 726
Oikaistu liikevaihto	2 175	235		2 410	3 656	693		4 349
Oikaisut	-240	0	0	-240	-304	0	0	-304
Liikevaihto	1 935	235	0	2 170	3 351	693	0	4 044

	4–6/2018				1–6/2018			
tuhatta euroa	Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	Silmäklinikat	Kohdistamattomat	Konserni	Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	Silmäklinikat	Kohdistamattomat	Konserni
Liikevaihto	23 013	9 744		32 757	44 244	19 383		63 627
Oikaistu käyttökate	1 872	1 413		3 286	3 340	2 743		6 082
Oikaisut	-435	-99	0	-533	-695	-107	-8	-810
Käyttökate	1 438	1 315	0	2 752	2 645	2 635	-8	5 273
Poistot	-865	-610		-1 475	-1 709	-1 169		-2 878
Oikaistu liikevaihto	1 015	803		1 818	1 650	1 574		3 224
Oikaisut	-441	-99	0	-540	-714	-107	-8	-829
Liikevaihto	573	704	0	1 277	936	1 467	-8	2 395

	1–12/2018			
tuhatta euroa	Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	Silmäklinikat	Kohdistamattomat	Konserni
Liikevaihto	87 970	34 903		122 873
Oikaistu käyttökate	7 657	4 107		11 765
Oikaisut	45	-179	-188	-322
Käyttökate	7 702	3 928	-188	11 443
Poistot	-3 541	-2 410		-5 951
Oikaistu liikevaihto	4 147	1 697		5 844
Oikaisut	15	-179	-188	-352
Liikevaihto	4 162	1 518	-188	5 492

* IFRS 16 -standardin käyttöönotolla oli tammi-kesäkuussa 2019 optisen kaupan ja silmäterveyshuollon käyttökateeseen 3 219 tuhannen euron ja oikaistuun käyttökateeseen 3 163 tuhannen euron vaikutus sekä liikevaihtoon 113 tuhannen euron ja oikaistuun liikevaihtoon 113 tuhannen euron vaikutus. Vaikutus silmäklinikoiden käyttökateeseen ja oikaistuun käyttökateeseen oli 566 tuhatta euroa sekä liikevaihtoon ja oikaistuun liikevaihtoon 33 tuhatta euroa.

Käyttökateen ja liikutuloksen oikaisut on esitetty alla olevissa taulukoissa.

4-6/2019				
	Optinen kauppa ja silmätervey- denhuolto	Silmäklinikat	Kohdistamattomat	Konserni
tuhatta euroa				
Oikaistu käyttökate	4 603	1 134	0	5 737
Päättäneitä työsuhteita koskevat poikkeukselliset maksut	-89			-89
ALV-käsittelyn muutoksiin liittyvät erät	-65			-65
Oikaisut	-154	0	0	-154
Käyttökate	4 449	1 134	0	5 583
Oikaistu liikutulos	2 175	235	0	2 410
Päättäneitä työsuhteita koskevat poikkeukselliset maksut	-89			-89
Suljettuihin toimipaikkoihin liittyvät erät	-68			-68
ALV-käsittelyn muutoksiin liittyvät erät	-82			-82
Oikaisut	-240	0	0	-240
Liikutulos	1 935	235	0	2 170

1-6/2019				
	Optinen kauppa ja silmätervey- denhuolto	Silmäklinikat	Kohdistamattomat	Konserni
tuhatta euroa				
Oikaistu käyttökate	8 503	2 482	0	10 985
Päättäneitä työsuhteita koskevat poikkeukselliset maksut	-109			-109
ALV-käsittelyn muutoksiin liittyvät erät	-128			-128
Poikkeukselliset asiantuntijakulut	22			22
Oikaisut	-215	0	0	-215
Käyttökate	8 288	2 482	0	10 770
Oikaistu liikutulos	3 656	693	0	4 349
Päättäneitä työsuhteita koskevat poikkeukselliset maksut	-109			-109
ALV-käsittelyn muutoksiin liittyvät erät	-149			-149
Suljettuihin toimipaikkoihin liittyvät erät	-68			-68
Poikkeukselliset asiantuntijakulut	22			22
Oikaisut	-304	0	0	-304
Liikutulos	3 351	693	0	4 044

4–6/2018				
	Optinen kauppa ja silmätervey- denhuolto	Silmäklinikat	Kohdistamattomat	Konserni
tuhatta euroa				
Oikaistu käyttökate	1 872	1 413	0	3 286
Päättäneitä työsuhteita koskevat poikkeukselliset maksut	-164	-99		-263
Kansainvälistymiskonseptin rakentamiskulut	-16			-16
ALV-käsittelyn muutoksiin liittyvät erät	-175			-175
Liiketoiminnan yrityskauppoihin liittyvät erät	-9			-9
Henkilöstöannissa saatu merkintäetu	-70			-70
Oikaisut	-435	-99	0	-533
Käyttökate	1 438	1 315	0	2 752
Oikaistu liiketulos	1 015	803	0	1 818
Päättäneitä työsuhteita koskevat poikkeukselliset maksut	-164	-99		-263
Kansainvälistymiskonseptin rakentamiskulut	-16			-16
ALV-käsittelyn muutoksiin liittyvät erät	-182			-182
Liiketoiminnan yrityskauppoihin liittyvät erät	-9			-9
Henkilöstöannissa saatu merkintäetu	-70			-70
Oikaisut	-441	-99	0	-540
Liiketulos	573	704	0	1 277

1–6/2018				
	Optinen kauppa ja silmätervey- denhuolto	Silmäklinikat	Kohdistamattomat	Konserni
tuhatta euroa				
Oikaistu käyttökate	3 340	2 743	0	6 082
Päättäneitä työsuhteita koskevat poikkeukselliset maksut	-164	-107		-271
Kansainvälistymiskonseptin rakentamiskulut	-64			-64
ALV-käsittelyn muutoksiin liittyvät erät	-343		-6	-349
Liiketoiminnan yrityskauppoihin liittyvät erät	-52			-52
Henkilöstöannissa saatu merkintäetu	-73		-2	-74
Oikaisut	-695	-107	-8	-810
Käyttökate	2 645	2 635	-8	5 273
Oikaistu liiketulos	1 650	1 574	0	3 224
Päättäneitä työsuhteita koskevat poikkeukselliset maksut	-164	-107		-271
Kansainvälistymiskonseptin rakentamiskulut	-64			-64
ALV-käsittelyn muutoksiin liittyvät erät	-362		-6	-368
Liiketoiminnan yrityskauppoihin liittyvät erät	-52			-52
Henkilöstöannissa saatu merkintäetu	-73		-2	-74
Oikaisut	-714	-107	-8	-829
Liiketulos	936	1 467	-8	2 395

1–12/2018				
	Optinen kauppa ja silmätervey- denhuolto	Silmäklinikat	Kohdistamattomat	Konserni
tuhatta euroa				
Oikaistu käyttökate	7 657	4 107	0	11 765
Päättäneitä työsuhteita koskevat poikkeukselliset maksut	-518	-177		-694
Kansainvälistymiskonseptin rakentamiskulut	-64			-64
Konsernin yritysjärjestelyjen asiantuntijakulut	-2	-3	-174	-179
ALV-käsittelyn muutoksiin liittyvät erät	846		-14	832
Liiketoiminnan yrityskauppoihin liittyvät erät	-63			-63
Poikkeukselliset asiantuntijakulut	-154			-154
Oikaisut	45	-179	-188	-322
Käyttökate	7 702	3 928	-188	11 443
Oikaistu liiketulos	4 147	1 697	0	5 844
Päättäneitä työsuhteita koskevat poikkeukselliset maksut	-518	-177		-694
Kansainvälistymiskonseptin rakentamiskulut	-64			-64
Konsernin yritysjärjestelyjen asiantuntijakulut	-2	-3	-174	-179
ALV-käsittelyn muutoksiin liittyvät erät	816		-14	803
Liiketoiminnan yrityskauppoihin liittyvät erät	-63			-63
Poikkeukselliset asiantuntijakulut	-154			-154
Oikaisut	15	-179	-188	-352
Liiketulos	4 162	1 518	-188	5 492

2.2 Liikevaihto ja liiketoiminnan muut tuotot

Silmäasema tarjoaa asiakkailleen kaikki näkemisen tuotteet ja palvelut: optiset tuotteet, optikkopalvelut, silmätautien erikoislääkäripalvelut, silmäkirurgiset palvelut ja silmälaboratoriopalvelut. Palvelut ovat asiakkaan tavoitettavissa laajan myymälä- ja sairaalaverkoston kautta. Silmäasema-ketjussa oli Suomessa 30.6.2019 yhteensä 163 toimipaikkaa (30.6.2018: 170), joista omia myymälöitä oli 131 (30.6.2018: 138) ja silmäsaairaloita 14 (30.6.2018: 14). Ketjuyrityksien myymälöitä oli 18 (30.6.2018: 18). Virossa oli 9 (30.6.2018: 10) optista myymälää.

Liiketoiminnan muut tuotot koostuvat saaduista vakuutuskorvauksista sekä toimipaikkoihin liittyvistä muista vuokratuotoista.

Konsernin liikevaihto jakautuu seuraavasti

	4-6/2019			4-6/2018		
tuhatta euroa	Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	Silmä-klinikat	Konserni	Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	Silmä-klinikat	Konserni
Tuotemyynti	21 670		21 670	19 591		19 591
Palvelumyynti	3 410	9 240	12 650	3 201	9 744	12 945
Rojaltit	222		222	221		221
Yhteensä	25 302	9 240	34 542	23 013	9 744	32 757

	1-6/2019			1-6/2018			1-12/2018		
tuhatta euroa	Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	Silmä-klinikat	Konserni	Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	Silmä-klinikat	Konserni	Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	Silmä-klinikat	Konserni
Tuotemyynti	41 040		41 040	37 172		37 172	74 218		74 218
Palvelumyynti	7 057	18 183	25 240	6 656	19 383	26 039	12 892	34 903	47 794
Rojaltit	453		453	417		417	861		861
Yhteensä	48 550	18 183	66 732	44 244	19 383	63 627	87 970	34 903	122 873

Liiketoiminnan muut tuotot

tuhatta euroa	4-6/2019	4-6/2018	1-6/2019	1-6/2018	1-12/2018
Vakuutuskorvaukset	7	0	7	0	0
Muut vuokratuotot	-1	28	5	29	38
Yhteensä	6	28	12	29	38

2.3 Liiketoiminnan kulut

tuhatta euroa	4-6/ 2019	Osuus liike- vaihdosta	4-6/ 2018	Osuus liike- vaihdosta	1-6/ 2019	Osuus liike- vaihdosta	1-6/ 2018	Osuus liike- vaihdosta	1-12/ 2018	Osuus liike- vaihdosta
Materiaalit ja palvelut										
Ostot tilikauden aikana	8 524	24,7 %	7 953	24,3 %	16 530	24,8 %	15 469	24,3 %	29 089	23,7 %
Varastojen muutos	390	1,1 %	161	0,5 %	-201	-0,3 %	-782	-1,2 %	-36	0,0 %
Ulkopuoliset palvelut	6 372	18,4 %	6 376	19,5 %	12 925	19,4 %	12 985	20,4 %	24 303	19,8 %
Yhteensä	15 286	44,3 %	14 490	44,2 %	29 254	43,8 %	27 672	43,5 %	53 357	43,4 %
Henkilöstökulut	8 737	25,3 %	8 790	26,8 %	16 996	25,5 %	17 216	27,1 %	32 474	26,4 %
Liiketoiminnan muut kulut										
Vuokrakulut	116	0,3 %	1 926	5,9 %	222	0,3 %	3 781	5,9 %	7 657	6,2 %
Markkinointikulut	1 818	5,3 %	1 550	4,7 %	3 402	5,1 %	3 316	5,2 %	6 289	5,1 %
Ylläpito-, IT-, laite- ja kalustokulut	1 695	4,9 %	1 653	5,0 %	3 375	5,1 %	3 192	5,0 %	6 749	5,5 %
Muut liikekulut	1 312	3,8 %	1 623	5,0 %	2 725	4,1 %	3 207	5,0 %	4 943	4,0 %
Yhteensä	4 941	14,3 %	6 752	20,6 %	9 724	14,6 %	13 496	21,2 %	25 638	20,9 %
Poistot hyödykeryhmittäin										
Aineelliset hyödykkeet	3 015	8,7 %	1 181	3,6 %	6 013	9,0 %	2 302	3,6 %	4 765	3,9 %
Aineettomat hyödykkeet	398	1,2 %	294	0,9 %	713	1,1 %	576	0,9 %	1 185	1,0 %
Yhteensä	3 413	9,9 %	1 475	4,5 %	6 726	10,1 %	2 878	4,5 %	5 951	4,8 %

Silmäaseman henkilöstökulut olivat tammi-kesäkuussa hieman vertailuvuotta pienemmät. Vuokrakulujen väheneminen johtuu uuden IFRS 16 -standardin mukaisesta raportointitavasta, jonka vaikutus vuokrakuluihin tammi-kesäkuussa 2019 oli 3,8 miljoonaa euroa. Liiketoiminnan kuluissa oli vertailukaudella tammi-kesäkuussa mukana 0,8 miljoonaa euroa tavallisesta poikkeavia kuluja liittyen pääasiassa muuttuneeseen arvonlisäverokäsittelyyn sekä päätyneisiin työsuhteisiin. Tammi-kesäkuun 2019 kulut sisältävät 0,2 miljoonaa euroa tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavia kuluja liittyen pääasiassa muuttuneeseen arvonlisäverokäsittelyyn sekä päätyneisiin työsuhteisiin.

2.4 Osakekohtainen tulos

	4-6/2019	4-6/2018	1-6/2019	1-6/2018	1-12/2018
Laimentamaton osakekohtainen tulos					
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto (tappio) (tuhatta euroa)	1 185	646	2 194	1 163	3 254
Ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana, laimentamaton	14 248 805	14 248 805	14 248 805	14 248 805	14 248 805
Laimentamaton osakekohtainen tulos (euroa)	0,08	0,05	0,15	0,08	0,23
Laimennettu osakekohtainen tulos					
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto (tappio) (tuhatta euroa)	1 185	646	2 194	1 163	3 254
Ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana, laimennettu	14 248 805	14 248 805	14 248 805	14 248 805	14 248 805
Laimennettu osakekohtainen tulos (euroa)	0,08	0,05	0,15	0,08	0,23

* IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutus osakekohtaiseen tulokseen tammi-kesäkuussa 2019 oli -0,01 euroa.

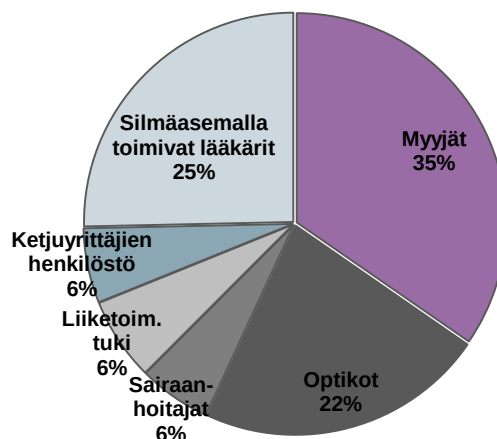
3 Henkilöstö

Silmäaseman omissa myymälöissä, silmäsaaloissa ja liiketoiminnan tuessa työskenteli kesäkuun lopussa 2019 yhteensä 764 henkilöä, joista kaksi optikkoa oli ammatinharjoittajia. Yhteensä Silmäasema-ketjussa ja Silmäasema-konsernissa työskenteli lisäksi 281 lääkärää. Silmäasemalla toimivat lääkärit tuottavat lääkäripalveluita Silmäasemalle työsuhteessa, alihankintana tai toimivat itsenäisenä ammatinharjoittajana Silmäaseman toimintajärjestelmän alaisina. Ammatinharjoittajina toimiville lääkäreille maksetut palkkiot ja toimitiloista perityt vuokrat esitetään tuloslaskelman Materiaalit ja palvelut -ryhmässä.

Silmäasema-ketjun ja -konsernin henkilöstö**	30.6.2019	30.6.2018	31.12.2018
Myyjät	384	349	341
Optikot	247	251	216
Sairaanhoitajat	62	66	62
Liiketoiminnan tuki	71	66	63
Ketjuyrittäjien henkilöstö	64	64	64
Silmäasemalla toimivat lääkärit	281	316	321
Yhteensä	1 109	1 112	1 067
Työsuhteessa oleva henkilökunta*	790	770	723

* Ei sisällä pitkillä poissaoloilla olevia työntekijöitä.

** Raportointitavan muutoksen vuoksi henkilöstömäärät eroavat aiemmin raportoiduista luvuista.

Henkilöstökulut

tuhatta euroa	4-6/2019	4-6/2018	1-6/2019	1-6/2018	1-12/2018
Palkat ja palkkiot	7 030	6 869	13 740	13 558	26 063
Eläkekulut	1 239	1 279	2 363	2 498	4 685
Osakepalkkiojärjestelmä	30	53	60	92	-51
Muut henkilöstökulut	438	589	833	1 068	1 776
Yhteensä	8 737	8 790	16 996	17 216	32 474

Osakepalkkiojärjestelmä

Silmäaseman osakepalkkiojärjestelmän tavoitteena on sitouttaa avainhenkilöitä toteuttamaan yhtiön pitkän aikavälin strategisia tavoitteita. Osakepalkkiojärjestelmässä on kolme kolmen vuoden ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2017–2019, 2018–2020 ja 2019–2021. Silmäaseman hallitus päättää järjestelmän ansaintakriteerit ja kullekin kriteerille asetettavat tavoitteet kunkin ansaintajakson alussa. Järjestelmän mahdollinen palkkio perustuu Silmäasema-konsernin kumulatiiviseen osakekohtaiseen tulokseen. Mahdollinen palkkio kultakin ansaintajaksolta maksetaan ansaintajakson päättymistä seuraavana vuonna osittain Silmäaseman osakkeina ja osittain rahana. Rahaosuudella pyritään kattamaan palkkiosta avainhenkilölle aiheutuvia veroja ja veronluonteisia maksuja.

Tarkastelukauden lopussa osakepalkkiojärjestelmän ansaintajakson 2017-2019 kohderyhmään kuului 12 henkilöä, joille maksettavien palkkioiden yhteismäärä on enintään 38 978 osaketta ja ansaintajakson 2018–2020 kohderyhmään kuului 12 henkilöä, joille maksettavien palkkioiden yhteismäärä on enintään 55 434 osaketta. Ansaintajakson 2019–2021 kohderyhmään kuului tarkastelukauden lopussa 20 henkilöä, joille maksettavien palkkioiden yhteismäärä on enintään 141 791 osaketta. Järjestelmään on ansaintajaksolle 2019–2021 varattu yhteensä 156 176 Silmäaseman osaketta.

Vuoden 2018 lopussa kaikki osakepalkkiojärjestelmästä kumulatiivisesti aiheutuneet kustannukset ja velka (liittyen ansaintajaksoihin 2017-2019 ja 2018-2020) on kumottu kirjanpidossa, koska palkkioiden maksun toteutuminen määritellyillä kriteereillä näyttää erittäin epätodennäköiseltä. Tilannetta seurataan ja tarpeen vaatiessa velkaa ja kustannuksia tullaan kirjaamaan uudelleen, mikäli kriteerien täyttyminen alkaisi näyttää todennäköiseltä. Tammi-kesäkuussa aiheutunut kustannus, 60 tuhatta euroa liittyen ansaintajaksoon 2019-2021, on kirjattu henkilöstökuluihin.

4 Käyttöpääoma

Silmäasema varmistaa optimaalisen käyttöpääoman myyntisaamisten ja ostovelkojen kierrolla ja vaihto-omaisuuden määrällä. Liiketoiminnan luonteesta johtuen käyttöpääoman käyttö on tehokasta.

tuhatta euroa	Liitetieto	30.6.2019	30.6.2018	31.12.2018
Vaihto-omaisuus		7 636	8 228	7 419
Myyntisaamiset ja muut saamiset		4 677	4 789	3 319
Ostovelat ja muut velat*		19 590	17 868	18 216
Yhteensä		-7 277	-4 852	-7 478

* Ostovelat ja muut velat, korkojaksotukset eliminoitu. Eliminoidut korkokulut olivat 15 tuhatta euroa 30.6.2019 (18 tuhatta euroa 30.6.2018 ja 14 tuhatta euroa 31.12.2018)

5 Pääomarakenne

5.1 Pääoman hallinta ja nettovelat

Konsernin pääoman, joka sisältää nettovelan ja oman pääoman, hallinnan tavoitteena on turvata toiminnan jatkuvuus ja ylläpitää optimaalista tuottoa osakkeenomistajille. Johto pyrkii säilyttämään optimaalisen pääoma- ja rahoitusrakenteen pääomakustannusten alentamiseksi.

Pääomarakenteen säilyttämiseksi tai muuttamiseksi konserni voi muuttaa osakkeenomistajille maksettavien osinkojen määrää tai laskea liikkeeseen uusia osakkeita.

Pääoman seurannassa Silmäasema käyttää tunnuslukuina nettovelan määrää, korollisen nettovelan ja oikaistun käyttökateen suhdetta sekä nettovelkaantumisastetta (gearingia).

- Nettovelat = lyhyt- ja pitkäaikaiset rahoitusvelat – rahavarat
- Nettovelan ja oikaistun käyttökateen suhde = Nettovelat / oikaistu käyttökate
- Oikaistu käyttökate = Käyttökate - Oikaisut
- Nettovelkaantumisaste (Gearing) = Nettovelka / Oma pääoma yhteensä

Konsernin nettovelka-asema

tuhatta euroa	30.6.2019	30.6.2018	31.12.2018
Pitkäaikaiset rahoitusvelat			
Pankkilainat	27 451	35 262	37 283
Vuokrasopimusvelat	20 902	161	150
Ehdolliset kauppahintavelat	332	949	549
Muut velat	0	43	0
Pitkäaikaiset rahoitusvelat yhteensä	48 685	36 415	37 982
Lyhytaikaiset rahoitusvelat			
Yritystodistukset	7 000	0	0
Vuokrasopimusvelat	6 778	221	224
Ehdolliset kauppahintavelat	899	1 957	1 684
Muut velat	0	10	4
Lyhytaikaiset rahoitusvelat yhteensä	14 678	2 188	1 913
Rahoitusvelat yhteensä	63 362	38 603	39 895
Vähennetään rahavarat	-11 899	-3 555	-11 937
Nettovelat	51 463	35 047	27 957
Koronvaihtosopimukset			
Pitkäaikaiset	46	120	79
Lyhytaikaiset	122	121	119
Koronvaihtosopimukset yhteensä	167	241	198
Tunnusluvut			
Nettovelat / Oikaistu käyttökate*	3,1	3,2	2,4
Nettovelkaantumisaste	120,2 %	87,5 %	66,6 %

*) Oikaistu käyttökate Q2-2019 on esitetty 12 kk arvona sisältäen Q1-Q2/2019 ja Q3-Q4/2018 toteumat.

Oikaistu käyttökate Q2-2018 on esitetty 12 kk arvona sisältäen Q1-Q2/2018 ja Q3-Q4/2017 toteumat.

** IFRS 16 -standardin käyttöönotto lisäsi 30.6.2019 tilanteessa pitkäaikaisia rahoitusvelkoja 20 739 tuhannella eurolla ja lyhytaikaisia rahoitusvelkoja 6 575 tuhannella eurolla.

Kauden tapahtumat

Puolivuosisikauden 2019 aikana lyhennettiin pankkilainaa 10,0 miljoonaa euroa. Silmäasema allekirjoitti 17.4.2019 sopimuksen kotimaisesta 100 miljoonan euron yritystodistusohjelmasta, jonka puitteissa voidaan laskea liikkeelle alle vuoden mittaisia yritystodistuksia. Kesäkuussa laskettiin liikkeelle yhteensä 7,0 miljoonan arvosta yritystodistuksia.

Puolivuosisikauden 2019 aikana ei ollut kovenanttirikkomuksia.

tuhatta euroa	30.6.2019	30.6.2018	31.12.2018
Vuokranmaksun vakuudet			
Pankkitalletukset vuokranmaksun vakuutena *	484	365	408
Pankkitakaukset vuokranmaksun vakuutena	1 517	1 415	1 458
Pankkitakauslimiitti kaupallisiin takauksiin	1 800	1 500	1 500
- josta käytössä	1 517	1 415	1 458
* Sisältyy muihin lyhytaikaisiin saamisiin. Talletus vapautuu Silmäaseman käyttöön kun vuokrasopimus päättyy			

Silmäasemalla ei ollut 30.6.2019 tilanteessa eikä vertailukausilla velkoja, joiden vakuutena on yrityskiinnityksiä, osakkeita tai muita vakuuksia.

5.2 Oma pääoma

Osakkeiden lukumäärän muutokset:

Osakemäärä	Ulkona olevat osakkeet (kpl)
Osakemäärä 1.1.2018	14 248 805
Osakemäärä 30.6.2018	14 248 805
Osakemäärä 31.12.2018	14 248 805
Osakemäärä 30.6.2019	14 248 805

Silmäasemalla on yksi osakelaji ja jokaisella osakkeella on sama oikeus osinkoon. Kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa. Kaikki liikkeelle lasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti ja niillä ei ole nimellisarvoa. Konsernin hallussa ei ole yhtiön omia osakkeita. Varsinaisessa yhtiökokouksessa 10.4.2019 päätettiin maksaa osinkoa tilikaudelta 1.1.-31.12.2018 0,10 euroa osakkeelta, yhteensä 1,4 miljoonaa euroa. Osinko maksettiin 23.4.2019 osakkeenomistajalle, joka oli osingonmaksun täsmäytyspäivänä 12.4.2019 merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon.

5.3 Vuokrasopimukset

Silmäasema toimii vuokratiloissa ja vuokravelvoitteet koostuvat pääasiassa Silmäaseman toimipisteiden ja toimistotilojen tulevista vuokrista. Vuokrasopimukset tehdään joko toistaiseksi voimassaolevina tai määräaikaisina. Myymälöiden osalta määräaikaisten vuokrasopimusten kestot ovat tyypillisesti 3–5 vuotta ja sairaalaysiköiden osalta 5–20 vuotta. Ennen vuotta 2019 kaikki toimitilasopimukset ja osa muista vuokrasopimuksista oli luokiteltu operatiivisiksi vuokrasopimuksiksi, jolloin vuokratulot esitettiin tuloslaskelmassa vuokrasopimuksen voimassaoloaikana.

IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin käyttöönoton myötä 1.1.2019 alkaen vuokrattu omaisuus esitetään käyttöoikeusomaisuuseränä ja vastaavana vuokrasopimusvelkana alkaen siitä hetkestä, kun vuokrattava omaisuus on yhtiön käytössä. Maksettavat vuokrat kohdistetaan vuokrasopimusvelan lyhennyksiksi ja rahoituskuluiksi. Käyttöoikeusomaisuus poistetaan vuokrasopimuksen voimassaoloajan kuluessa tasapoistoina.

Silmäasema on ottanut IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin käyttöön 1.1.2019 alkaen takautuvasti siten, että vertailutietoja ei ole oikaistu, vaan standardin soveltamisen aloittamisesta aiheutuneet vaikutukset on kirjattu avaavan taseen 1.1.2019 oikaisuksi. Käyttöoikeusomaisuuserää ja vastaavaa vuokrasopimusvelkaa laskettaessa lähtökohtana on ollut yhtiön voimassaolevien vuokrasopimusten pohjalta jälkiviisautta käyttäen tekemä arvio vuokrasopimusten kestosta ja mahdollisten jatko-optioiden käyttämisestä.

Käyttöoikeusomaisuuserän suuruus vastaa tulevien vuokramaksujen nykyarvoa. Diskonttaus korkona on käytetty yhtiön arvioimaa lisäluoton korkoa, koska vuokrasopimusten sisäinen korko ei ole ollut helposti määritettävissä. Lisäksi yhtiö on soveltanut standardin sallimaa käytännön apukeinoa ja käyttänyt samaa diskonttauskorkoa ominaispiirteiltään samankaltaisiin vuokrasopimuksiin. Sovelletujen diskonttokorkojen painotettu keskiarvo 30.6.2019 on 2,5%.

Vuokrasopimuksiin sisältyy ehtoja, jotka mahdollistavat sopimusten jatkamisen kuluvan sopimuskauden jälkeen tai niiden päättämisen ennen sopimuskauden loppua. Johto käyttää merkittävää harkintaa määritellessään vuokrasopimusten kestoa ja näiden optioiden hyödyntämistä. Harkintaan vaikuttavat toimitilojen vuokrasopimusten kohdalla muun muassa toimipaikan nykyinen ja historiallinen kannattavuus, tulevaisuuden näkymät, sijainti, kunto ja henkilöstön saatavuus. Vuokrasopimusten tilannetta tarkastellaan johdon toimesta tarpeen vaatiessa ja arvioita muutetaan, mikäli olosuhteissa tapahtuu merkittäviä muutoksia.

Yhtiöllä on vähäinen määrä toimitilojen vuokrasopimuksia, joissa vuokran määrä perustuu kyseisen toimipaikan liikevaihtoon. Näiden sopimusten osalta vuokrat kirjataan tuloslaskelmaan kuluiksi lukuun ottamatta minimivuokravelvoitetta, jonka osalta kirjataan käyttöoikeusomaisuus ja vuokrasopimusvelka vastaavasti kuin muiden sopimusten kohdalla.

Yhtiö on sitoutunut yhteen vielä alkamattomaan vuokrasopimukseen koskien tulevaisuudessa avattavaa liiketilaa.

Avaavaan taseeseen 1.1.2019 kirjatut oikaisut on esitetty kootusti alla:

tuhatta euroa	
Aineelliset hyödykkeet	
Käyttöoikeusomaisuus - toimitilat ja varastot	28 659
Käyttöoikeusomaisuus - muut*	196
Käyttöoikeusomaisuus yhteensä	28 855
Pitkäaikaiset velat	
Vuokrasopimusvelka	22 207
Lyhytaikaiset velat	
Vuokrasopimusvelka	6 648
Vuokrasopimusvelka yhteensä	28 855

*Muuhan käyttöoikeusomaisuuteen sisältyy mm. ajoneuvoja, autopaikkoja ja valomainoksia.

IFRS 16 -standardin käyttöönoton johdosta tehdyllä laskentaperiaatteiden muutoksella on huomattava vaikutus moniin tunnuslukuihin. Uusi laskentatapa muun muassa pienentää vuokratulujätkä tammi-kesäkuun tarkastelujaksolla 3,8 miljoonaa euroa ja lisää poistoja 3,6 miljoonaa euroa. Alla on esitetty 30.6.2019 tunnusluvut puhdistettuina standardin vaikutuksesta.

IFRS 16 -standardin vaikutus tunnuslukuihin 30.6.2019

tuhatta euroa	IFRS 16 mukana	Ilman IFRS 16 vaikutusta
Käyttökate	10 770	6 985
Oikaistu käyttökate	10 985	7 256
Liiketulos	4 044	3 899
Oikaistu liiketulos	4 349	4 203
Tulos ennen veroja	3 013	3 213
Tilikauden tulos	2 194	2 354
Osakekohtainen tulos (EPS) laimentamaton, eur	0,15	0,17
Nettovelat	51 463	24 149
Nettovelat / Oikaistu käyttökate (leverage)	3,1	1,9
Nettovelkaantumisaste (gearing)	120,2 %	56,1 %
Omavaraisuusaste	34,4 %	44,2 %
Sijoitetun pääoman tuotto-% (ROCE)	3,7 %	5,6 %
Oman pääoman tuotto-% (ROE)	5,2 %	5,5 %

Taseeseen sisältyy vuokrasopimuksiin liittyviä omaisuus- ja velkaeriä seuraavasti:

tuhatta euroa	30.6.2019	30.6.2018*	31.12.2018*
Käyttöoikeusomaisuus - toimitilat ja varastot	26 879		
Käyttöoikeusomaisuus - IT-laitteet	277	310	316
Käyttöoikeusomaisuus - muut**	278	92	73
Käyttöoikeusomaisuus yhteensä	27 434	402	389
Laskennalliset verosaamiset yhteensä	52	1	1
Pitkäaikainen vuokrasopimusvelka	20 902	161	150
Lyhytaikainen vuokrasopimusvelka	6 778	221	224
Vuokrasopimusvelka yhteensä	27 680	382	374
Laskennalliset verovelat yhteensä	3	5	4

* Vertailuajankohdilta on esitetty IAS 17:n mukaisesti raportoitujen rahoitusleasingsopimuksen tiedot.

** Muuhun käyttöoikeusomaisuuteen sisältyy mm. ajoneuvoja, autopaikkoja ja valomainoksia.

Alla on esitetty taseen ulkopuoliset vuokrasopimusvastuut:

tuhatta euroa	30.6.2019	30.6.2018	31.12.2018
Toimitilojen vuokrasopimuksista johtuvat vastuut			
Yhden vuoden kuluessa	0	6 780	6 699
Vuotta pitemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	0	12 856	10 961
Yli viiden vuoden kuluttua	0	1 540	1 235
Yhteensä	0	21 176	18 895

6 Muut erät

6.1 Operatiiviset investoinnit*

tuhatta euroa	30.6.2019	30.6.2018	31.12.2018
Aineelliset hyödykkeet	416	3 977	5 484
Aineettomat hyödykkeet	195	970	1 232
Yhteensä	611	4 947	6 716

*) Operatiiviset investoinnit ovat konsernin rahavirtalaskelmassa esitetyt aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden hankintojen määrät.

Silmäaseman merkittävimmät investoinnit tammi-kesäkuussa liittyivät pääasiassa myymälöissä tehtyihin kalustehankintoihin. Vertailukauden investoinnit liittyvät uuden silmäsaaran ja viiden myymälän avaamiseen sekä myymälöissä tehtyihin remontteihin.

6.2 Lähipiiritiedot

Johdon ja hallituksen osakeomistukset

Omistajaryhmä	Omistusosuus 30.6.2019	Omistusosuus 30.6.2018
Hallituksen jäsenet *)	3,16 %	3,57 %
Toimitusjohtaja**)	0,09 %	2,70 %
Yhtiön johtoon kuuluvat avainhenkilöt *)	0,01 %	1,04 %
Yhteensä	3,27 %	7,31 %

*) Sisältäen yhtiön hallitukseen kuuluvat hallituksen jäsenet sekä johdon ja heidän läheiset perheenjäsenensä sekä näiden määräysvallassa olevat yritykset. Hallituksen ja johdon omistuksella ei ole vapaakirjautumisaikaa.

**) 30.6.2018 toimitusjohtaja oli Pasi Kohmo, 30.6.2019 toimitusjohtaja oli Jussi Salminen.

Johdon ja hallituksen palkat ja palkkiot

tuhatta euroa	1-6/2019	1-6/2018	1-12/2018
Toimitusjohtajien palkat ja palkkiot			
Palkat, palkkiot ja etuudet	124	131	252
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	0	20	20
Yhteensä	124	151	272
Johtoryhmän palkat ja palkkiot (ilman toimitusjohtajia)			
Palkat, palkkiot ja etuudet	266	368	600
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	52	50	50
Yhteensä	318	417	649
Hallituksen palkat ja palkkiot	81	94	171
Johto ja hallitus yhteensä	524	663	1 093

Yhdelle hallituksen jäsenelle on lisäksi maksettu lääkäripalkkioita tavanomaisin ehdoin. Lisäksi yhden hallituksen jäsenen osittain omistamalta yritykseltä on huhti-kesäkuun 2019 aikana ostettu arvoltaan vähäinen määrä konsultointipalveluita tavanomaisin ehdoin.

6.3 Konserniyhtiöt

Emoyritys	Emoyrityksen ja konsernin omistusosuus (%)			Pääasiallinen toiminta
Silmäasema Oyj				Holding-yhtiö
Tytäryhtiöt	30.6.2019	30.6.2018	31.12.2018	
Silmäasema Optikka Oy	100 %	100 %	100 %	Optinen vähittäiskauppa
Silmäasema Sairaala Oy	100 %	100 %	100 %	Silmäsairaalatoiminta
Via Healthcare Group Oy	fuusioitu	100 %	100 %	Erikoissairaanhoidon lääkäripalvelut, talous- ja hallintopalveluiden tuottaminen lääkäreille (fuusioitu 1.3.2019 Silmäasema Sairaala Oy:öön)
Tallinna Optika Oü	100 %	100 %	100 %	Optinen vähittäiskauppa

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAPERIAATTEET

Vaihtoehtoiset tunnusluvut

Silmäaseama esittää vaihtoehtoisia tunnuslukuja lisätietona IFRS-standardien mukaisesti laadituissa konsernin tuloslaskelmissa, konsernin taseissa ja konsernin rahavirtalaskelmissa esitetyille tunnusluvuille. Silmäaseaman näkemyksen mukaan vaihtoehtoiset tunnusluvut antavat merkittävää lisätietoa Silmäaseaman toiminnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta ja rahavirroista ja ovat usein analyytikkojen, sijoittajien ja muiden tahojen käyttämiä.

Silmäaseama esittää oikaistun käyttökateen sekä oikaistun liikutuloksen, joista se on oikaissut olennaiset tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavat erityiserät eri kausien välistä vertailukelpoisuutta parantaakseen. Myyntikate, oikaistu käyttökate ja oikaistu liikutulos esitetään IFRS:n mukaisesti laaditussa konsernin tuloslaskelmassa esitetyjä tunnuslukuja täydentävinä tunnuslukuina, sillä ne lisäävät Silmäaseaman näkemyksen mukaan ymmärrystä Silmäaseaman liiketoiminnan tuloksesta. Myös nettovelka, nettovelka/oikaistu käyttökate, nettovelkaantumisaste, omavaraisuusaste, sijoitetun pääoman tuotto ja oman pääoman tuotto esitetään täydentävinä tunnuslukuina, sillä ne ovat Silmäaseaman näkemyksen mukaan hyödyllisiä mittareita Silmäaseaman kyvystä saada rahoitusta ja maksaa velkojaan. Lisäksi operatiiviset investoinnit, yrityskaupainvestoinnit ja investoinnit yhteensä antavat lisätietoja Silmäaseaman liiketoiminnan rahavirtaan liittyvistä tarpeista.

Vaihtoehtoisia tunnuslukuja ei tulisi tarkastella erillisenä IFRS:n mukaisista tunnusluvuista tai IFRS:n mukaisesti määritellyjä tunnuslukuja korvaavina tunnuslukuina. Kaikki yhtiöt eivät laske vaihtoehtoisia tunnuslukuja yhdenmukaisella tavalla, ja siksi Silmäaseaman vaihtoehtoiset tunnusluvut eivät välttämättä ole vertailukelpoisia muiden yhtiöiden esittämien samannimisten tunnuslukujen kanssa.

LIKEVAIHTO

Vertailukelpoisen liikevaihdon kasvu, prosenttia

12 kk auki olleiden toimipaikkojen vertailukelpoisen myynnin kasvu. Toimipaikka lasketaan vertailukelpoiseksi virallisesta avaamiskuukaudesta lähtien (esim. maaliskuussa 2018 avattu myymälä lasketaan vuoden 2019 LFL-kasvuun maalisi-joulukuun ajalta).

TULOSLASKELMA

Myyntikate

(Liikevaihto + Liiketoiminnan muut tuotot - Materiaalit ja palvelut) / Liikevaihto

Käyttökate

Liikutulos + Poistot

Oikaistu käyttökate

Käyttökate – Oikaisut

Oikaistu liikutulos

Liikutulos – Oikaisut

Osakekohtainen tulos

Tilikauden voitto omistajille / Keskimääräinen ulkona olevien osakkeiden painotettu laimentamaton osakeantikorjattu lukumäärä tilikauden aikana

RAHOITUKSEN TUNNUSLUVUT

Nettovelat

Pitkäaikaiset rahoitusvelat + Lyhytaikaiset rahoitusvelat - Rahavarat

Nettovelat / Oikaistu käyttökate

Nettovelat / Oikaistu käyttökate⁽¹⁾

Nettovelkaantumisaste

Nettovelat / Oma pääoma

Omavaraisuusaste

Oma pääoma / (Taseen loppusumma – Saadut ennakot)

Sijoitetun pääoman tuotto-%

(Tilikauden tulos + Rahoituskulut + Verot) / (Oma pääoma⁽²⁾ + Pitkä- ja lyhytaikaiset rahoitusvelat⁽²⁾)

Oman pääoman tuotto-%

Tilikauden tulos / Oma pääoma⁽²⁾

INVESTOINNIT

Operatiivinen

Rahavirtalaskelman aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden hankinta

Yrityskaupat

Rahavirtalaskelman liiketoiminnan hankinnat vähennettynä hankituilla rahavaroilla

HENKILÖSTÖ KAUDEN LOPUSSA

FTE – työsuhteessa oleva henkilökunta

Yhtiön työsuhteessa olevien työntekijöiden lukumäärä kauden lopussa kokoaikaisiksi muutettuna

TOIMIPAIKAT (KPL)

Myymälät – omat

Silmäaseaman omien myymälöiden lukumäärä kauden lopussa

Myymälät – ketju

Silmäaseaman ketjuyrityksien myymälöiden lukumäärä lopussa

Silmäklinikat

Silmäaseaman omien silmäklinikoiden lukumäärä kauden lopussa

MYNNIN VOLYYMI KPL – OMAT TOIMIPAIKAT

Mydyt silmälasit

Omissa myymälöissä mydyt silmälasit

Mydyt aurinkolasit

Omissa myymälöissä mydyt aurinkolasit

1) Oikaistu käyttökate Q2-2019 on esitetty 12 kk arvona sisältäen Q3-Q4/2018 ja Q1-Q2/2019 toteumat. Oikaistu käyttökate Q2-2018 on esitetty 12 kk arvona sisältäen Q3-Q4/2017 ja Q1-Q2/2018 toteumat.

2) Kauden alkamispäivän ja päättymispäivän keskiarvo

Silmäasema Oyj:n yhtiöjärjestys

1 § Yhtiön toiminimi

Yhtiön toiminimi on Silmäasema Oyj.

2 § Yhtiön kotipaikka

Yhtiön kotipaikka on Helsinki.

3 § Yhtiön toimiala

Yhtiön toimialana on optisten hyödykkeiden osto, markkinointi, vähittäis- ja yritysmyynti sekä silmäterveydenhuoltoon ja silmäsaarialatoimintaan liittyvien palveluiden ja toimenpiteiden tuottaminen, myyminen ja välitys sekä näihin toimialoihin liittyvien koulutus- ja konsultointipalveluiden tuottaminen sekä muu tutkimus- ja kehitystyö. Yhtiö voi harjoittaa silmäterveydenhuoltoon ja silmäsaarialatoimintaan liittyvien koneiden, laitteiden ja tuotteiden valmistusta, maahantuontia sekä osto-, myynti- ja vuokraustoimintaa ja toimialaan liittyvään tietotekniikkaan liittyvien ratkaisujen kehitystä, ostoa, myyntiä, vuokrausta, lisensointia ja niihin liittyvien asiantuntijapalveluiden tarjoamista. Yhtiö voi harjoittaa toimintaansa tytär- ja omistusyhtiöiden kautta. Lisäksi yhtiön toimialana on hallita ja omistaa arvopapereita, osakkeita, kiinteistöjä ja muuta omaisuutta Suomessa ja ulkomailla itse tai omistamiensa yhtiöitten kautta. Yhtiön toimiala on myös tuottaa hallinto-, rahoitus- ja muita konsernipalveluita konserniyhtiöilleen, sekä antaa konserniyhtiöidensä puolesta vakuuksia ja takauksia.

4 § Arvo-osuusjärjestelmä

Yhtiön osakkeet kuuluvat ilmoittautumisajan päättymisen jälkeen arvo-osuusjärjestelmään.

5 § Hallitus

Yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä huolehtii hallitus, johon yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti kuuluu vähintään kolme (3) ja enintään yhdeksän (9) varsinaista jäsentä. Varajäseniä voi olla enintään kolme (3). Hallituksen jäsenten toimikausi päättyy vaalia seuraavan ensimmäisen varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

6 § Toimitusjohtaja

Yhtiöllä voi olla toimitusjohtaja. Toimitusjohtajan nimittämisestä ja erottamisesta päättää yhtiön hallitus.

7 § Edustaminen

Yhtiötä edustavat hallituksen lisäksi hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja kumpikin yksin sekä kaksi hallituksen jäsentä yhdessä.

8 § Tilikausi

Yhtiön tilikausi on kalenterivuosi.

9 § Tilintarkastajat

Yhtiön tilintarkastajana tulee olla Patentti- ja rekisterihallituksen hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastajan toimikausi päättyy valintaa seuraavan varsinaisen

yhtiökokouksen päättyessä.

10 § Kokouskutsu ja ilmoittautuminen

Varsinainen yhtiökokous on pidettävä vuosittain kuuden (6) kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä.

Kutsu yhtiökokoukseen on toimitettava osakkeenomistajille aikaisintaan kolme (3) kuukautta ja viimeistään kolme (3) viikkoa ennen kokousta, kuitenkin viimeistään yhdeksän (9) päivää ennen yhtiökokouksen täsmäytyspäivää. Kutsu on toimitettava osakkeenomistajille ilmoituksella, joka julkaistaan yhtiön internet-sivuilla tai ainakin yhdessä hallituksen määräämässä valtakunnallisessa päivälehdessä.

Osakkeenomistajan on saadaksesen osallistua yhtiökokoukseen ilmoittauduttava yhtiölle viimeistään kokouskutsussa mainittuna päivänä, joka voi olla aikaisintaan kymmenen (10) päivää ennen yhtiökokousta.

11 § Varsinainen yhtiökokous

Varsinaisessa yhtiökokouksessa

esitetään:

1. tilinpäätös ja toimintakertomus, sekä
2. tilintarkastuskertomus,

päätetään:

3. tilinpäätöksen vahvistamisesta, mikä emoyhtiössä käsittää myös konsernitilinpäätöksen vahvistamisen,
4. taseen osoittaman voiton käyttämisestä,
5. vastuuvapaudesta hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle,
6. hallituksen jäsenten ja tilintarkastajan palkkiosta, sekä
7. hallituksen jäsenten lukumäärästä,

valitaan:

8. hallituksen puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja jäsenet, sekä
9. tilintarkastaja,

käsitellään:

10. muut kokouskutsussa mahdollisesti mainitut asiat.

